

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA KLINISKA**

na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027 r.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program opracowano

w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Program wykonał:

.....

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Sprawdził:

.....

Akceptuje:

.....

Gorzów Wielkopolski 2017

SPIS TREŚCI

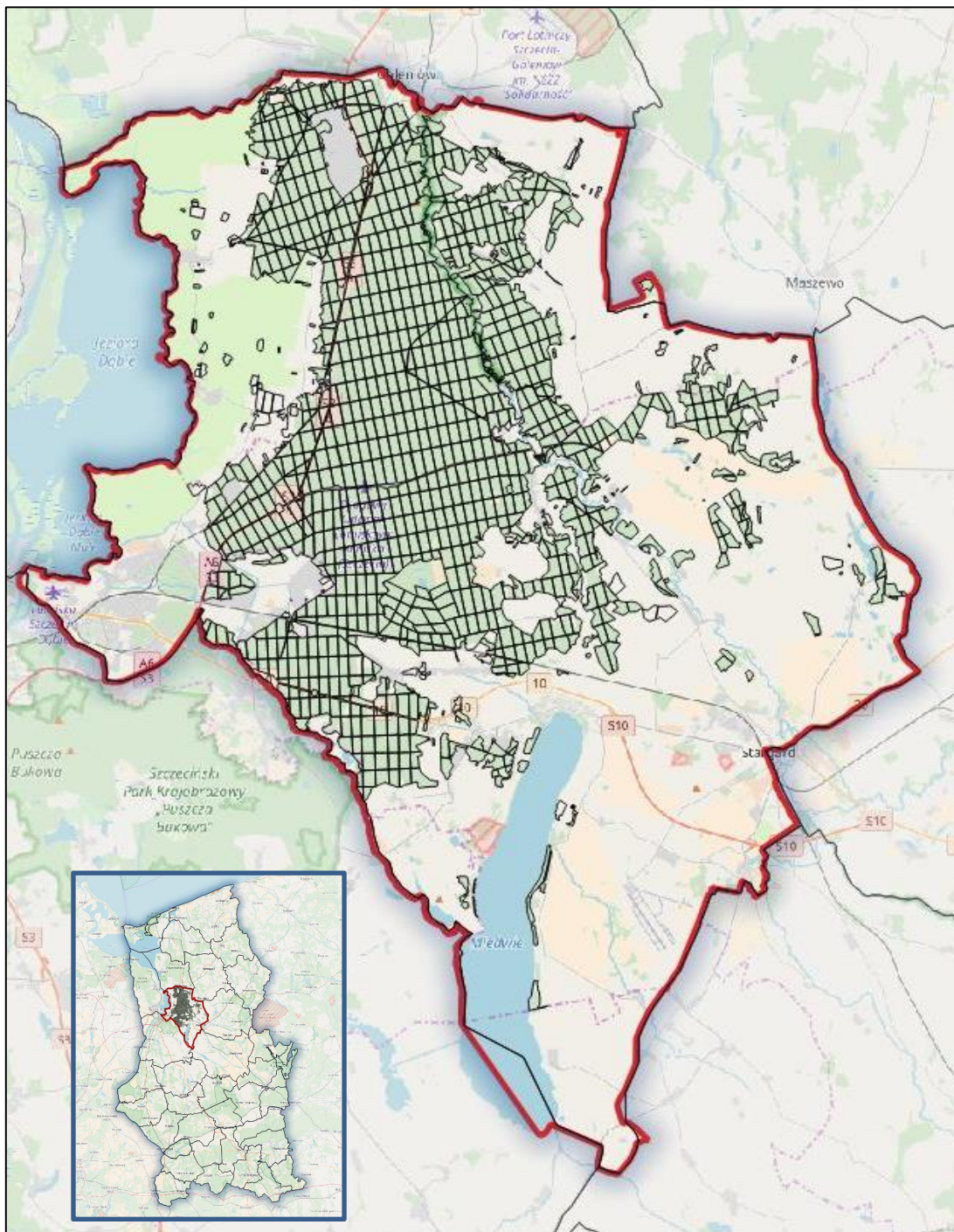
A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA KLINISKA	8
1. Rys historyczny terenów Nadleśnictwa Kliniska	8
1.1. Historia regionu	8
1.2. Historia Nadleśnictwa w obecnym kształcie	10
1.3. Historia lasów na tle historii regionu	11
1.4. Historia gospodarki leśnej	18
2. Położenie	18
3. Regionalizacja przyrodniczo – leśna	20
4. Regionalizacja geobotaniczna	22
5. Regionalizacja fizyczno – geograficzna	23
6. Regionalizacja klimatyczna	25
7. Miejsce i rola Nadleśnictwa Kliniska w gospodarce przestrzennej regionu	26
8. Porównanie wybranych cech drzewostanów różnych jednostek leśnych	27
9. Grupy funkcji lasów Nadleśnictwa Kliniska	27
10. Charakterystyka kompleksów leśnych	28
B. FORMY OCHRONY PRZYRODY – ISTNIEJĄCE, PROJEKTOWANE I PROPONOWANE	29
I. Ustawa o ochronie przyrody	29
1. Istniejące, projektowane i proponowane formy prawnej ochrony przyrody w Nadleśnictwie Kliniska	30
2. Obszary Natura 2000	30
3. Pomniki przyrody istniejące	75
4. Pomniki przyrody proponowane	80
5. Użytki ekologiczne istniejące	80
6. Użytki ekologiczne proponowane	87
7. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe istniejące	89
8. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe proponowane	93
9. Ochrona gatunkowa	95
II. Ustawa o lasach	103
1. Gospodarstwo specjalne	103
2. Lasy ochronne	104
III. Inne formy ochrony przyrody	104
1. Obszar węzłowy i korytarze ekologiczne	104
2. Leśny Kompleks Promocyjny	105
3. Otulina Szczecińskiego Parku Krajobrazowego Puszcza Bukowa	105
C. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE	107
1. Budowa geologiczna	107
2. Typy gleb	108
3. Wody	108
4. Roślinność	109
5. Świat zwierzęcy	111
6. Typy siedliskowe lasu	111
7. Drzewostany	112
8. Ekologiczna ocena stanu lasu	115
9. Inne cenne obiekty przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa Kliniska	120
10. Cenne obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie Nadleśnictwa Kliniska	142
11. Cenne obiekty przyrodnicze zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	145
12. Obiekty kultury materialnej i inne przyrodnicze w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kliniska	146
D. ZAGROŻENIA	149
1. Czynniki biotyczne	149
2. Czynniki abiotyczne	150
3. Czynniki antropogeniczne	152

E. WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO ORAZ WYKONYWANIA PRAC W NADLEŚNICTWIE.	156
1. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego	156
2. Wytyczne w sprawie wykonywania prac leśnych	157
F. PLAN DZIAŁAŃ – ZESTAWIENIE PRAC OBJĘTYCH PROGRAMEM OCHRONY PRZYRODY	158
I. Obligatoryjne zadania z zakresu ochrony przyrody	158
Szczegółowo przedstawiono w Załączniku nr 2- Tabela XXIII- Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody.	158
II. Fakultatywne wskazania ochronne	158
1. Ochrona różnorodności biologicznej.....	158
2. Działania dotyczące prawnych form ochrony przyrody.....	159
3. Zalecenia w zakresie ochrony cennych gatunków roślin naczyniowych	160
4. Zalecenia w zakresie ochrony cennych roślin zarodnikowych.....	160
5. Zalecenia w zakresie ochrony starych i cennych drzew	160
6. Zalecenia z zakresu ochrony fauny kręgowców.....	161
7. Zalecenia w zakresie ochrony fauny bezkręgowców	161
8. Zalecenia w zakresie ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach	161
9. Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona siedlisk hydrogenicznych w lasach	162
10. Kształtowanie strefy ekotonowej.	162
11. Zalesienia porolne.	162
12. Promocja i edukacja ekologiczna.	163
PIŚMIENNICTWO	166
Załącznik nr 1.....	172
<i>Tabela XXII. Zestawienie przedmiotów ochrony , dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach nadleśnictwa lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.</i>	172
Załącznik nr 2.....	183
<i>Tabela XXIII. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody.</i>	183
Załącznik nr 3.....	244
<i>Wykaz siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Kliniska.....</i>	244

Wprowadzenie

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Kliniska jest integralną częścią planu urządzenia lasu na okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2027 r.

Aktualnie opracowanie uwzględnia zapisy zawarte w poprzednim Programie Ochrony Przyrody, ustalenia Komisji Założeń Planu oraz ustalenia z Narady Techniczno Gospodarczej.

Rysunek 1 Mapa sytuacyjna Nadleśnictwa Kliniska.¹

¹ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Rysunek 2 Siedziba Nadleśnictwa Kliniska (Fot. Ryszard Siarkiewicz- Hoszowski)

Celem programu jest:

- inwentaryzacja i zobrazowanie bogactwa przyrodniczego lasów;
- wskazanie obiektów do objęcia ochroną;
- przedstawienie istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego;
- doskonalenie gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych;
- ulepszanie metod sprawowania i rozwijania ochrony przyrody;
- umożliwienie w przyszłości porównań i analiz zmian środowiska przyrodniczego;
- ochrona zabytków kultury materialnej w lasach.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Kliniska opracowano zgodnie z zapisem § 110 Instrukcji Urządzania Lasu z (CILP, Warszawa 2012r.), z wykorzystaniem zapisów z „Instrukcji sporządzenia programu ochrony przyrody” (MOŚZNiL Departament Leśnictwa, Warszawa 1996r.) oraz w oparciu o ustawę o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 788), ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. (Dz. U. 2012 Nr 0 poz. 1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.

Wykonawcą programu jest BULiGL Oddział w Gorzowie Wlkp.

Program został wykonany na podstawie:

- danych zebranych w trakcie prac urządzania lasu (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2016/2017 r.);
- danych zebranych w inwentaryzacji szczegółowej do Programu Ochrony Przyrody (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2017 r.);
- informacji dostarczonych przez Nadleśnictwo Kliniska;
- informacji otrzymanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- innych informacji zebranych na potrzeby programu.

A. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA KLINISKA

1. Rys historyczny terenów Nadleśnictwa Kliniska

1.1. Historia regionu

- Młodsza epoka kamienia

Uwidoczniły się pierwsze trwałe ślady człowieka. Po ustąpieniu lodowca pojawili się myśliwi, a następnie grupy zajmujące się zbieractwem, rybactwem i łowiectwem.

- 2000 lat p.n.e.

Przybywają nadczarnomorskie- indoeuropejskie plemiona pasterskie kultury ceramiki sznurowej wraz z nieliczną tubylczą ludnością tworząc jednolitą grupę nadodrzańską zwaną wkrzańsko- pomorską. Badania wykopaliskowe przeprowadzone w Kliniskach potwierdziły charakterystyczne dla tamtego okresu zdobienie naczyń, sztylety kamienne i grotty oszczepów.

- 1700- 1200 lat p.n.e.- Początek starszej epoki brązu

Okres rozwoju kultury przedłużyckiej, charakteryzującej się osiadłym trybem życia związanym głównie z hodowlą i uprawą roli. Ludność wtedy osadzała się na lekkich glebach głównie w dolinach rzek, a związane to było z tak zwaną gospodarką żarową, polegającą na wypalaniu kawałku lasu i gospodarowaniu w te miejsce nowych pól uprawnych.

-1200- 400 lat p.n.e.

Pojawia się kultura łużycka. Przełom epoki brązu i żelaza, a więc 600 lat p.n.e. był okresem szczytowym dla rozwoju tej kultury. Potwierdzeniem istnienia i działania jej na tym terenie są liczne znaleziska z okolic Klinisk, Bolechowa, Lubczyny, Podańska. W Stawnie odkryto nawet cmentarzysko popielicowe związane z obrzędkiem palenia zwłok, które jest typowe dla bytowania kultury łużyckiej. Około 400 lat p.n.e. następuje niejasny do dzisiaj jej upadek, o czym świadczy zmniejszająca się liczba osad i cmentarzysk z tamtego okresu.

- I- IV w. n.e. (Okres Rzymski)

Widocznie ożywia się osadnictwo- wzrasta wymiana handlowa, pojawiają się monety rzymskie, naczynia szklane. Z tego okresu właśnie pochodzą znalezione w Podańsku liczne paciorki i zapinki. Po tym czasie następuje ponowny kryzys osadniczy, który trwał do początków wczesnego średniowiecza.

- IX w. n.e. - XI w n.e.

Wpływ dwóch wielkich plemion tamtego czasu- od północy Wolinian, a od południa Pырzyczan. Osadnictwo zaczyna wtedy skupiać się nad zachodnim, bardziej dostępnym brzegiem Iny. Rzeka ta jako droga wodna staje się istotnym czynnikiem rozwijającym gospodarczo region. Rozwija się wtedy osada targowa (przy zakolu Iny) co powoduje intensywny rozwój pobliskiego osadnictwa wiejskiego. Idealne położenie nad rzeką oraz przy trakcie szczecińskim do Kamienia, Wolina, Kołobrzegu i dalej do Gdańska sprzyja szybkiemu rozwojowi gospodarczemu interesującego nas obszaru. Ludność słowiańska, zajmująca te tereny, nowe areale zdobywała głównie poprzez

karczowanie i wypalanie lasów, a na ich miejscu prowadziła uprawę zbóż. Z tamtych czasów pozostały różne inne ślady rzemiosła wiejskiego, takie jak; hodowli, kowalstwa, garncarstwa, kołodziejstwa, tkactwa i rogownictwa. Ziemie te, które nazwano Pomorzem, na krótko dostają się w ręce Polski. Zwycięstwo Mieszka I nad wojskami niemieckimi (972 r. pod Cedynią) umocniło rolę Polaków na tych terenach. Bolesław Chrobry zaniedbał je wdając się w długotrwały konflikt z cesarstwem niemieckim, co spowodowało powstanie sojuszu antypolskiego Pomorzan (głównie Wioletów i Wolinian) i zerwanie więzów integracyjnych Pomorzan i Polaków na ponad 100 lat. W 1007 r. zostało zlikwidowane (utworzone specjalnie dla Pomorzan) biskupstwo w Kołobrzegu. Powraca pogaństwo, i dzięki silnemu rozwojowi feudalizmu rodzinnego, podział na Pomorze Zachodnie i Wschodnie.

- XII w. n.e.- XIII w. n.e.

Książę Bolesław Krzywousty połowicznie podporządkował sobie Pomorzan. Zdołał włączyć do Polski tylko Pomorze Wschodnie, a Zachodnie uzależnił w formie lenna. Chcąc wzmocnić siły na Pomorzu, przeprowadził chrystianizację tych ziem. U schyłku XII w. Pomorze zmniejsza swe związki z Polską. Ciągłe najazdy Duńczyków na te obszary powodują osłabienie gospodarcze Pomorzan i uzależnienie go na ponad 40 lat od Danii. Po tym okresie trafia w ręce Brandenburczyków. Jednocześnie Książę Barnim I Dobry (1220- 1278) zapoczątkował wielkie przemiany ustrojowo gospodarcze prowadzące do osłabienia władzy książęcej i wzmocnienia samorządów miejskich. Rozpoczyna się intensywna germanizacja tamtejszej ludności. Odchodzące w zapomnienie relikty słowiańskiej przeszłości można było poznać jedynie po zmieniających się nazwach miejscowości i nazwiskach mających swe źródła w kulturze Słowian. W 1268 r. prawa miejskie otrzymuje Goleniów, który staje się jednym z silniejszych ośrodków miejskich na całym Pomorzu.

- XIV w. n.e.- XVII w n.e.

Od XIV wieku przez dwa stulecia trwała rywalizacja o tereny Pomorza prowadzona przez dwie dzielnice: wołogowsko- słupską oraz szczecińską. Również biskupi kamińscy dążyli do utworzenia własnego państwa.

Goleniów w ciągu XIV i XV wieku staje się bardzo ważnym ośrodkiem handlowym gdzie krzyżują się liczne szlaki komunikacyjne oraz płynie Ina, będąca znaczącą wtedy drogą wodną. Bardzo istotną rolę w tamtych czasach odgrywała Puszcza Goleniowska dostarczającą do portu w Goleniowie sporo drewna wysyłanego dalej poza granice księstwa.

W 1478 r. udało się przezwyciężyć okres rozbitcia politycznego, a władzę nad tym obszarem przejął Bogusław X. Uzyskane przez szlachtę większe prawa spowodowały jednak znaczny zastój gospodarczy na rzecz gospodarki folwarczno- pańszczyźnianej. Zwycięstwo luteranizmu pogłębia jeszcze bardziej wpływy niemieckie. Na skutek licznych wojen w XVII wieku Księstwo Zachodniopomorskie popada w ruinę. Panujący wówczas na Pomorzu Szwedzi zatrzymali dla siebie

Pomorze Zaodrzańskie wraz z całym ujściem Odry ze Szczecinem, Garżcem, Dąbiem i Goleniowem. W 1637 r. przy bierności Polski upada państwo Zachodniopomorskie.

- XVIII w n.e.- II wojna światowa

W 1701 roku powstaje Królestwo Pruskie, które w 1720 roku odkupuje od Szwedów ujście Odry ze Szczecinem.

Po wojnach napoleońskich Prusy tworzą z Pomorza Zachodniego jedną ze swych prowincji- Prowincja Pommeren, która z kolei po zjednoczeniu Niemiec w 1871 roku, staje się prowincją niemiecką.

Przegrana przez Niemcy II wojna światowa była przyczyną przydzielenie przez zwycięską koalicję Pomorza Zachodniego Polsce.

Podsumowując należy zaznaczyć, że tereny na których leży Nadleśnictwo Kliniska, należały do państwa polskiego tylko przejściowo, tzn. za Mieszka I, we wczesnym okresie panowania Bolesława Chrobrego oraz stanowiły lenno za Bolesława Krzywoustego. Później, aż do zakończenia II wojny światowej, łączyły Polskę z tą ziemią tylko incydentalne związki, głównie dyplomatyczne i gospodarcze.

W czasach nowożytnych tereny te charakteryzowały się dwoma etapami rozwoju osadnictwa i gospodarki. Pierwszy nastąpił w okresie średniowiecza (XII- XIV wiek) i związany był z lokacją wsi i miast. Drugi etap to druga połowa XVIII i początek XIX wieku, kiedy ludność starała się zagospodarować na tym obszarze liczne tereny bagienne, kolonizacja holenderska (pierwszymi kolonizatorami byli Holendrzy). Kolonizacja ta doprowadziła do ostatecznego zagospodarowania przestrzennego tych ziem, a powstałe wówczas wsie funkcjonują w lekko zmienionej formie po dzień dzisiejszy.

Powyższe dane opracowano na podstawie strony internetowej miasta Goleniów

1.2. Historia Nadleśnictwa w obecnym kształcie.

Z dniem 01.04.1972 roku, z połączenia dawnych Nadleśnictw: Kliniska, Wielgowo i południowej części Nadleśnictwa Goleniów, powstało Nadleśnictwo Kliniska w obecnych granicach.

Dawne Nadleśnictwo Kliniska pod nazwą Wrzosowo powstało w 1945 r. z byłych lasów państwowych, lasów miast Szczecin Dąbie i Stargard oraz lasów prywatnych.

Dawne Nadleśnictwo Wielgowo utworzone zostało w przeważającej części z lasów państwowych oraz niewielkiej części lasów prywatnych i miejskich.

Nadleśnictwo Goleniów powstało w 1951 roku, a południowa jego część należała wcześniej do Nadleśnictwa Kliniska pod nazwą Wrzosowo, która to jak wyżej wspomniano w 1972 roku wróciła w skład nowo zespolonego Nadleśnictwa Kliniska.

Nowe zespolone Nadleśnictwo Kliniska zostało powołane zarządzeniem nr 11 Dyrektora Naczelnego Zarządu Lasów Państwowych z dnia 10.03.1972 (Zn. spr. N-1-003-14) oraz zarządzeniem Dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Szczecinie.

społecznościom komunikację i transport towarów. Ludność głównie zajmowała się zbieractwem i łowiectwem.

Wzmianki o Puszczy Goleniowskiej można spotkać już w średniowiecznych opracowaniach, m.in. w dokumencie nadania w 1349 r. margrabiowskiego młyna położonego w Puszczy Golin. W pobliżu Goleniowa rozciągała się Puszcza Sidłowo, a cały obszar w pobliżu ujścia Iny pokryty był zwartymi lasami, m.in. rosła tam dąbrowa zwana Elawir.

Rejon ten charakteryzował się w tamtych czasach dużą lesistością, ponieważ zajmował mało urodzajne gleby- przeważnie piaszczyste i bagienne- zniechęcając tym samym ludzi do osadnictwa. Był to jednak od dawna obszar o dużym znaczeniu dla łowiectwa, zwłaszcza dla książąt, o czym decydowała stosunkowo mała odległość do stolicy Pomorza Zachodniego- Szczecina. O powyższym fakcie świadczą ślady zameczków myśliwskich, np. w Podlesiu, czy istniejący do dziś dzień w Dąbiu.

Liczne wojny przetaczające się przez ten rejon do XVII w. znacznie zahamowały osadnictwo. Dopiero po tym okresie rząd pruski rozpoczął intensywną akcję kolonizacyjną, która to, choć nie wszędzie, ale przyczyniła się do znacznego naruszenia powierzchni lasów Puszczy Goleniowskiej.

Rysunek 4 Teren Nadleśnictwa na fragmencie mapy- Tabula Electoratus Brandenburgici, Meckelenburgi, ET Maximae Partis Pomeraniae, 1633 r. (Źródło nieznanne).

W latach 1738- 1744 założono na porębach poleśnych folwark rządowy Rurka, a w latach 1747-1750 wytrzebiono część Puszczy Goleniowskiej. Nieco później w obrębie rewiru Wielgowo oczyszczono podmokłe tereny, na których powstały takie osady jak: Wielgowo, Sławociesze, Roztocze, Strumiany, Łęsko i Kliniska.

Administracja lasów rządowych na Pomorzu w drugiej połowie XVIII wieku była już dobrze zorganizowana. Poszczególne rządtwa podzielone były na obwody (rewiry), te natomiast na nadleśnictwa i dalej leśnictwa. Na przykład lasy Puszczy Goleniowskiej przy ujściu Iny wchodziły w skład rządtwa Stepnica, które dzieliło się na cztery rewiry (Stepnica, Widzeńsk, Zielonczyn, Kopice) zarządzane były przez nadleśniczych.

Początek XIX wieku to okres dalszego pomniejszania się obszarów Puszczy. Związane to było z ekspansją gospodarki rolnej, zwłaszcza z kosztem charakterystycznych dla tamtego krajobrazu niewielkich zadrzewień śródpolnych.

W końcu XIX w. leśnicy zwracali szczególną uwagę na konieczność wykupu przez państwo prywatnych lasów o charakterze ochronnym.

W pierwszych latach XX w. administracja lasów włożyła wiele wysiłku na rzecz zintegrowania różnych form gospodarki leśnej.

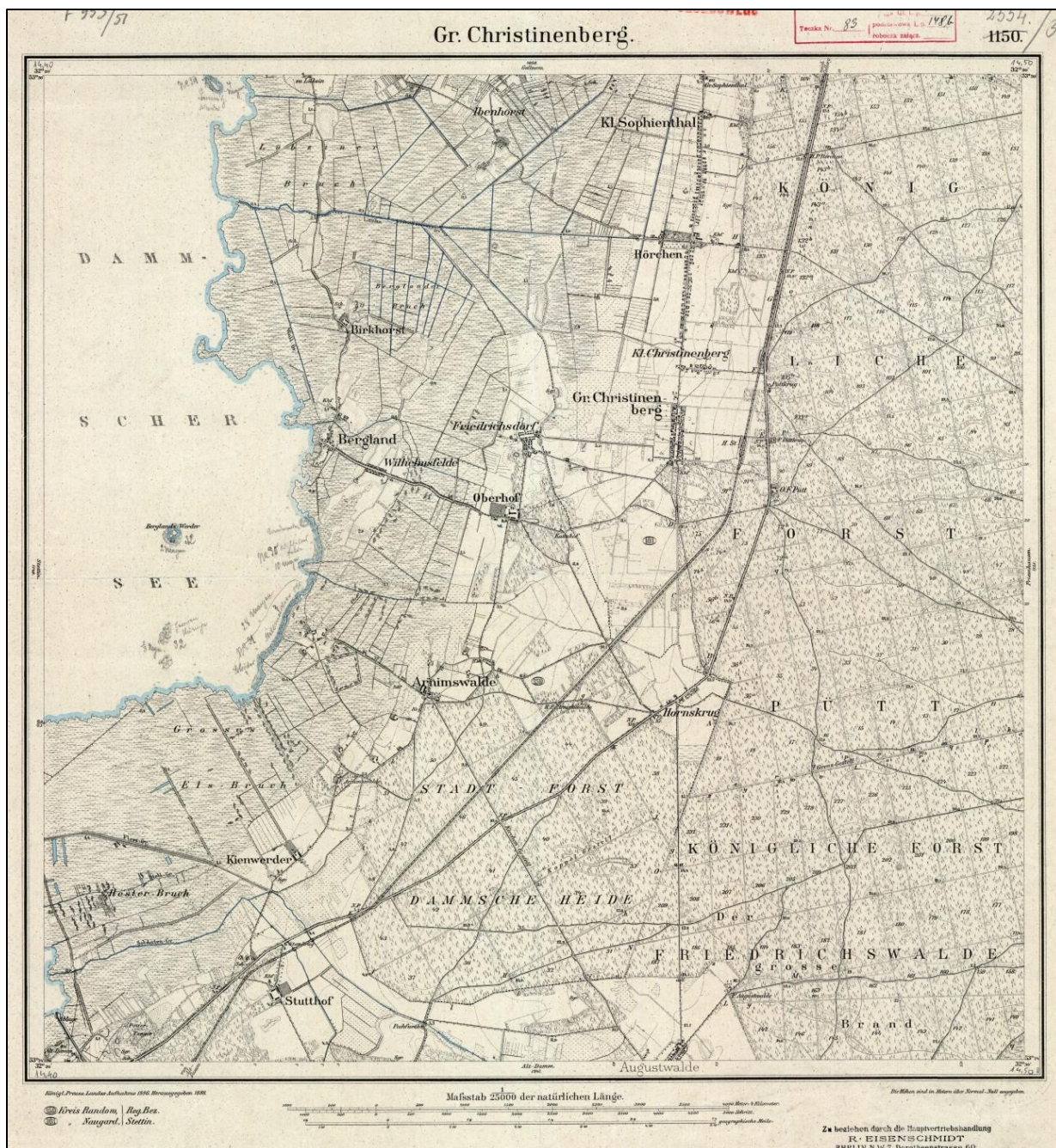
Pod koniec XIX i w pierwszej połowie XX w. na terenie obecnego Nadleśnictwa Kliniska funkcjonowało leśnictwo o nazwie Pütt. Poniższe dane przytaczane są za opracowaniem: „Einzeungen on unseren osteinsatz” (*Brehn 1982*).

Na przełomie wieków leśnictwem Pütt administrował „królewski nadleśniczy” Eugen Krüger, następnie do 1.08.1939 r. nadleśniczym był Scherließ, po nim natomiast nadleśnictwem kierował do 05.03.1945 r. Rudi Brehm.

Powierzchnia lasów w rewirze Pütt wynosiła 5.000 ha. W leśnictwie tym przeważała sosna (około 98%), a pozostałe gatunki drzew to dąb (około 1%), buk (około 1%)- tylko wzdłuż Iny. Obszar tego rewiru charakteryzował się terenami piaszczystymi i wrzosowiskami.

Faunę nadleśnictwa stanowiła zwierzyna płowa, „czarna zwierzyna” (wzdłuż Iny), kuropatwy i trochę bażantów.

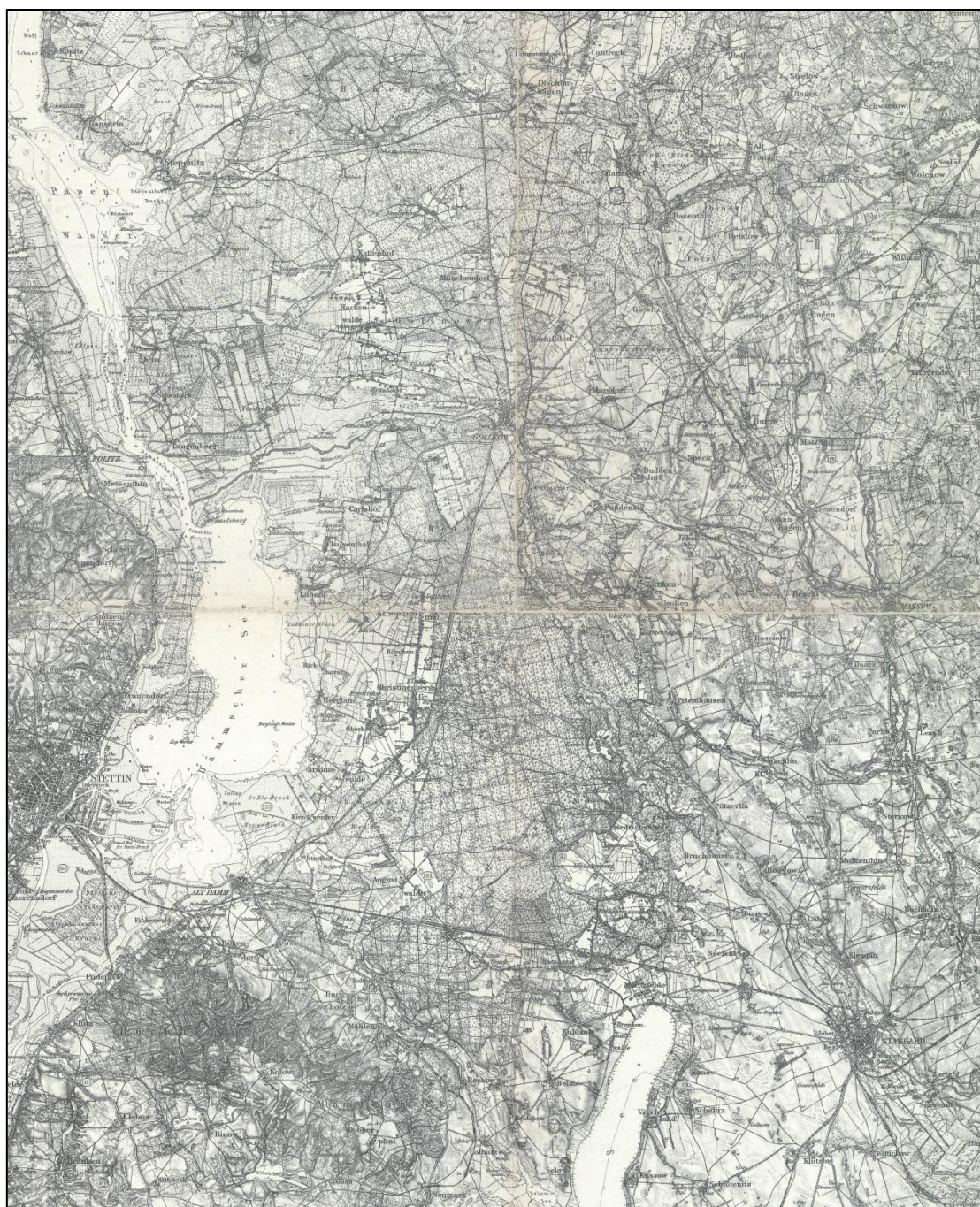
Zatrudnieni w leśnictwie pracownicy leśni byli mieszkańcami okolicznych wiosek. W czasie wojny pracowało tu również 30 francuskich jeńców wojennych.

Rysunek 5 Okolice Klinisk na mapie 2554_(1150)_Gr._Christinenberg_1888 rok UW²

W leśnictwie Pütt zlokalizowane były dwie strażackie wieże widokowo- meldunkowe.
 Budynki leśnictwa Pütt (nadleśnictwa) zostały wzniesione w 1910 r.

² <http://mapywig.org>

Rysunek 6 Teren Nadleśnictwa Kliniska na mapie Eb_38_(176D)_1919 rok³

W podwórzu leśnictwa stał „pomnik natury- lipa, rosnąca po dzień dzisiejszy. Obok lipy było zawalone i zamurowane wejście do piwnicy, rozciągającej się wszcz pod parkiem”. „Einzeungen on unseren osteinsatz” (Brehn 1982).

Przypuszcza się, że w przeszłości zlokalizowany był tu klasztor co było wcześniej potwierdzone przez starszych mieszkańców Christianbergu (obecnie Klinisk).

Budynek, w którym obecnie mieści się biuro Nadleśnictwa Kliniska, przed II wojną światową był budynkiem mieszkalnym nadleśniczego i jego rodziny. Obok tego budynku

³ <http://mapy.amzp.pl>

w kierunku południowo- wschodnim, w lesie znajdował się XIX wieczny grobowiec z czarnego marmuru (zniszczony przez wandalii), w którym spoczywały szczątki jednego z nadleśniczych. Budynek został przeznaczony na biuro nadleśnictwa w latach 60-tych (w części na biuro, a w części na mieszkania). W miarę wzrostu kadry nadleśnictwa mieszkania zlikwidowano i ostatecznie w 1997 r. budynek w całości przeznaczono na biura.

Jak wskazują najstarsi mieszkańcy wsi Kliniska, wcześniej nadleśnictwo mieściło się w obiekcie, w którym obecnie znajduje się sala wystawowa i punkt gastronomiczny.

Rysunek 7 Dawna siedziba Nadleśnictwa (z archiwum nadleśnictwa- autor nieznany)

Rysunek 8 Siedziba Nadleśnictwa po roku 1960 (z archiwum nadleśnictwa- autor nieznany)

Rysunek 9 Siedziba Nadleśnictwa po roku 1960 (z archiwum nadleśnictwa- autor nieznany)

1.4. Historia gospodarki leśnej

W czasie trwania drugiej wojny światowej lasy były eksploatowane w sposób rabunkowy - duże powierzchnie młodszych drzewostanów uległy zniszczeniu przez liczne pożary powstające w trakcie działań wojennych. Od podstaw należało tworzyć funkcjonowanie służby leśnej, odtwarzać zniszczone lasy, zwiększać lesistość oraz poprawiać stan sanitarny i zdrowotny lasów. (Klimek 2007).

Szczególny wpływ na odbudowę lasów i ich rozwój po 1945r. ma ich stan własnościowy. Zdecydowaną większą część lasów stanowi własność Skarbu Państwa, zarządzaną przez Państwowe Gospodarstwo Leśne- Lasy Państwowe. Powyższa sytuacja stwarza dużą samodzielność gospodarczą, czego wynikiem jest wzrost lesistości. W tym czasie powierzchnia lasów zwiększyła się. Zdecydowanie poprawiła się zdrowotność i jakość drzewostanów. Powstały warunki do poszerzenia działalności proekologicznej w Lasach Państwowych (Klimek 2007).

Wyczerpujące dane dotyczące gospodarki leśnej zamieszczono w opisie ogólnym (tom I) planu zarządzania gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Kliniska.

Gospodarka leśna na omawianym terenie po II wojnie światowej początkowo prowadzona była na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku, następnie na podstawie planu prowizorycznego, definitywnego oraz kolejnych rewizji planów zarządzania lasu.

2. Położenie.

Nadleśnictwo Kliniska jest nadleśnictwem jedno-obrębowym, jego powierzchnia ogólna wg zestawienia wyrównanych powierzchni działek (bez współwłasności) wynosi:

Nadleśnictwo Kliniska – 23 874,7329 ha

Grunty we współwłasności (pow. zredukowana) - 0,1141 ha

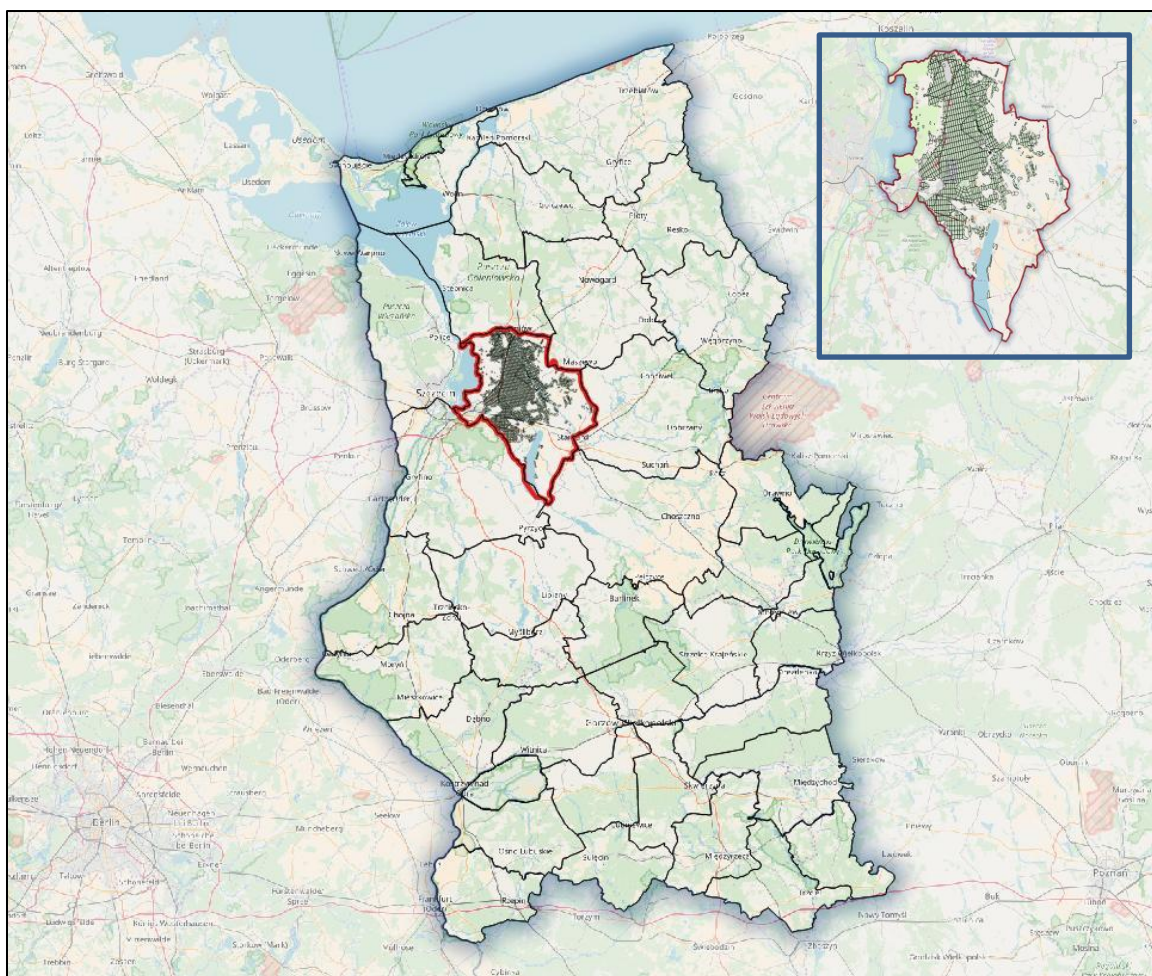
(Ogółem 23 874,847 ha)

Zgodnie z § 63 instrukcji u.l. do sporządzenia planu u.l. przyjęto wyrównaną powierzchnię wyłączeń do powierzchni działek ewidencyjnych, zaokrągloną do 0,01 ha, która (bez współwłasności) wynosi:

Nadleśnictwo Kliniska – 23 874,89 ha

Grunty we współwłasności – 0,11 ha

(Ogółem 23 875,00 ha)

Rysunek 10 Położenie Nadleśnictwa Kliniska na tle innych nadleśnictw RDLP w Szczecinie⁴

Nadleśnictwo Kliniska jest nadleśnictwem jednoobębnowym podzielonym na 13 leśnictw:

- Jankowo
- Zabrodzie
- Rurzyca
- Pucko
- Strumiany
- Załom
- Poczernin
- Sowno
- Wielgowo
- Cisewo
- Niedźwiedź
- Morawsko
- Bącznik

⁴ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Nadleśnictwo Kliniska położone jest w północno-zachodniej części RDLP w Szczecinie. Od północy sąsiaduje z N-ctwem Goleniów, od wschodu z Nadleśnictwami: Nowogard, Dobrzany i Choszczno, od południowego zachodu graniczy z N-ctwem Gryfino, a od zachodu z N-ctwem Trzebież.

Terytorialny zasięg działania Nadleśnictwa Kliniska obejmuje:

Województwo zachodniopomorskie

Powiat: goleniowski

Miasto: Goleniów

Gminy: Goleniów, Maszewo

Powiat: stargardzki

Miasto: Stargard

Gminy: Stargard, Stara Dąbrowa, Kobyłanka

Powiat: pyrzycki

Gminy: Pyrzyce, Warnice

Powiat: gryfiński

Gmina: Stare Czarnowo

Powiat: Miasto Szczecin

Gmina: Miasto Szczecin

Starosta Goleniowski, zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 788) powierzył Nadleśnictwu prowadzenie w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na powierzchni- 55,70 ha (gmina Goleniów).

3. Regionalizacja przyrodniczo – leśna.

Zgodnie z podziałem Polski na regiony przyrodniczo – leśne⁵ Nadleśnictwo położone jest w:

Krainie I: Bałtyckiej

Mezoregionie: Równiny Wkrzańskiej i Goleniowskiej (I-5)

Puszczy Bukowej i Równiny Wełtyńskiej (I-6)

Równiny Nowogardzkiej (I-7)

Równiny Pyrzyckiej (I-8)

Mezoregion Puszczy Wkrzańskiej i Goleniowskiej

Granice mezoregionu obejmują tereny znajdujące się na wschód i północ od Szczecina, o powierzchni ogólnej 1708 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 42%.

Dominują krajobrazy naturalne tarasów nadzalewowych – akumulacyjne oraz, w części środkowej, deltowe akumulacyjne. Jest to teren dość zróżnicowany geologicznie. Północną część

⁵ Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

mezoregionu zajmuje Zalew Szczeciński. W środkowej części rozciąga się szeroka równina akumulacyjna doliny Odry, na terenie której – na południu – znajduje się jezioro Dąbie. Występują tam holoceniowe: piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Część zachodnią mezoregionu zajmuje Puszcza Wkrzańska, a część wschodnią – Puszcza Goleniowska. Tereny obu puszczy tworzą plejstoceniowe piaski i żwiry sandrowe, które powstały w końcowej fazie zlodowacenia Wisły. W wielu miejscach wśród nich występują piaski eoliczne – lokalnie w wydmach. Dominującymi krajobrazami roślinnymi są śródlądowe bory sosnowe i bory mieszane w odmianie pomorskiej, z nielicznymi powierzchniami olsów oraz łągów jesionowo-olszowych. Przy południowo-zachodnich obrzeżach Zalewu Szczecińskiego spotykane są także krajobrazy ubogich dąbrów pomorskich, częściowo w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów.

Lesistość jest duża i wynosi 39%. Lasy tworzą rozległe kompleksy, zajmują około 675 km², z czego 94% jest w zarządzie RDLP w Szczecinie (nadleśnictwa: Międzyzdroje – cz. pld., Rokita – cz. centralna, Goleniów – cz. centralna, Kliniska – bez cz. pld., Kliniska – cz. pñ.-zach., i Gryfino – cz. pñ.).

Mezoregion Puszczy Bukowej i Równiny Wełtyńskiej

W granicach mezoregionu znajdują się tereny położone na południe od Szczecina, o powierzchni ogólnej 1043 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 24%.

Dominują krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate, rzadziej wzgórzowe, a w dolinie Odry – krajobrazy zalewowych den dolin – akumulacyjne. Mezoregion obejmuje pasmo czołowomorenowe tzw. Wzgórz Bukowych, osiągających wysokość 147 m n.p.m., oraz lekko falistą morenę Równiny Wełtyńskiej. Tworzą je utwory plejstoceniowe, głównie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia północnopolskiego z wyspami żwirów, piasków, głazów i glin moren czołowych oraz piasków i mułków kemów. Głównym krajobrazem roślinnym są buczyny pomorskie; nielicznie występują też łągi jesionowo-olszowe.

Lesistość mezoregionu jest mała i wynosi 22%. Lasy tworzą średnie i duże kompleksy (największą powierzchnię zajmuje Puszcza Bukowa, gdzie można odnaleźć drzewostany bukowe naturalnego pochodzenia); zajmują około 232 km², z czego 87% jest w zarządzie RDLP w Szczecinie (nadleśnictwa: Kliniska – cz. pld., Kliniska – mała cz. pld.-zach. i Gryfino – cz. centralna).

Mezoregion Równiny Nowogardzkiej

Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 3014 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 26%. Dominują krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate, rzadziej równinne i faliste. W dolinach rzecznych występują krajobrazy zalewowych den dolin – akumulacyjne, z fragmentami krajobrazów tarasów nadzalewowych – akumulacyjnych. Mezoregion obejmuje wysoczyznę morenową (do 100 m. n.p.m.), urozmaiconą w części północnej pagórkami kemów i ozów, znajdującą się na wschód od Goleniowa między Choszczem a Kamieniem Pomorskim. Powierzchnię budują utwory plejstoceniowe: gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia północnopolskiego, dość często w morenach czołowych (z przewagą w części północnej), oraz piaski i żwiry sandrowe,

zwykle porośnięte lasem (głównie w północnej i centralnej części mezoregionu). W miejscowości Chociwel występuje obszar oligoceńskich piasków, lokalnie z bursztynami. Wysoczyzna porozcinana jest dolinami rzek – największa z nich to dolina Iny – wypełnionymi holocenijskimi piaskami, żwirami, madami rzecznyymi, torfami i namułami (liczniejszymi w części południowej). Przeważają krajobrazy roślinne buczyn i ubogich dąbrów w odmianie pomorskiej oraz buczyn pomorskich; rzadko spotykane są krajobrazy ubogich dąbrów pomorskich.

Lesistość mezoregionu jest mała i wynosi 24 %. Kompleksy leśne są małej i średniej wielkości – największe występują pomiędzy Nowogardem i Golczewem. Lasy zajmują około 728 km², z czego 90 % jest w zarządzie RDLP w Szczecinie (nadleśnictwa: Gryfice – cz. centralna, Międzyzdroje – cz. płd.-wsch., Rokita – cz. płd. i wsch., Goleniów – cz. płn., Kliniska – cz. zach., Nowogard – cz. centralna, Kliniska – cz. wsch., Dobrzany – cz. zach., i Choszczno – bez cz. zach.).

Mezoregion Równiny Pyrzyckiej

Powierzchnia mezoregionu wynosi 346 km², w tym ekosystemy seminaturalne stanowią 4%. Jest to obszar, gdzie występują najżyźniejsze gleby rolnicze – głównie czarne ziemie wytworzone z ilasto-mułkowych osadów jeziornych. Znaczny obszar zajmują wody, w tym jeziora Miedwie (w części północno-zachodniej) i Płoń (w części południowo-wschodniej). Dominują krajobrazy naturalne tarasów nadzalewowych – akumulacyjne. Mezoregion obejmuje tzw. Zastoisko Pyrzyckie, znajdujące się między miejscowościami Pyrzyce na południu i Stargard na północy. Pod koniec ostatniego zlodowacenia był to rozległy basen jeziorny, gdzie zbierały się wody roztopowe. Obecnie powierzchnia jego wyścielona jest grubą serią plejstoceńskich iłów, mułków i piasków zastoiskowych zlodowacenia północnopolskiego oraz – w dolinie rzeki Płoni, a także w rejonie jeziora Miedwie – holocenijskimi piaskami, żwirami, madami rzecznyymi, torfami i namułami. Dominują krajobrazy roślinne grądowe z udziałem borów mieszanych i lęgów jesionowo-wiązowych.

Lesistość jest jedną z najniższych w kraju, wynosi 3%. Lasy tworzą bardzo małe kompleksy; zajmują około 10 km², z czego 69% jest w zarządzie RDLP w Szczecinie (nadleśnictwa: Kliniska – cz. płd., Choszczno – cz. zach., i Gryfino – cz. wsch.).

4. Regionalizacja geobotaniczna.

Położenie Nadleśnictwa Kliniska zgodnie z regionalizacją geobotaniczną⁶, wykorzystywaną przy określeniu zróżnicowania zespołów roślinnych:

Obszar: Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane,

Prowincja: Środkowoeuropejska,

Podprowincja: Południowobałtycka,

Dział: Pomorski (A)

Kraina: Pobrzeża Pomorskiego (A.2)

⁶ J.M. Matuszkiewicz. 1994. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IGiPZ PAN. Warszawa.

Okręg: Niziny Szczecińskiej (A.2.1)

Kraina: Szczecińska (A.3)

Okręg: Myśliborski (A.3.2)

Kraina: Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4)

Okręg: Nowogardzko-Choszczeński (A.4.1)

Dział Pomorski odznacza się najcieplejszymi i dość krótkimi zimami, chłodnymi wiosnami, najchłodniejszymi i najkrótszymi latami, dość ciepłymi, krótkimi jesieniami oraz najniższą amplitudą temperatur.

5. Regionalizacja fizyczno – geograficzna.

Według „Geografii fizycznej Polski”⁷ Nadleśnictwo Kliniska położone jest w:

Podobszarze: Pozaalpejskiej Europy Zachodniej (3),

Prowincji: Nizy Środkowoeuropejskiego (31),

Podprowincji: Pobrzeży Południowobałtyckich (313),

Makroregionie: Pobrzeże Szczecińskie (313.2-3),

Mezoregionie: Doliny Dolnej Odry (313.24),

Mezoregionie: Równiny Goleniowskiej (313.25),

Mezoregionie: Puszczy Bukowej (313.27),

Mezoregionie: Równiny Pырzycko – Stargardzkiej (313.31),

Mezoregionie: Równiny Nowogardzkiej (313.32),

Mezoregion Doliny Dolnej Odry zajmuje dolinę rzeki Odry od okolic Cedyni aż po Zalew Szczeciński koło Stepnicy. Składa się z następujących fragmentów:

- Osinów Dolny - Widuchowa - główną oś stanowi jedno koryto Odry i *Hohensaaten-Friedrichsthaler Wasserstrasse* połączone licznymi kanałami i polderami. Ważniejsze dopływy: *Alte Oder* z Kanałem Odra-Hawela (L) i Rurzyca (P). Od wschodu ograniczona zboczami Wzgórz Krzymowskich i falistą Równiną Wełtyńską. Pod Cedynią tzw. *Żuławy Cedyńskie*.
- Międzyodrze - powyżej Widuchowej oś doliny stanowią dwa koryta Odry - Odra Zachodnia i Odra Wschodnia (Regalica) połączone licznymi kanałami, starorzeczami i polderami. Do największych wysp należą Zaleskie Łęgi, Dębina, Ostrów Grabowski, Wyspa Pucka w Szczecinie, Polickie Łąki w Policach oraz Wielkie Bagno Kurowskie i Ustowskie Mokradła. Ważniejsze dopływy: Welse (L), Bukowa (L), Tywa (P), Omulna (P). Od zachodu ograniczona zboczami Wzniesień Szczecińskich (na wysokości Szczecina są to Wał Stobniański i Wzgórz Warszewskie), a od wschodu morenami Wzgórz Bukowych.
- Jezioro Dąbie - jezioro deltowe z licznymi polderami na wschodnim brzegu. Głównym dopływem jest Płonia.

⁷ J. Kondracki. 1988. *Geografia fizyczna Polski*. PWN. Warszawa.

- Roztoka Odrzańska - estuarium Odry i ujście do Zalewu Szczecińskiego wraz z nadbrzeżnymi mokradłami na wschodnim skraju Puszczy Wkrzańskiej i na zachodnim skraju Puszczy Goleniowskiej. Głównymi dopływami są Ina (P), Gowienica (P) i Gunica (L).

Mezoregion Równiny Goleniowskiej to typ krajobrazu równinnego, utworzonego w wyniku akumulacji rzecznej i lodowcowej. Znajdują się tutaj tarasy wydmowe oraz kilka ostańców morenowych (Góra Lotnika, Wzgórze Wypłose), pagórków oraz wałów wydmowych. Gleby bielicowe, niewiele jezior (Czerńsko, Przybiernowskie). W południowej części przecięta doliną Iny i jej dopływami: Wiselką i Wiśniówką, w części północnej przecinają ją m.in. Gowienica i Wołcznica. Większość obszaru Równiny Goleniowskiej jest porośnięta lasami Puszczy Goleniowskiej, borami sosnowymi, przystosowanymi do trudnych warunków glebowych. W południowej części znajdują się liczne torfowiska leśne i łąkowe (eksploatacja torfu), dalej na północ eksploatuje się piaski i żwiry.

Mezoregion Wzgórza Bukowe to jedno z najwyższych pasm wzniesień morenowych na zachodnim skraju Pomorza. Doskonale widoczne z odległości wielu kilometrów, tworzą zdecydowaną dominantę w krajobrazie obszarów graniczących od południa ze Szczecinem. Stanowią wysoki wał morenowy z najwyższym punktem, górą Bukowiec o wysokości 149 m n.p.m., różnicami terenu dochodzącymi do 100 m i z licznymi jarami, parowami i dolinami potoków. Ciągnie się od Regalicy aż po obniżenie jeziora Miedwie. Wzgórza oddzielone są od Wału Stobniańskiego i Wzgórz Warszawskich na zachodzie szeroką na kilka kilometrów Doliną Dolnej Odry. Porośnięte głównie drzewostanem bukowym, dębowym, sosnowym i mieszanym, zwanym Puszcza Bukową, chronioną jako Szczeciński Park Krajobrazowy "Puszcza Bukowa"; fragmenty najcenniejsze pod względem przyrodniczym chronione są także w 7 rezerwach. W Puszczy wytyczono wiele turystycznych szlaków pieszych, rowerowych i konnych. Popularne miejsce wypoczynku szczecinian z doskonałymi panoramami miasta i punktami widokowymi na dolinę Odry.

Mezoregion Równiny Pyrzycko – Stargardzkiej to mezoregion fizycznogeograficzny położony w południowo-wschodniej części Pobrzeża Szczecińskiego, między Wzgórzami Bukowymi i Równiną Wełtyńską na zachodzie, równinami: Goleniowską i Nowogardzką na północy, a Pojezierzem Zachodniopomorskim na południu i wschodzie. Równina zbudowana jest z iłów i mułków pojeziernych oraz gliny zwałowej (na obrzeżu regionu); liczne pola drumlinowe (m.in. Grzędzice); odwadniana przez prawe dopływy Odry - Inę (wraz z Małą Iną) i Płonię; na północy jeziora Miedwie i Płoń. Znajdują się tu urodzajne gleby (czarne ziemie); rozwinięte rolnictwo (pszenica, buraki cukrowe). Obszar rozwoju energetyki wiatrowej - powstają farmy wiatrowe np.: Farma wiatrowa Tychowo.

Mezoregion Równiny Nowogardzkiej reprezentuje krajobraz wysoczyzny morenowej, zbudowanej z osadów lodowcowych (głównie morena denna). Licznie występują tutaj pagórki i wały morenowe, głównie drumliny i ozy. W środkowej części skupisko jezior, m.in. Jezioro Lechickie, Jezioro Parlińskie, Jezioro Nowogardzkie, Jezioro Łęczyckie i Piaszno. Najwyższe wzniesienia osiągają ok.

90 m n.p.m. Teren równiny przecina kilka niewielkich rzek: Gowienica, Sapólna, Krąpiel oraz duża Rega. Znajdują się tutaj niewielkie kompleksy leśne (głównie lasy mieszane), porożrzucane po, stanowiących większość w tej części regionu, polach uprawnych. Gleby bielcowe i płowe. Uprawia się tutaj głównie żyto, ziemniaki, jęczmień, pszenicę, owies.

6. Regionalizacja klimatyczna.

Według regionalizacji klimatycznej „Regiony Klimatyczne Polski”⁸ tereny Nadleśnictwa Kliniska leżą w:

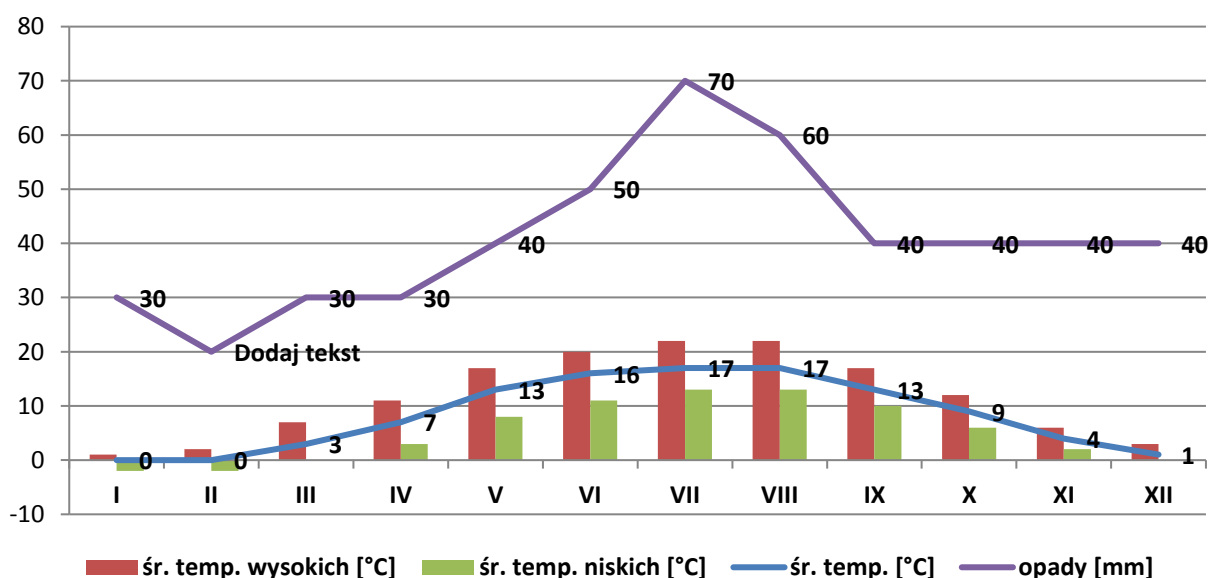
- regionie VI – Zachodniopomorskim

Region ten swym zasięgiem obejmuje w głównej mierze Nizinę Szczecińską. W charakteryzowanej części regionu specyficzną cechą, w porównaniu z innymi rejonami kraju, jest względnie częste występowanie dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie zimną, z niewielkim zachmurzeniem oraz bez opadu oraz rzadkie zjawianie się dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie zimną, z dużym zachmurzeniem nieba i opadem.

Klimat obszaru Nadleśnictwa jest korzystny dla rozwoju roślinności drzewiastej dzięki łagodnym temperaturom i wysokiej wilgotności powietrza. Gatunki liściaste znajdują tu dobre warunki wegetacyjne.

Tabela 1 Warunki termiczne i wilgotnościowe dla stacji meteorologicznej w Szczecinie.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	śr. roczna
śr. temp. [°C]	0	0	3	7	13	16	17	17	13	9	4	1	8
śr. temp. wysokich [°C]	1	2	7	11	17	20	22	22	17	12	6	3	12
śr. temp. niskich [°C]	-2	-2	0	3	8	11	13	13	10	6	2	0	5
opady [mm]	30	20	30	30	40	50	70	60	40	40	40	40	490

Rysunek 11 Warunki termiczne i wilgotnościowe dla stacji meteorologicznej w Szczecinie.

⁸ A. Woś. 1999. *Klimat Polski*. PWN. Warszawa.

7. Miejsce i rola Nadleśnictwa Kliniska w gospodarce przestrzennej regionu.

W opracowanej „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”⁹, w rozdziale dotyczącym środowiska przyrodniczego wskazano następujące problemy:

- nierozwiązany problem gospodarki odpadami,
- nadmierne zanieczyszczenie wód powierzchniowych i zaawansowane procesy eutrofizacji jezior,
- nadmierne zanieczyszczenia komunikacyjne, emisja spalin i hałasu,
- zahamowanie introdukcji obcych gatunków flory i fauny.

W rozdziale dotyczącym gospodarki leśnej zapisano następujące problemy:

- niewykorzystanie możliwości rozwoju turystyki aktywnej,
- niewykorzystanie możliwości rozwoju w branży drzewnej,
- zagrożenia powodowane przez zanieczyszczenia i nadmierny rozwój szkodników,
- zagrożenie pożarowe i szkody powodowane przez turystów,
- introdukcja obcych gatunków fauny i flory.

W związku z tym do zadań w regionie należy:

- wspieranie procesów restrukturyzacji rolnictwa związanych z zalesieniami,
- wspieranie programów i edukacji służących ochronie przyrody i zachowaniu witalności ekosystemów leśnych,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorstw działających na podstawie istniejącej bazy surowcowej,
- promocja produktów regionalnych opartych na surowcach leśnych, runie leśnym itp.,
- promocja turystyki związanej z gospodarką leśną (turystyka ekologiczna, rowerowa, myślistwo).

Jednym z celów strategicznych województwa jest „zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami”, które realizuje się poprzez:

- usuwanie skutków i przeciwdziałanie degradacji środowiska,
- zachowanie, ochrona i odtwarzanie walorów i zasobów środowiska naturalnego,
- racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi regionu, efektywne wykorzystanie zasobów i odnawialnych źródeł energii,
- rewitalizacja obszarów zurbanizowanych.

W kwestii ochrony przyrody przewiduje się następujące cele:

- szczegółowe rozpoznanie i udokumentowanie zasobów przyrody (m.in. waloryzacja przyrodniczo-leśna nadleśnictwa, waloryzacja przyrodnicza gmin);
- objęcie ochroną lasów o wysokich walorach przyrodniczych i cennych zasobów przyrody ożywionej i nieożywionej;
- racjonalna gospodarka leśna, rolna i surowcowa;

⁹ Baraniecki. J., (red.) *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020*. Szczecin 2005”

- systematyczne zwiększanie lesistości;
- przebudowa drzewostanów z zachowaniem zasad selekcji, hodowli oraz ochrony lasu stosowanych w wielofunkcyjnej gospodarce leśnej,
- regulacja granicy polno - leśnej oraz zapewnienie powiązań między kompleksami leśnymi;
- zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne zgodnie z zasadami ochrony środowiska;
- pobudzenie społeczności lokalnych do aktywnego i właściwego zarządzania środowiskiem;
- wspieranie i koordynowanie działań mających na celu poprawę zdrowotności środowiska naturalnego;
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

8. Porównanie wybranych cech drzewostanów różnych jednostek leśnych.

Wybrane cechy taksacyjne drzewostanów Nadleśnictwa Kliniska na tle innych jednostek:

Tabela 2 Porównanie wybranych cech drzewostanów Nadleśnictwa Kliniska.

Jednostka	Średni wiek	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Udział siedlisk borowych [%]	Udział gatunków iglastych [%]
Nadleśnictwo Kliniska stan na 01.01.2018	60	280	74,8	87
RDLP Szczecin* stan na 01.01.2016 r.	61	276	51,4	78,0
Woj. Zachodniopomorskie* stan na 01.01.2016 r.	60	272	50,8	72,6

*źródło: www.bdl.lasy.gov.pl

9. Grupy funkcji lasów Nadleśnictwa Kliniska.

Zestawienie grup funkcji lasów Nadleśnictwa Kliniska przedstawia poniższa tabela (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona):

Tabela 3 Zestawienie powierzchni rezerwatów, lasów ochronnych i pozostałych.

Funkcja lasu	Nadleśnictwo Kliniska	
	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia %
lasy gospodarcze	4 367,77	19,4
lasy ochronne	18 101,88	80,6
rezerваты	-	-
Razem	22 469,65	100

Tabela 4 Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (Wzór 1b.)

Obiekt, nazwa: rezerwatu, obrębu, nadleśnictwa	Grupa funkcji	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Udział siedlisk borowych [%]	Udział gatunków iglastych [%]
Nadleśnictwo Kliniska	lasy ochronne	60	284,2	7,0	78,2	81,8
	ogółem nadl.	60	280	7,0	74,8	87

10. Charakterystyka kompleksów leśnych.

Nadleśnictwo Kliniska charakteryzuje się dość zwartymi lasami, zgromadzonymi w 108 kompleksach leśnych. Główny trzon stanowi największy kompleks obejmujący część Puszczy Goleniowskiej o łącznej powierzchni ponad 21000 ha, co stanowi 90,1% powierzchni całego Nadleśnictwa.

Tabela 5 Liczba i wielkość kompleksów leśnych(wyłącznie powierzchnia własności Skarbu Państwa)

Obręb Nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Łączna powierzchnia [ha]
1	2	3	4
Nadleśnictwo Kliniska	do 1,00	34	16,26
	1,01 - 5,00	30	74,39
	5,01 - 20,00	19	199,11
	20,01 - 100,00	19	673,49
	100,01 - 500,00	4	536,70
	500,01 - 2000,00	1	756,81
	powyżej 2000,00	1	21618,13

B. FORMY OCHRONY PRZYRODY – ISTNIEJĄCE, PROJEKTOWANE I PROPONOWANE.

Rysunek 12 Widok na jeden z użytków ekologicznych „Bez nazwy” (Fot. Bartłomiej Malecki).

I. Ustawa o ochronie przyrody.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony przyrody jest Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.), która w rozdziale 2 określa formy ochrony przyrody:

1. Parki narodowe.
2. Rezerваты przyrody.
3. Parki krajobrazowe.
4. Obszary chronionego krajobrazu.
5. Obszary Natura 2000.
6. Pomniki przyrody.
7. Stanowiska dokumentacyjne.
8. Użytki ekologiczne.
9. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.
10. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

1. Istniejące, projektowane i proponowane formy prawnej ochrony przyrody w Nadleśnictwie Kliniska.

Do istniejących form ochrony przyrody należą:

- Obszary Natura 2000 (5)
- Pomniki przyrody (49)
- Użytki ekologiczne (9)
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy (2)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Ochronę bogactwa przyrodniczego proponuje się rozszerzyć o kolejne pomniki przyrody (2), użytki ekologiczne (2) i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (3).

2. Obszary Natura 2000.

Natura 2000 jest przyjętym przez Unię Europejską systemem ochrony wybranych elementów przyrody, najważniejszych z punktu widzenia całej Europy. System ten nie ma zastępować systemów krajowych, ale je uzupełniać – dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega na wybraniu (wg określonych kryteriów), a następnie objęciu skuteczną ochroną określonych obszarów. Podstawę do wybrania i ochrony obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią dwie dyrektywy europejskie: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa:

- **Dyrektywa Rady 2009/147/WE** (Wild Birds Directive) z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia). W myśl tej dyrektywy powołuje się **Obszary Specjalnej Ochrony (OSO)**.
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG** (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Habitatowa bądź Siedliskowa). Dyrektywa ta zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do typowania terenów ważnych dla ochrony gatunków oraz siedlisk jako **Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)**.

W dniu 9 grudnia 2016 r. Komisja Europejska zatwierdziła Obszary Mające Znaczenie dla Wspólnoty. Z chwilą zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską obszar podlega wszystkim przepisom ustaw. Wyznaczenie obszarów siedliskowych (SOO) nastąpi w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska.

Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. wyznaczono 144 obszary specjalnej ochrony ptaków.

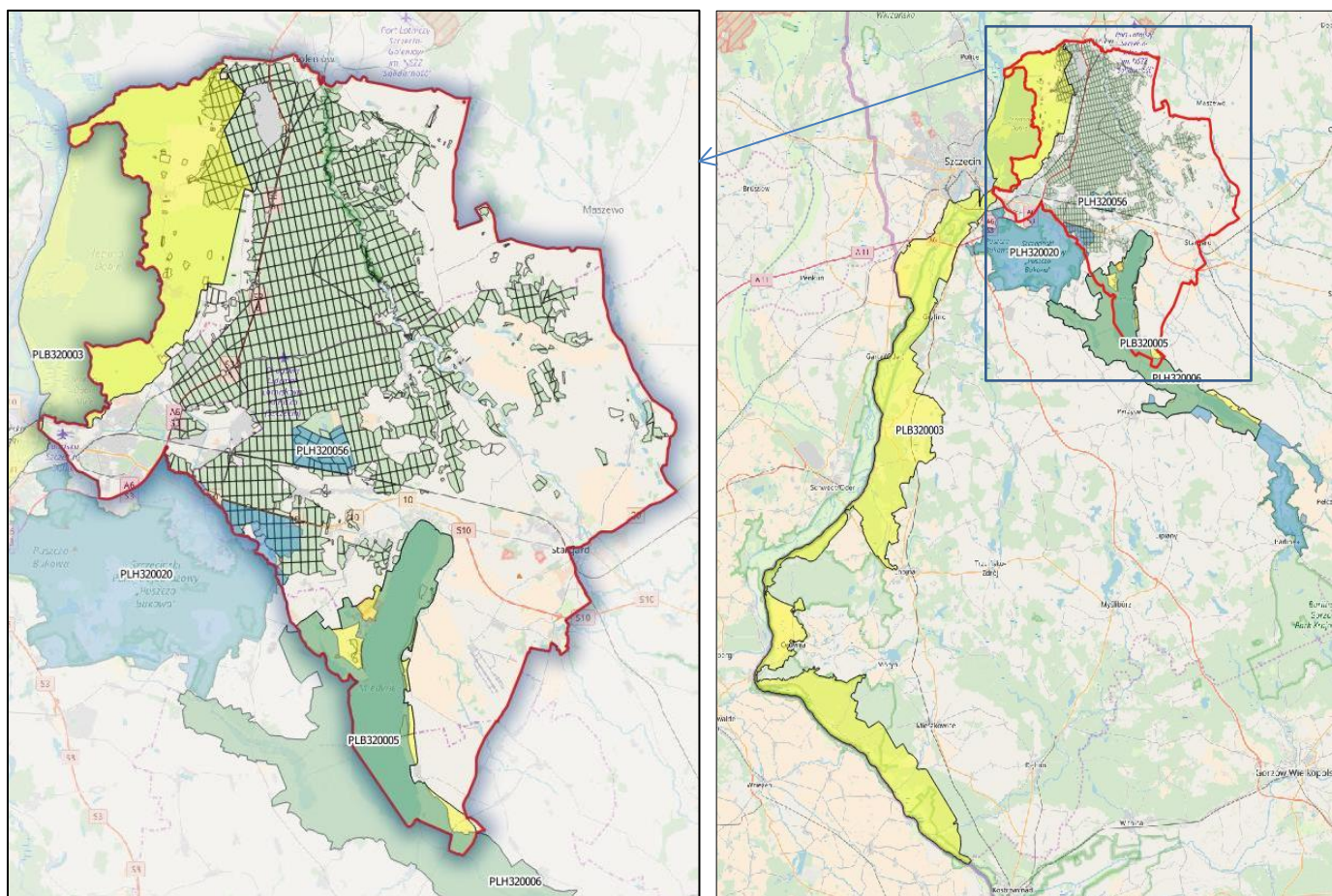
Art. 33. 1. Ustawy o Ochronie Przyrody zabrania podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin

i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000.

Przepis ten stosuje się odpowiednio dla projektowanych obszarów Natura 2000.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kliniska znajdują się:

- specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):
 - **Torfowisko Reptowo PLH320056;**
 - **Wzgórza Bukowe PLH320020;**
 - **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006;**
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - **Jezioro Miedwie i okolice PLB320005;**
 - **Dolina Dolnej Odry PLB320003.**

Rysunek 13 Położenie obszarów Natura 2000 na tle Nadleśnictwa Kliniska¹⁰.

¹⁰ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

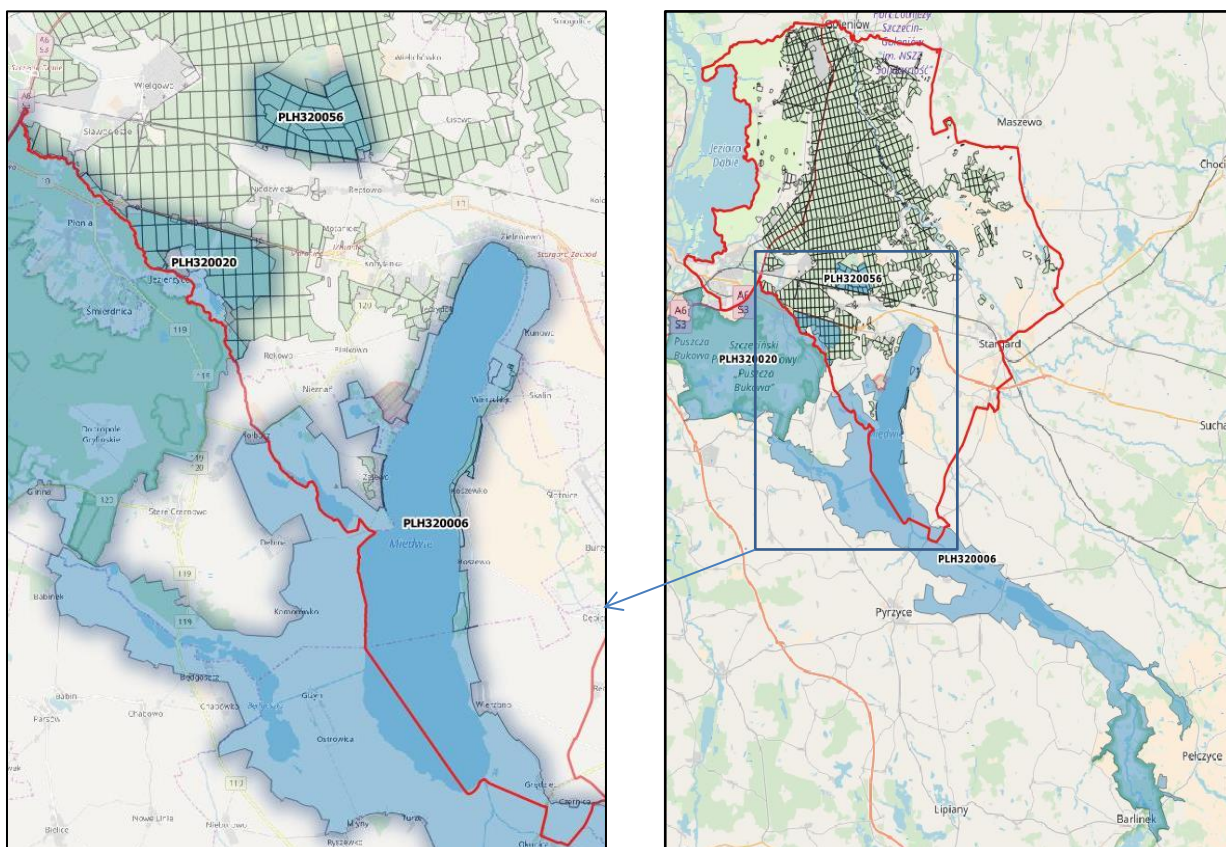
Tabela 6 Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Kliniska.

	Powierzchnia [ha]	
Sumaryczna powierzchnia obszarów Natura 2000	2677,34	% pow. nadleśnictwa
Rzeczywista powierzchnia obszarów Natura 2000	2557,57	10,7

Tabela 7 Zestawienie wspólnych powierzchni [ha] obszarów Natura 2000.

	PLH320056	PLH320020	PLH320006	PLB320005	PLB320003
PLH320056	X	-	-	-	-
PLH320020	-	X	-	-	-
PLH320006	-	-	X	119,77	-
PLB320005	-	-	119,77	X	-
PLB320003	-	-	-	-	X

Specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):

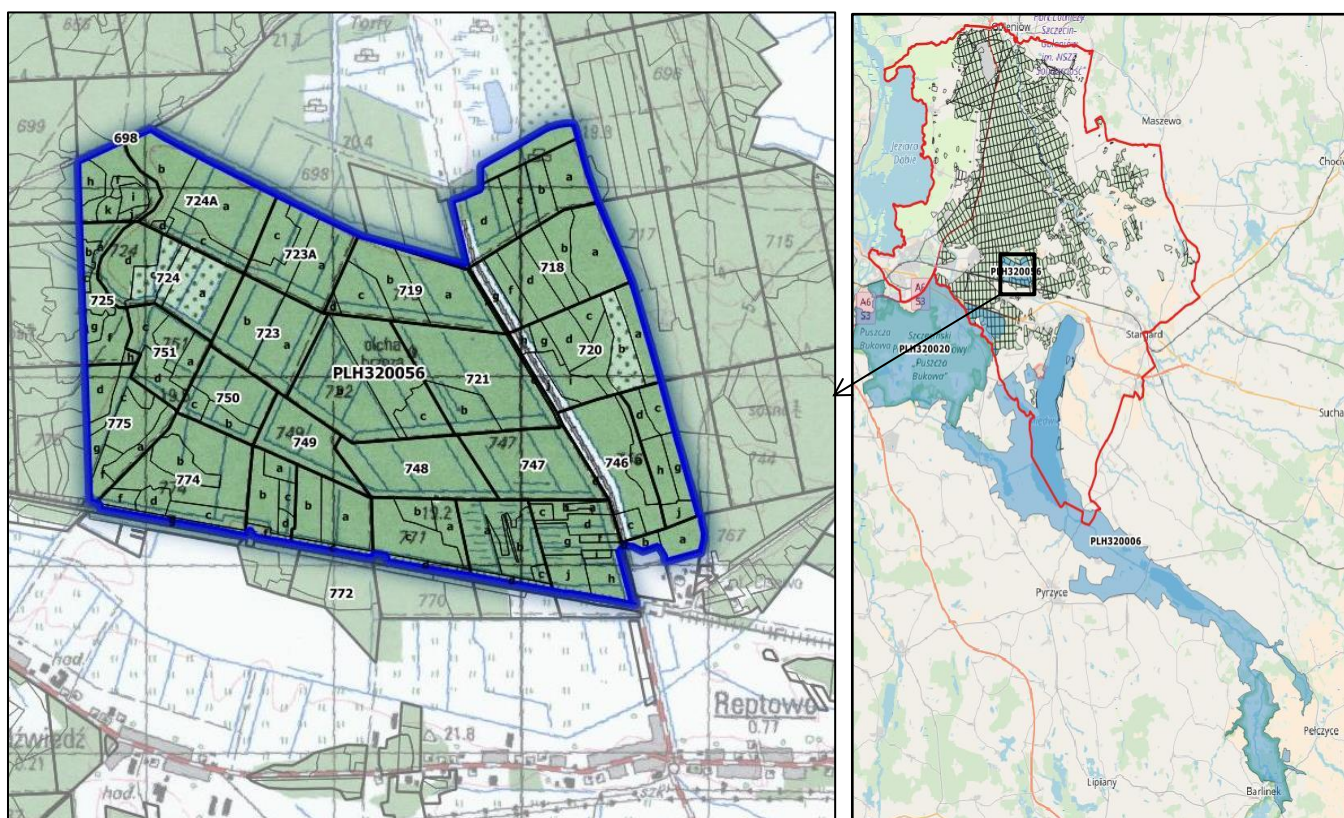

Rysunek 14 Położenie specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO) na tle Nadleśnictwa Kliniska¹¹

¹¹ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

- **Torfowisko Reptowo PLH320056**

Obszar o powierzchni 606,55 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji 2016/ 2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 8191. Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

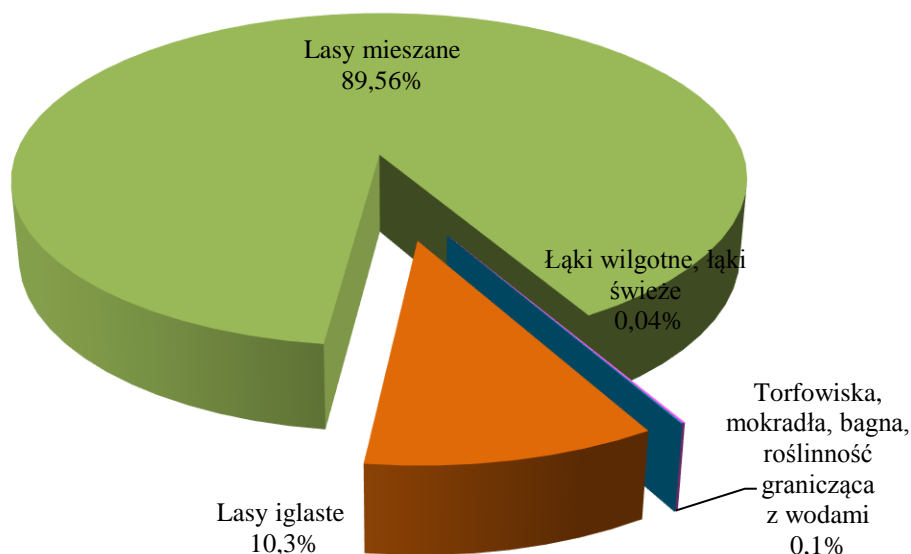
Rysunek 15 Położenie obszaru Torfowisko Reptowo PLH320056 na tle Nadleśnictwa Kliniska¹²

Tabela 8 Zestawienie powierzchni obszaru Torfowisko Reptowo PLH320056

Torfowisko Reptowo PLH320056	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	w tym na gruntach leśnych [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Kliniska	606,55	606,55	601,37	587,10	2,5
<p>Oddz. 698f-k,~a; 718 (cały); 718A (cały); 719-723 (cały); 723A (cały); 724 (cały); 724A (cały); 725 (cały); 745c,d,g,h,j,~a; 747-751 (cały); 768a,b,~a; 769a-j,~a,~b; 770a-d,~a,~c; 771a-d,~a,~c; 772a-c,~a,~c; 773a-f,~c; 774a-g,~a,~c,~d.</p>					

¹² Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 16 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056 (wg SDF).

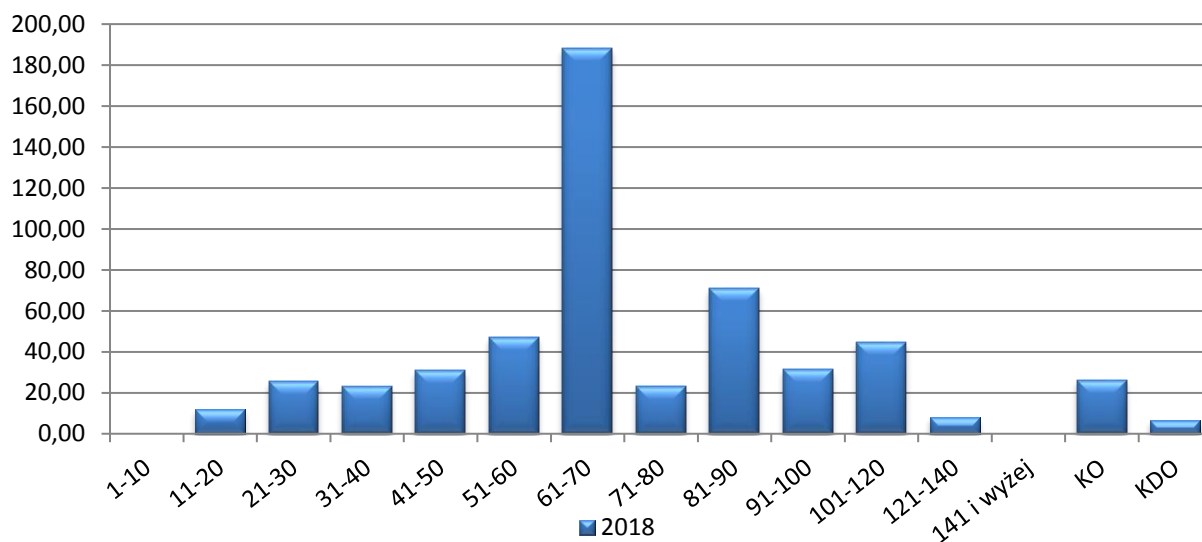
Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych:

Tabela 9 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których istnieje informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056 na gruntach N-ctwa.

Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
Gatunki chronione roślin	
Mchy i paprotniki	
Bielistka siwa	POP na lata 2008-2017
Torfowce	POP na lata 2008-2017
Torfowiec kończysty	POP na lata 2008-2017
	Waloryzacja N-ctwa, Inwentaryzacja K. Ziarnek, POP na lata 2008-2017
Torfowiec sp.	POP na lata 2008-2017
	Waloryzacja N-ctwa, POP na lata 2008-2017
Widłak jałowcowaty	POP na lata 2008-2017
	Waloryzacja N-ctwa, POP na lata 2008-2017
Nasienne	
Bagno zwyczajne	Waloryzacja N-ctwa, Lustracja terenowa 2016, Inwentaryzacja K. Ziarnek, POP na lata 2008-2017
Welnianka pochwowata	Inwentaryzacja K. Ziarnek, POP na lata 2008-2017
Wrzosiec bagienny	Lustracja terenowa 2016
Gatunki chronione zwierząt	
Plazy	
Żaba moczarowa	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Żaba trawna	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Ropucha szara	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Gady	
Żmija zygzakowata	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Jaszczurka żyworodna	POP na lata 2008-2017
Zaskroniec zwyczajny	Wal. woj. Zachodniopomorskiego

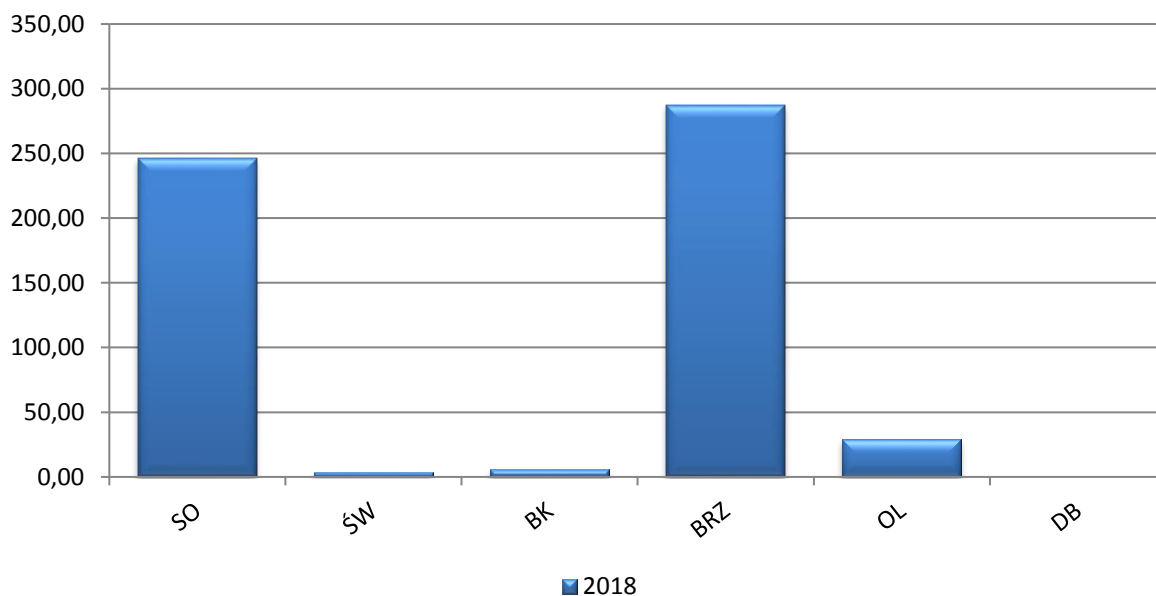
Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
Ptaki	
Żuraw	POP na lata 2008-2017
Dzięcioł czarny	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Dzięcioł średni	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Kruk	POP na lata 2008-2017
Myszołów	POP na lata 2008-2017

Struktura wiekowa:

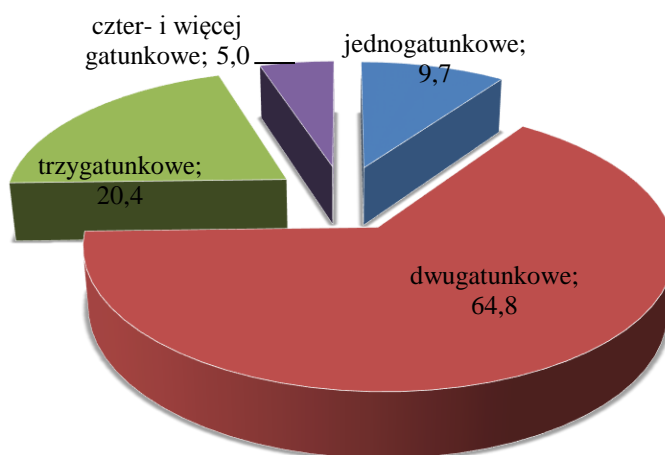
Rysunek 17 Struktura wiekowa gatunków w obszarze Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056

Gatunki panujące:

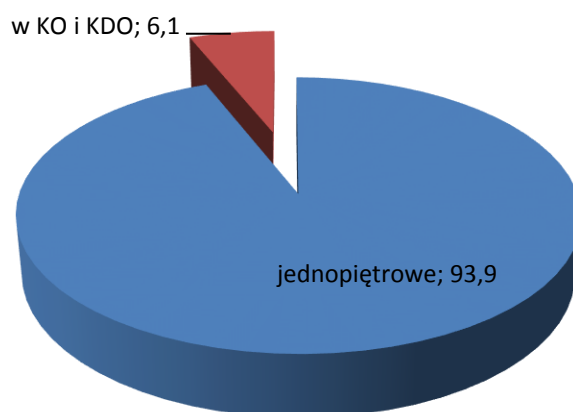
Rysunek 18 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056

Bogactwo gatunkowe:

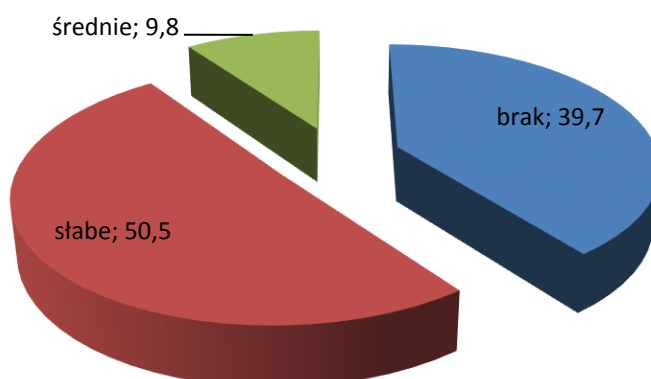
Rysunek 19 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056 wg bogactwa gatunkowego.

Budowa piętrowa:

Rysunek 20 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056 wg budowy piętrowej.

Borowacenie:

Rysunek 21 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056 wg form degradacji – borowacenie.

Neofityzacja:

Tabela 10 Neofityzacja w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzewienia i zakrzewienia	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
czeremcha późna						3				3
dąb czerwony	1	0,04								1

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Rysunek 22 Położenie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056¹³

¹³ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Tabela 11 Siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	C	1	12,16
2.	91D0*	Bory i lasy bagienne	C	64	377,72

Tabela 12 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacja o stanowisku na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1042 Zalotka większa C	Zasiedla obszary torfowiskowe, ale chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorkach i bagnach.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO

Plan zadań ochronnych:

Wg stanu na dzień 01.01.2018 r. obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056.

Opis obszaru:

Dawne wysokie torfowisko bałtyckie – dziś kompleks zdegradowanych borów bagiennych w Nadleśnictwie Kliniska, ale z inicjatywy nadleśnictwa rozpoczęto proces ich renaturalizacji. W 2005 r. zbudowano zastawki piętrzące na rowach. W 2007 r. próba usunięcia nalotu brzozy – renaturalizacji otwartego torfowiska. Działania w latach 2005 – 2007 były elementami projektu LIFE „Ochrona torfowisk bałtyckich na Pomorzu” wdrażanego przez Klub Przyrodników w partnerstwie m. in. z Nadleśnictwem Kliniska i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Szczecinie.

Jakość i znaczenie:

Duży i zwarty kompleks borów i brzezin bagiennych na dawnym torfowisku bałtyckim. Obecnie siedliska przyrodnicze są w złym stanie, lecz rozpoczęto ich renaturalizację, a zarządca terenu – Nadleśnictwo Kliniska – jest zdecydowane wyłączyć teren z użytkowania i przeznaczyć do renaturyzacji borów bagiennych. Doskonały poligon do działań renaturyzacyjnych, których podjęcie postulowano już od lat 90-tych XX wieku, a realnie podjęto w 2005 r.

Plan zadań ochronnych:

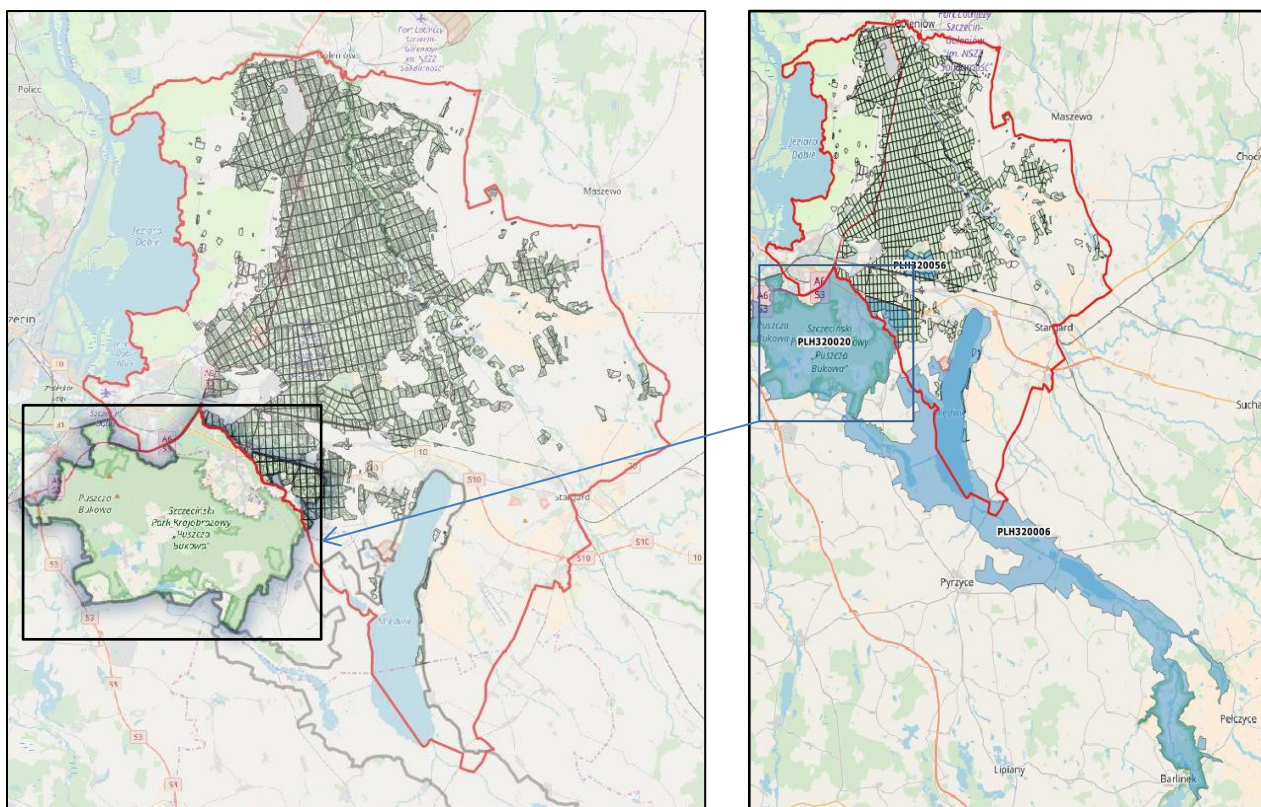
Wg stanu na dzień 15.09.2017 r. obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

- **Wzgórza Bukowe PLH320020**

Obszar o powierzchni 12011,05 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji 2016/ 2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 8191. Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

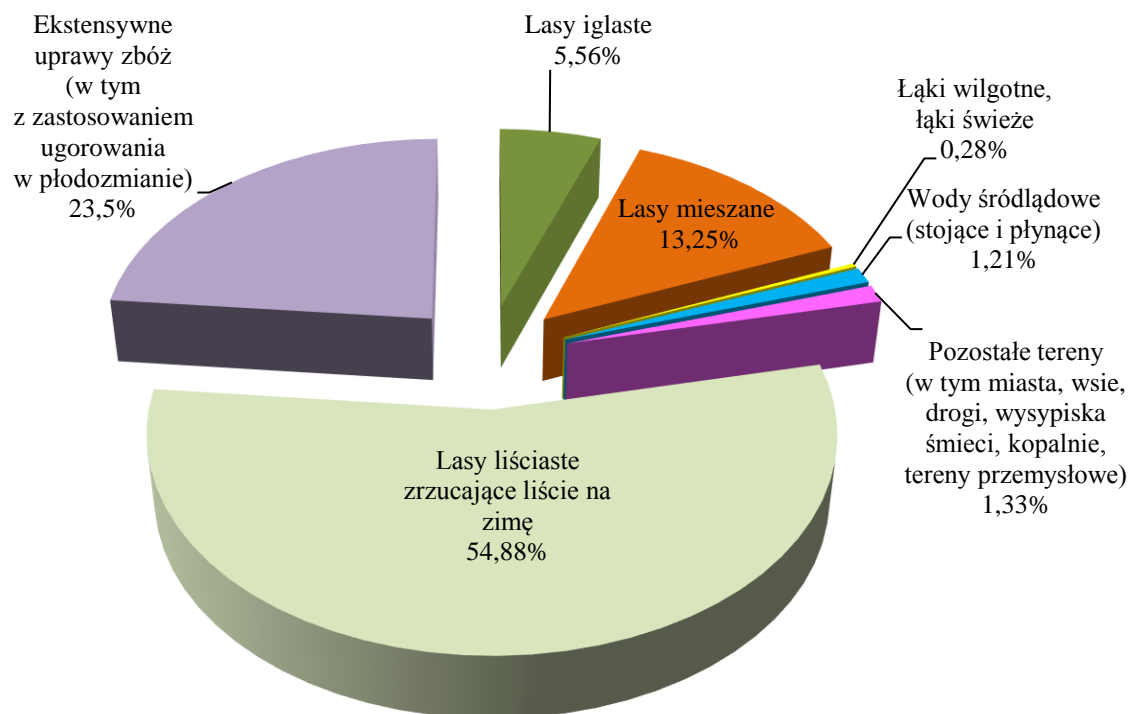
Tabela 13 Zestawienie powierzchni Wzgórza Bukowe PLH320020.

Wzgórza Bukowe PLH320020	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	W tym na gruntach leśnych [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Kliniska	12011,05	778,62	638,86	609,84	2,7
Oddz.: 818f; 819k,l; 820g,h; 821c,d; 834d-i,~d,~g;841f,g; 842f-i,~c,~d; 843d-h,~c; 844f-k,~c,~d; 845g-l,~f,~g; 852l,~d; 853a-c,~a,~b; 854a-g,~a,~b; 855g-k,~a,~b; 856b-g,~a,~b; 857-861(całe); 864j-l; 865d-n,~b; 866-869(całe); 870c-k,m; 874-877(całe); 881b,~d; 882a-d,~a; 883a-d,~a~c; 888m; 889c,f,g,~f,~g; 890b-i,~d,~f,~g; 891(cały).					

Rysunek 23 Położenie obszaru Natura 2000 Wzgórze Bukowe PLH320020 na tle Nadleśnictwa Kliniska¹⁴

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 24 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Wzgórze Bukowe PLH320020 (wg SDF).

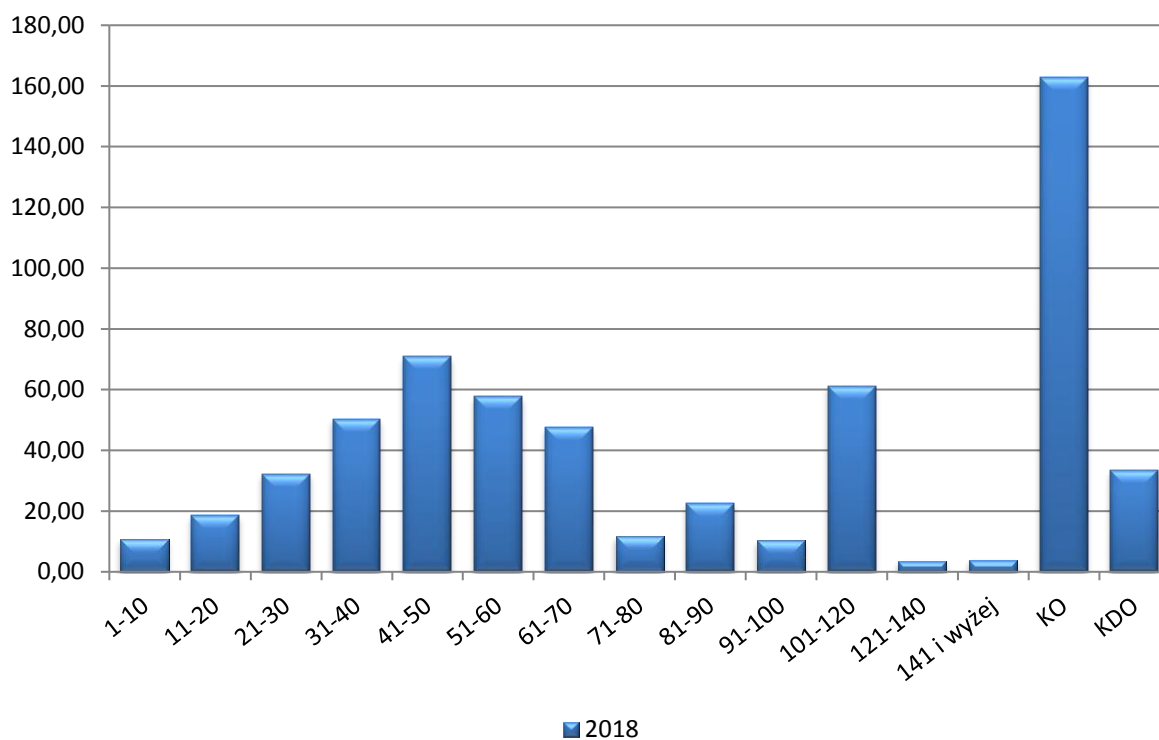
¹⁴ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych:

Tabela 14 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których istnieje informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 na gruntach N-ctwa.

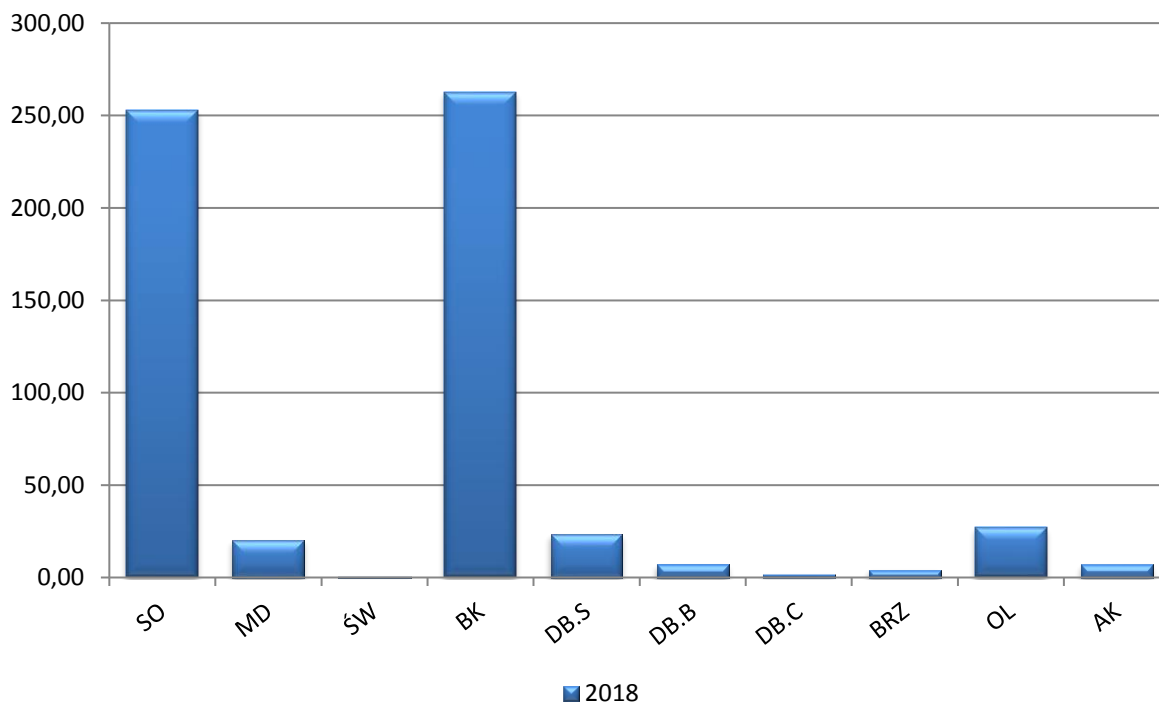
Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
Gatunki chronione roślin	
Mchy	
Bielistka siwa	POP na lata 2008-2017
Torfowce	POP na lata 2008-2017
Torfowiec błotny	Waloryzacja N-ctwa, Inwentaryzacja K. Ziarnek
Torfowiec kończysty	Waloryzacja N-ctwa, Inwentaryzacja K. Ziarnek
	Waloryzacja N-ctwa, Inwentaryzacja K. Ziarnek
Płonnik pospolity	POP na lata 2008-2017
	Waloryzacja N-ctwa, Inwentaryzacja K. Ziarnek
	Waloryzacja N-ctwa, Lustracja terenowa 2016, Inwentaryzacja K. Ziarnek
Nasienne	
Barwinek pospolity	POP na lata 2008-2017
Pływacz drobny	Waloryzacja N-ctwa, Lustracja terenowa 2016, Inwentaryzacja K. Ziarnek
Cis pospolity	Lustracja terenowa 2016
	POP na lata 2008-2017
Kruszczyk szerokolistny	POP na lata 2008-2017
Welnianka pochwowata	Inwentaryzacja K. Ziarnek
Gatunki chronione zwierząt	
Owady	
Zalotka większa	PZO_PLH_320020
Kozioróg dębosz	PZO_PLH_320020
Płazy	
Żaba jeziorkowa	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Żaba moczarowa	POP na lata 2008-2017
	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Żaba trawna	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Żaba wodna	POP na lata 2008-2017
Ropucha szara	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Traszka grzebieniasta	PZO_PLH_320020, POP na lata 2008-2017
	POP na lata 2008-2017
Gady	
Padalec zwyczajny	POP na lata 2008-2017
	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Ptaki	
Żuraw	POP na lata 2008-2017
Myszołów	POP na lata 2008-2017
Jastrząb	POP na lata 2008-2017
Ssaki	
Bóbr europejski	PZO_PLH_320020
Mopek	PZO_PLH_320020
Nocek duży	PZO_PLH_320020

Struktura wiekowa:

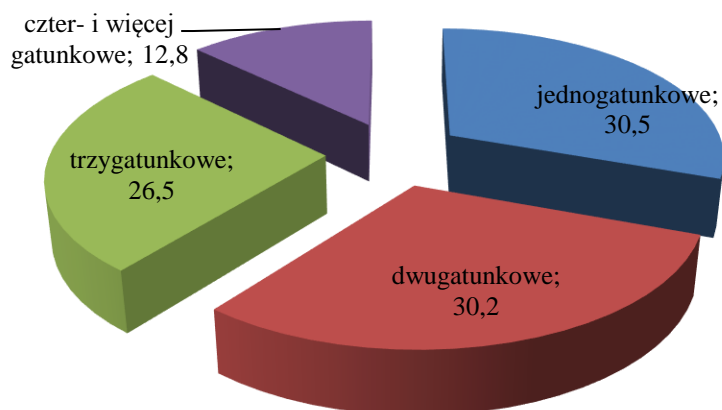
Rysunek 25 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Wzgórze Bukowe PLH320020 na początku okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

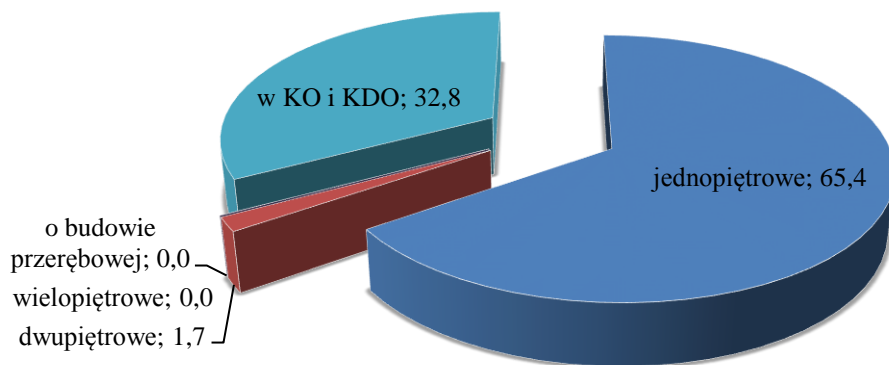
Rysunek 26 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Wzgórze Bukowe PLH320020 na początku okresu obowiązywania planu.

Bogactwo gatunkowe:

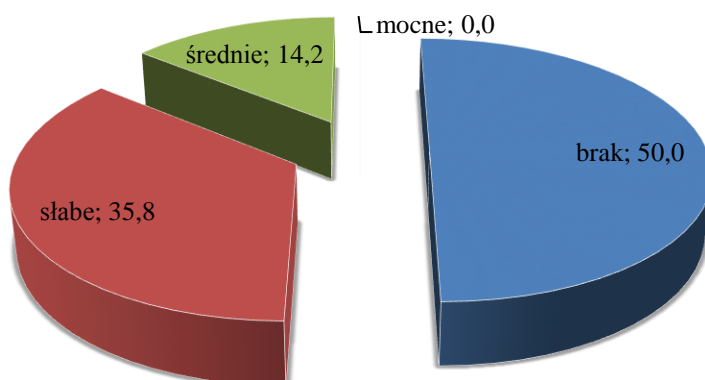
Rysunek 27 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020 wg bogactw gatunkowego.

Budowa piętrowa:

Rysunek 28 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020 wg budowy pionowej.

Borowacenie:

Rysunek 29 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020

Neofityzacja:

Tabela 15 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzewienia i zakrzewienia	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
czeremcha późna	4	1,14				44		2		50
daglezja zielona	8	2,18								8
dąb czerwony	8	4,57			1					9
kasztanowiec biały	2	0,33								2
robinia akacyjowa	8	3,20				2				10

Monotypizacja:

Nie występuje.

Opis obszaru:

Obszar obejmuje kompleks leśny zwany Puszcą Bukową, rozciągający się wzdłuż południowo-wschodnich dzielnic Szczecina i pokrywający pasmo morenowych wzgórz (do 147 m n.p.m.). Cały teren cechuje się bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu, wzgórza pocięte są dolinami i wąwozami, wiele bezodpływowych zagłębień wypełnionych jest jeziorami i torfowiskami. Wzgórza stanowią lokalny dział wodny; wody odprowadzane są licznymi strumieniami na zewnątrz obszaru. Lasy to głównie żyzne i kwaśne buczyny, mniejszy udział mają łągi jesionowo-olszowe i jesionowe, kwaśne dąbrowy oraz olsy, jeszcze mniejsze powierzchnie zajmują brzeziny bagienne, lasy mieszane z sosną i bory sosnowe. Ze względu na bogatą rzeźbę terenu, żyzność siedlisk i długie tradycje ochrony obiektu – lasy mają charakter zbliżony do naturalnego. Mniejszą rolę od lasów w miejscowym krajobrazie odgrywają tereny rolne (pola uprawne, użytki zielone i sady).

Jakość i znaczenie:

Puszcza Bukowa jest obiektem przyrodniczym wyjątkowym w skali ponadregionalnej przede wszystkim ze względu na ogromną powierzchnię bardzo zróżnicowanych lasów bukowych. Występuje tu cała gama zbiorowisk leśnych z dominacją buka w drzewostanie, od różnych postaci kwaśnych buczyn i fitocenoz z roślinnością typową dla kwaśnych lasów bukowo-dębowych, poprzez uboższe warianty buczyny niżowej z masowo występującą kostrzewą leśną *Festuca altissima*, żyzne buczyny z pełnym zestawem masowo występujących gatunków charakterystycznych dla niżowych siedlisk tego typu, po bogate florystycznie buczyny źródłiskowe i zbiorowiska o charakterze grądowym. Lasy bukowe poprzecinane są dolinami z lasami łągowymi. Obok łągów jesionowo-olszowych, występują tu łągi jesionowe z unikatową florą o charakterze podgórskim (m. in. występuje tu turzyca zgrzeblowata *Carex strigosa* na jedynym na polskim niżu, ale bardzo obfitym stanowisku). Na skłonach wzniesień występują kwaśne lasy dębowe, w obniżeniach bagienne olsy i brzeziny. Należy również podkreślić duże zróżnicowanie siedlisk nieleśnych w obrębie ostoi (naturalne zbiorniki eutroficzne i dystroficzne, mszary, murawy napiaskowe i kserotermiczne, ekstensywnie

użytkowane łąki świeże i wilgotne oraz ciepłolubne zarośla). Łącznie stwierdzono tu występowanie 18 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 11 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy.

Flora ostoi liczy ok. 1000 gatunków roślin naczyniowych, z czego 94 gatunki to rośliny chronione, a 50 to gatunki z krajowej czerwonej listy. Występują tu też 62 gatunki chronionych mchów i wątrobowców, 21 gatunków grzybów chronionych, 149 gatunków grzybów zagrożonych w skali kraju, 41 gatunków chronionych porostów i 85 gatunków zagrożonych w skali kraju.

Stwierdzono tu również występowanie 59 gatunków chronionych bezkręgowców i 62 gatunki bezkręgowców zagrożonych w skali kraju. Wzgórza Bukowe są także siedliskiem dla 242 gatunków kręgowców objętych ochroną prawną oraz 45 gatunków zagrożonych w skali kraju.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tabela 16 Siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w SOO Wzgórza Bukowe PLH320020 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

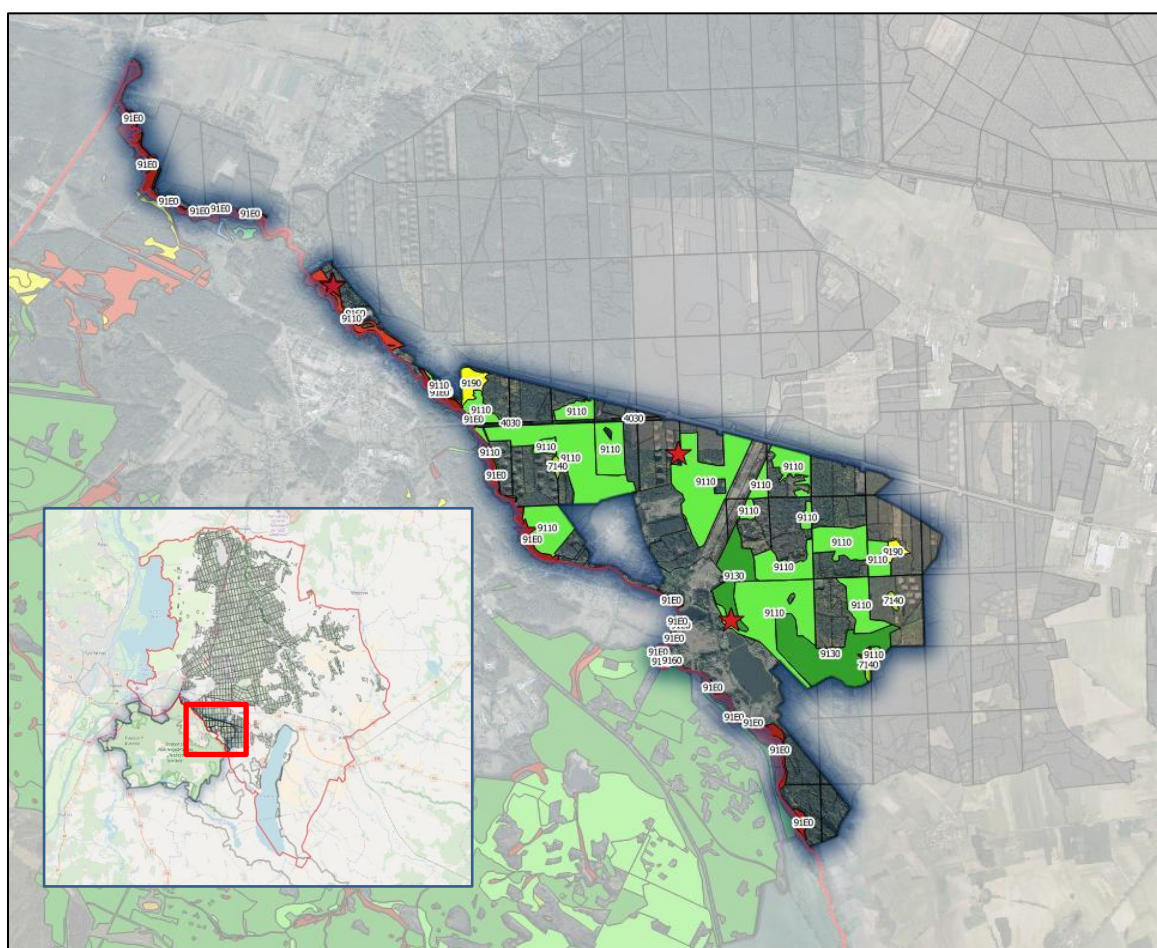
Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	1	0,38
2.	6210	Murawy kserotermiczne	C	-	-
3.	6510	Nizowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-
4.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	7	4,21
5.	9110	Kwaśne buczyny	A	62	210,51
6.	9130	Żyzne buczyny	A	22	52,07
7.	9160	Grądy subatlantyckie	C	3	2,55
8.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	3	8,35
9.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	A	20	16,45

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
10.	9110*	Dąbrowy ciepłolubne	C	-	-

Tabela 17 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Wzgórza Bukowe PLH320020 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacja o stanowisku na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1042 Zalotka większa C	Zasiedla obszary torfowiskowe, ale chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorkach i bagnach.	Na gruntach N-ctwa w zasięgu SOO jest informacja o 2 stanowiskach gatunku.
1166 Traszka grzebieniasta C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Do rozrodu traszki niezbędne są niewielkie zbiorniki wodne, w otoczeniu silnie wilgotnych siedlisk, w których bytuje.	Na gruntach N-ctwa w zasięgu SOO jest informacja o 2 stanowiskach gatunku.
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO
1308 Mopek C	Związany z terenami leśnymi. Latem kryje się najczęściej w szczelinach pni drzew, pod odstającą korą, jak również w kryjówkach sztucznych. Zimuje w chłodnych podziemiach, tunelach dawnych kopalń i obiektach przemysłowych, piwnicach, nielicznie w	Na gruntach N-ctwa w zasięgu SOO jest informacja o 1 stanowisku gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacja o stanowisku na gruntach N-ctwa
	jaskiniach, wyjątkowo w dziuplach drzew.	
1188 Kumak nizinny C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO
1324 Nocek duży C	Zamieszkuje głównie w osiedlach ludzkich.	Na gruntach N-ctwa w zasięgu SOO jest informacja o 1 stanowisku gatunku.
1037 Trzepla zielona C	Najczęściej w pobliżu dużych i mniejszych, wolno płynących rzek o piaszczystym dnie na nizinach i na terenach podgórskich.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO
1032 Skójka gruboskorupowa C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO

Rysunek 30 Rozmieszczenie przedmiotów ochrony w SOO Wzgórza Bukowe PLH320020 na gruntach N-ctwa¹⁵.

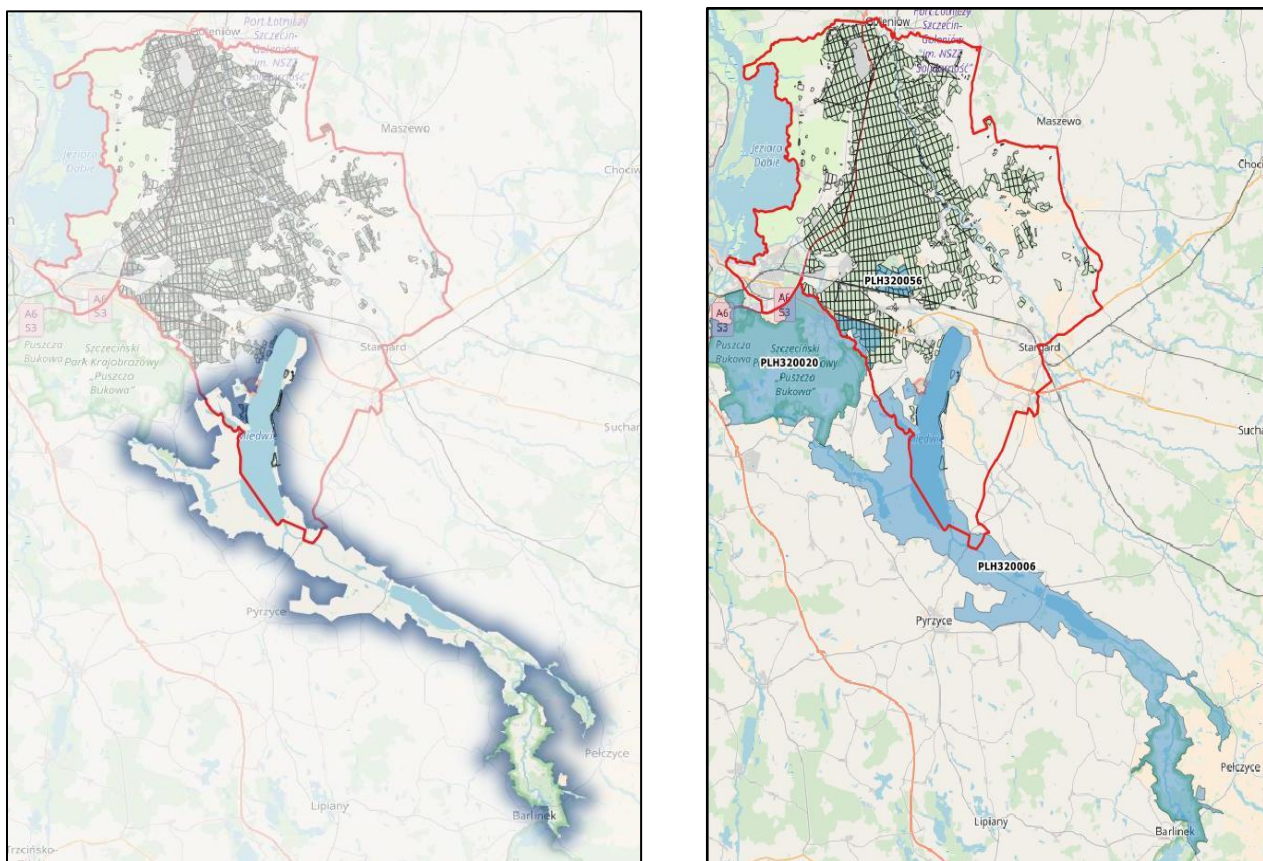
¹⁵ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1932). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 3075).

- **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006**

Obszar o powierzchni 20755,90 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji 2016/ 2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 8191). Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

Rysunek 31 Położenie obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na tle Nadleśnictwa Kliniska¹⁶

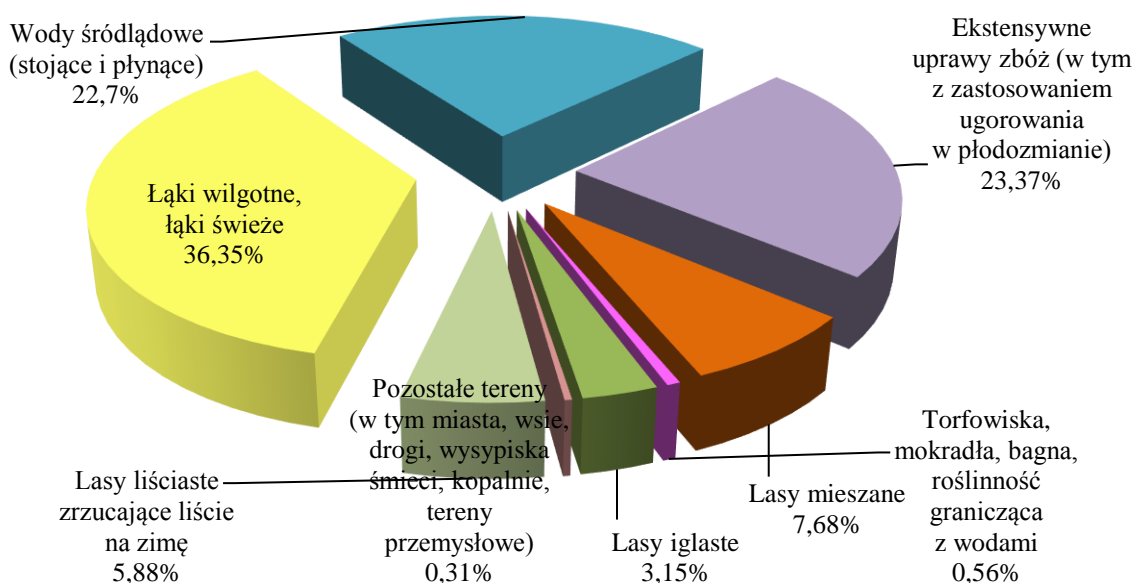
¹⁶ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Tabela 18 Zestawienie powierzchni Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006.

Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	W tym na gruntach leśnych [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Kliniska	20755,90	4845.37	119,77	113,49	0,5

Oddz.: 909a-h; 907(cały); 907A(cały); 908(cały).

Ogólna charakterystyka obszaru

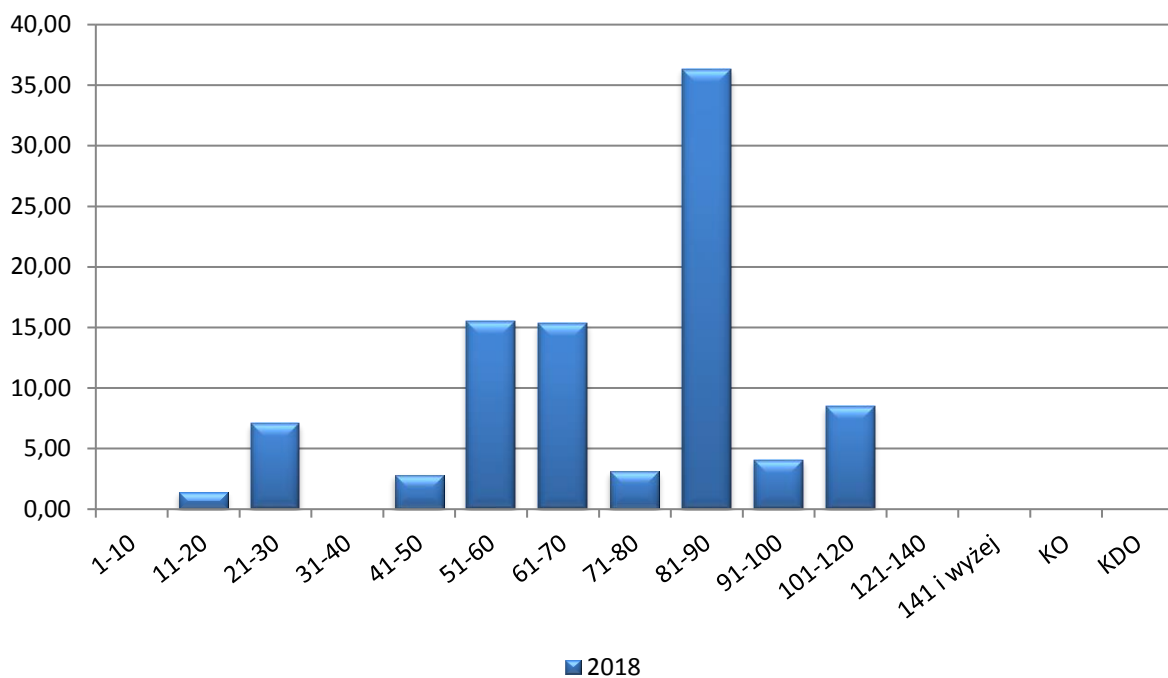
Rysunek 32 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (wg SDF).

Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych:

Tabela 19 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których istnieje informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa.

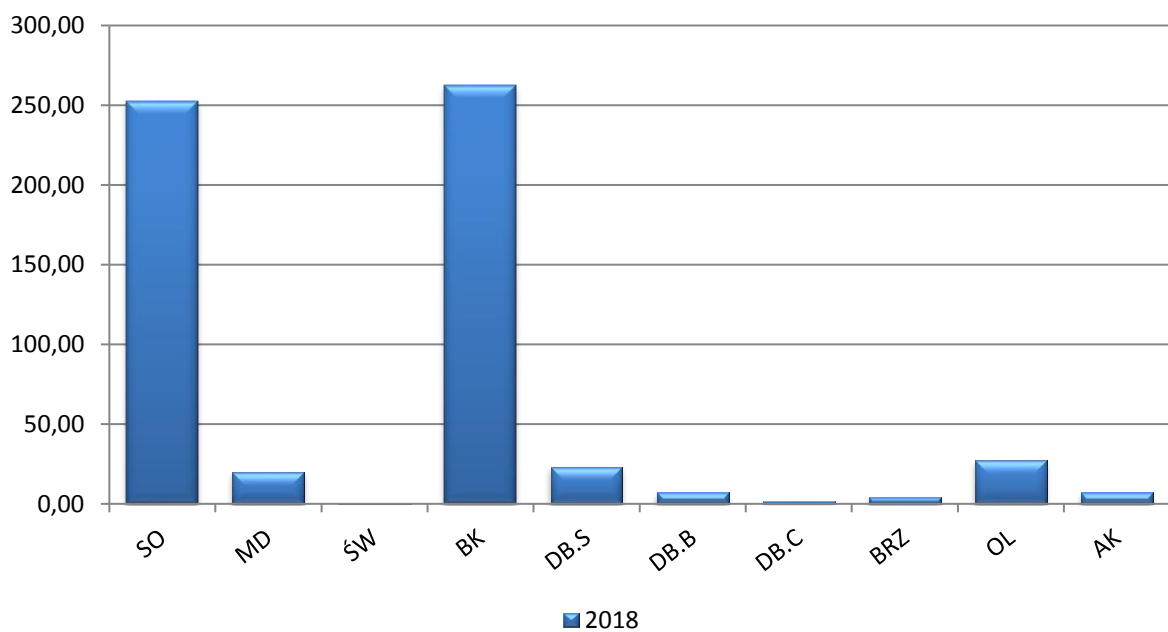
Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
Gatunki chronione roślin	
Nasienne	
Wiciokrzew pomorski	POP na lata 2008-2017
Gatunki chronione zwierząt	
Plazy	
Żaba moczarowa	POP na lata 2008-2017
	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Ropucha szara	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Rzekotka drzewna	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Ptaki	
Żuraw	PZO_PLB_320005
	POP na lata 2008-2017

Struktura wiekowa:

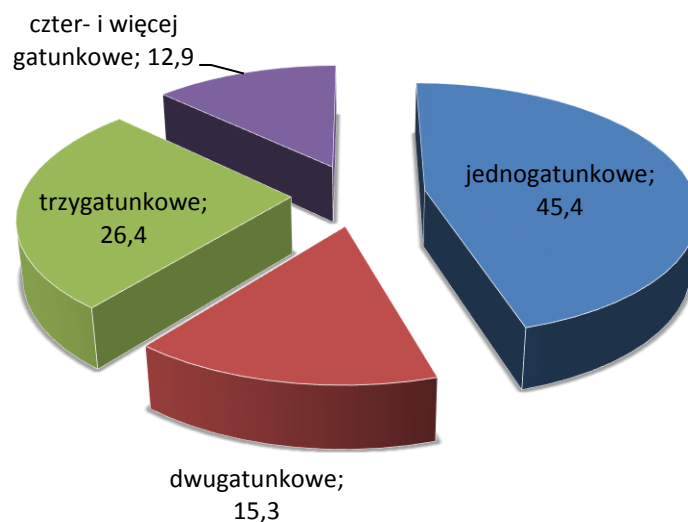
Rysunek 33 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na początku okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

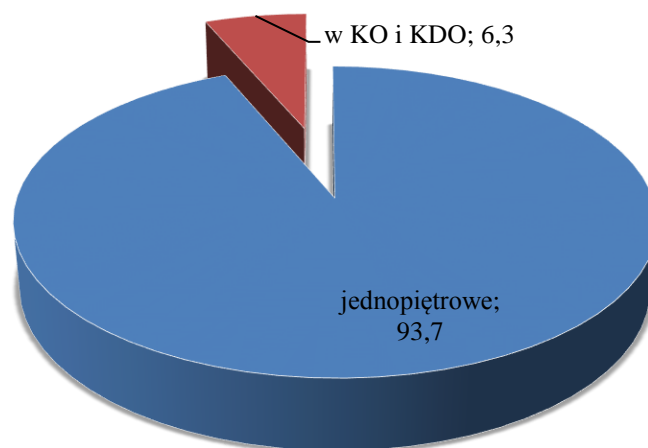
Rysunek 34 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na początku okresu obowiązywania planu.

Bogactwo gatunkowe:

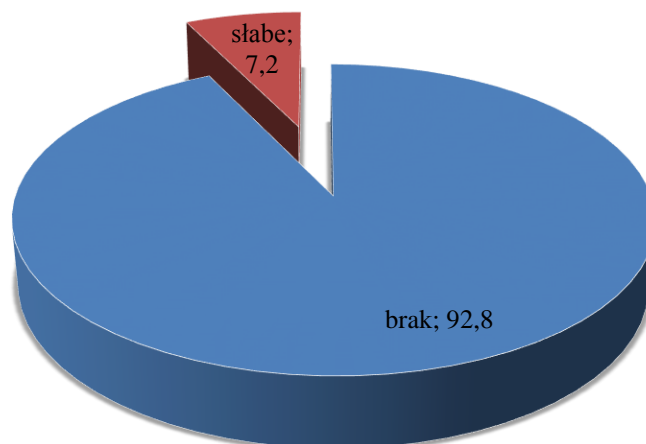
Rysunek 35 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 wg bogactwa gatunkowego.

Budowa piętrowa:

Rysunek 36 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 wg budowy pionowej.

Borowacenie:

Rysunek 37 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006
Neofityzacja:

Tabela 20 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzewienia i zakrzewienia	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
czeremcha późna						5				5
kasztanowiec biały	1	0,37								1
robinia akacyjowa	3	0,31	1	0,07		1				5

Monotypizacja:

Nie występuje.

Opis obszaru:

Dolina rzeki Płoni od źródeł w rejonie Barlinka do miejscowości Kołbacz wraz z dolinami dwóch dopływów: Strzelicy i Krzekny. Obszar zróżnicowany jest na dwie jednostki o odmiennej genezie, budowie geomorfologicznej i strukturze siedlisk:

- „źródłiskową dolinę Płoni” – porośniętą grądami, kwaśnymi buczynami oraz lasami mieszanymi sąsiadującymi z murawami kserotermicznymi i płatami ciepłych dąbrów. Spotkać tu można suche, piaszczyste wzgórza zajęte przez bory mieszane i łąki mezofilne, torfowiska z udziałem łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych. Wokół bogatych w węglan wapnia źródeł utworzyły się trawertyny i torfy źródłiskowe.

- „basen Pra-Miedwia” – obejmujący denne równiny o bardzo żyznych glebach w dolinie Płoni i Krzekny w obrębie tzw. plejstocenijskiego zastoiska wodnego i moreny, powstałe po sztucznym obniżeniu poziomu wody wielkiego jeziora tzw. Pra-Miedwia. W głębszych partiach zbiornika wykształciły się jeziora typu ramienicowego np. Miedwie, Płoń, Będgoszcz, Zaborsko, Żelewo i Żelewko. W rejonie jeziora Płoń rozwinęły się kompleksy bagiennych olsów i łągów oraz żyzne łągi wiązowe i grądy. Na zboczach spotkać można murawy kserotermiczne. Do najważniejszych biotopów należą torfowiska węglanowe (*Caricion davallinae*). Stwierdzono tu najbogatszą w Polsce populację storczyka błotnego oraz jedno z nielicznych w Polsce stanowisk turzycy Buxbauma. Płaskie brzegi jezior pokryte są rozległymi szuwarami trzcinowymi, kłociowymi (największe powierzchnie w Polsce) i turzycowymi. W rejonie jeziora Płoń rozwinęły się kompleksy bagiennych olsów i łągów, a na skłonach doliny: żyznych łągów wiązowych (także nad Miedwiem k. Wierchłądu) i grądów. Na eksponowanych zboczach występują murawy kserotermiczne obfitujące w osobliwości flory (m. in. koło Przywodzia, Gardźca, Oćwieki, St. Przylepu, Grędźca, Turzego). Ostoja obejmuje rozległe korytarze ekologiczne o randze ponadregionalnej (Dolina Płoni) i regionalnej (Dolina Krzekny) bardzo intensywnie wykorzystywane przez ptaki migrujące.

Jezioro Miedwie wykorzystywane jest jako rezerwar i miejsce poboru wody pitnej dla miasta Szczecin.

Jakość i znaczenie:

Obszar o dużej bioróżnorodności. Stwierdzono występowanie 16 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 11 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Do najważniejszych biotopów należą mokradła węglanowe wykształcone w wodach i na brzegach jezior oraz rozległe szuwały kłociowe (największe powierzchnie w Polsce). Do walorów obszaru należy również dobrze zachowany pasmowy układ biotopów, obejmujący pełną gamę typowych zbiorowisk roślinnych z gatunkami charakterystycznymi.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

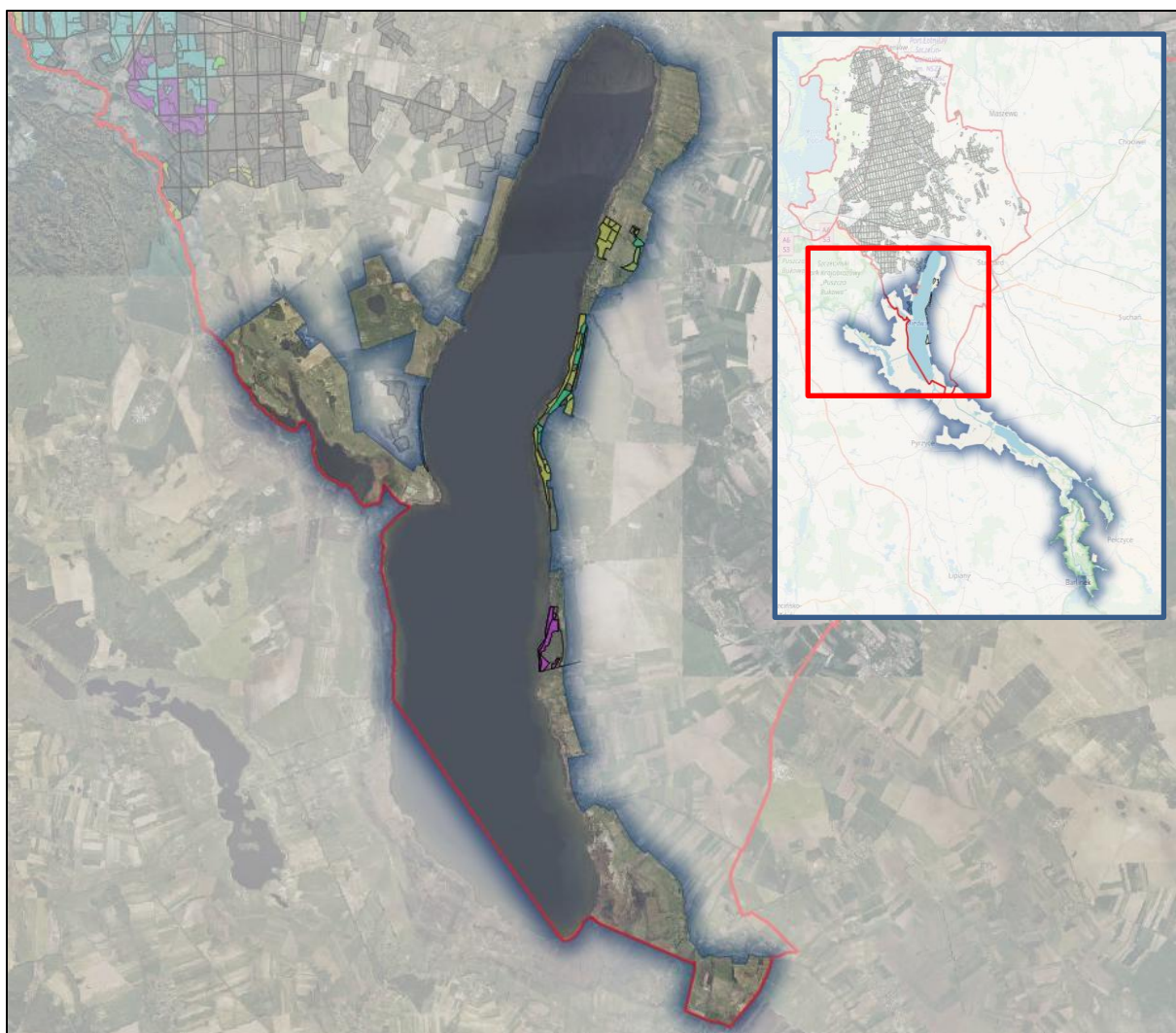
Tabela 21 Siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	A	-	-
2.	3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	-	-
3.	6120*	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	C	-	-
4.	6210	Murawy kserotermiczne	B	-	-
5.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	B	-	-
6.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-
7.	6510	Nizowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-
8.	7210*	Torfowiska nakredowe	B	7	31,7
9.	7220*	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	-	-
10.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-
11.	9110	Kwaśne buczyny	B	-	-
12.	9130	Żyzne buczyny	C	-	-
13.	9160	Grądy subatlantyckie	B	8	13,55
14.	9170	Grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne	B	-	-
15.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
16.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	18	40,11
17.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	4	4,49

Tabela 22 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacja o stanowisku na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1614 Selery błotne A	Występuje nad brzegami jezior na żyznych glebach, okresowo podtapianych, lub przez dłuższy czas zalewanych wodą .	Brak informacji o stanowisku na gruntach N-ctwa
1903 Lipiennik Loesela B	Torfowiska i bagna między poduszkami mchów na podłożu węglanowym.	Brak informacji o stanowisku na gruntach N-ctwa
1130 Boleń C	Gatunki związane ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku na gruntach N-ctwa
1149 Koza C		
1188 Kumak nizinny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym	Brak informacji o stanowisku na gruntach N-ctwa
1088 Kozioróg dębosz C	Gatunek preferujący dobrze nasłonecznione, ponad 100-letnie drzewa rosnące pojedynczo lub w niewielkich skupiskach	Brak informacji o stanowisku na gruntach N-ctwa

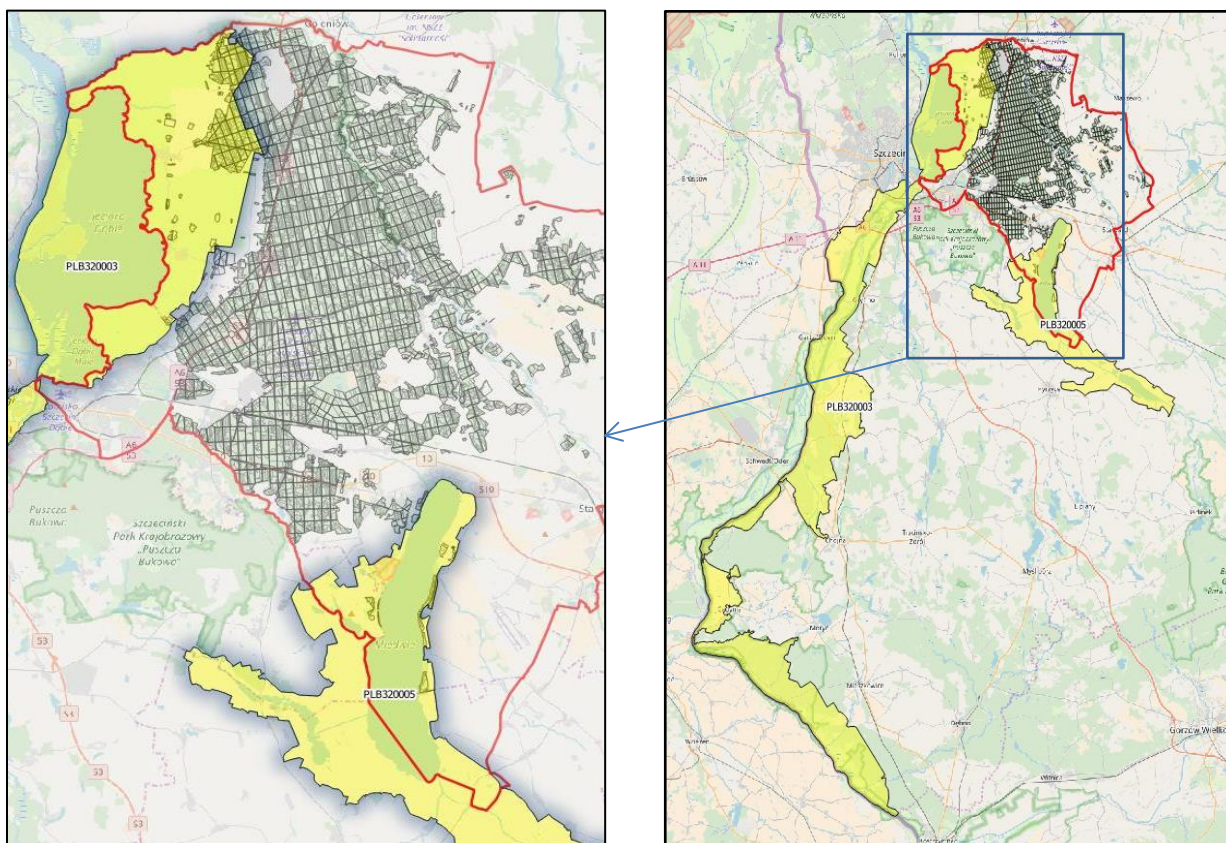
Rysunek 38 Rozmieszczenie przedmiotów ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa¹⁷

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1660). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia z dnia 4 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 3458).

¹⁷ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Obszary specjalne ochrony ptaków (OSO):

Rysunek 39 Położenie obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) na tle Nadleśnictwa Kliniska¹⁸

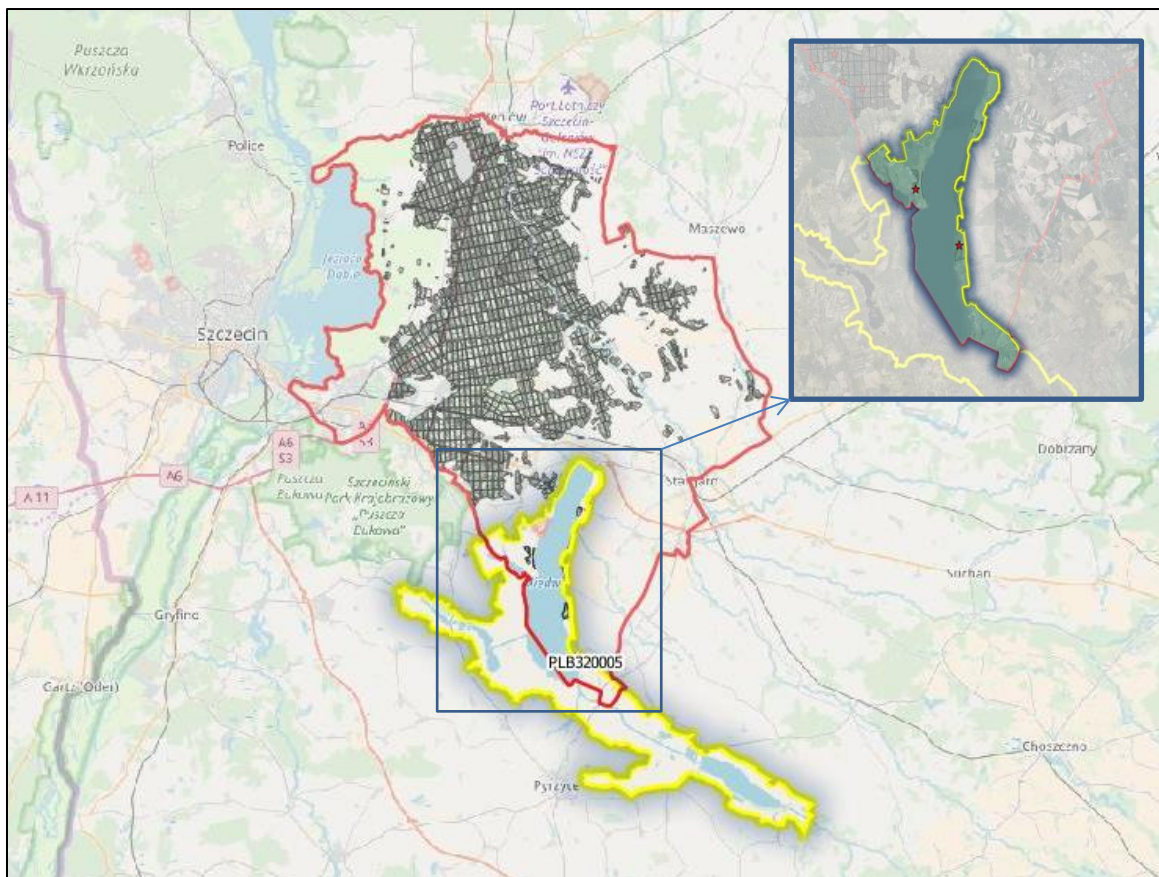
- **Jeziro Miedwie i okolice PLB320005**

Obszar o powierzchni 16510,98 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 z 4 lutego 2011 r., poz. 133).

Tabela 23 Zestawienie powierzchni Jezioro Miedwie i okolice PLB320005.

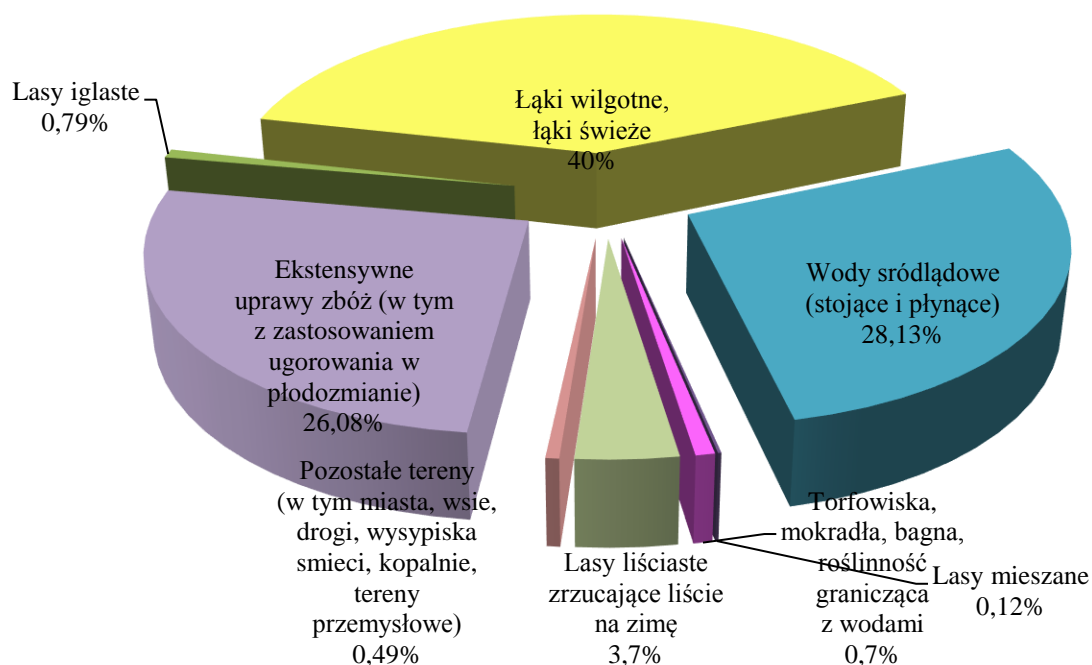
Jeziro Miedwie i okolice PLB320005	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	w tym na gruntach leśnych [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Kliniska	16510,98	5455.19	147,85	139,42	0,6
Oddz.: 904(cały); 905(cały); 907(cały); 907A(cały); 908(cały); 909(cały).					

¹⁸ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Rysunek 40 Położenie obszaru Natura 2000 Jezero Miedwie i okolice PLB320005 na tle N-ctwa¹⁹

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 41. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jezero Miedwie i okolice PLB320005 (wg SDF).

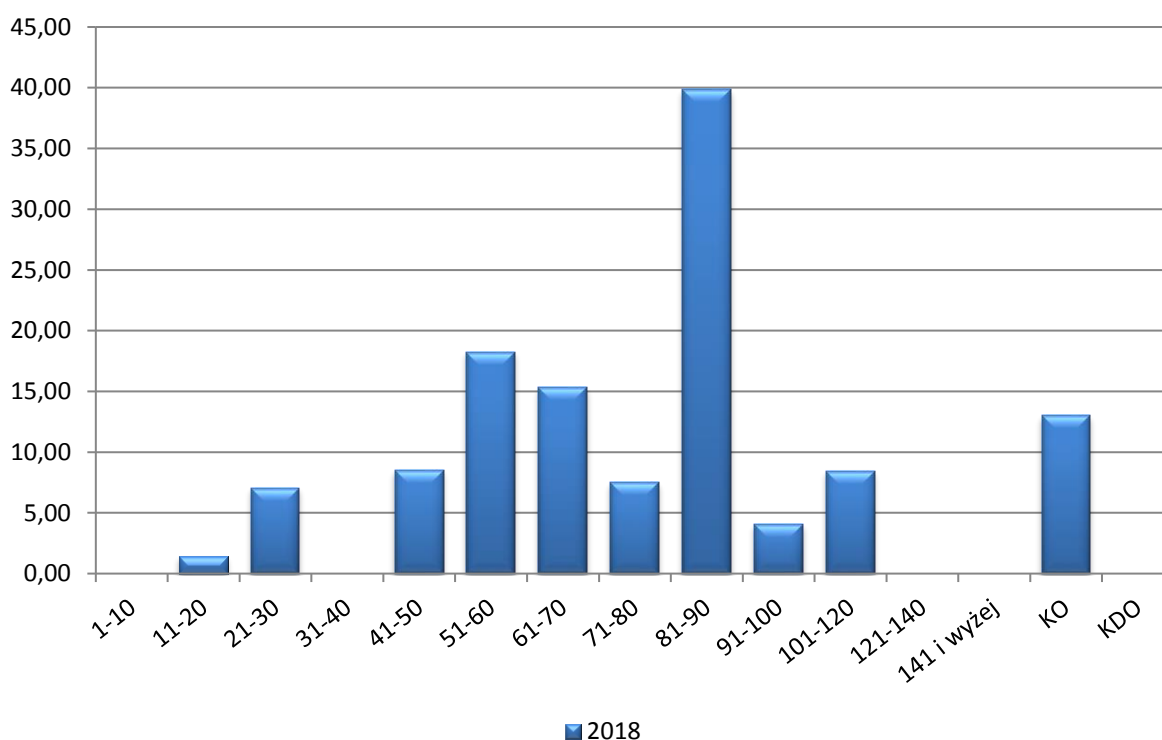
¹⁹ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych:

Tabela 24 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których istnieje informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa.

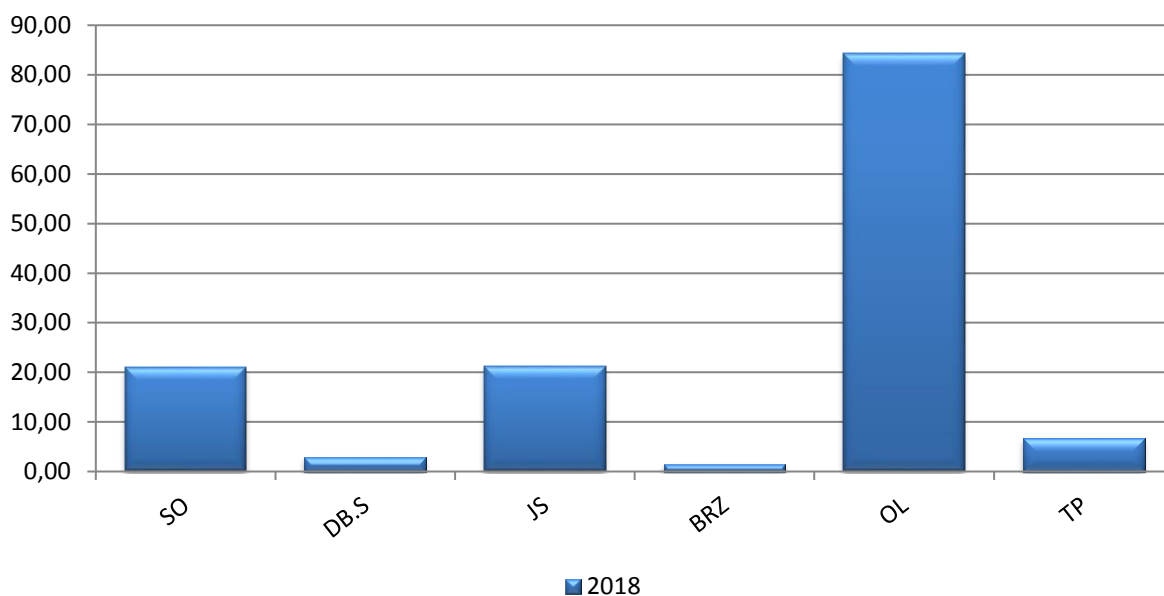
Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
Gatunki chronione roślin	
Nasienne	
Wiciokrzew pomorski	POP na lata 2008-2017
Gatunki chronione zwierząt	
Plazy	
Żaba moczarowa	POP na lata 2008-2017
	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Ropucha szara	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Rzekotka drzewna	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Ptaki	
Żuraw	PZO_PLB_320005
	POP na lata 2008-2017
Brodzicz samotny	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Kania ruda	PZO_PLB_320005

Struktura wiekowa:

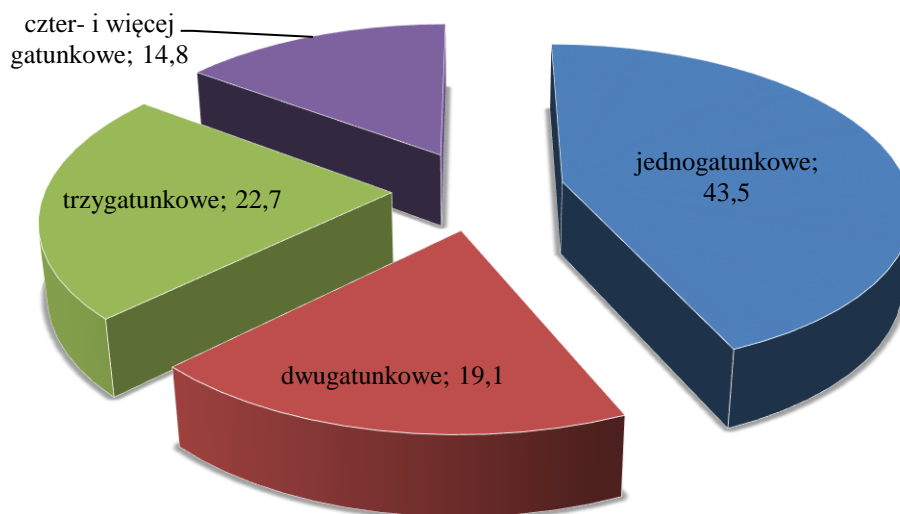
Rysunek 42 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na początku okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

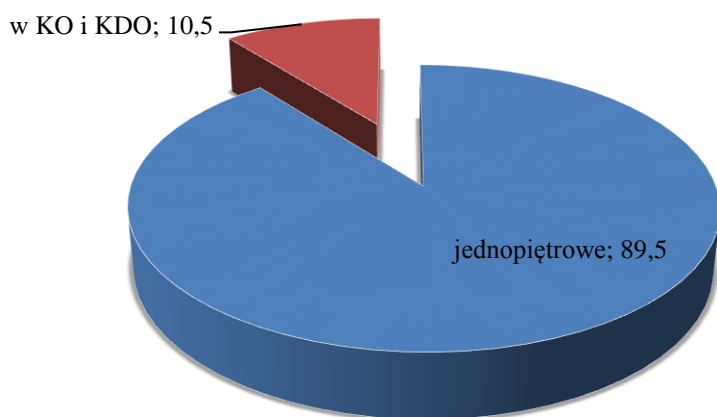
Rysunek 43 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na początku okresu obowiązywania planu.

Bogactwo gatunkowe:

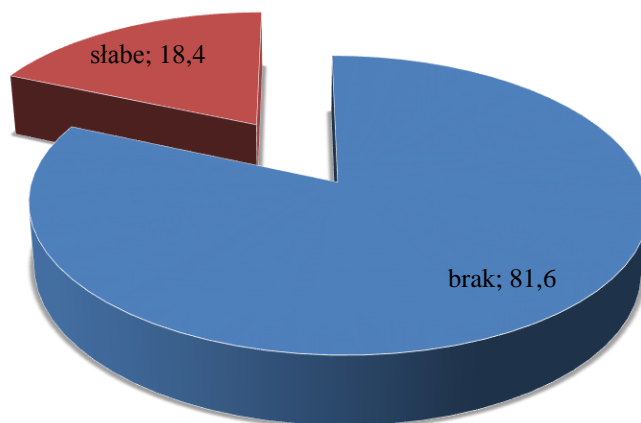
Rysunek 44 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 wg bogactwa gatunkowego.

Budowa piętrowa:

Rysunek 45 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 wg budowy piętrowej.

Borowacenie:

Rysunek 46 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005

Neofityzacja:

Tabela 25 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzewienia i zakrzewienia	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
czeremcha późna						16		2		18
dąb czerwony	1	0,09								1
kasztanowiec biały	1	0,37								1
robinia akacyjowa	6	0,54	1	0,07		3				10
śnieguliczka biała						1				1

Monotypizacja:

Nie występuje.

Opis obszaru:

Obszar obejmuje w północnej części duże mezotroficzne jezioro Miedwie, położone na zachód od niego mniejsze jeziora: Żelewko i Będgoszcz, rzekę Płonię i Kanał Płoński oraz jez. Płoń w części południowo-wschodniej. Wymienione zbiorniki wodne otoczone są ekstensywnie uprawianymi łąkami oraz na południowym-zachodzie węglanowymi torfowiskami. Na wschodzie znajduje się las olszowy. Jezioro Miedwie jest najniżej położonym spośród polskich jezior. Jest ono rezerwuarem wody pitnej dla Szczecina; prowadzi się na nim gospodarkę rybacką.

Występują tu następujące formy ochrony:

- rezerwaty: Brodogóry (5,24 ha); Stary Przylep (2,13 ha);
- obszar sąsiaduje ze Szczecińskim Parkiem Krajobrazowym Puszcza Bukowa.

Ponadto obszar ten pokrywa się w 96% z obszarem Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006. Jednym z najważniejszych siedlisk tej ostoi jest torfowisko węglanowe. Występują tu największe w Polsce powierzchnie szuwarów kłociowych, najbogatsza w Polsce populacja storczyka błotnego oraz jedno z nielicznych w Polsce stanowisk turzycy Buxbauma i marzycy czarniawej.

Ponadto obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice na północy graniczy częściowo z obszarem Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 oraz Szczecińskim Parkiem Krajobrazowym „Puszcza Bukowa”. Proponowane rezerwaty: Lubiatowskie Łęgi, Modre Kłociowisko, Ramienicowe Łąki Jeziora Koryto, Miedwiański Brzeg i Koszewo.

W związku z realizacją ustaleń z Komisją Europejską w zakresie wypełniania warunków środowiskowych dla realizacji inwestycji budowy drogi S3 wskazano dodatkowe przedmioty ochrony (pismo znak: DON-WZ.631.1.2012.ŁR): bąk *Botaurus stellaris* – zmiana z oceny D na CCCC i bączek *Ixobrychus minutus* – zmiana z oceny D na CCCC.

Jakość i znaczenie:

Ostoja ptasia o randze europejskiej E06.

Występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), błotniak łąkowy i gęgawa; w stosunkowo dużym zagęszczeniu (C7) występują: rybitwa czarna, gąsiorek i wodniczka (PCK).

W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: gęś zbożowa oraz białoczelna; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: łabędź krzykliwy, perkoz dwuczuby, krakwa, czajka i siewka złota; na jesiennym zlotowisku żurawie występują w ilości do 5000 osobników (C5). Zimą w wysokim zagęszczeniu (C3) występuje perkoz dwuczuby.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotami ochrony w OSO są gatunki ptaków i ich siedliska dla których w SDF-ie określono ocenę znaczenie ogólne jako A, B, C. Dalsze analizy dotyczą tych przedmiotów ochrony, które potwierdzono podczas prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru.

Tabela 26 Przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacja o stanowisku na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A294 Wodniczka C	Zamieszkuje żyzne torfowiska, podmokłe, rozległe łąki porośnięte turzycą z nielicznymi krzewami oraz rozlewiska nie głębsze niż 10-15 cm.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A051 Krakwa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A041 Gęś białoczelna C	Zabagniona i bezdrzewna tundra i tajga, na których ma łągowiska (powraca na nie w marcu i kwietniu). Zimuje w licznych parotysięcznych koloniach nad zbiornikami wodnymi np. stawami, gdzie nocuje oraz na rozległych polach i pastwiskach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A039 Gęś zbożowa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla. Także glinianki i torfianki na otwartych przestrzeniach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A084 Błotniak łąkowy C	Otwarte przestrzenie, łąki, bagna, ugory w dolinach rzecznych,	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania

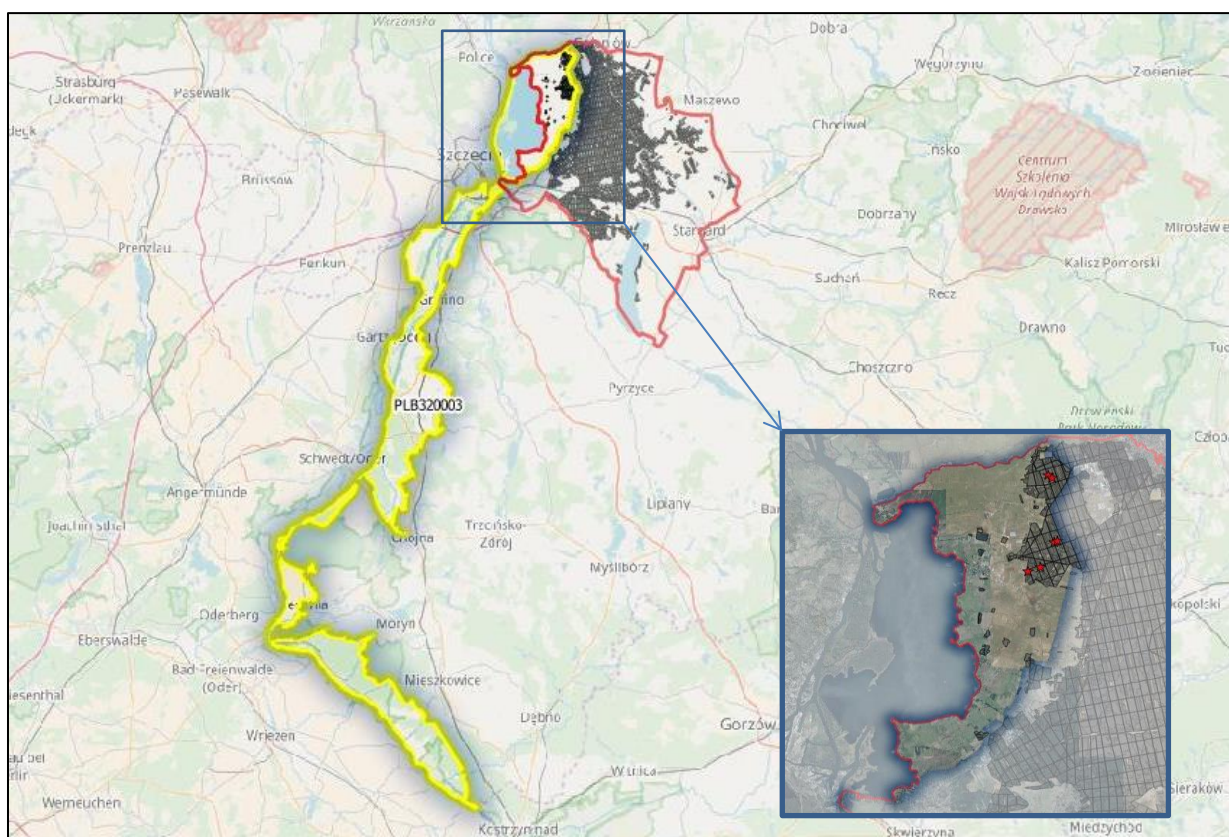
Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacja o stanowisku na gruntach N-ctwa
	kompleksy roślinności szuwarowej z wysokimi turzycami i torfowiska z miejscami porastającą brzozą niską, wierzbą rokitą.	gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A125 Łyska C	Słodkie lub słonawe zbiorniki zarośnięte trzcina lub sitowiem z oczkami czystej wody, również niezamarzające rzeki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw B	Miejsca lęgowe stanowią siedliska wodne i podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa jest informacja o 4 obserwacjach gatunku.
A022 Bączek C	Prowadzi skryty i cichy tryb życia na rozległych, ale też mniejszych, trzcinowiskach okolic stawów, bagien i starorzeczy lub w wiklinie nadrzecznych brzegów.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A272 Podrózniczek C	Preferuje miejsca wilgotne, nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa gniazda nie stwierdzono.
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa jest informacja o 1 obserwacji gatunku.
A140 Siewka złota C	W strefie umiarkowanej bagna. Na zimowiskach pola uprawne, pastwiska i łąki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A005 Perkoz dwuczuby C	Jeziora i stawy, rzadziej wolno płynące rzeki, z pasem przybrzeżnych trzcin.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A048 Ohar C	Wybrzeża mórz i słonych jezior przymorskich o piaszczystym wybrzeżu z rzadką roślinnością wydmową.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A142 Czajka C	Bagna, wilgotne łąki, pastwiska, spuszczone stawy i brzegi zbiorników wodnych, jak również na suchych polach uprawnych, przy czym w pobliżu musi znajdować się woda.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1919). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r. poz. 3567).

- **Dolina Dolnej Odry PLB320003**

Obszar o powierzchni 61648,40 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 z 4 lutego 2011 r., poz. 133).

Rysunek 47 Położenie obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na tle N-ctwa²⁰.

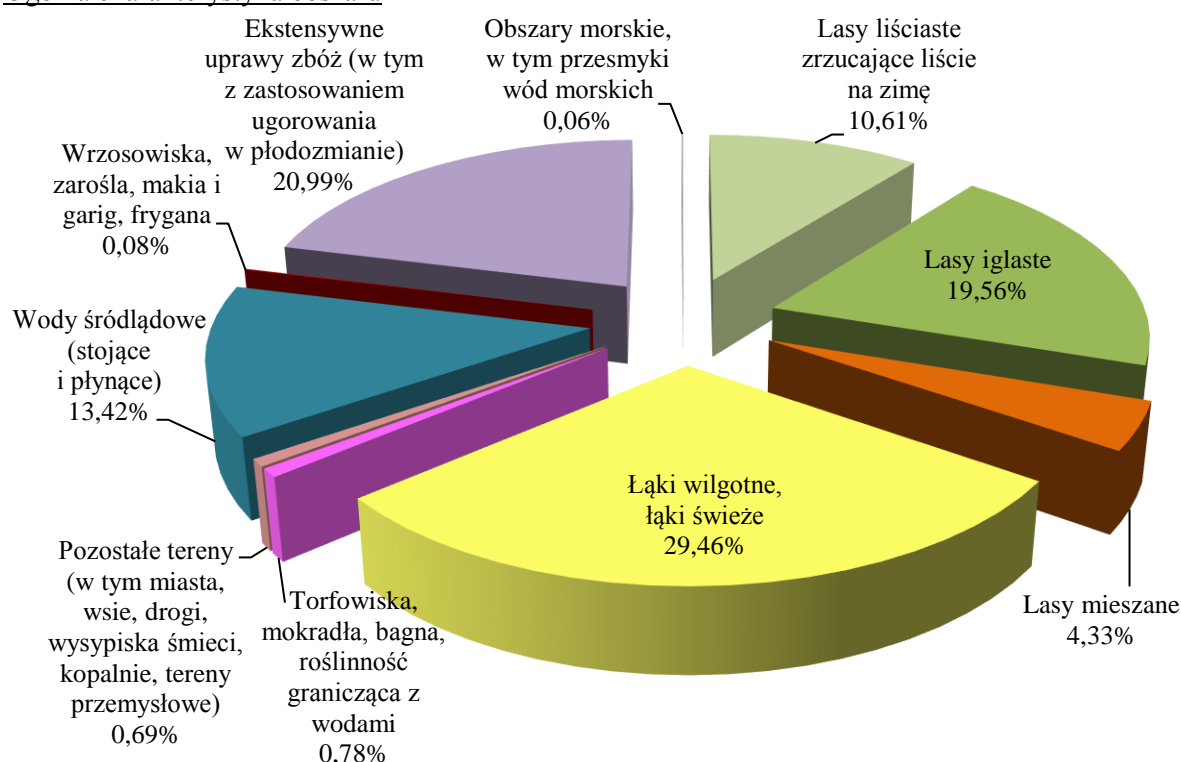
²⁰ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Tabela 27 Zestawienie powierzchni Dolina Dolnej Odry PLB320003.

Dolina Dolnej Odry PLB320005	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	w tym na gruntach leśnych [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Kliniska	61648,40	7372,67	1169,49	1149,37	4,9

Oddz.: 4(cały); 12l; 13c,f,g,i-o,r,s,~a,~b; 14-16(całe); 24b,c,g,h,l,n,~c; 25-29(całe); 36f,~b; 37a-d; 38a-i,l,~a; 39-41(całe); 52f, 53a-d,~b,~c; 54(cały); 69-72(całe); 72A(cały); 94-98(całe); 113-118(całe); 141-147(całe); 170a-h,~a~c; 171(cały); 172(cały); 200p; 218A(cały); 259h-k,~b; 332i; 332Aa-d,h,i,~a,~b; 390(cały).

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 48 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (wg SDF).

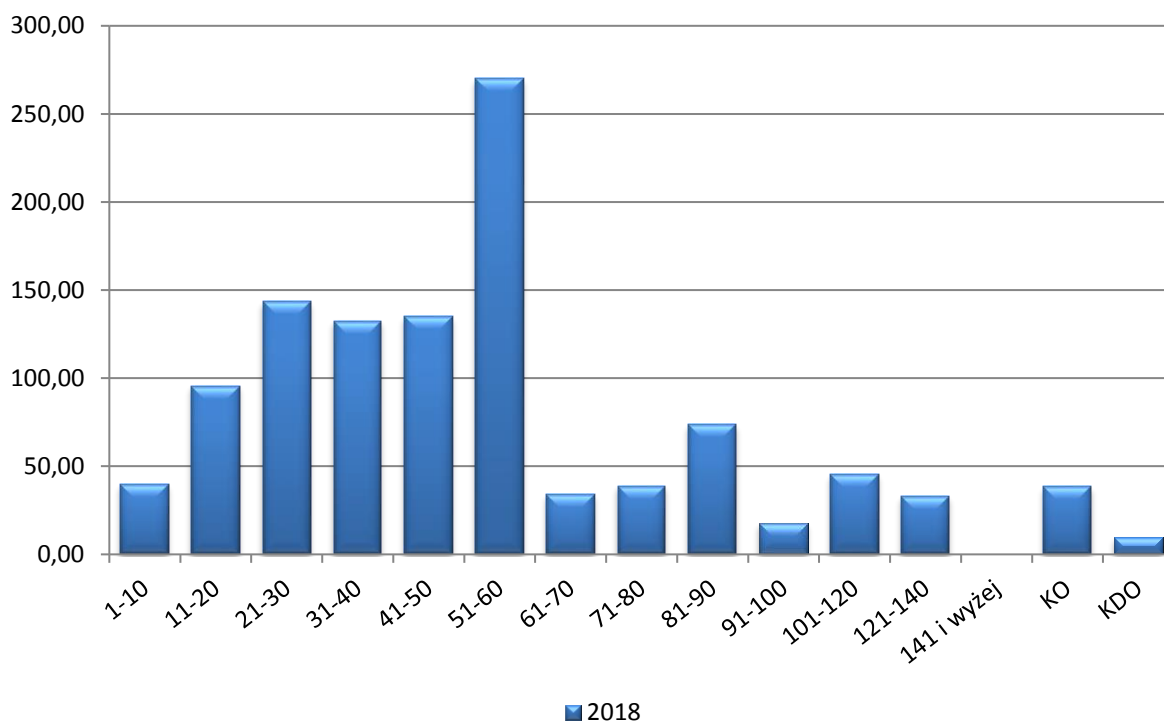
Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych:

Tabela 28 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których jest informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa.

Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
Gatunki chronione roślin	
Porosty i mchy	
Chrobotek leśny	Waloryzacja N-ctwa, Lutracja terenowa 2016
Bielistka siwa	POP na lata 2008-2017
Nasienne	
Wiciokrzew pomorski	POP na lata 2008-2017
Jarząb szwedzki	POP na lata 2008-2017

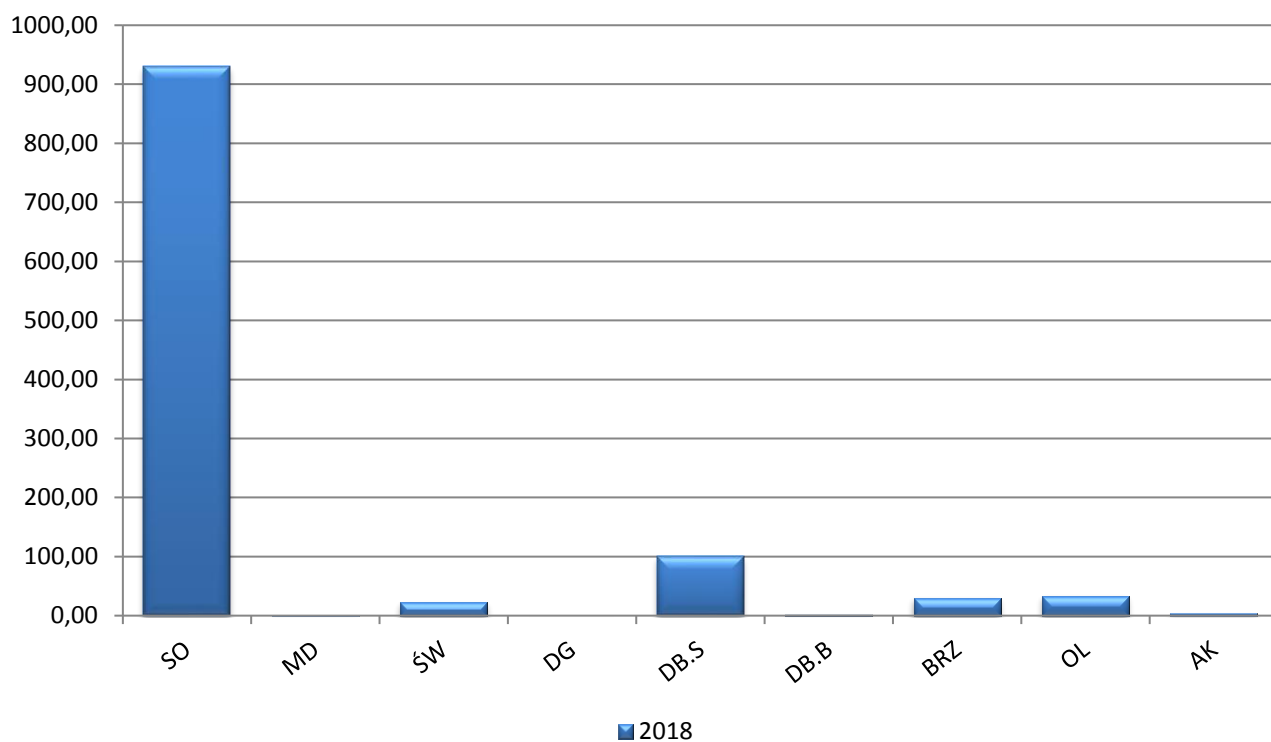
Nazwa gatunku chronionego	Źródło informacji
	Waloryzacja N-ctwa, Lustracja terenowa 2016
Gatunki chronione zwierząt	
Owady	
Czerwończyk nieparek	POP na lata 2008-2017
Plazy	
Żaba moczarowa	POP na lata 2008-2017
	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Traszka grzebieniasta	POP na lata 2008-2017
Ptaki	
Bielik	PZO_PLB_320003, Waloryzacja N-ctwa-Strefa Ochrony, POP na lata 2008-2017
Świerszczak	Wal. woj. Zachodniopomorskiego
Jastrząb	POP na lata 2008-2017
Kania ruda	PZO_PLB_320003
	Waloryzacja N-ctwa-SO
Kruk	POP na lata 2008-2017
Myszołów	POP na lata 2008-2017

Struktura wiekowa:

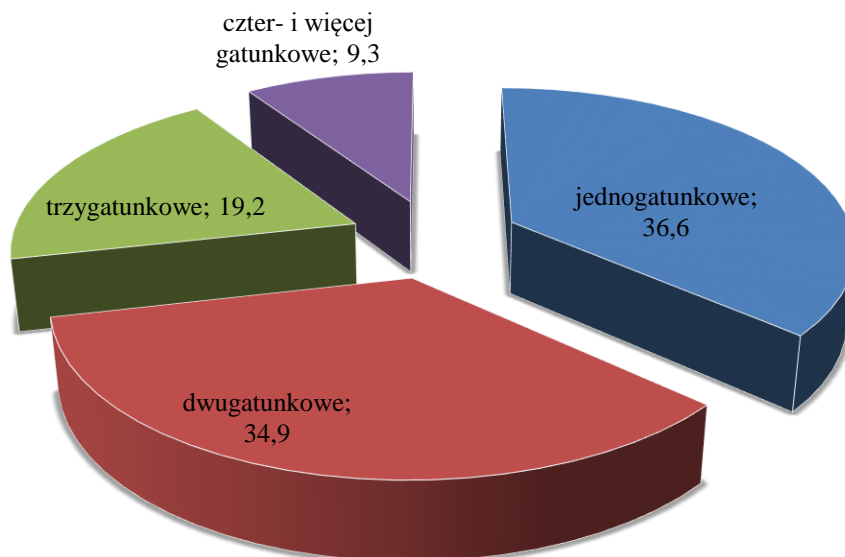
Rysunek 49 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 na początku okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

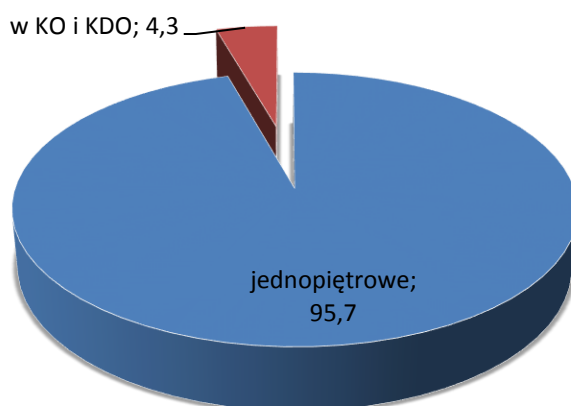
Rysunek 50 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 na początku okresu obowiązywania planu.

Bogactwo gatunkowe:

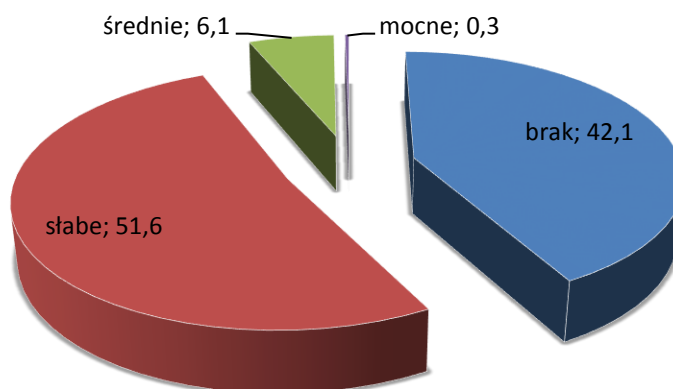
Rysunek 51 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 wg bogactwa gatunkowego.

Budowa piętrowa:

Rysunek 52 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 wg budowy piętrowej.

Borowacenie:

Rysunek 53 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003

Neofityzacja:

Tabela 29 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzewienia i zakrzewienia	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
czeremcha późna	1	0,30				145		3		149
dagleżja zielona	4	0,59								4
dąb czerwony	17	1,60								17
kasztanowiec biały	1	0,17				1				2
robinia akacyjowa	49	11,64			3	26				78
sosna czarna	2	0,12								2
sosna wejmutka					2					2

Monotypizacja:

Nie występuje.

Opis obszaru:

Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim (dł. ca 150 km) wraz z Jeziorem Dąbie. Jezioro Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem (5600 ha, głębokość max. 4 m), o urozmaiconej linii brzegowej. Zasilane jest zarówno przez wody opadowe i rzeczne, jak i przez wody morskie (zjawisko cofki). Jezioro od nurtu Odry oddzielają wyspy: Czapli Ostrów, Sadlińskie Łąki, Mienia, Wielka Kępa, Radolin, Czarnołęka, Dębina, Kacza i Mewia. Z południowo-wschodnim brzegiem jeziora sąsiadują łąki i mokradła Rokiciny, Sadlińskie i Trzebuskie Łęgi. W jeziorze Dąbie występuje bogata roślinność wodna. Brzegi zajmuje szeroki pas szuwarów (głównie trzcinowych i oczeretów), za którymi wykształcają się ziołorośla nadrzeczne. Duże powierzchnie zajmują łąki i zarośla wierzbowe. Wnętrza dużych wysp pokryte są olsami i łąkami jesionowo-olszowymi. W części ujściowej Odra posiada dwa główne rozgałęzienia – Odra Wschodnia i Regalica. Obszar pomiędzy głównymi odnogami (kanałami) (Międzyodrze) jest płaską równiną z licznymi jeziorkami i mniejszymi kanałami, jest on zabagniony, posiada okresowo zalewane łąki i fragmenty nadrzecznych łągów. Obszar poniżej Cedyni nosi nazwę Kotliny Freienwaldzkiej, w obrębie której szczególne znaczenie dla ptaków posiada tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie. W ostoi w całości zawiera się siedliskowy obszar Natura 2000 Dolna Odra. Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry. W części środkowej i południowej obszaru włączono doń fragmenty przylegających do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych.

Jakość i znaczenie:

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 06.

Występują co najmniej 43 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważny teren szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrownym i zimowiskowym.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), błotniak łąkowy i gęgawa; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: rybitwa czarna, gąsior i wodniczka (PCK).

W okresie wędrowek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: gęś zbożowa oraz białoczelna; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: łabędź krzykliwy, perkoz dwuczuby, krakwa, czajka i siewka złota; na jesiennym zimowisku żurawie występują w ilości do 5000 osobników (C5). Zimą w wysokim zagęszczeniu (C3) występuje perkoz dwuczuby.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotami ochrony w OSO są gatunki ptaków i ich siedliska dla których w SDF-ie określono ocenę znaczenie ogólne jako A, B, C. Dalsze analizy dotyczą tych przedmiotów ochrony, które potwierdzono podczas prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru.

Tabela 30 Przedmioty ochrony w obszarze Natura Dolina Dolnej Odry PLB320003 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A294 Wodniczka B	Zamieszkuje żyzne torfowiska, podmokłe, rozległe łąki porośnięte turzycą z nielicznymi krzewami oraz rozlewiska nie głębsze niż 10-15 cm.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A229 Zimorodek C	Gniazdowanie i żerowiska nie są związane z lasami. Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A054 Rożeniec C	Stojące wody śródlądowe z bogatą roślinnością.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A052 Cyraneczka C	Różnorodne śródlądowe porośnięte roślinnością zbiorniki wodne, preferuje jednak niewielkie, gęsto zarośnięte oczka, stawy, rzeki o powolnym nurcie, bagna.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A050 Świstun C	Duże jeziora, rzeki i stawy gęsto zarośnięte z oczkami czystej wody, również bagna.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A053 Krzyżówka C	Zasiedla wszelkiego rodzaju środowiska wodne, najczęściej na stawach i jeziorach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A051 Krakwa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A041 Gęś białoczelna B	Zabagniona i bezdrzewna tundra i tajga, na których ma lęgowiska (powraca na nie w marcu i kwietniu). Zimuje w licznych parotysięcznych koloniach nad zbiornikami wodnymi np. stawami, gdzie nocuje oraz na rozległych polach i pastwiskach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A043 Gęgawa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A039 Gęś zbożowa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa.
	i brzegi zbiorników wodnych.	gatunku.
A222 Uszatka błotna C	Spotkać ją można na bagnach, torfowiskach niskich, mokradłach, podmokłych dolinach i łąkach z pojedynczymi krzakami, wrzosowiskach z niewielkimi wzniesieniami i porośniętych wysoką trawą, wydmach, tundrze, ale również na terenach gospodarczych w szczególności na pastwiskach i innych terenach otwartych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A059 Głowienka B	Duże, słodkowodne, gęsto zarośnięte zbiorniki wodne jak żyzne jeziora w głębi łądu, stawy hodowlane, zbiorniki zaporowe, starorzecza lub cieki o leniwym prądzie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A061 Czernica C	Słodkowodne zbiorniki wodne stojące lub o słabym prądzie, o gęsto zarośniętych brzegach i otwartym lustrze wody. Spotyka się ją jednak również na niewielkich, dość zarośniętych stawach, torfowiskach i mniej zarośniętych gliniankach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A062 Ogorzałka C	Zbiorniki słodkiej wody o bogatej szacie roślinnej.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A215 Puchacz C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; zasiedla stare, zwarte, rozległe lasy (częściej iglaste) w pobliżu bagien, torfowisk, rzek i jezior lub innych otwartych przestrzeni zapewniających pokarm przez cały rok.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa gniazda nie stwierdzono.
A067 Gągoł C	Zamieszkuje wody słodkie, rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna B	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A030 Bocian czarny C	Zamieszkuje rozległe, stare, podmokłe drzewostany w pobliżu wód i bagien.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa gniazda nie stwierdzono.
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa.
	stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla. Także glinianki i torfianki na otwartych przestrzeniach.	potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A084 Błotniak łąkowy C	Otwarte przestrzenie, łąki, bagna, ugory w dolinach rzecznych, kompleksy roślinności szuwarowej z wysokimi turzycami i torfowiska z miejscami porastającą brzozą niską, wierzbą rokitą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A122 Derkacz C	Zasiedla otwarte i półotwarte tereny z żyznymi, podmokłymi, ekstensywnie użytkowanymi łąkami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A036 Łabędź niemy C	Stojące zbiorniki wodne, z reguły z dużą ilością trzciny, w zimie również na wybrzeżu mórz, a na przelotach na wszelkich zbiornikach wodnych, nawet bardzo małych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A027 Czapla biała C	Duże obszary trzciny, delty rzek, zalewy, zarośla mangrowe.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A103 Sokół wędrowny C	Najczęściej doliny rzeczne i obszary górskie, także lasy w pobliżu wód ze starodrzewem i wysokimi drzewami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A125 Łyska C	Słodkie lub słonawe zbiorniki zarośnięte trzcina lub sitowiem z oczkami czystej wody, również niezamarzające rzeki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw B	Miejsca lęgowe stanowią siedliska wodne i podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa jest informacja o 2 obserwacjach gatunku.
A130 Ostrygojad C	Wybrzeża mórz, jezior i rzek o rzadkiej roślinności oraz pola, które mogą być nawet dość daleko od wody.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A075 Bielik B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 2 strefy ochrony.
A176 Mewa czarnogłowa C	Morskie wybrzeża oraz zbiorniki śródlądowe, zarówno słodkie jak i słone. Preferuje niską roślinność, ale unika gołego piasku czy kamieni.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa.
A177 Mewa mała C	W sezonie lęgowym gęsto zarośnięte zbiorniki wodne, stawy i płytkie, żyzne, bogate w szuwały jeziora w głębi łądu, wyspy oraz bagna z oczkami wolnej wody przy ujściach rzek i nad zatokami morskimi. Zimą również morskie wybrzeża. W czasie wiosennych i jesiennych przelotów spotykana często na zbiornikach śródlądowych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A292 Brzęczka C	Rozległe trzcinowiska, zarośnięte brzegi jezior i innych zbiorników wodnych. Może również występować w nadrzecznych zaroślach wierzbowych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A272 Podróżniczek B	Preferuje miejsca wilgotne, nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A068 Bielaczek C	Jeziora i rzeki na lesistych terenach w strefie tajgi, rzadziej tundry. Zimuje na wybrzeżach mórz i w niewielkiej liczbie na jeziorach w głębi łądu.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A070 Nurogęś B	Czyste, bieżące lub stojące wody w lasach lub górach – okolice wielkich i rybnych jezior oraz rzek o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa gniazda nie stwierdzono.
A074 Kania ruda B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 1 strefę ochrony. W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa jest informacja o 1 obserwacji gatunku.
A094 Rybołów C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje skraje starych borów sosnowych, wybrzeża morskie, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa gniazda nie stwierdzono.
A323 Wąsatka C	Rozległe połacie trzcin na obrzeżach jezior i zarośnięte starorzecza.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Wymagania ekologiczne pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa.
A072 Trzmielojad C	Różnego rodzaju lasy; preferuje stare, świetliste drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza przylegające do terenów otwartych, np. polan, łąk, pól, lub poprzecinane zrębami, rzadziej bory.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa gniazda nie stwierdzono.
A391 Kormoran C	Płytkie, zarówno słodkie jak i słone zbiorniki wodne obfitujące w ryby, jak również bogate w ryby duże rzeki i morskie wybrzeża.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A151 Batalion B	Rozległe, wilgotne, krótko ścięte i słabo użytkowane łąki w pobliżu małych zbiorników wodnych, torfowiska oraz bagna.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A120 Zielonka C	Zbiorniki z gęstym pasem trzciny, sitowia i inną roślinnością bagienną na brzegach wód stojących. Preferuje styk niewielkich obszarów wolnego lustra wody z pasem roślin lub zwałowiska trzciny.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A119 Kropiatka C	Zasiedla obszary zalewowe, starorzecza oraz tereny bagiennie w dolinach rzek, jak i zabagnione obrzeża stawów i jezior.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A195 Rybitwa białoczelna B	Wybrzeża mórz i brzegi rzek oraz wyspy w ich nurcie. Oprócz tego zalane wyrobiska i żwirownie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A193 Rybitwa rzeczna C	Wybrzeża mórz, zalewy i delty rzek oraz piaszczyste brzegi dużych rzek i jezior. Zasiedla również stawy rybne, zbiorniki retencyjne, żwirownie itp.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A048 Ohar B	Wybrzeża mórz i słonych jezior przymorskich o piaszczystym wybrzeżu z rzadką roślinnością wydmową.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A166 Łęczak C	Bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A142 Czajka C	Bagna, wilgotne łąki, pastwiska, spuszczone stawy i brzegi zbiorników wodnych, jak również na suchych polach uprawnych, przy czym w pobliżu musi znajdować się woda.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1934). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 2183).

3. Pomniki przyrody istniejące.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska znajduje się 49 uznanych pomników przyrody.

Rysunek 54 Pomniki przyrody w Nadleśnictwie Kliniska (Fot.B.Malecki, R. Starkiewicz –Hoszowski)²¹

²¹ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Tabela 31 Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach N-ctwa Kliniska (Wzór 5a.)

Lp.	Akt prawny	Dz. Urz.	Położenie		Gatunek Nazwa	Obwód [cm]	Wys. [m]	Wiek	Uwagi
			oddz.	gmina leśnictwo					
1.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	73d	Goleniów Zabrodzie	Dąb szypułkowy	470	28	160	Pojedyńcze drzewo
2.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	99c	Goleniów Zabrodzie	Buk pospolity	350	-	-	Pojedyńcze drzewo
3.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	99g	Goleniów Zabrodzie	Buk pospolity	330	-	-	Pojedyńcze drzewo
4.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	99g	Goleniów Zabrodzie	Dąb szypułkowy	400	-	-	Pojedyńcze drzewo
5.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	123b	Goleniów Zabrodzie	Dąb szypułkowy	400	-	150	Pojedyńcze drzewo
6.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	128o	Goleniów Zabrodzie	Buk pospolity	410	-	150	Pojedyńcze drzewo
7.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	128o	Goleniów Zabrodzie	Daglezwia zielona	235	-	-	Pojedyńcze drzewo
8.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	128o	Goleniów Zabrodzie	Daglezwia zielona	340	-	-	Pojedyńcze drzewo
9.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	128o	Goleniów Zabrodzie	Daglezwia zielona	380	-	-	Pojedyńcze drzewo
10.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	128o	Goleniów Zabrodzie	Daglezwia zielona	330	-	-	Pojedyńcze drzewo
11.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	129g	Goleniów Zabrodzie	Dąb szypułkowy	383	24	230	Pojedyńcze drzewo
12.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	153d	Goleniów Zabrodzie	Dąb szypułkowy	450	30	130	Pojedyńcze drzewo
13.	Uchwała Nr XL/466/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 18 grudnia 2013 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 431 z 28.01.2014 r.	177m	Goleniów Zabrodzie	„Źródliko nad brzegiem Strugi Stawnej”	-	-	-	0,87ha

Lp.	Akt prawny	Dz. Urz.	Położenie		Gatunek Nazwa	Obwód [cm]	Wys. [m]	Wiek	Uwagi
			oddz.	gmina leśnictwo					
14.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	143a	Goleniów <i>Rurzycza</i>	Dąb szypułkowy	380	-	-	Pojedyńcze drzewo
15.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	143a	Goleniów <i>Rurzycza</i>	Dąb szypułkowy	390	-	-	Pojedyńcze drzewo
16.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	143b	Goleniów <i>Rurzycza</i>	Dąb szypułkowy	380	-	150	Pojedyńcze drzewo
17.	Uchwała Nr VI/38/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	326j	Goleniów <i>Zalóm</i>	Lipa drobnolistna „Anna”	840	18	-	Pojedyńcze drzewo
18.	Uchwała Nr VI/37/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 9 marca 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 62 poz. 1105 z 20.05.2011 r.	327g	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	400	-	-	Pojedyńcze drzewo
19.	Uchwała Nr V/16/15 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 lutego 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 1500 z 22.04.2015 r.	466i	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	378	-	-	Pojedyńcze drzewo
20.	Uchwała Nr V/16/15 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 lutego 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 1500 z 22.04.2015 r.	466i	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	345	-	-	Pojedyńcze drzewo
21.	Uchwała Nr V/16/15 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 lutego 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 1500 z 22.04.2015 r.	466j	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	227	-	-	Pojedyńcze drzewo
22.	Uchwała Nr V/16/15 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 lutego 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 1500 z 22.04.2015 r.	466j	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	330	-	-	Pojedyńcze drzewo
23.	Uchwała Nr V/16/15 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 lutego 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 1500 z 22.04.2015 r.	466j	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	227	-	-	Pojedyńcze drzewo
24.	Uchwała Nr V/16/15 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 lutego 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r. poz. 1500 z 22.04.2015 r.	466j	Goleniów <i>Zalóm</i>	Dąb szypułkowy	328	-	-	Pojedyńcze drzewo
25.	Uchwała Nr III/20/10 Rady Gminy Kobylanka z dnia 30 grudnia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 12 poz. 188 z 14.02.2011 r.	600j	Kobylanka <i>Wielgowo</i>	Lipa drobnolistna	315	-	-	Pojedyńcze drzewo
26.	Uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Kobylanka z dnia 30 grudnia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 12 poz. 187 z 14.02.2011 r.	600j	Kobylanka <i>Wielgowo</i>	Klon zwyczajny	260	-	-	Pojedyńcze drzewo

Lp.	Akt prawny	Dz. Urz.	Położenie		Gatunek Nazwa	Obwód [cm]	Wys. [m]	Wiek	Uwagi
			oddz.	gmina leśnictwo					
27.	Uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Kobylanka z dnia 30 grudnia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 12 poz. 187 z 14.02.2011 r.	600j	Kobylanka Wielgowo	Kasztanowiec biały	308	-	-	Pojedyńcze drzewo
28.	Uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Kobylanka z dnia 30 grudnia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 12 poz. 187 z 14.02.2011 r.	705h	Kobylanka Cisewo	Dąb szypułkowy	410	16	220	Pojedyńcze drzewo
29.	Uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Kobylanka z dnia 30 grudnia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 12 poz. 187 z 14.02.2011 r.	856 c,f,g	Kobylanka Morawsko	Aleja jednostronna o dł. 0,6 km - 36 szt. dębu czerwonego, 7 szt. buka zwyczajnego, 7 szt. dębu szypułkowego	190-340	-	-	Aleja drzew
30.	Uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Kobylanka z dnia 30 grudnia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 12 poz. 187 z 14.02.2011 r.	866j	Kobylanka Morawsko	Dąb szypułkowy	370	27	210	Pojedyńcze drzewo
31.	Uchwała Nr XXII/613/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 września 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2124 z 15.10.2012 r.	390l	M.Szczecin Załom	Dąb szypułkowy	370	-	-	Pojedyńcze drzewo
32.	Uchwała Nr XXII/613/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 września 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2124 z 15.10.2012 r.	390 m,n	M.Szczecin Załom	Aleja drzew Dąb szypułkowy- 26 szt.	123-472	-	-	Aleja drzew
33.	Uchwała Nr XVII/478/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 marca 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1020 z 11.05.2012 r.	390o	M.Szczecin Załom	Dąb szypułkowy	400	26	-	Pojedyńcze drzewo
34.	Uchwała Nr XII/109/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 53 z 16.01.2012 r.	613a	Stargard Poczernin	Dąb bezszypułkowy	410	-	-	Pojedyńcze drzewo
35.	Uchwała Nr XII/109/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 53 z 16.01.2012 r.	671c	Stargard Poczernin	Dąb szypułkowy	350	-	-	Pojedyńcze drzewo
36.	Uchwała Nr XII/109/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 53 z 16.01.2012 r.	671c	Stargard Poczernin	Dąb szypułkowy	400	-	-	Pojedyńcze drzewo
37.	Uchwała Nr XII/109/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 53 z 16.01.2012 r.	671c	Stargard. Poczernin	Dąb szypułkowy	490	-	-	Pojedyńcze drzewo
38.	Uchwała Nr XXXV/314/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 stycznia 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 977 z 5.03.2014 r.	671c	Stargard Szcz. Poczernin	Dąb szypułkowy	350	-	-	Pojedyńcze drzewo
39.	Uchwała Nr XVII/154/12 Rady Gminy Stargard szczeciński z dnia 27 kwietnia 2012 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1242 z 31.05.2012 r.	511k	Stargard. Poczernin	Dąb szypułkowy	380	-	-	Pojedyńcze drzewo

Lp.	Akt prawny	Dz. Urz.	Położenie		Gatunek Nazwa	Obwód [cm]	Wys. [m]	Wiek	Uwagi
			oddz.	gmina leśnictwo					
40.	Uchwała Nr XII/109/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 53 z 16.01.2012 r.	907b	Stargard <i>Niedźwiedź</i>	Dąb szypułkowy	445	-	-	Pojedyńcze drzewo
41.	Uchwała Nr XII/109/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 53 z 16.01.2012 r.	907a	Stargard <i>Niedźwiedź</i>	Dąb szypułkowy	415	-	-	Pojedyńcze drzewo
42.	Uchwała Nr IV/16/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 stycznia 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 641 z 03.03.2015r.	907a	Stargard <i>Niedźwiedź</i>	Wiąz szypułkowy	316	-	-	Pojedyńcze drzewo
43.	Uchwała Nr VI/33/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 marca 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 582 z 28.04.2015r.	753h	Stargard <i>Cisewo</i>	Dąb szypułkowy	529	-	-	Pojedyńcze drzewo
44.	Uchwała Nr XIV/81/2016 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 30 marca 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1876 z 06.05.2016r.	558Ac	Maszewo <i>Poczernin</i>	Dąb szypułkowy	430	-	-	Pojedyńcze drzewo
45.	Uchwała Nr XIX/136/16 Rady Miejskiej w Kobylance z dnia 31 marca 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1858 z 05.05.2016r.	758b	Kobylanka <i>Cisewo</i>	Dąb szypułkowy	406	-	-	Pojedyńcze drzewo
46.	Uchwała Nr XVIII/211/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 30 marca 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1920 z 09.05.2016r.	301	Goleniów <i>Jankowo</i>	Daglezja zielona	290	-	-	Pojedyńcze drzewo
47.	Uchwała Nr XVIII/210/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 30 marca 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1919 z 09.05.2016r.	364d	Goleniów <i>Strumiany</i>	Dąb szypułkowy	356	-	-	Pojedyńcze drzewo
48.	Uchwała Nr XXIII/276/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 14 września 2016 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3921 z 20.10.2016r.	326l	Goleniów <i>Zalóm</i>	Daglezja zielona	300	-	-	Pojedyńcze drzewo
49.	Uchwała Nr XXVI/186/17 Rady Gminy Stargard szczeciński z dnia 3 marca 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1382 z 3.04.2012 r.	511k	Stargard. <i>Poczernin</i>	Dąb szypułkowy	327	-	-	Pojedyńcze drzewo

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się również inne cenne drzewa o wymiarach pomnikowych, które ze względu na swoje położenie (oddalone od dróg, rosnące wewnątrz drzewostanów) nie przedstawia się jako proponowane pomniki przyrody. Wykaz tych drzew zamieszczono w dalszej części Programu.

4. Pomniki przyrody proponowane.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska proponuje się ustanowić kolejne pomniki przyrody.

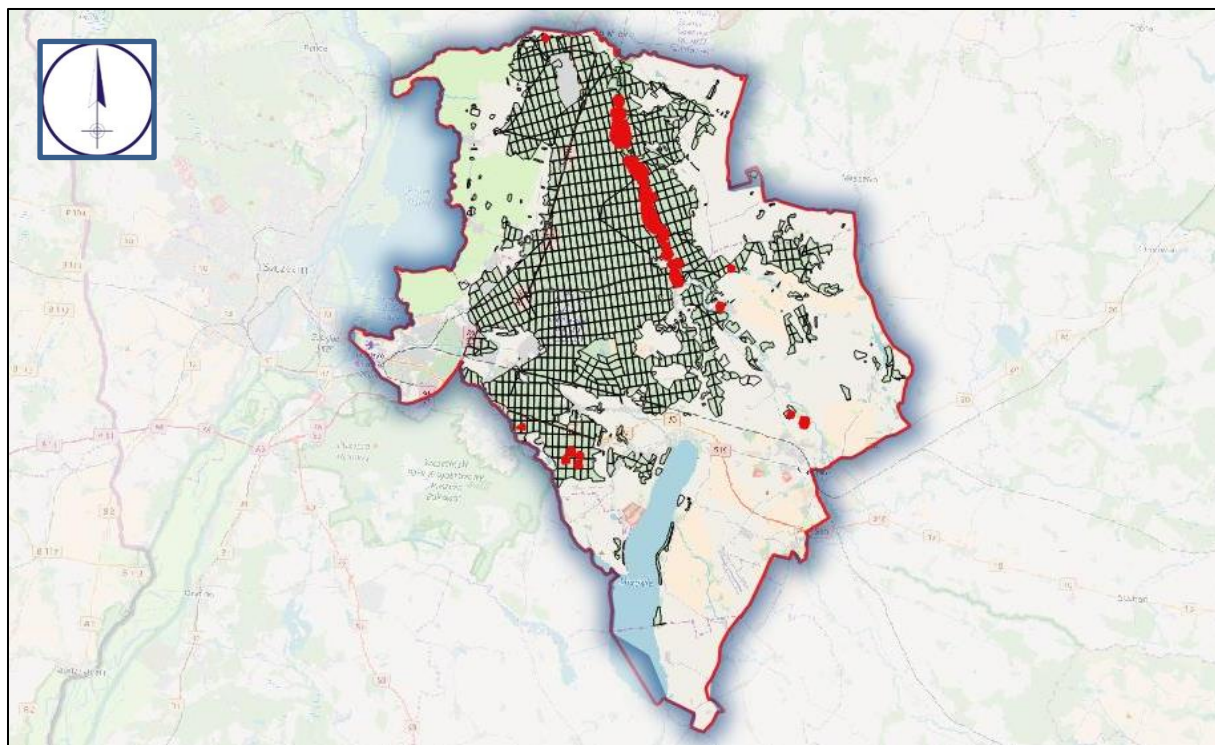
Tabela 32 Wzór nr 5b. Proponowane pomniki przyrody.

Lp.	Położenie		Opis obiektu						Uwagi
	oddz. poddz.	Gmina <i>Leśnictwo</i>	rodzaj	przy- bliżo- ny wiek	obwód (cm)	wys. (m)	stan zdro- wotny	pow. (ha)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	519 k	Stargard <i>Poczernin</i>	Źródła	-	-	-	-	0,20	Położenie- N
2	142d	Goleniów <i>Rurzyca</i>	Dbs	140	240	25	1	-	Lokalizacja SW-2szt.

5. Użytki ekologiczne istniejące.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej- naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska , wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania²².

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska znajduje się 9 użytków ekologicznych zajmujących powierzchnię 224,52 ha.

Rysunek 55 Rozmieszczenie użytków ekologicznych na terenie N-ctwa Kliniska²³

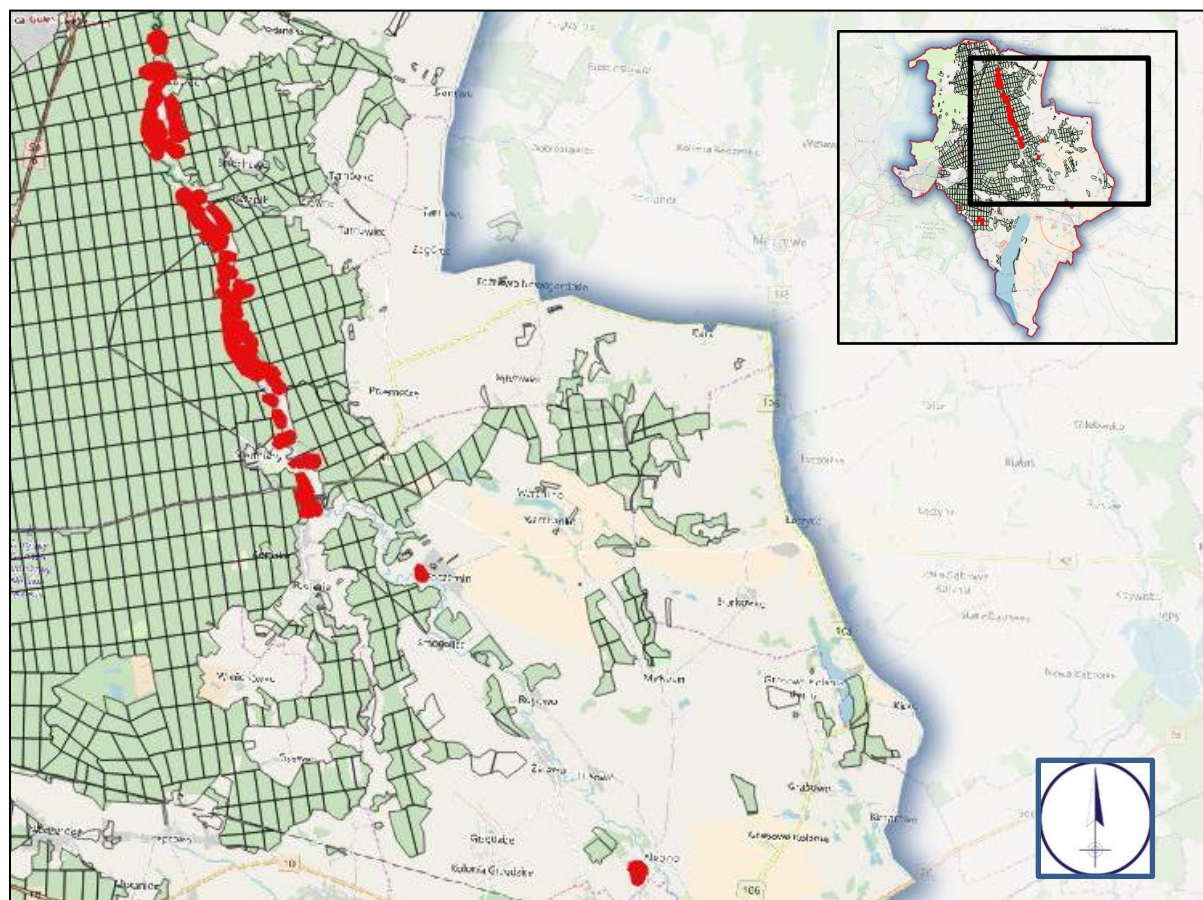
²² Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, z późn. zm.)

²³ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Tabela 33 Wzór 7a. Wykaz istniejących użytków ekologicznych.

Lp.	Nr uchwały, data	Dz. Urz. Woj. poz.	Powierzchnia [ha]		Położenie		Nazwa i opis obiektu kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia, cel ochrony	Uwagi
			całk.	w zarząd. N - ctwa	oddz.	gmina, leśnictwo		
1.	Uchwała Nr VIII/68/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 18 maja 2011 r. zmieniająca rozporządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 2/2001 z dnia 14 stycznia 2004 r. Uchwała Nr XIII/137/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 26 października 2011 r. zmieniająca uchwałę Nr VIII/68/11 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 18 maja 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 102 poz. 1864 z 30.08.2011 r. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 143 poz. 2751 z 5.12.2011 r.	217,50	217,45	100n; 101a-g,l; 129c,l,r-t; 130a,k,n,t-x; 159b,f,j,k,l,m; 160a-o; 186c,g; 190a-c; 205g-k; 206g; 225i-m; 226a,c,f,i,k,l,r; 243n-p; 244a-f,j; 263h-j,m,n; 267d,f,l-r; 268a,b,f; 289c-h,j,l-o; 290a-c,f,g,m,n,p-s; 311c-h,k-o; 312a-c,n-s,x; 337f-i,k-m,r-x; 338f-i; 362d-g; 395a,h,k,n; 430g-n; 434d; 475a,c,d-g,m,n; 575cx; 906t-z,bx-fx.	Goleniów, Stargard Jankowo Zabrodzie Pucko Strumiany Poczernin Sowno Cisewo Bącznik	„Dolina rzeki Iny” Teren zalewowy z bogata roślinnością zielną. Miejsce gniazdowania ptaków wodnych. Celem ochrony jest zachowanie ze względów estetycznych, naukowych, przyrodniczych i dydaktycznych cennych ekosystemów zlokalizowanych na terenach podmokłych będących miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych.	Konieczne podjęcie starań w celu zmiany uchwały w związku ze zmianą ewidencji gruntów
2.	Uchwała Nr XII/110/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2011 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 52 z 16.01.2012 r.	0,44	0,44	906o	Stargard Cisewo	„Żabie uroczysko na Ziemi Stargardzkiej” Cenny biotop wodno-lądowy z licznymi cennymi gatunkami płazów.	
3.	Uchwała Nr XLVIII/546/14 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 sierpnia 2014 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 3775	1,09	1,09	1f	Goleniów Jankowo	„Torfowisko mszarne Jankowo” Śródleśne torfowisko mszarne będące miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych.	
4.	Uchwała Nr IV/15/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 stycznia 2015 r.	Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 748 z 9.03.2015 r.	0,45	0,45	516g	Stargard Poczernin	„Śródleśne Mokradło w Poczerninie” Centralną część mokradła zajmuje wyspa mszarna będąca miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych.	
5.	Uchwała nr VIII/56/15 rady gminy Kobylanka z dnia 30 kwietnia 2015 r.	Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2182 z 01.06.2015 r.	1,12	1,18	859g 860c	Kobylanka Morawsko	Bez nazwy Bezodpływowe zagłębienie położone w otoczeniu wzniesień W całości niemal pokryte jest mszarem torfowcowym będącym miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych.	Konieczne podjęcie starań w celu zmiany uchwały w związku ze zmianą ewidencji gruntów

Lp.	Nr uchwały, data	Dz. Urz. Woj. poz.	Powierzchnia [ha]		Położenie		Nazwa i opis obiektu kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia, cel ochrony	Uwagi
			całk.	w zarząd. N - ctwa	oddz.	gmina, leśnictwo		
6.	Uchwała nr VIII/56/15 rady gminy Kobylanka z dnia 30 kwietnia 2015 r.	Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2182 z 01.06.2015r.	1,42	1,42	882a	Kobylanka Morawsko	Bez nazwy Torfowisko mszarne będące miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych	
7.	Uchwała nr VIII/56/15 rady gminy Kobylanka z dnia 30 kwietnia 2015 r.	Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2182 z 01.06.2015r.	1,16	0,69	873f	Kobylanka Niedźwiedz	Bez nazwy Owalne obniżenie bezodpływowe stanowiące kociołek mszarny będące miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych	Konieczne podjęcie starań w celu zmiany uchwały w związku ze zmianą ewidencji gruntów
8.	Uchwała nr VIII/56/15 rady gminy Kobylanka z dnia 30 kwietnia 2015 r.	Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2182 z 01.06.2015r.	0,88	0,89	874b	Kobylanka Niedźwiedz	Bez nazwy Śródleśne torfowisko mszarne będące miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych	Konieczne podjęcie starań w celu zmiany uchwały w związku ze zmianą ewidencji gruntów
9.	Uchwała nr VIII/56/15 rady gminy Kobylanka z dnia 30 kwietnia 2015 r.	Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2182 z 01.06.2015r.	0,91	0,91	880g	Kobylanka Niedźwiedz	Bez nazwy Torfowisko mszarne w głębokim, bezodpływowym zagłębieniu będące miejscem występowania gatunków rzadkich i chronionych	
Ogółem			224,52					

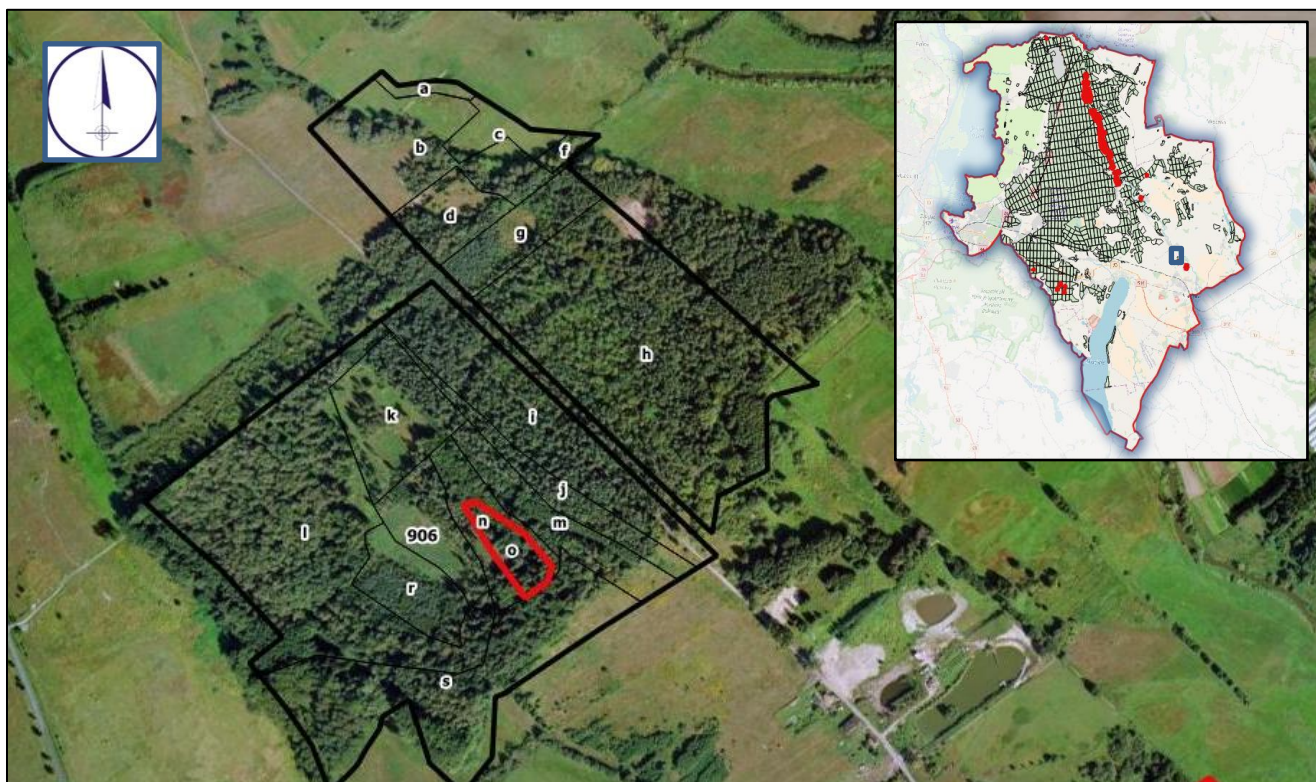

Rysunek 56 Położenie użytku ekologicznego „Dolina rzeki Iny”²⁴

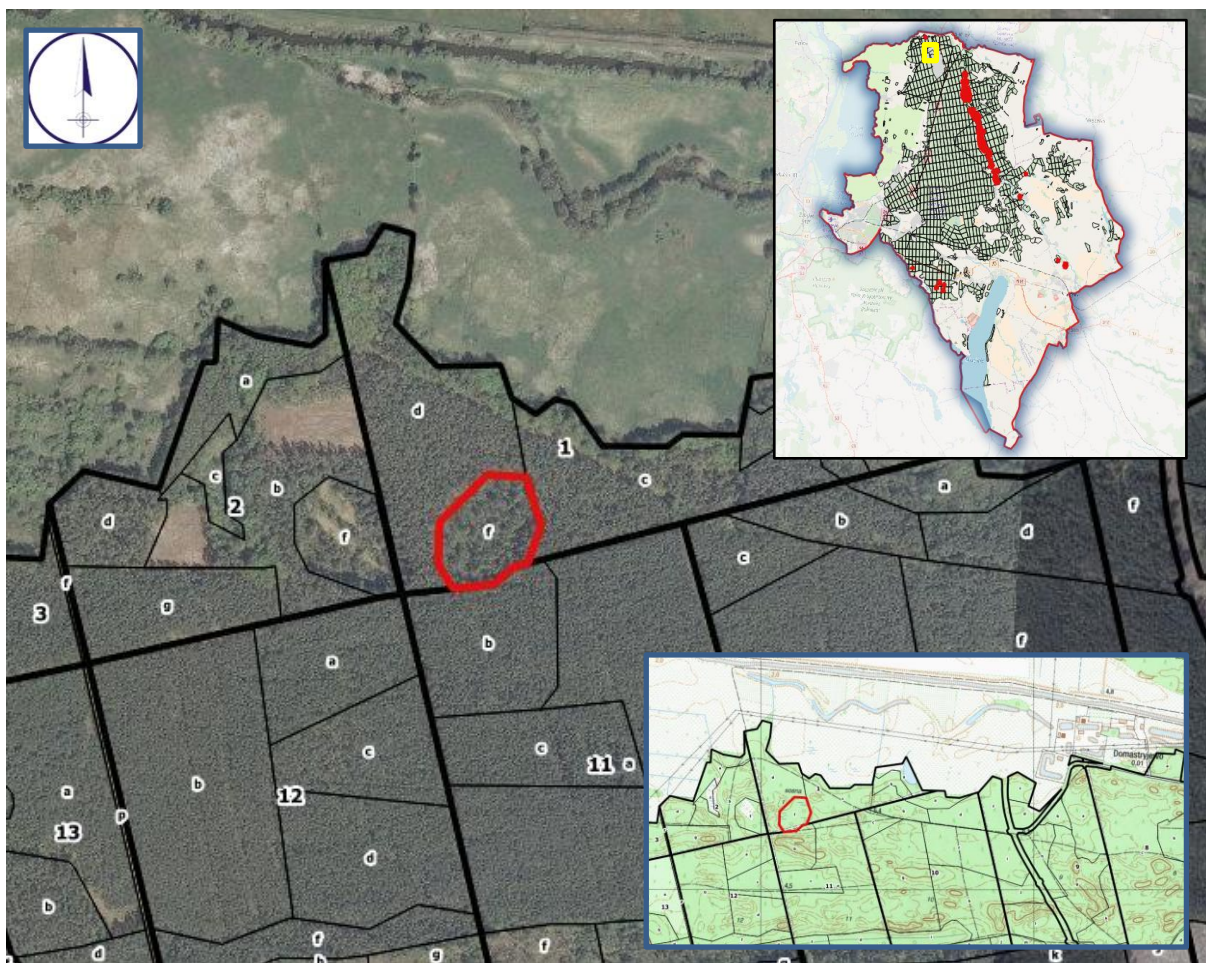
²⁴ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Rysunek 57 Widok na dolinę Iny (Fot. B. Malecki)

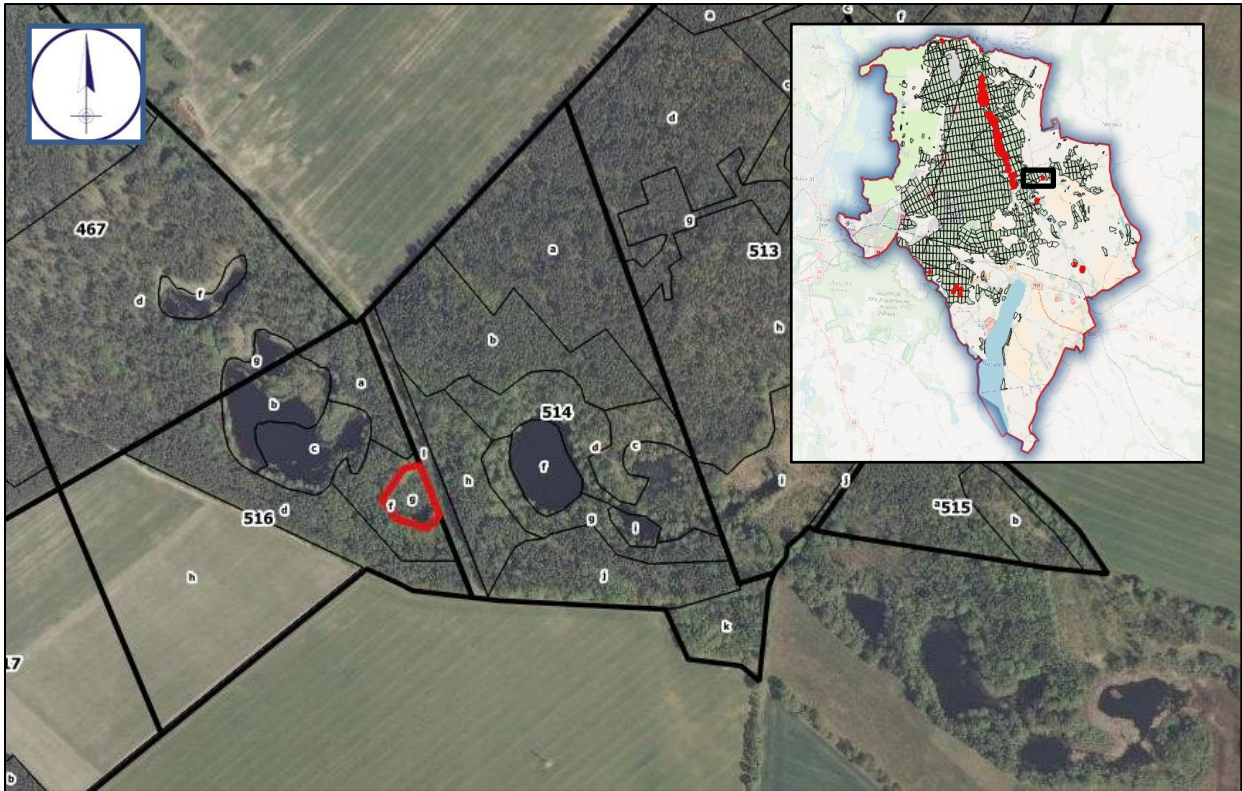
Rysunek 58 Położenie użytku ekologicznego „Żabie uroczysko na Ziemi Stargardzkiej”

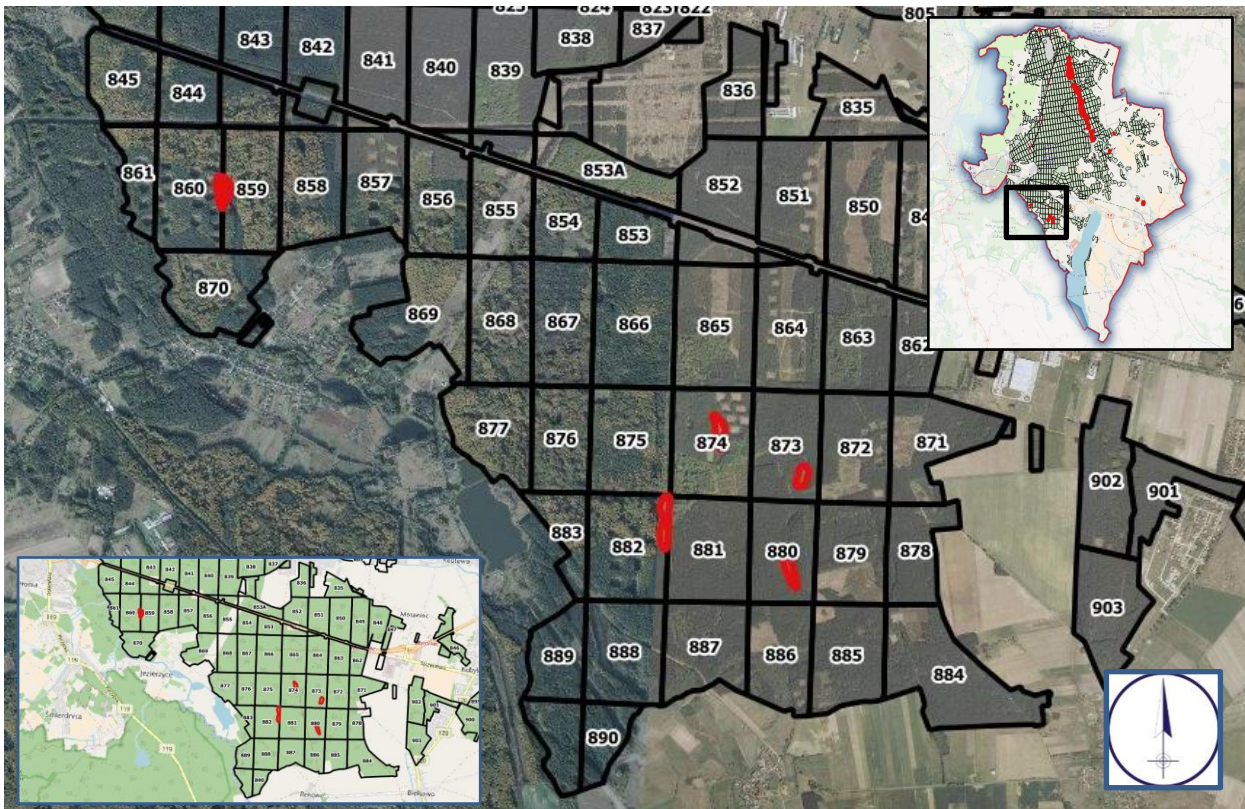
Rysunek 59 Położenie użytku ekologicznego „Torfowisko mszarne Jankowo”

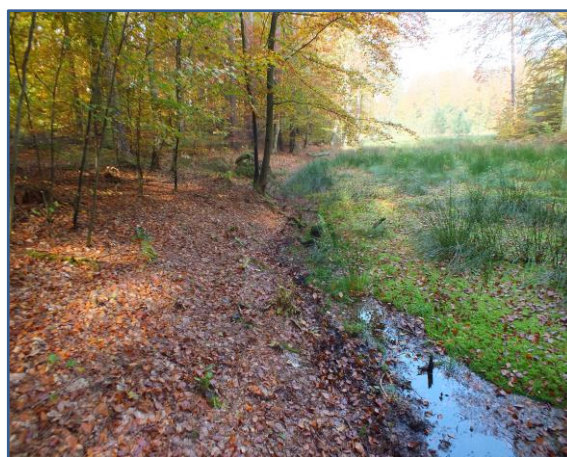
Rysunek 60 Teren użytku ekologicznego „Torfowisko mszarne Jankowo” (Fot.B.Malecki)

Rysunek 61 Położenie użytku ekologicznego „Śródleśne Mokrady w Poczerninie”

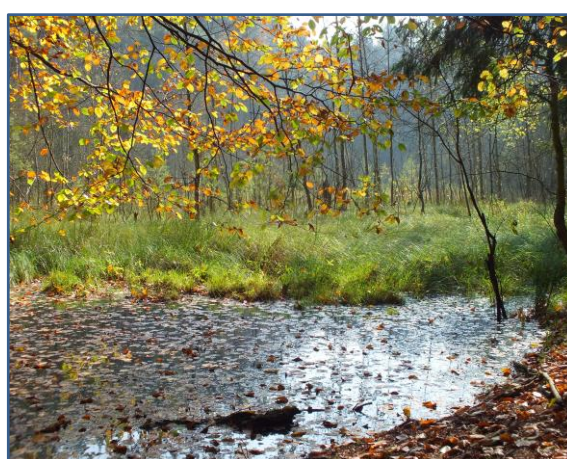
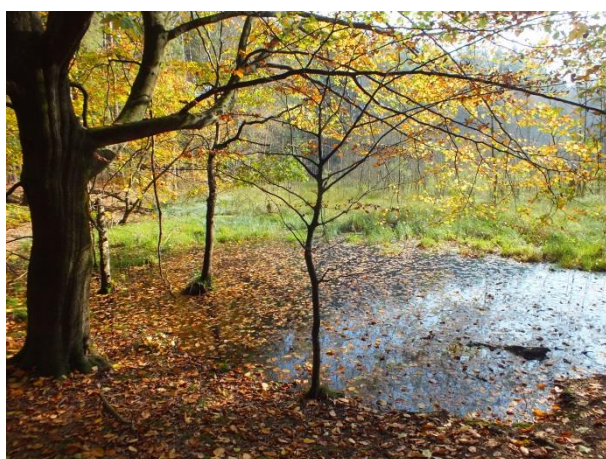
Rysunek 62 Położenie pięciu użytków ekologicznych „Bez nazwy” na terenie obszaru Natura 2000 PLH3200020 Wzgórze Bukowe

Rysunek 63 Fragment użytku ekologicznego „Bez nazwy” w oddz. 589g, 560c (Fot. Bartłomiej Malecki)

Rysunek 64 Fragment użytku ekologicznego „Bez nazwy” w oddz. 882a (Fot. Bartłomiej Malecki)

Rysunek 65 Fragment użytku ekologicznego „Bez nazwy” w oddz. 880g (Fot. Bartłomiej Malecki)

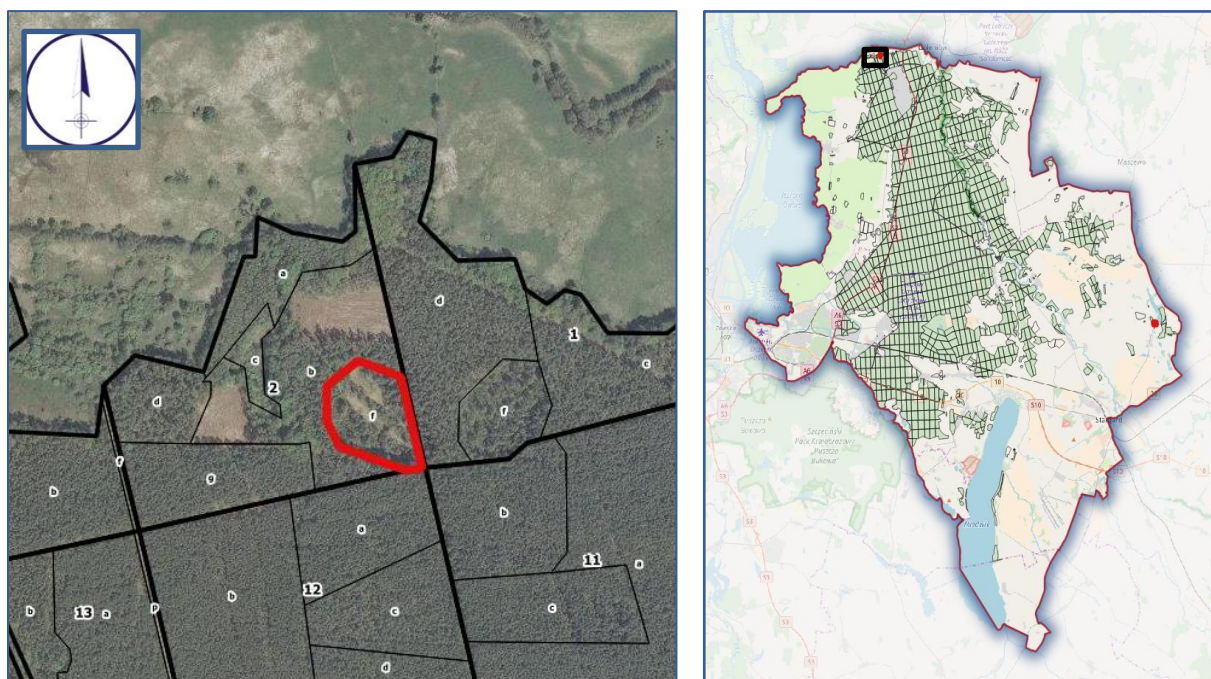
6. Użytki ekologiczne proponowane.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej- naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania²⁵.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska proponuje się utworzyć 2 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 3,33 ha (*Propozycja BULiGL Gorzów Wlkp. za waloryzacją przyrodniczą Województwa Zachodniopomorskiego*).

Tabela 34 Wykaz proponowanych użytków ekologicznych.

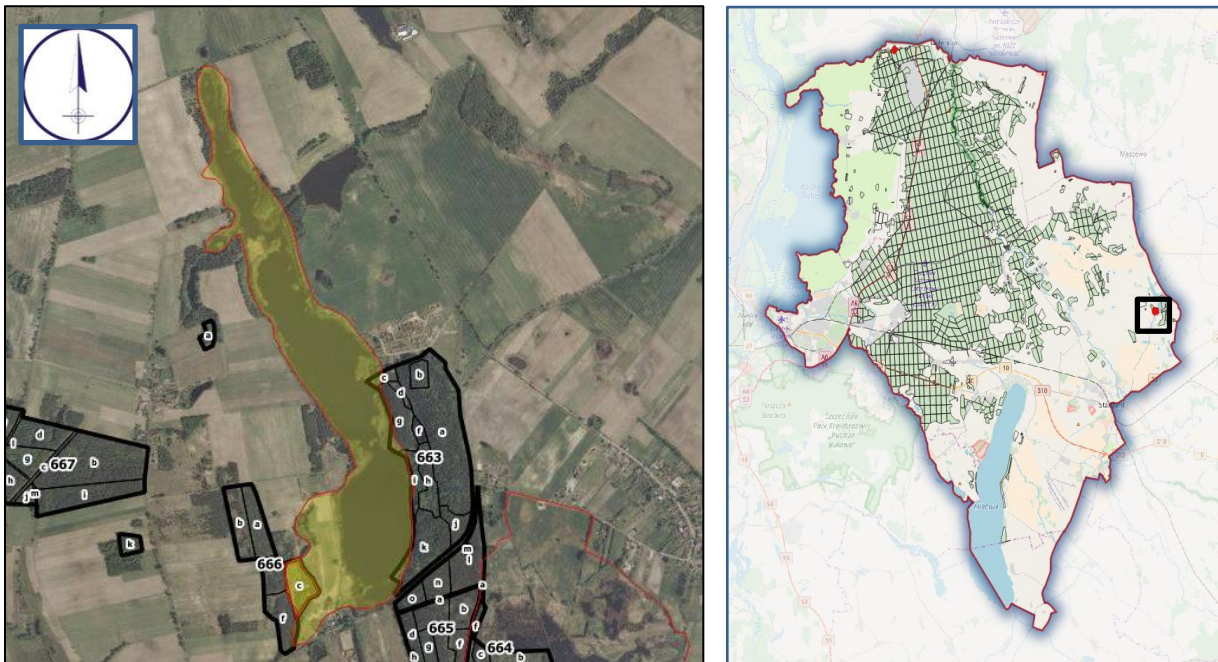
Lp.	Położenie		Pow. Nadl (Pow. Ogólna)	Nazwa i opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Uwagi
	Oddz.	Gmina <i>Leśnictwo</i>			
1.	666c	Stargard <i>Poczernin</i>	2,23 (85,08)	„Jezioro Grabowskie” Miejsce występowania i rozrodu zwierząt, oraz roślin chronionych i rzadkich, w tym podwodnych łąk ramienicowych.	Ewidencyjnie- Bagno
2.	2f	Goleniów <i>Jankowo</i>	1,10	Bez nazwy SP 7140-A; Torfowisko z wieloma cennymi i chronionymi gatunkami roślin.	Ewidencyjnie- Bagno
Ogółem			3,33		

Rysunek 66 Położenie proponowanego użytku „Bez nazwy” w oddziale 2f²⁶

²⁵ Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.)

²⁶ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Rysunek 67 Położenie proponowanego użytku „Jeziro Grabowskie”²⁷

Powierzchnie wyznaczone jako proponowane użytki ekologiczne w ekosystemie leśnym odgrywają ważną rolę ekologiczną. Wpływają na wzbogacenie różnorodności biologicznej, urozmaicenie krajobrazu, utrzymanie w równowadze stosunków wodnych oraz stanowią miejsce lęgowe i bytowania wielu zwierząt.

Gospodarka na tych obszarach powinna zmierzać do zapewnienia takich warunków środowiska, które gwarantują zachowanie cennych biotopów, a szczególnie zachowanie aktualnych warunków hydrologicznych. W przypadku istnienia elementów degradujących (np. składowisk śmieci, oczyszczalni ścieków, arterii komunikacyjnych i in.) działanie powinno zmierzać do zminimalizowania ich oddziaływania na drodze rozwiązań technicznych lub prawnych.

²⁷ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

7. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe istniejące

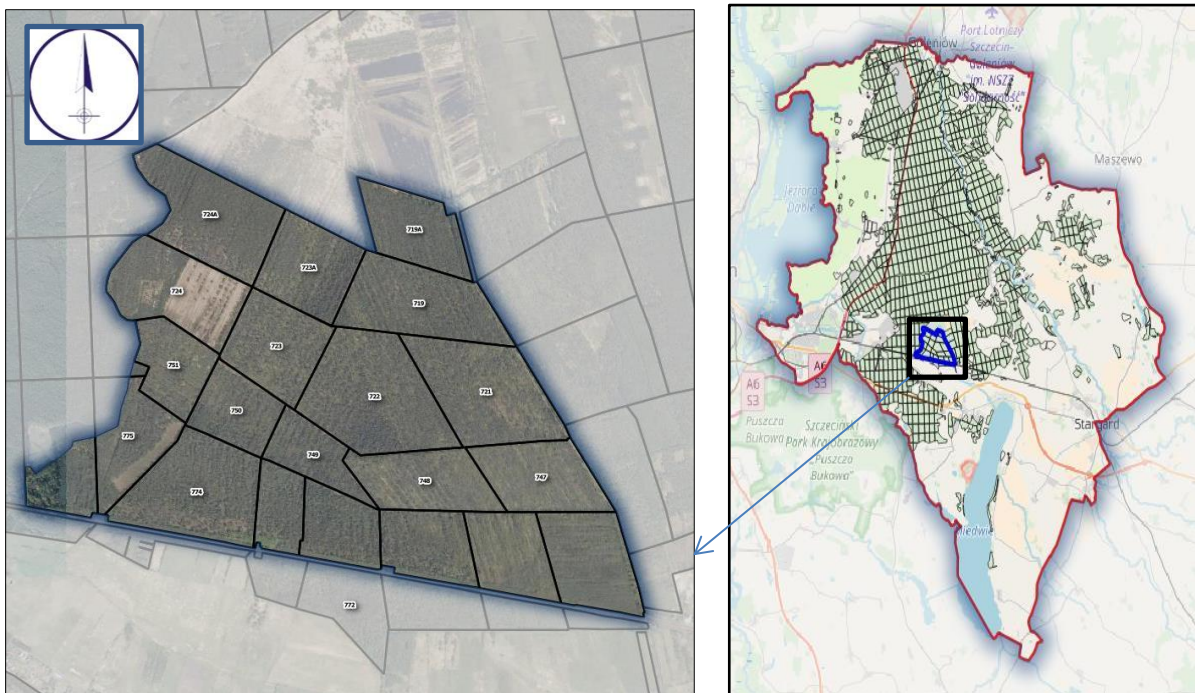
Zespołami przyrodniczo – krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne²⁸.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska znajdują się 2 zespoły przyrodniczo- krajobrazowe

Tabela 35 Wykaz istniejących zespołów przyrodniczo – krajobrazowych.

Lp	Nr rozporządzenia	Położenie		Pow. Nadl (Pow. Ogólna)	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Uwagi
		oddz. Poddz*:	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6	7
1.	Uchwała Nr III/18/10 Rady Gminy w Kobylance z dnia 30.12.2010 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 12, poz. 86)	719 cały; 719A cały; 721 cały; 722 cały; 723 cały; 723A cały; 724 cały; 724A cały; 725 h; 747 cały; 748 cały; 749 cały; 750 cały; 751 cały; 769 a-j,~a,~b 770a-d,~a~c; 771a-d,~a,~c; 772a-c,~a,~c; 773a-f,~c; 774a-g,~a,~c,~d; 775a-g,~b,~c; 776i-o,~a,~b.	Kobylanka <i>Niedźwiedz</i>	462,94 (460,97)	„Torfowisko Reptowo” Szczególnym celem ochrony obiektu jest zachowanie porośniętego lasem torfowiska wysokiego typu bałtyckiego i powstrzymanie jego degradacji. Położony jest na południowym krańcu Puszczy Goleniowskiej i należy do jednego z największych obiektów tego typu na Pomorzu. Szata roślinna torfowiska różnicowana jest w zależności od dostępności wody. W miejscach przesuszonych zlokalizowane są zbiorowiska zdegradowanego boru bagiennego.	Wymagane działanie fakultatywne w oddz.724 a- usuwanie zbędnych nalotów i odrośli zagrażających roślinności torfowiskowej.
2.	Uchwała Nr X/287/07 Rady M. Szczecin z dnia 11.06.2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 86, poz. 1430)	834 i	Miasto Szczecin <i>Morawsko</i>	0,58 (12,59)	„Park leśny w Strudze” Cenny krajobraz naturalny w dolinie rzeki Płoni na granicy strefy ochronnej Parku Krajobrazowego.	
Ogółem				463,52 (473,56)		

²⁸ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 z późn. zm.)

Rysunek 68 Położenie zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo”²⁹

Rysunek 69 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo” (Fot. Bartłomiej Małecki)

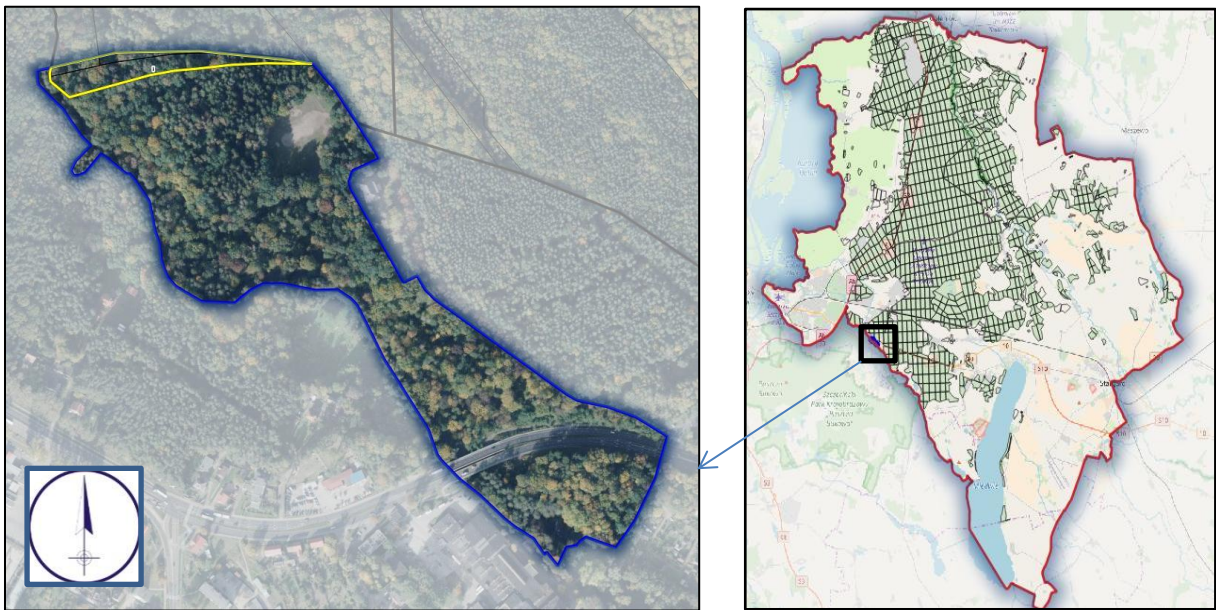
²⁹ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

Rysunek 70 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo” (Fot. *Bartłomiej Malecki*)

Rysunek 71 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo” (Fot. *Bartłomiej Malecki*)

Rysunek 72 Położenie zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Park leśny w Strudze”³⁰

Rysunek 73 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Park leśny w Strudze” (Fot. Bartłomiej Malecki)

³⁰ Podkład mapy: OpenStreetMap.org

8. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe proponowane.

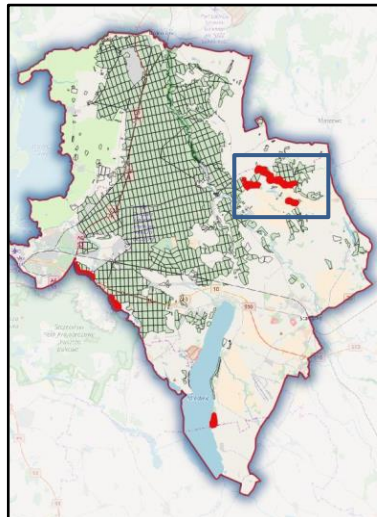
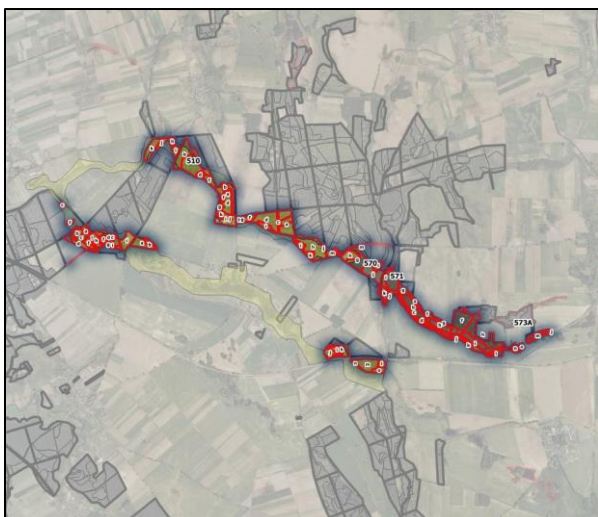
Na terenie Nadleśnictwa Kliniska proponuje się utworzyć 3 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. (*Propozycja BULiGL Oddział Gorzów Wlkp.za waloryzacją przyrodniczą Województwa Zachodniopomorskiego*)

Tab. 366 Wykaz proponowanych zespołów przyrodniczo – krajobrazowych.

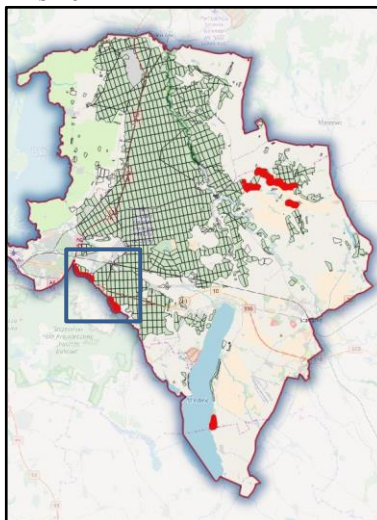
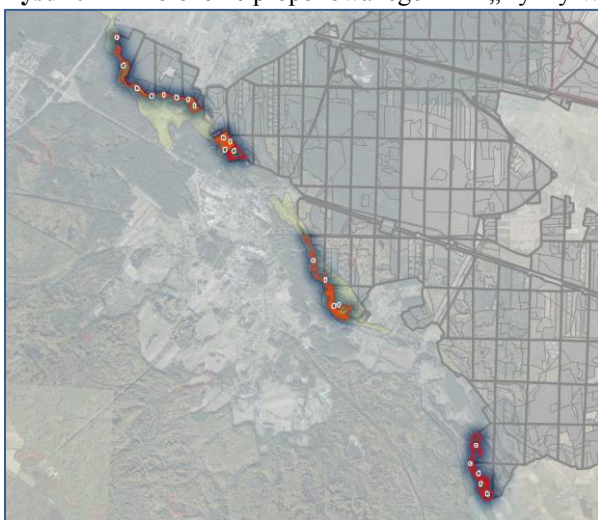
Lp	Położenie			Nazwa Cel ochrony,	Uwagi
	oddz.	Pow. Nadl (Pow. Ogólna)	Gmina, leśnictwo		
1.	467a*,b*,d*,c,f,g; 509b*,c; 510b-f; 511h,j-l; 513i; 514c-i,l; 515a,b; 516a-g; 564a,b,d-k; 567m,n; 568h-k; 569a-i; 570g-j; 571g-k; 572a-h; 573f,h,i-l; 573Aj-p; 574h-o.	183,80 (257,47)	Stargard <i>Poczernin</i>	„Rynny Warchlińskie” Szereg rygli oddzielających liczne jeziora (w tym największe jez. Warchlińskie) i podmokłe obniżenia. Szata roślinna jest b. urozmaicona. Zachowanie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów wodnych, bagiennych, łąkowych i leśnych, wraz z występującą tam florą, fauną i krajobrazem	-
2.	818f,i; 819k,l; 820g,h; 821,d; 834d,f,g,h 845k*,l*; 860i; 861a*,c; 870f,g; 889c; 891c-f,h;	45,39 (200,46)	M. Szczecin <i>Morawsko</i>	„Dolina Płoni” Dolina cechująca się bardzo bogatą szatą roślinną, różnorodnością zbiorowisk i flory oraz wieloma cechami naturalnymi. Zachowanie i odtwarzanie walorów przyrodniczych doliny rzeki Płoni o wielu cechach naturalnych, z mozaiką różnorodnych zbiorowisk roślinnych.	
3.	907(cały); 908(cały); 909a-h.	94,49 (56,06)	Stargard <i>Niedźwiedź</i>	„Łęgi nad jeziorem Miedwie” Zachowanie fitocenoz wodnych, bagiennych i leśnych, tworzących typowy strefowy układ na brzegu i na krawędzi misy jeziora Miedwie, zachowanie procesów torfotwórczych w wapniolubnych, mezotroficznych fitocenozach torfowiskowych	W waloryzacji województwa obiekt proponowany jako rezerwat przyrody
	R-m	323,68 (513,99)			

*część wydzielenia

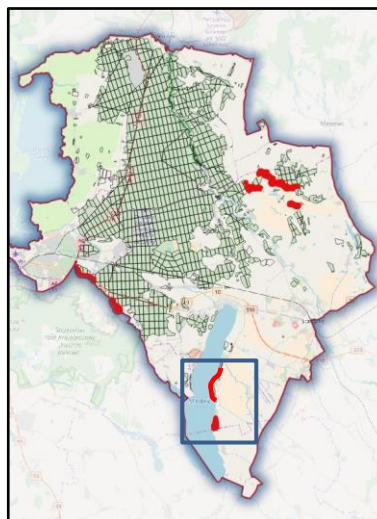
** wraz z wszystkimi obiektami liniowymi w obrębie obszaru.

Rysunek 74 Położenie proponowanego ZPK „Rynny Warchlińskie”

Rysunek 75 Położenie proponowanego ZPK „Dolina Płoni”

Rysunek 76 Położenie proponowanego ZPK „Łęgi nad jeziorem Miedwie”

9. Ochrona gatunkowa.

Ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, w których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt, grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowania różnorodności gatunkowej i genetycznej³¹.

Listę gatunków podlegających ochronie zawierają: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (DZ.U. Nr 0, poz.1409 z 2014 r.), Rozporządzenie MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. Nr 0, poz. 1408 z 2014 r.) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. z 2016 r., poz. 2183), na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016 poz. 2134 ze zm.).

• Ochrona gatunkowa grzybów i porostów.

Określając listę gatunków grzybów chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2016/2017), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Kliniska, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kliniska (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2008), waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa, materiałach otrzymanych od RDOŚ w Szczecinie (plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000).

Tabela 37 Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów (co do których znana jest informacja o dokładnej lokalizacji)

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	KZ
<u>Porosty</u>				
1.	<i>Cladonia arbuscula</i>	Chrobotek leśny	OC	

Objaśnienia:

SP – status prawny

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

KZ – Kategoria zagrożenia – „Polska Czerwona Lista Grzybów Wielkoowocnikowych” (Wojewoda W., Ławrynowicz M. 2006):

Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.

EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.

E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.

[E] – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

V – narażone- zagrożone wyginięciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.

[V] – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

R – rzadki

I – o nieokreślonym znaczeniu

³¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016 poz. 2134 ze zm.).

- **Ochrona gatunkowa roślin.**

Określając listę gatunków roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2016/2017), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Kliniska, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kliniska (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2008), waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa, materiałach otrzymanych od RDOŚ w Szczecinie (plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000).

Tabela 38 Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin (co do których znana jest informacja o dokładnej lokalizacji)

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	RCdPZ	Torf.
Bryopsida - Mchy									
1	<i>Aulacomnium palustre</i>	Próchniczek błotny	OC						
2	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	OC						
3	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	OC						
4	<i>Pleurozium Schreberi</i>	Rokietnik pospolity	OC						
5	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty	OC						
6	<i>Sphagnum angustifolium</i>	Torfowiec wąskolistny	OC						
7	<i>Sphagnum fallax</i>	Torfowiec kończysty	OC						
8	<i>Sphagnum magellanicum</i>	Torfowiec magellański	OC						
9	<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny	OC						
10	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	OC						
11	<i>Sphagnum rubellum</i>	Torfowiec czerwony	OC						
12	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Torfowiec frędzlowaty	OC						
13	<i>Sphagnum capillifolium</i>	Torfowiec ostrolistny	OC						
14	<i>Sphagnum sp.</i>	Torfowiec							
Pteridophyta – Paprotniki									
15	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	OC		NT		R	T	
16	<i>Osmunda regalis</i>	Długosz królewski	OS		VU	V	V	T	
Spermatophyta – Nasionne									
17	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	OC			V	V	T	R
18	<i>Anemone sylvestris</i>	Zawilec wielokwiatowy	OC			V	E	T	

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	RCdPZ	Torf.
19	<i>Aquilegia vulgaris</i>	Orlik pospolity	OC			V	K	T	
20	<i>Carex arenaria</i>	Turzyca piaskowa	OC					T	
21	<i>Ceratophyllum submersum</i>	Rogatek krótkoszyjkowy				V	V	T	
22	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Storczyk krwisty	OC		NT		V	T	R
23	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Storczyk szerokolistny	OC		NT		V	T	R
24	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	OS		NT	I	V	T	
25	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	OC					T	
26	<i>Erica tetralix</i>	Wrzosiec bagienny	OS		VU	V	E	T	R
27	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Wełnianka wąskolistna						T?	
28	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Wełnianka pochwowata					V	T?	
29	<i>Hepatica nobilis</i>	Przylaszczka pospolita						T?	
30	<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	Wąkrota zwyczajna						T?	R
31	<i>Juncus bulbosus</i>	Sit drobny						T	R
32	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	OC				V	T	
33	<i>Lonicera periclymenum</i>	Wiciokrzew pomorski	OC				V	T	
34	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	OC					T?	
35	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybienie białe	OC					T	
36	<i>Paris quadrifolia</i>	Czworolist pospolity						T	
37	<i>Primula elatior</i>	Pierwiosnek wyniosły	OC			E	E	T	
38	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bagnica torfowa	OS		VU	R	R	T	
39	<i>Sorbus intermedia</i>	Jarząb szwedzki	OS	V	EN	E		T	
40	<i>Sparganium angustifolium</i>	Jeżogłówka pokrewna	OS	EN	EN	V		T	R
41	<i>Stellaria uliginosa</i>	Gwiazdnica bagienna				V	V	T	R
42	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	OC	VU		R	R	T	
43	<i>Utricularia minor</i>	Pływacz drobny	OS		NT	V	V	T	R
44	<i>Utricularia vulgaris</i>	Pływacz zwyczajny			NT			T	
45	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Borówka bagienna					V	T	
47	<i>Vinca minor</i>	Barwinek pospolity						T	

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. 2001)

Ex – gatunki wymarłe i zaginione; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Czerwona lista roślin i grzybów Polski (Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. 2006)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione, przypuszczalnie wymarłe; EW – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie; E – gatunki wymierające, krytycznie zagrożone; V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie; I – gatunki o nieokreślonej kategorii zagrożenia

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; E – gatunki ginące; V – gatunki silnie zagrożone; R – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczek J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Gatunki, dla których w tabeli nie określono kategorii zagrożenia występują na innych listach gatunków zagrożonych: Rzadkie i zagrożone gatunki flory polskiej (Jasiewicz 1981); RoteListe der gefährdeten Hoheren Pflanzen Mecklenburg-Vorpommerns (Fukarek F., eds. 1991); Rote Liste Farn- und Blütenpflanzen im Land Brandenburg (Benkert D.; Klemm G., eds. 1993).

- **Ochrona gatunkowa zwierząt**

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kęgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2016/2017), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Kliniska, waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa Kliniska, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Kliniska (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2008), materiałach otrzymanych od RDOŚ w Szczecinie (plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000).

Tabela 39 Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin (co do których znana jest informacja o dokładnej lokalizacji)

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochronny	Cz	Pl	Gat. NAT
<i>Owady</i>						
1	<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz	OS	VU	VU	T
2	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	OS			T
3	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	OS	LC		T
4	<i>Lycaena helle</i>	Czerwończyk fioletek	OS	VU	VU	T
<i>Płazy</i>						
5	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	OS	DD		T

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochronny	Cz	Pl	Gat. NAT
6	<i>Hyla arborea</i>	Rzekotka drzewna	OS			
7	<i>Bufo bufo</i>	Ropucha szara	OC			
8	<i>Pelobates fuscus</i>	Grzebiuszka ziemna	OS			
9	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	OS	NT		T
10	<i>Triturus vulgaris</i>	Traszka zwyczajna	OC			
11	<i>Rana arvalis</i>	Żaba moczarowa	OS			
12	<i>Rana dalmatina</i>	Żaba zwinka	OS	NT		
13	<i>Rana esculenta</i>	Żaba wodna	OC			
14	<i>Rana lessonae</i>	Żaba jeziorkowa	OC			
15	<i>Rana temporaria</i>	Żaba trawna	OC			
Gady						
16	<i>Anguis fragilis</i>	Padalec zwyczajny	OC			
17	<i>Lacerta agilis</i>	Jaszczurka zwinka	OC			
18	<i>Natrix natrix</i>	Zaskroniec	OC			
19	<i>Vipera berus</i>	Żmija zygzakowata	OC			
Ptaki						
20	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastrząb golebiarz	OS			
21	<i>Accipiter nisus</i>	Krogulec	OS			
22	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trzciniak	OS			
23	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Trzcinniczek	OS			T
24	<i>Aegolius funereus</i>	Włochatka	OS	LC	LC	T
25	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek	OS			T
26	<i>Anas crecca</i>	Cyraneczka				T
27	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos	OS			T
28	<i>Anas querquedula</i>	Cyranka	OS			T
29	<i>Anas strepera</i>	Krakwa	OS			T
30	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł	OS			T
31	<i>Buteo buteo</i>	Myszołów zwyczajny	OS			
32	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	OS			T
33	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	OS			T
34	<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	OS			T
35	<i>Corvus corax</i>	Kruk	OC			

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochronny	Cz	Pl	Gat. NAT
36	<i>Crex crex</i>	Derkacz	OS			T
37	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy	OS			T
38	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	OS			T
39	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny	OS			T
40	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk	OS			T
41	<i>Gallinula chloropus</i>	Kokoszka wodna	OS			T
42	<i>Grus grus</i>	Żuraw	OS			T
43	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	OS			T
44	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	OS			T
45	<i>Lanius excubitor</i>	Srokosz	OS			T
46	<i>Locustella fluviatilis</i>	Strumieniówka	OS			T
47	<i>Locustella naevia</i>	Świerszczak	OS			T
48	<i>Luscinia luscinia</i>	Słownik szary	OS			T
49	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	OS	NT	NT	T
50	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	OS	NT	NT	T
51	<i>Numenius arquata</i>	Kulik wielki	OS			T
52	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	OS			T
53	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby	OS			T
54	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi	OS			T
55	<i>Rallus aquaticus</i>	Wodnik	OS			T
56	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz	OS			T
57	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Perkozek	OS			T
58	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik	OS			T
59	<i>Turdus pilaris</i>	Kwiczół	OS			
60	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka	OS			T
Ssaki						
61	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek	OS	DD		T
62	<i>Castor fiber</i>	Bóbr	OC			T
63	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	OC			T
64	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży	OS			T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Polska Czerwona Lista Zwierząt” (Cz):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznanym

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Szczegółowa lokalizacja oraz źródło informacji zinwentaryzowanych gatunków zwierząt zamieszczona jest w wykazie stanowiącym osobny tom.

- **Ochrona strefowa**

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunków lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony³².

Ostoje, miejsca rozrodu i regularnego przebywania niektórych gatunków zwierząt podlegają ochronie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. z 2016 r., poz. 2183)

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska wyznaczono łącznie 24 strefy ochrony.

Tabela 40 Zestawienie stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Kliniska.

Gatunek strefowy	Podstawa prawna
8 stref ochrony bielika	<ul style="list-style-type: none"> – Decyzja nr 4/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 15 lipca 2011 r. – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 lipca 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.42.2015.MKP; – Decyzja nr 14/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 2011 r. – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 lipca 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.10.2015.MKP; – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 sierpnia 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.49.2015.MKP; – Decyzja nr 13/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 19 maja 2014 r.
4 strefy bociana czarnego	<ul style="list-style-type: none"> – Decyzja nr 4/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony

³² Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016 poz. 2134 ze zm.).

Gatunek strefowy	Podstawa prawna
	<p>Środowiska w Szczecinie z dnia 15 lipca 2011 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 06 października 2016r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.43.2016.MKP; – Decyzja nr 7/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 sierpnia 2012 r.
6 stref ochrony kani rudej	<ul style="list-style-type: none"> – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 sierpnia 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.50.2015.MKP; – Decyzja nr 6/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 02 sierpnia 2011 r. – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 lipca 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.41.2015.MKP; – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 sierpnia 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.55.2015.MKP; – Decyzja nr 4/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 15 lipca 2011 r. – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 06 października 2016r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.58.2016.MKP.
1 strefa ochrony kani czarnej	<ul style="list-style-type: none"> – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 lipca 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.43.2015.MKP;
5 stref ochrony włośchatki	<ul style="list-style-type: none"> – Decyzja nr 26/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 23 września 2014 r; – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 lipca 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.39.2015.MKP; – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 08 października 2015 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.51.2015.MKP; – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 08 kwietnia 2017 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.14.2017.MKP.

Tabela 41 Powierzchnia stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Kliniska.

Powierzchnia stref ochrony			
Strefa całoroczna (ha)	194,05	Strefa okresowa (ha)	589,18
Łącznie (ha) – 783,23			

II. Ustawa o lasach.

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym prowadzenia gospodarki leśnej jest Ustawa o lasach z 28 września 1991 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 788). Zawarte są w niej zamierzenia w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zobowiązania międzynarodowe Polski, zwłaszcza dotyczące zasad ochrony lasu (konferencje ministerialne poświęcone ochronie lasów w Europie: Strasburg 1990 i Helsinki 1993). Zgodnie z ustawą, w Polsce prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną z uwzględnieniem następujących celów:

- zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowie człowieka oraz na równowagę przyrodniczą,
- ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- ochrony gleb,
- ochrony wód,
- produkcji drewna na zasadzie racjonalnej gospodarki oraz ubocznego użytkowania lasu.

W Nadleśnictwie Kliniska poza ogólnie stosowaną ochroną środowiska przyrodniczego ustanowiono:

1. Gospodarstwo specjalne.
2. Lasy ochronne.

1. Gospodarstwo specjalne.

Zgodnie z § 82 Instrukcji Urządzenia Lasu i ustaleniami Komisji Założeń Planu, do gospodarstwa specjalnego zaliczono lasy, które pełnią wyjątkowe funkcje pozaprodukcyjne. Są to często drzewostany wyłączone z użytkowania rębego, a wykonywane zabiegi uzależnione są wyłącznie potrzebami przyrodniczymi.

Do gospodarstwa specjalnego -1147,47 ha zaliczono:

- strefy ochrony całorocznej zwierząt chronionych – 188,78 ha,
- WDN – 10,56 ha,
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezp. państwa (rez. drewna) – 10,56 ha.
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w tym drzewostany na siedliskach bagiennych i łęgowych (BMb, LMb, OIJ, OI – w 3 wariantach uwilgotnienia) – 535,92 ha,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody cenne przyrodniczo (17,26 ha), o charakterze parkowym (5,68 ha), cmentarze (1,39 ha) - ogółem – 24,33 ha,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody na siedliskach przyrodniczych w stanie zachowania A – 294,67 ha,
- pozostałe ekosystemy referencyjne nie ujęte powyżej – 93,21 ha.

Tabela 42 Gospodarstwo specjalne

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Kliniska	
	Powierzchnia [ha] leśna zalesiona i nie zalesiona	%
S - specjalne	1 147,47	5,1

2. Lasy ochronne

Ze względu na pełnienie wielu funkcji pozaprodukcyjnych, część lasów Nadleśnictwa Kliniska zaliczono do lasów ochronnych. Gospodarka w nich podlega pewnym ograniczeniom. Większość lasów ochronnych tworzy gospodarstwo lasów ochronnych, niewielką część zaliczono do gospodarstwa specjalnego zgodnie z § 82 Instrukcji urządzania lasu (2012).

Tabela 43 Lasy ochronne

Kategorie ochronności	Nadleśnictwo Kliniska Powierzchnia [ha]
ostoje zwierząt	205,59
cenne fragm. przyrody	283,61
w miastach i wokół miast	14 691,00
wodochronne	245,43
cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt	81,03
ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	306,52
cenne fragm. przyrody, w miastach i wokół miast	1 002,57
wodochronne, ostoje zwierząt	89,97
wodochronne, w miastach i wokół miast	436,25
nasienne, w miastach i wokół miast	10,56
cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	38,50
wodochronne, ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	33,97
wodochronne, cenne fragm. przyrody, w miastach i wokół miast	676,88
Razem	18 101,88

III. Inne formy ochrony przyrody

1. Obszar węzłowy i korytarze ekologiczne

Poniżej opisana sieć korytarzy ekologicznych stanowi integralny element Ekologicznej Sieci Obszarów Chronionych (ESOCh) na Pomorzu Szczecińskim.

- obszar Międzyodrze - będący miejscem gniazdowania, odpoczynku i zimowania ponad 200 gatunków ptaków. Obszar ten został zakwalifikowany do polskiej ostoi ptaków rangi światowej, ponadregionalny korytarz ekologiczny,
- obszar Puszcza Bukowa (lasy nad ciekami i zbiornikami wodnymi) - będący miejscem występowania i rozrodu płazów, gadów i ptaków,
- obszar dolina Płoni - będący miejscem rozrodu i stałego przebywania płazów, gadów i ptaków, regionalny korytarz ekologiczny,
- obszar dolina Iny- teren zalewowy z bogatą roślinnością zielną i miejscem bytowania ptaków wodnych.

Według prof. Jędrzejowskiego, przez teren nadleśnictwa przechodzą trzy korytarze ekologiczne:

- Dolina Odry Północnej (KPn- 18A),
- Dolina Płoni i Miedwie (KPn- 18B),
- Nowogard Południowy (KPn-16D),

Składnikiem europejskiej sieci ekologicznej ECONET, opracowanej w ramach europejskiego programu Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody IUCN, jest krajowa sieć ekologiczna ECONET-PL. Sieć tworzona jest w celu zintegrowania obszarów chronionych istniejących w poszczególnych krajach europejskich i obszarów przewidzianych do ochrony, zgodnie z ustanowionymi kryteriami i standardami. Nadleśnictwo Kliniska leży w obrębie obszaru węzłowej rangi międzynarodowej -01- M Obszar Ujścia Odry (o pow.-4045 km²), który obejmuje Dolinę Dolnej Odry, Jezioro Miedwie i Dąbie, Zalew Szczeciński z terenami sąsiadującymi.

2. Leśny Kompleks Promocyjny

Leśny Kompleks Promocyjny "Puszcze Szczecińskie" utworzony został Zarządzeniem Nr 18 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 1 lipca 1996r . Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Puszczy Bukowej i Goleniowskiej", zmienił nazwę na LKP „Puszcza Bukowa i Goleniowska", a Zarządzeniem Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 października 2004 r. został powiększony o lasy Puszczy Wkrzańskiej i nadano mu nazwę LKP „Puszcze Szczecińskie".

Łączna powierzchnia Leśnego Kompleksu Promocyjnego wynosi 61 070 ha. W granicach LKP znalazły się w całości lasy Nadleśnictwa Kliniska.

Do głównych zadań LKP należy:

- wszechstronne rozpoznanie stanu lasu i dynamiki zmian biocenoz leśnych
- trwałe zachowanie i odtwarzanie naturalnych walorów lasu
- integrowanie gospodarki leśnej i aktywnej ochrony przyrody
- promowanie wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarki leśnej
- prowadzenie prac badawczych oraz doświadczalnictwa dla potrzeb gospodarki leśnej
- działania na rzecz szerokiego społeczeństwa zarządzania lasami
- doskonalenie funkcjonowania służby leśnej i edukacja ekologiczna społeczeństwa
- praktyczne testowanie nowych zasad i metod zagospodarowania.

3. Otulina Szczecińskiego Parku Krajobrazowego Puszcza Bukowa

Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” utworzono na podstawie Uchwały Nr IX/55/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie z dnia 4 listopada 1981 r. w sprawie utworzenia Zespołu Parków Krajobrazowych Inskiego i Szczecińskiego (Dz. Urz. WRN w Szczecinie

Nr 9, poz. 40 z 1981 r.). Podstawę prawną utrzymano w mocy Rozporządzeniem Nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez Wojewodę Szczecińskiego obowiązujących na obszarze województwa zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 7, poz. 71 z 1999 r.) – dotyczy Rozporządzenia nr 5/98 Wojewody Szczecińskiego z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 18, poz. 128 z 1998 r.).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 10/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 45, poz. 1052 z 2005 r.) oraz Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 96, poz. 1777 z 2006 r.).

Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” obejmuje grunty o powierzchni całkowitej 9 096 ha. Park jest położony w gminach: Stare Czarnowo, Gryfino, Szczecin; powiat gryfiński i powiat Szczecin. Dla parku ustanowiono otulinę o powierzchni całkowitej 11 842 ha, która ma za zadanie eliminowanie negatywnego oddziaływania czynników zewnętrznych na obszar chroniony.

W południowo – zachodniej części Nadleśnictwa Kliniska przebiega granica otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.

Tabela 44 Zestawienie powierzchni Otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.

Otulina Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]
Nadleśnictwo Kliniska	6056,55	1967,31	121,21

C. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE

Rysunek 77 Fragment drzewostanu bukowego o zróżnicowanej strukturze (Fot. Bartłomiej Malecki)

1. Budowa geologiczna³³

Omawiany obszar Nadleśnictwa Kliniska jest terenem młodym tektonicznie. Zjawiska młodej tektoniki związane są z czwartorzędem i miały wpływ na przełom procesów erozji i akumulacji.

Powstałe osady występują na utworach zastoiskowych, rzadziej na glinach zwałowych, a sporadycznie na osadach wodnolodowcowych fazy pomorskiej.

Pełny profil czwartorzędu we wschodniej części Niziny Szczecińskiej (puszcza Goleniowska) nie jest dokładnie znany. W strefie pokrywy zbudowanej z piasków, piasków ze żwirami i żwirów wodnolodowcowych znajduje się dno doliny Iny i jej zachodnie obrzeżenie. Występowanie utworów pokrywowych wzdłuż doliny tej rzeki świadczy o jej rynnowych założeniach. Rysuje się to szczególnie wyraźnie w górnym biegu Iny w postaci rynny na odcinku stargardzkim i rynny jezior Miedwie i Płoń.

Gлина zwałowa i przykrywająca ją morena ablacyjna są najmłodszymi utworami glacialnymi. Powstanie ich należy więc wiązać z zanikiem lądolodu fazy pomorskiej stadiału głównego zlodowacenia północnopolskiego, aż po fazę leszczyńską włącznie.

³³ Z Matkowska, J.E. Mojski *Budowa geologiczna górnoplejstoceńskich osadów Niziny Szczecińskiej* Warszawa 1975

Nasunięcie ostatniego lądolodu w czasie stadiału głównego zlodowacenia północnopolskiego odbywało się w sposób zróżnicowany i zależny zarówno od ilości dopływającego lodu, jak i od rzeźby podłoża. Lądolód dostosowywał się do tej rzeźby deformując dodatkowo zaburzone wcześniej strefy wzniesień, a gdzie indziej drumlinizując swe podłoże. Ślady tego drugiego procesu widoczne są obecnie w rzeźbie północnych okolic Stargardu.

W okresie deglacacji przynajmniej częściowo wyłoniły się stopniowo Wzgórza Bukowe i Warszawskie, otulone płytką pokrywą gliny zwałowej ze żwirami pochodzącymi z zanikającego rozpadającego się na bloki lądolodu.

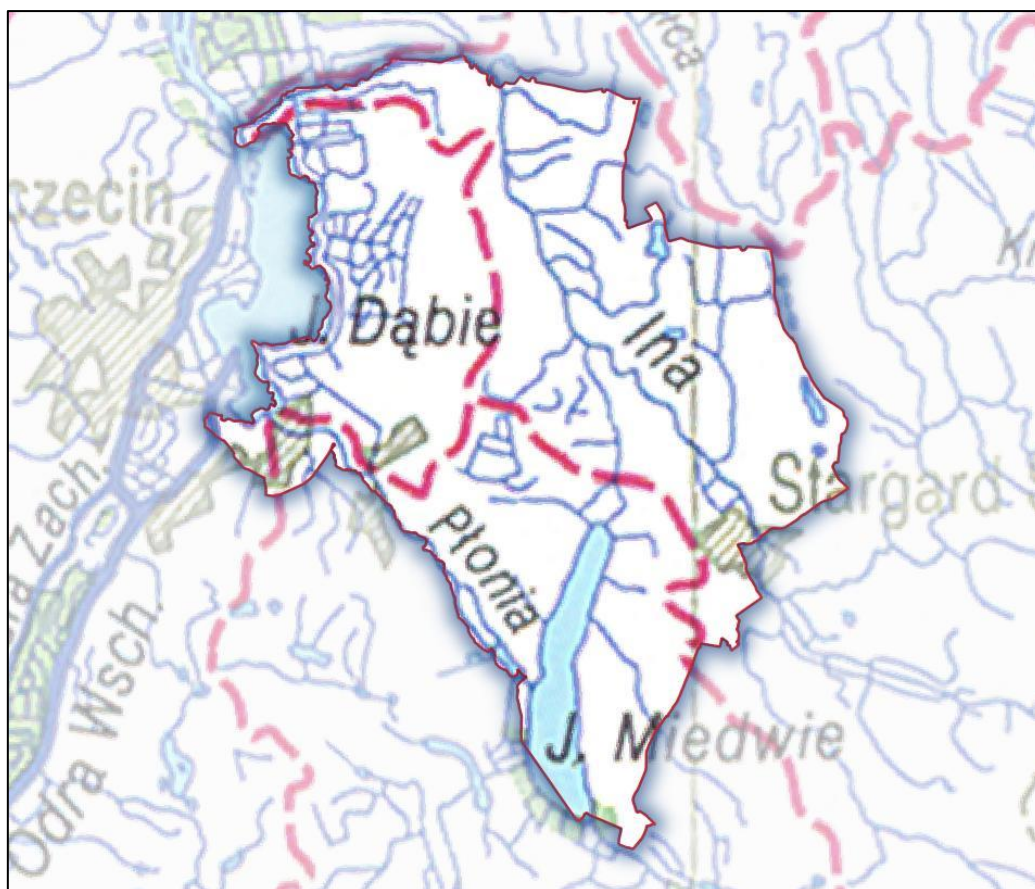
Ostatnim epizodem było powstanie pokrywy piaszczystej. Jej akumulacja odbywała się przez cały czas w warunkach odpowiadających powstawaniu tarasów kemowych i za taką należy uznać powierzchnię osadów wówczas powstałych.

2. Typy gleb

Nadleśnictwo Kliniska posiada aktualne opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane w latach 1996- 1998 przez BULiGL oddz. Gorzów Wlkp.

Na terenie nadleśnictwa przeważają gleby bielice (48,6%), i glejobielice (17,1%), a także gleby rdzawe (13,3%) wytworzone z piasków rzecznych. Doliny rzek Iny i Płoni cechują się występowaniem czarnych ziem i mad rzecznych, miejscami gleb torfowych.

3. Wody

Rysunek 78 Położenie Nadleśnictwa Kliniska na tle wód powierzchniowych.

Cały obszar Nadleśnictwa Kliniska położony jest w dorzeczu rzeki Odry. Głównymi ciekami są rzeka Płonia, rzeka Ina oraz potok Chelszcząca, wpadające do Jeziora Dąbie.

Ina przepływa przez cały obszar wschodniej części nadleśnictwa.

Jej prawobrzeżnymi dopływami są rzeki Wiśniówka i Wiselka oraz kilka niewielkich dopływów bez nazwy. Na lewobrzeżne dopływy składają się główne rowy melioracyjne.

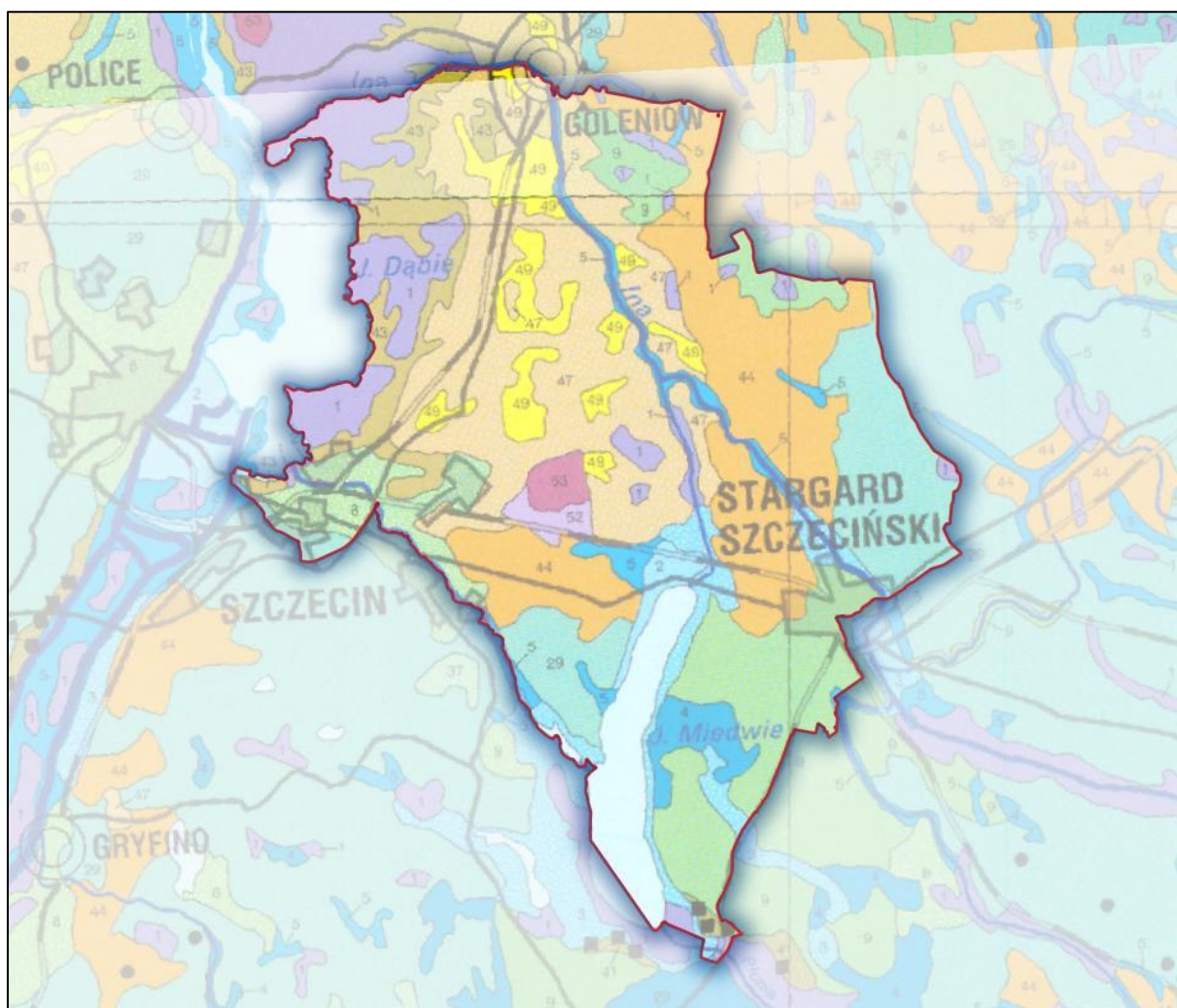
Rzeka Płonia stanowiąca południowo-zachodnią granicę nadleśnictwa, odprowadza wody z niewielkiej części jego obszaru.

Do Jeziora Miedwie wpada niewielka rzeczka Miedwianka, która bierze swój początek u podnóża wydm w Reptowie, oraz kilka głównych rowów melioracyjnych.

Ważną rolę w gospodarce wodnej obszaru pełni, położony w pobliżu miejscowości Reptowo, kompleks torfowisk i powiązana z nim sieć rowów.

Uzupełnieniem sieci wodnej na omawianym terenie są małe zbiorniki i „oczka” wodne, których zachowaniu służą działania prowadzone w ramach małej retencji.

4. Roślinność

Rysunek 79 Roślinność potencjalna w Nadleśnictwie Kliniska

Obszar Nadleśnictwa Kliniska jest stosunkowo dobrze zbadany pod względem florystycznym i fitosocjologicznym, jednak wymaga prowadzenia dalszego rozpoznania. Dotychczas stwierdzono tu występowanie ponad 500 gatunków roślin naczyniowych

Potencjalną roślinność określono na podstawie Mapy Potencjalnej Roślinności i Roślinności Rzeczywistej wykonanej przez BULiGL O/Gorzów Wlkp. w 1996 r. Według dostępnych opracowań fitosocjologicznych dominującymi zespołami roślinnymi są:

- *Leucobryo-Pinetum*
- *Quercu roboris – Pinetum*

Zespoły leśne

Zespoły leśne w Nadleśnictwie Kliniska i odpowiadające im siedliskowe typy lasu:

- *Leucobryo-Pinetum* (49) (suboceaniczny bór świeży) – występuje na siedliskach w typie boru świeżego (Bśw); wariant zespołu z narecznicą krótkoostną (*Leucobryo-Pinetum v Dryopteris carthusiana*) zajmuje siedliska w typie boru mieszanego świeżego (BMśw);
- *Quercu roboris – Pinetum* (47) – kontynentalny bór mieszany. Zespół w typie siedliskowym baoru mieszanego świeżego (BMśw) i częściowo boru mieszanego wilgotnego (BMw).
- *Betulo-Quercetum roboris* (43) (acydofilny las dębowo-brzozowy) – występuje tylko w podzespole *Betulo-Quercetum roboris molinietosum* na siedliskach w typie boru mieszanego świeżego (BMśw), boru mieszanego wilgotnego (BMw) i sporadycznie lasu mieszanego wilgotnego (LMw);
- *Fago-Quercetum*(44) (acydofilny las dębowo-bukowy) – występuje w dwóch podzespółach: *Fago-Quercetum typicum* zajmujący siedliska w typie lasu mieszanego świeżego (LMśw) i boru mieszanego świeżego (BMśw), *Fago-Quercetum molinietosum* na siedliskach w typie lasu mieszanego świeżego (LMśw) i lasu mieszanego wilgotnego (LMw);
- *Luzulo pilosae-Fagetum*(37) (kwaśna buczyna niżowa) – występuje na siedliskach w typie lasu mieszanego świeżego (LMśw) i lasu świeżego (Lśw);
- *Stellario-Carpinetum* (8) (subatlantycki las łąkowy) – występuje w trzech podzespółach:
 - *Stellario-Carpinetum deschampsietosum* – podzespół w typie lasu mieszanego świeżego (LMśw);
 - *Stellario-Carpinetum typicum* – podzespół w typie lasu świeżego (Lśw) i lasu mieszanego świeżego (LMśw);
 - *Stellario-Carpinetum ficarietosum* – podzespół w typie lasu mieszanego wilgotnego (LMw) i lasu wilgotnego (Lw);
- *Molinio-Pinetum* (śródlądowy sosnowy bór wilgotny) – występuje na siedliskach w typie boru świeżego (Bśw);

- *Betuletum pubescentis*(53) (pomorska brzezina bagienna) – występuje na siedliskach w typie boru mieszanego wilgotnego (BMw), lasu mieszanego wilgotnego (LMw), boru mieszanego bagiennego (BMb) i lasu mieszanego bagiennego (LMb);
- *Circaeo-Alnetum* (1) (łęg jesionowo-olszowy) – zespół zajmujący siedliska w typie olsu jesionowego (OIJ);
- *Ribeso nigri-Alnetum* (ols porzeczkowy) – występuje w dwóch podzespołach: *Ribeso nigri-Alnetum typicum* oraz *Ribeso nigri-Alnetum chrysoplenietosum*, zajmujące siedliska w typie olsu typowego (Ol);
- *Melico – Fagetum* (29) (żyzna buczyna niżowa) – zespół zajmujący siedliska w typie lasu świeżego (Lśw);
- *Sphagno squarrosi-Alnetum*(52) (ols torfowcowy) – występuje na siedliskach w typie lasu mieszanego bagiennego (LMb) i lasu mieszanego wilgotnego (LMw).

5. Świat zwierzęcy

Z dostępnych materiałów faunistycznych („Program gospodarczo-ochronny dla LKP Puszcze Szczecińskiej”, waloryzacje przyrodnicze nadleśnictwa, gmin i inne) wynika, że na terenie Nadleśnictwa Kliniska żyje 21 gatunków ssaków, w tym 10 gatunków chronionych m.in. jeź zachodni (*Erinacetus europaeus*), łasica łąska (*Mustela nivalis*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), ryjówka malutka (*Sorex minutus*). Wykazano obecność 9 gatunków chronionych płazów, 6 gatunków gadów (z siedmiu gatunków występujących w północno-zachodniej Polsce) oraz ponad 100 gatunków chronionych ptaków. Ochroną strefową objęto 24 miejsca rozrodu i regularnego przebywania bielika, bociana czarnego i kani rudej, kani czarnej oraz włośchatki.

6. Typy siedliskowe lasu

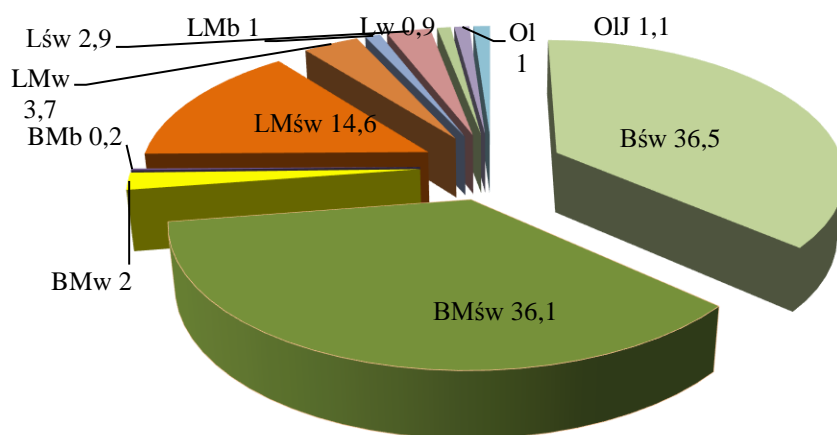
Typ siedliskowy lasu jest podstawową jednostką w systemie klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmującą powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych wynikających z żyzności i wilgotności gleb, podobieństwa klimatu oraz ukształtowania terenu i jego budowy geologicznej.

Typy siedliskowe lasu przyjęto z map glebowo – siedliskowych wykonanych przez BULiGL Oddz. Gorzów Wlkp. wg stanu na 01.01.1998 r.

Tabela 45 Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wg typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Kliniska

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Kliniska	
	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	
	ha	%
Bśw	8197,16	36,5
BMśw	8107,69	36,1
BMw	437,93	2,0
BMb	53,72	0,2
LMśw	3266,47	14,6
LMw	840,77	3,7
LMb	223,74	1,0

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Kliniska	
	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	
	ha	%
Lśw	658,34	2,9
Lw	210,62	0,9
OI	227,85	1,0
OIJ	237,96	1,1
Lł	5,27	0
Ogółem	22469,65	100

Rysunek 80 Udział procentowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Kliniska

Dominującymi typami siedliskowymi w Nadleśnictwie są: Bśw - 36,5 %, BMśw – 36,1 %, LMśw – 14,6 %. Siedliska borowe zajmują łącznie – 74,8 %, lasowe i OI – 25,2 % powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

7. Drzewostany

Drzewostany stanowią jedno z kluczowych ogniw ekosystemu leśnego, dlatego też w „Programie” przedstawiono je pod kątem:

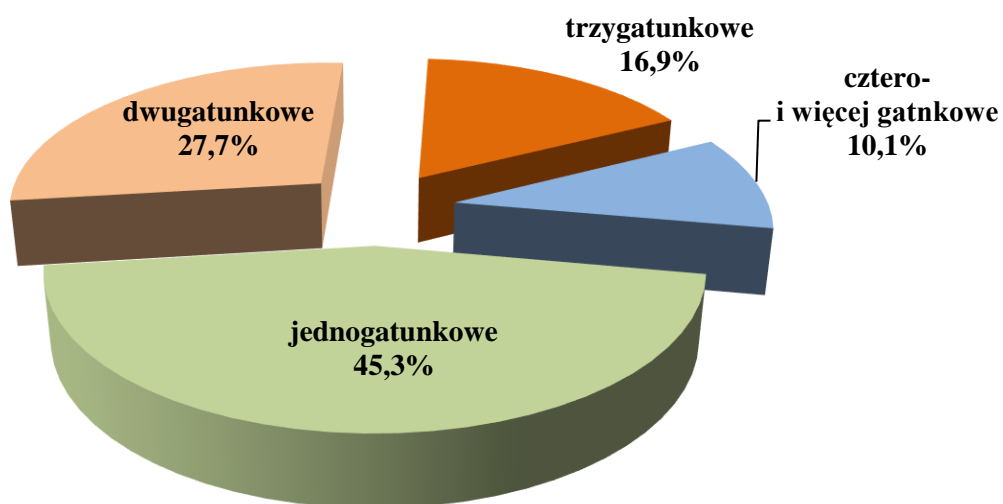
- bogactwa gatunkowego,
- budowy pionowej,
- pochodzenia.

• Bogactwo gatunkowe.

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 46 Bogactwo gatunkowe w Nadleśnictwie Kliniska.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Kliniska	jednogatunkowe	ha	1539,51	5466,92	3010,54	10016,97	45,3
	dwugatunkowe		1908,48	2777,56	1439,72	6125,76	27,7
	trzygatunkowe		1437,40	1369,08	921,57	3728,05	16,9
	cztero- i więcej gatunkowe		685,19	907,50	661,13	2253,82	10,1

Rysunek 81 Bogactwo gatunkowe w Nadleśnictwie Kliniska.

Z powyższego zestawienia wynika, że w skali Nadleśnictwa Kliniska dominują drzewostany jednogatunkowe, zajmując 45,3% powierzchni. Najmniejszy udział mają drzewostany cztero- i więcej gatunkowe (ok. 10%).

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zauważyć można następujące tendencje:

- drzewostany jednogatunkowe: spadek o 2,1 % powierzchni,
- drzewostany dwugatunkowe: wzrost o 1,7 % powierzchni,
- drzewostany trzygatunkowe: wzrost o 0,3 % powierzchni,
- drzewostany cztero i więcej gatunkowe: wzrost o 0,1% powierzchni.

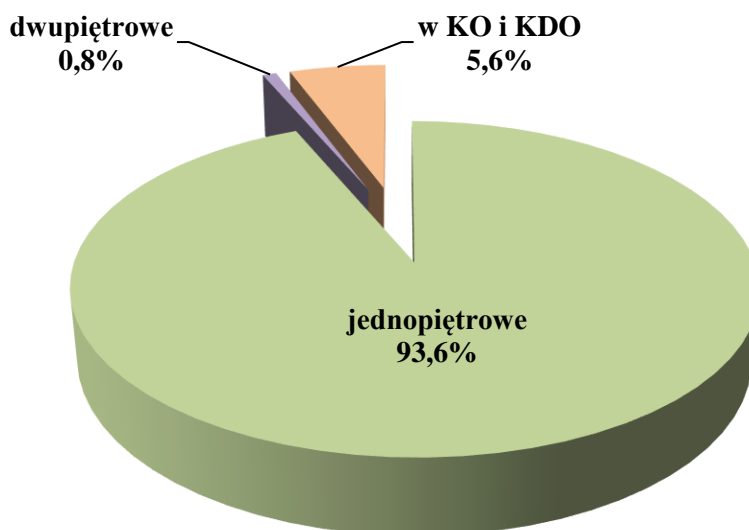
• **Budowa pionowa**

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pałap wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości. Do piętra dolnego zalicza się drzewa, których korony nie przenikają do piętra górnego, nie są też zaliczone do warstwy podrostu lub podszytu, a jednocześnie wskaźnik ich zwarcia wynosi, co najmniej 3b (zwarcie przerywane, zagęszczenie przerywane miejscami luźne). W razie wątpliwości dotyczących kwalifikacji drzewa do danego piętra, należy przyjąć, że drzewo piętra górnego nie powinno wykazywać wysokości niższej niż 2/3 średniej wysokości gatunku panującego w piętrze

górnym. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) to drzewostany użytkowane rębniami częściowymi i gniazdowymi, gdzie użytkowanie i odnowienie lasu przebiega równocześnie. Drzewostany w klasie odnowienia (KDO) to drzewostany użytkowane rębniami częściowymi i gniazdowymi, gdzie ilość młodego pokolenia jest niedostateczna, lub go nie ma.

Tabela 47 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Kliniska	jednopiętrowe	ha	5570,58	10302,29	4828,29	20701,16	93,6
	dwupiętrowe		0,00	7,60	177,20	184,80	0,8
	w KO i KDO		0,00	211,17	1027,47	1238,64	5,6

Rysunek 82 Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.

W Nadleśnictwie zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują około 94 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe stanowią bardzo znikomą część (0,8 %). Drzewostany w KO i KDO stanowią ponad 5 % powierzchni.

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zauważyć można następujące tendencje:

- drzewostany jednopiętrowe: spadek o 1,7 % powierzchni,
- drzewostany dwupiętrowe: spadek o 0,5%,
- drzewostany w KO i KDO: wzrost o 2,2 % powierzchni.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska występuje 577 wydziełów, na których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 2379,72 ha.

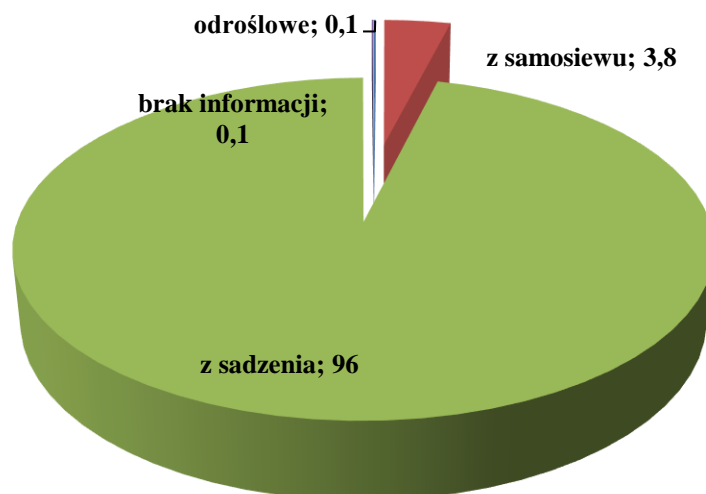
- **Pochodzenie**

Określając pochodzenie drzewostanów opierano się na informacjach zawartych w operatach urzędzenia lasu z poprzednich okresów gospodarczych i ustalając na gruncie. Pochodzenie najmłodszego pokolenia lasu, ustalono na gruncie w czasie prac terenowych oraz wykorzystując informacje otrzymane z Nadleśnictwa Kliniska (m.in. baza SILP). Określone w czasie taksacji pochodzenie jest w miarę miarodajne dla drzewostanów pochodzących z lat 1946-2016. Natomiast dla drzewostanów z lat wcześniejszych może być obarczone znacznym błędem z uwagi na brak odpowiednich materiałów.

Aż 96 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew. Uwagę zwraca dość duży odsetek drzewostanów powstałych z samosiewu.

Tabela 48 Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Kliniska	odroślowe	ha	0,00	7,25	3,95	11,20	0,1
	z samosiewu		261,98	516,32	79,89	858,19	3,8
	z sadzenia		5290,80	9994,26	5949,12	21234,18	96,0
	brak informacji		17,80	3,23	0,00	21,03	0,1

Rysunek 83 Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów.

8. Ekologiczna ocena stanu lasu.

Na ekologiczną ocenę stanu lasu składa się:

- ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typem siedliskowym lasu,
- określenie formy aktualnego stanu siedliska,
- określenie formy degeneracji lasu.

- **Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem**

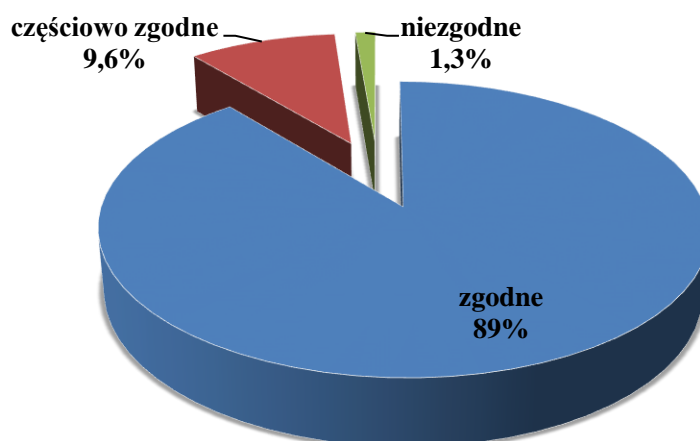
Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskowym typem lasu jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnej siedlisk. Jest to także wskaźnik naturalności ekosystemów leśnych. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem dokonano zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (2012).

Tabela 49 Zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Obręb	Siedlisko	Stopień zgodności						Suma powierzchni
		Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne		
		ha	%	ha	%	ha	%	
1.Kliniska	Bśw	8019,98	99,6	17,68	0,2	14,21	0,2	8051,87
	BMb	52,04	100	-	-	-	-	52,04
	BMśw	7660,95	95,4	303,59	3,8	62,99	0,8	8027,53
	BMw	206,75	48,7	205,77	48,5	12,01	2,8	424,53
	Lł	-	-	5,27	100	-	-	5,27
	LMb	127,32	67,5	53,39	28,3	7,86	4,2	188,57
	LMśw	2581,71	79,3	616,72	19,0	55,99	1,7	3254,42
	LMw	294,01	35,6	492,04	59,5	40,53	4,9	826,58
	Lśw	297,82	45,5	273,86	41,9	82,09	12,6	653,77
	Lw	81,22	39,1	116,92	56,4	9,29	4,5	207,43
	Ol	203,27	97,8	3,81	1,8	0,75	0,4	207,83
	OlJ	175,57	78,2	43,57	19,3	5,62	2,5	224,76
Razem nadleśnictwo		19700,64	89,0	2132,62	9,6	291,34	1,3	22124,60

Tabela 50 Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gat. z TD (pow. leśna zalesiona)

Stopień zgodności składu gatunkowego	Nadleśnictwo	
	ha	%
- zgodne z siedliskiem	19700,64	89,0
- częściowo zgodne z siedliskiem	2132,62	9,6
- niezgodne z siedliskiem	291,34	1,3
Razem pow. leśna zal.	22124,60	100

Rysunek 84 Stopnie zgodności drzewostanów z TD (%)

Największą powierzchnię zajmują w Nadleśnictwie drzewostany zgodne z siedliskiem i stanowią niemalże 90 % powierzchni wszystkich drzewostanów. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany częściowo zgodne z siedliskiem (niecałe 10 % powierzchni).

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zauważyć można następujące tendencje:

- drzewostany zgodne z siedliskiem: wzrost o 19,4 % powierzchni;
- drzewostany częściowo zgodne z siedliskiem: spadek o 18,9 % powierzchni;
- drzewostany niezgodne: wzrost o 0,6 % powierzchni;

Z powyższego zestawienia wynika bardzo wyraźny trend wzrostowy drzewostanów zgodnych z siedliskiem kosztem drzewostanów częściowo zgodnych z siedliskiem.

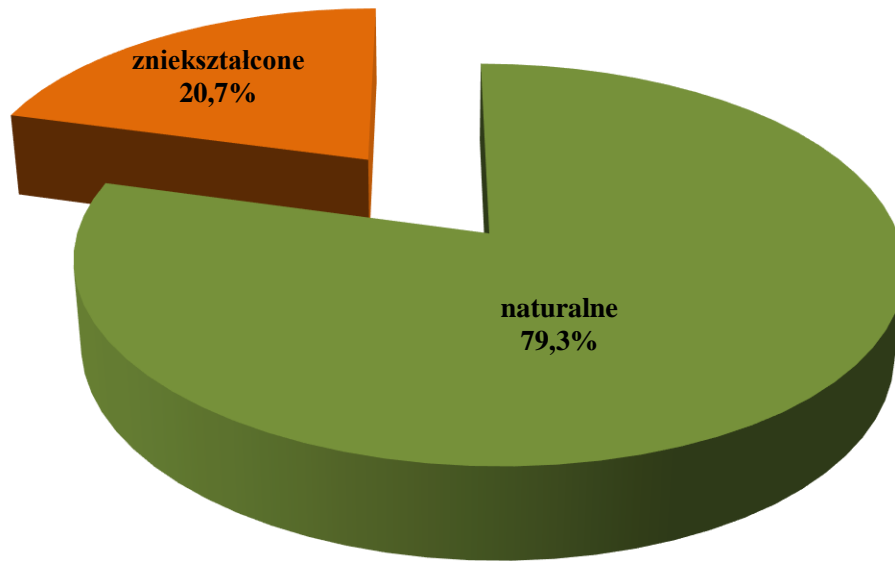
• **Formy aktualnego stanu siedliska**

Formy stanu siedliska zostały określone na podstawie prac glebowo – siedliskowych i bieżącej taksacji w terenie.

Tabela 51 Formy stanu siedliska

Nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
				Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
				≤ 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo Kliniska	bory	naturalne	ha	2028,31	3862,17	1917,86	7808,34	35,3
		zniekształcone		45,07	160,72	37,74	243,53	1,1
	bory mieszane	naturalne		1692,55	3015,67	2151,13	6859,35	31,0
		zniekształcone		337,25	1111,27	196,23	1644,75	7,4
	lasy mieszane	naturalne		518,15	680,01	865,99	2064,15	9,3
		zniekształcone		621,57	1260,64	323,21	2205,42	10,0
	lasy	naturalne		116,21	98,72	260,34	475,27	2,1
		zniekształcone		93,56	186,69	110,95	391,20	1,8
	ogółem	naturalne		4435,85	7761,43	5348,79	17546,07	79,3
		zniekształcone		1134,73	2759,63	684,17	4578,53	20,7

W Nadleśnictwie Kliniska dominują siedliska naturalne – stanowią 79,3% powierzchni. Powierzchnia siedlisk zniekształconych jest zdecydowanie niższa, stanowi 20,7 % powierzchni. Na terenie Nadleśnictwa nie ma siedlisk zdegradowanych i silnie zdegradowanych.

Rysunek 85 Formy stanu siedliska.

W Nadleśnictwie Kliniska dominują siedliska naturalne – stanowią 79,3 % powierzchni. Powierzchnia siedlisk zniekształconych jest niższa, stanowi 20,7 % powierzchni. Na terenie Nadleśnictwa nie ma siedlisk zdegradowanych i silnie zdegradowanych.

• **Formy degeneracji lasu**

Dokonując oceny form degeneracji ekosystemów leśnych brano pod uwagę trzy elementy:

- borowacenie,
- monotypizację,
- neofityzację.

Borowacenie (pinetyzacja) wyróżnia się na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się:

- **słabe**, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych
- 50 - 80 % na siedliskach lasów mieszanych
- 10 - 30 % na siedliskach lasowych

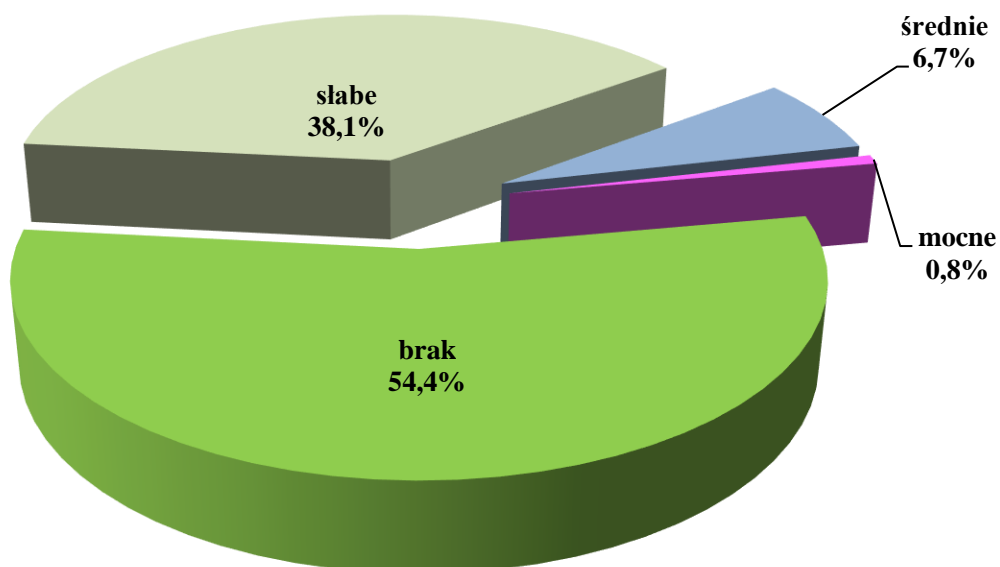
- **średnie**, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych
- 30 - 60 % na siedliskach lasowych.

- **mocne**, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym wynosi na siedliskach lasowych ponad 60 %.

Tabela 52 Borowacenie w Nadleśnictwie Kliniska.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Resko	brak	3682,87	5540,14	2825,24	12048,25	54,4
	słabe	1572,18	4146,33	2712,93	8431,44	38,1
	średnie	306,60	750,17	419,91	1476,68	6,7
	mocne	8,93	84,42	74,88	168,23	0,8

Rysunek 86 Borowacenie w Nadleśnictwie Kliniska.

Z zestawień wynika, że ponad 54% powierzchni Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Powierzchnia drzewostanów ze słabym borowaceniem sięga 38 % powierzchni Nadleśnictwa. Borowaceniowi średniemu uległo ok. 7% , a borowaceniowi mocnemu zaledwie 0,8% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa.

Monotypizacja polega na ujednoczeniu składu gatunkowego lub struktury wiekowej. Jest jedną z głównych form degeneracji ekosystemów leśnych. Monotypizację określa się dla kompleksów powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów: 1- 40 lat, 41 - 80 lat, powyżej 80 lat oraz podziału drzewostanów na sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha). Formę tą należy wyróżniać głównie dla sosny i świerka oraz rozdzielać na:

- a) monotypizację częściową, gdy:
 - udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50 – 80 %,
 - udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80 %,
- b) monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80 %.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja - sztuczna uprawa lub samoistne wnikanie gatunków drzew i krzewów obcych.

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono w udziale drzewostanów 14 gatunków drzew i krzewów obcych, występujących w warstwie drzew i podrostów (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 53 Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w Nadleśnictwie.

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzewienia i zakrzewienia	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
czeremcha późna	43	7,85	2	0,23		2780		89		2914
dagleźja zielona	127	26,24	4	0,48	10	6		2		149
dąb czerwony	368	67,57	20	7,89	10	10		2		410
kasztanowiec biały	18	3,34			3	1		2		24
robinia akacjowa	277	51,98	2	0,15	6	149		17	1	452
sosna Banksa	8	6,64								8
sosna czarna	2	0,12						1		3
sosna wejmutka	19	3,64			4					23
śliwa ałycza						2				2
śnieguliczka biała						22				22
żywołnik olbrzymi					1					1
żywołnik zachodni								1		1

Znaczącym problemem jest występowanie czeremchy amerykańskiej w podszycie. Czeremchę stwierdzono w 2914 wydzieleniach. Na odnawianych powierzchniach czeremcha amerykańska może stanowić konkurencję dla pożądanych gatunków. Pozostałe gatunki nie są ekspansywne, przez co nie stanowią zagrożenia w gospodarce leśnej.

9. Inne cenne obiekty przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa Kliniska.

• Drzewostany cenne przyrodniczo.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska wytypowano drzewostany, które wyróżniają się swoimi walorami przyrodniczymi – starodrzewy, drzewostany nawiązujące do naturalnych zbiorowisk leśnych, niekiedy ze stanowiskami gatunków rzadkich i chronionych.

Tabela 54 Wykaz drzewostanów cennych przyrodniczo.

Lp.	Leśnictwo oddz.	pow. [ha]	Ogólny opis, walory przyrodnicze.	Uwagi.
1	Jankowo 30 l	3,08	Starodrzew wielogatunkowy z przewagą 150-letniej sosny zwyczajnej na siedlisku lasu mieszanego świeżego.	Brak wskazań.
2	Zalom 326 k	3,49	Starodrzew sosnowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego.	Brak wskazań.
3	Zalom 326 l	1,78	Starodrzew wielogatunkowy z przewagą 170-letniej sosny zwyczajnej na siedlisku lasu mieszanego świeżego.	Pow. ref. Brak wskazań.
4	Zalom 390 n	3,32	Wielogatunkowy drzewostan o urozmaiconej strukturze na siedlisku lasu wilgotnego	Brak wskazań.

Lp.	Leśnictwo oddz.	pow. [ha]	Ogólny opis, walory przyrodnicze.	Uwagi.
5	Morawsko 834 c	4,07	Wielogatunkowy drzewostan z przewagą dębu bezszypułkowego na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP 9160-B	Brak wskazań.
6	Morawsko 868 b	1,52	Starodrzew z dębem czerwonym na siedlisku lasu świeżego. SP 9110-A	Brak wskazań.
7	Rurzyca 114 c	6,82	Drzewostan sosnowo- świerkowo- dębowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego. SP 9190-A	Brak wskazań.
8	Zabrodzie 125 d	1,19	Drzewostan olchowy na siedlisku olsu jesionowego SP 91E0-A	Brak wskazań.
9	Zabrodzie 128 l	0,88	Drzewostan jesionowo- bukowo- olchowy na siedlisku olsu jesionowego SP 91E0-A, 9110-B	Brak wskazań.
10	Rurzyca 145 c	3,67	Drzewostan brzoźowo- dębowo- sosnowy na siedlisku boru mieszanego świeżego SP- 9190-A	Brak wskazań.
11	Rurzyca 146 b	0,74	Drzewostan brzoźowo- sosnowo- dębowy na siedlisku boru mieszanego świeżego SP- 9190-A	Brak wskazań.
12	Poczernin 556 d	6,42	Starodrzew brzoźowo- dębowo- bukowy na siedlisku lasu świeżego SP-9130-A	Strefa ochrony całorocznej. Brak wskazań.
13	Poczernin 557 d	7,24	Wielowarstwowy starodrzew bukowy na siedlisku lasu świeżego SP- 9130-A	Strefa ochrony całorocznej. Brak wskazań.
14	Poczernin 557 f	4,27	Wielowarstwowy starodrzew bukowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP- 9130-A	Strefa ochrony całorocznej. Brak wskazań.
15	Poczernin 558 n	0,44	Wielogatunkowy drzewostan na siedlisku lasu świeżego SP-9160-A	Strefa ochrony całorocznej. Brak wskazań.
16	Poczernin 571 j	1,63	Drzewostan dębowo- jesionowo- olszowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
17	Poczernin 671 b	1,53	Drzewostan jesionowo- olszowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
18	Poczernin 671 h	3,17	Drzewostan olszowo- jesionowo- jaworowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
19	Poczernin 672 c	3,32	Drzewostan brzoźowo- olszowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
20	Poczernin 673 b	3,02	Drzewostan olszowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
21	Poczernin 673 c	3,55	Drzewostan jesionowo- olszowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
22	Cisewo 705 a	2,75	Drzewostan bukowo- dębowy na siedlisku boru mieszanego świeżego SP-9190-A	Strefa ochrony całorocznej. Brak wskazań.

Lp.	Leśnictwo oddz.	pow. [ha]	Ogólny opis, walory przyrodnicze.	Uwagi.
23	Cisewo 759 a	1,89	Starodrzew bukowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP-9110-A	Brak wskazań.
24	Wielgowo 776 m	2,06	Starodrzew brzoźowo- sosnowo- dębowy na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego SP-9190-A	Brak wskazań.
25	Cisewo 759 a	1,89	Starodrzew bukowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP-9110-A	Brak wskazań.
26	Morawsko 834 d	5,68	Drzewostan o charakterze parkowym SP-9160-C	Brak wskazań.
27	Morawsko 859 a	1,94	Wielowarstwowy drzewostan bukowy na siedlisku lasu świeżego SP-9110-A	Brak wskazań.
28	Morawsko 859 c	1,51	Wielowarstwowy drzewostan bukowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP-9110-A	Brak wskazań.
29	Morawsko 870 g	2,96	Drzewostan olszowy na siedlisku olsu jesionowego	Brak wskazań.
30	Morawsko 876 c	1,08	Wielowarstwowy drzewostan bukowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP-9110-A	Brak wskazań.
31	Morawsko 877 f	5,38	Wielowarstwowy drzewostan dębowo- bukowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego SP-9110-A, SP- 9130-A	Pow. ref. Brak wskazań.
32	Niedźwiedź 881 b	1,93	Wielowarstwowy starodrzew bukowy na siedlisku lasu świeżego SP-9110-A, SP- 9130-A	Brak wskazań.
33	Niedźwiedź 886 i	1,75	Drzewostan olszowy na siedlisku olsu jesionowego SP-91E0-A	Brak wskazań.
Ogółem N-ctwo Kliniska		95,97		

Poza wyżej wymienionymi drzewostanami na terenie Nadleśnictwa Kliniska znajdują się inne, których nie sposób wymienić, a które mają duże znaczenie przyrodnicze, są to w szczególności pozostałe siedliska bagienne, jak również drzewostany pozostawione jako pasy ochronne nad brzegami wód, drogami publicznymi, które mają ważne znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe.

- **Siedliska przyrodnicze.**

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony (Obwieszczenie Ministra Środowiska z 30.10.2014r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)) zinventaryzowanych w Nadleśnictwie Kliniska przedstawia poniższa tabela:

Tabela 55 Wykaz siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie w Nadleśnictwie Kliniska.

Siedlisko		Powierzchnia [ha]
Kod	Nazwa	
3150	Naturalne jeziora eutroficzne i starorzecza	12,67
4030	Suche wrzosowiska	0,67
6430	Ziołorośla nadrzeczne	73,36
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	47,40
7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	12,85
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	15,36
7210*	Torfowiska nakredowe	31,70
<i>Razem siedliska nieleśne:</i>		<i>194,01</i>
9110	Kwaśne buczyny	349,19
9130	Żyzne buczyny	107,57
9160	Grąd subatlantycki	125,18
9190	Kwaśne dąbrowy	196,19
91D0*	Bory i lasy bagienne	436,88
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe	313,2
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	4,49
<i>Razem siedliska leśne:</i>		<i>1532,70</i>
<i>Razem siedliska przyrodnicze:</i>		<i>1726,71</i>

* - siedliska priorytetowe

Fakultatywne wskazania ochronne³⁴:

3150 – zarządzanie siedliskiem wymaga działań na poziomie obszaru wodnego – zlewni bezpośredniej i pośredniej. Na całym obszarze wodnym mieszczącym siedlisko zaleca się jego ochronę poprzez: oczyszczanie ścieków zanieczyszczających, ochronę stref brzegowych, wyznaczenie stref działań ochronnych, ograniczenie eutrofizacji i gromadzenia się osadów, ograniczanie zamulania i rozwoju halofitów (roślin bagiennych częściowo zanurzonych w wodzie).

6430 – utrzymanie naturalnych stanowisk nie wymaga wprowadzania żadnych form ochrony czynnej. W razie potrzeby należy zmodyfikować przebieg szlaków zrywkowych lub położenia miejsc składowania drewna.

6510 – siedlisko to powinno być obejmowane ochroną czynną. Należy je kosić, najlepiej ręcznie lub lekkim sprzętem, maksymalnie dwa razy w roku. Nie jest wskazane zbyt niskie koszenie i intensywne wypasanie. Siano powinno być usuwane z łąki. Użytki zielone powinny być umiarkowanie nawożone. Wysokość dawek nawozów zależy od żyzności siedliska.

7120,7140,7210 – uzyskanie efektu regeneracji roślinności torfowiskowej z reguły wymaga stymulacji procesu poprzez zabiegi ochrony czynnej. Rodzaj i sposób ich przeprowadzenia musi być każdorazowo opracowany dla konkretnego obiektu, na podstawie jego aktualnej sytuacji hydrologicznej i stanu roślinności. Podstawą wszystkich działań jest maksymalne zabezpieczenie torfowiska przed utratą wody poprzez odpływ i nadmierną ewapotranspirację, a następnie spowodowanie stopniowego podniesienia lustra wody i jego stabilizację.

9110, 9130 – bierne metody ochrony umożliwiają zachowanie walorów buczyn o cechach naturalności. Kierunek ten powinien być przyjęty za podstawę planowania ochrony płatów buczyn w rezerwach. W lasach gospodarczych zalecane jest stosowanie rębni złożonych, oraz pozostawienie do naturalnej śmierci części drzew czy też fragmentów ekosystemu siedliska. Z punktu widzenia ochrony kwaśnych buczyn niekorzystne jest wprowadzanie do nich gatunków obcych.

9160 – dla ochrony fragmentów grądu, które zachowały charakter zbliżony do naturalnego właściwe jest przestrzeganie zasad ochrony biernej. Bierne metody ochrony dotyczą głównie grądów chronionych rezerwowo. W lasach gospodarczych zaleca się ograniczanie wprowadzania buka na siedliskach grądowych i hodować na nich drzewostany dębowo-grabowe.

9190 – w lasach gospodarczych rozsądny jest kompromis między ochroną, a gospodarką, obejmujący zastosowanie dotychczasowych sposobów użytkowania – w tym nawet rębni zupełnych – jednak pod warunkiem równoczesnego prowadzenia przebudowy oraz przyjęcia odpowiednich dla zbiorowiska docelowych składów gatunkowych.

91D0 – podstawą wszystkich działań ochronnych jest zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska. Zaleca się wyłączenie najlepiej zachowanych fragmentów z gospodarki leśnej (włączenie do gospodarstwa specjalnego). Na siedliskach o

³⁴ Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000- podręcznik metodyczny.

zmienionych warunkach wodnych, po ich korekcie i w zależności od celu planowanego do osiągnięcia, zabiegi czynnej ochrony mogą polegać na usunięciu z drzewostanu gatunków niepożądanych.

91E0, 91F0 – podstawą ochrony lasów łęgowych jest przede wszystkim ochrona warunków siedliskowych, w których funkcjonuje ten typ warunków wodnych. Bierna ochrona może być stosowana w lasach rezerwatowych. W lasach gospodarczych zalecane jest stosowanie rębni złożonych oraz pozostawienie do naturalnego rozkładu części drzew czy też fragmentów. Niekorzystne jest wprowadzanie do siedliska gatunków obcych.

Zaplanowane zabiegi powinny mieć na celu zachowanie ciągłości istniejących siedlisk.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 oraz dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „A” poza tymi obszarami przyjęto zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia Nr 1/2010 z dnia 15.01.2010 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie

Rysunek 87 Fragment priorytowego siedliska przyrodniczego 91D0- najliczniej reprezentowanego siedliska w N-ctwie (Fot. Bartłomiej Malecki)

Tabela 56 Typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych.

Kod Siedliska	Siedlisko Przyrodnicze	TSL	TD	Orientacyjny skład upraw	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
9110-1	<i>Kwaśna buczyna niżowa</i>	BMśw	So Bk**	Bk 60 So 30 Db i inne 10	II/III/IV/V	Orientacyjne składy gatunkowe z So zaleca się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie d-stanu macierzystego występował a So, w udziale min. 30%. Gatunki domieszko we – Dbb, So (na uboższych siedliskach LM), Dbs
		LMśw LMw	Bk	Bk 90 Db i inne 10		
			Bk*	Bk 70 Db, So i inne 30		
			So Bk*	Bk 50 So 30 Db i inne 20		
		Lśw	Bk	Bk 90 Db i inne 10		
9130-1	<i>Żyzna buczyna niżowa</i>	BMśw	So Bk**	Bk 60 So 30 Db i inne 10	II/III/IV/V	Orientacyjne składy gatunkowe z So zaleca się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie d-stanu macierzystego występował a So, w udziale min. 30%. Gatunki domieszko we – Dbb, Dbs, Js, Ol, Wz, Gb, Czereśnia ptasia
		LMśw	Bk	Bk 80 Db i inne 20		
		Lśw	Bk	Bk 90 Db i inne 10		
			Db Bk*	Bk 60 Db 30 Wz i inne 10		
			Lw	Bk		
9160	<i>Grąd subatlantycki</i>	BMśw BMw LMśw	Db	Db 80 Gb i inne 20	II/III/IV/V	Grab wprowadzić w zmieszaniu grupowym lub kępowym. Dopuszcza
			So Db Bk**	Bk 50 Db 30 So i inne 20		
			So Gb Db**	Db 40 Gb 30 So i inne 30		
		LMw	Db	Db 80 Gb i inne 20		
			Gb Db	Db 60 Gb 30 Lp i inne 10		
		Lśw	Db	Db 80 Gb i inne 20		

			Gb Db	Db 50 Gb 30 Lp i inne 20		się udział Gb w późniejszych fazach rozwojowych d-stanu. Gatunki domieszko we – Js, Os, Brz, Jw., Lpd, Czeresnia ptasia, Jrz brekinia, Ol, Wz
			Gb Bk	Bk 50 Gb 30 Lp i inne 20		
			Lp Db	Db 50 Lp 30 Gb i inne 20		
			Gb Bk Db	Db 40 Bk 30 Gb i inne 30		
			Gb Db Bk	Bk 40 Db 30 Gb i inne 30		
			Db Gb	Gb 50 Db 30 Lp i inne 20		
		Bk Gb	Gb 50 Bk 30 Lp i inne 20			
		Lw	Db	Db 80 Gb i inne 20		
Gb Db	Db 60 Gb 30 Lp i inne 10					
9170-1	<i>Grąd środkowoeuropejski</i>	LMśw	GbDb	Db 50 Gb 30 Bk, Lp i inne 20	III/IV/V	Grab wprowadzić w zmieszaniu grupowym lub kępowym. Dopuszcza się udział Gb udział Gb w późniejszych fazach rozwojowych d-stanu. Gatunki domieszko we –Klp, Lpd, Wz, Js, Ol, Brz, Os, Jw., Jrz brekinia
		LMw	Gb Db	Db 50 Gb 30 Bk, Lp i inne 20		
		Lśw	LpGbDb	Db 40 Gb 30 Lp 20 Kl.P i inne 10		
		Lw	LpGbDb	Db 40 Gb 30 Lp 20 Kl.P i inne 10		
9190-1	<i>Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy</i>	Bez względu na TSL	Brz Db	Db 60 Brz 30 So i inne 10	II/III/IV/V	Gatunki domieszko we – Bk, Ol, Os, Brz omszona
			SoDbBrz	Brz 40 Db 30 So 30		
			Db Brz	Brz 60 Db 30 i inne 10		
			So Db	Db 60 So 40		
			SoBrzDb	So 30 Brz 30 Db 30 i inne 10		
			Bk Db	Db 60 Bk 30 Brz i inne 10		
9190-2	<i>Śródłądowa kwaśna dąbrowa</i>	BMśw	Db So **	So 50 Db 30 Bk i inne 20	II/III/IV/V	Gatunki domieszko we – Bk, Ol, Os, Brz, Jw
			So Db	Db 50 So 30 Bk i inne 20		
		LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 So i inne 20		
			So Db	Db 50 So 30 Bk i inne 20		
		LMw	So Db	Db 50 So 30 Bk i inne 20		
		Lśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 So i inne 20		
			Db	Db 80 Bk i inne 20		
Db Bk	Bk 50 Db 30 Jw. I inne 20					
91D0-1*	<i>Brzezina bagienna</i>	BMb	So Brz	Brzom 60 So 40		
		LMb	So Brz	Brzom 60 So 30 Ol i inne 10		
91D0-2*	<i>Sosnowy bór bagienny</i>	Bb	So	So 90 Brzom i inne 10		
		BMb	Brz So	So 60 Brzom i inne 40		
91D0-3	<i>Ols torfowcowy</i>	Bez względu na TSL	Brz Ol	Ol 70 Brz i inne 30		
			SoBrzOl	Ol 60 Brz 30 So i inne 10		

91E0-1*	Nadrzeczny łęg wierzbowy	Bez względu na TSL	Wb	Wb 70 Ol i inne 30	-	-
91E0-2*	Nadrzeczny łęg topolowy	Bez względu na TSL	Tp	Tp 70 Ol i inne 30	-	-
91E0-3*	Niżowy łęg jesionowo-olszowy	LMw	Ol Js	Js 50 Ol 30 Brz i inne 20	I/II/III/IV/ V	Gatunki domieszko- we – Wz, Dbs, Brz, Js, Ol, Gb, Bk
			Js Ol	Ol 50 Js 30 Brz i inne 20		
		Lw	Ol Js	Js 50 Ol 30 Brz i inne 20		
			Js Db	Db 50 Js 30 Wz i inne 20		
			Db Js	Js 50 Db 40 Ol i inne 10		
			Db Ol	Ol 50 Db 30 Wz i inne 20		
			Ol Db	Db 50 Ol 30 Wz i inne 20		
		OIJ	Js Ol	Ol 60 Js 30 Brz i inne 10		
			Ol Js	Js 60 Ol 30 Brz i inne 10		
Ol	Ol	Ol 90 Js i inne 10				
91E0-4*	Źródłiskowy las olszowy na niżu	OIJ	Ol	Ol 90 Js i inne 10	-	-
91E0-5*	Podgórski łęg jesionowy	Bez względu na TSL	Js	Js 90 Ol i inne 10	-	-
91F0-1	Łęg dębowo-wiązowo-jesionowy typowy	Lw	JsWzDb	Db 40 Wz 30 Js i inne 30	II/III/IV/ V	Gatunki domieszko- we – Ol, Gb
91F0-2	Łęg dębowo-wiązowo-jesionowy śledziennicowy	LMw	Js Wz	Wz 40 Js 30 Db i inne 30		
		Lw				
91I0-1*	Świetlista dąbrowa	Bez względu na TSL	So Db	Dbb 50 So 30 Brz i inne 20	IV/V	Gatunki domieszko- we – So, Jrz brekinia, Wz
			Db	Dbb 90 Lp i inne 10		
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	Bśw	So	So 90 Brz 10	I/IV	-
9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach	Lśw Lw	Wz Jw	Jw. 60 Wz 20 Lp i inne 20	II/III/IV/ V	Gatunki domieszko- we – Lp, Db, Bk

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** - TD dopuszczone do zastosowania dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”

1. W przypadkach uzasadnionych uwarunkowaniami terenowymi dla wszystkich TD wymienionych w w/w tabeli dopuszcza się zmiany w składach gatunkowych upraw w granicach +/- 10%.

2. Na siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych na stokach o stromym nachyleniu odstąpić od użytkowania rębnego, natomiast w obrzeżach wód i cieków wodnych, obrzeżach źródeł, torfowisk przejściowych, wysokich, nakredowych oraz alkalicznych kształtować strefy przejściowe – zwane ekotonami.

3. W przypadku TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw, w których występuje Js, do czasu ustąpienia choroby tego gatunku należy zastępować go innymi gatunkami, takimi jak, np. Db, Wz, Jw., Ol.

4. W przypadku, gdy dane siedlisko przyrodnicze przypisane jest dla całego wydzielenia, a występuje tylko na jego części (w płatach na powierzchni co najmniej 0,25 ha) zaleca się stosowanie TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych tylko dla płatów tego siedliska przyrodniczego.

- **Drzewa cenne.**

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska znajduje się wiele cennych drzew, które ze względu na swoje położenie (oddalone od dróg, rosnące wewnątrz drzewostanów) nie przedstawia się, jako proponowane pomniki przyrody. Należy prowadzić bieżącą inwentaryzację drzew osiągających rozmiary pomnikowe. Nie należy ich wycinać i uszkadzać. Nie powinno wprowadzać się istotnych zmian w otoczeniu drzew. Należy takie drzewa pozostawiać na powierzchni aż do naturalnego rozkładu.

Tabela 57 Wykaz cennych drzew znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Kliniska

Lp.	Oddz., pododdz.	Leśnictwo	Gatunek	Lokalizacja	Liczba
1.	31 j	Jankowo	Czereśnia ptasia	C	1
2.	55 a	Zabrodzie	Czereśnia ptasia	C	1
3.	56 d	Zabrodzie	Czereśnia ptasia	SW	1
4.	57 j	Zabrodzie	Buk pospolity	S	1
5.	74 a	Zabrodzie	Dąb szypułkowy	E	1
6.			Jesion wyniosły	E	1
7.	74 d	Zabrodzie	Dąb szypułkowy	S	1
8.	75 l	Zabrodzie	Czereśnia ptasia	W	1
9.	76 f	Zabrodzie	Czereśnia ptasia	C	2
10.	80 c	Zabrodzie	Buk zwyczajny	C	2
11.	100 c	Zabrodzie	Buk zwyczajny	NW	1
12.	119B c	Zabrodzie	Czereśnia ptasia	C	1
13.	127 f	Zabrodzie	Buk zwyczajny	C	1
14.	129 a	Zabrodzie	Dąb szypułkowy	C	1
15.	129 g	Zabrodzie	Dąb szypułkowy	C	3
16.	129 j	Zabrodzie	Choina kanadyjska	C	3
17.	144 d	Rurzyca	Dąb szypułkowy	C	3
18.	145 a	Rurzyca	Dąb szypułkowy	C	2
19.	145 b	Rurzyca	Dąb szypułkowy	C	2
20.	148 d	Zabrodzie	Buk zwyczajny	N	2
21.	206 c	Bącznik	Buk zwyczajny	NW	1
22.			Brzoza brodawkowata	NW	1
23.			Dąb szypułkowy	NW	2
24.	239 h	Rurzyca	Cis pospolity	E	1
25.	245 b	Bącznik	Żywotnik zachodni	C	1
26.	258 g	Rurzyca	Cis pospolity	C	1
27.	258 x	Rurzyca	Cis pospolity	C	1
28.	308 h	Bącznik	Dąb szypułkowy	C	2
29.	349 b	Strumiany	Sosna zwyczajna	W	5
30.	365 c	Strumiany	Buk zwyczajny	C	1
31.	389 j	Załom	Czereśnia ptasia	W	1
32.	390 p	Załom	Czereśnia ptasia	C	1
33.	413 d	Załom	Dąb szypułkowy	N	1
34.	414 f	Załom	Dąb szypułkowy	N	1
35.	466 f	Załom	Dąb szypułkowy	SW	1
36.	516 d	Poczernin	Dąb czerwony	SE	2
37.			Dąb szypułkowy	SE	1
38.	556 d	Poczernin	Buk zwyczajny	C	1
39.	568 f	Poczernin	Dąb szypułkowy	NE	1
40.	570 g	Poczernin	Dąb szypułkowy	C	2
41.	574 r	Poczernin	Buk zwyczajny	C	1
42.	814 a	Morawsko	Sosna pospolita	C	6
43.	834 g	Morawsko	Cis pospolity	NE	1
44.			Dąb szypułkowy	NE	3
45.	887 l	Niedźwiedz	Czereśnia ptasia	W	1

- **Zadrzewienia i remizy.**

Zadrzewienia i remizy pełnią ważną funkcję biocenotyczną. Jako nie użytkowane enklawy stanowią spokojne miejsca bytowania zwierząt oraz miejsca spontanicznego rozwoju roślinności.

W Nadleśnictwie Kliniska zgodnie z ewidencją stwierdzono 2 zadrzewienia o łącznej powierzchni 0,11 ha.

Tabela 58 Zestawienie zadrzewień.

Oddz., pododdz.	Pow. [ha]	Oddz., pododdz.	Pow. [ha]
328 d	0,09	474 l	0,02

W Nadleśnictwie Kliniska zgodnie z ewidencją stwierdzono 3 remizy o łącznej powierzchni 1,50 ha, natomiast remiz, jako powierzchni nie tworzących osobnych wydziełów stwierdzono 46 szt., o łącznej powierzchni 5,56 ha.

Tabela 59 Zestawienie remiz nie tworzących osobnych wydziełów.

Oddz., pododdz.	Pow. [ha]	Oddz., pododdz.	Pow. [ha]
Remizy ewidencyjne w Nadleśnictwie Kliniska			
218A h	0,90	643 f	0,24
283 a	0,36		
Remizy nie tworzące osobnych wydziełów			
54 b	0,30	536 a	0,08
119A a	0,20	538 a	0,08
148 b	0,07	541 a	0,16
162 f	0,15	544 d	0,10
190 i	0,06	546 a	0,08
211 d	0,10	558C i	0,10
218A a	0,25	560B h	0,15
293 i	0,10	580 d	0,05
332A a	0,10	592 a	0,15
376 d	0,15	594 a	0,10
401 g	0,14	600 a	0,08
406 b	0,10	627 b	0,08
415 j	0,20	630 g	0,05
416 d	0,05	697 c	0,04
416 d	0,20	697 d	0,05
416 g	0,15	727 c	0,04
416 h	0,15	766 a	0,13
441 d	0,20	767 b	0,15
446 a	0,08	807 b	0,05
452 b	0,15	807 f	0,10
490 d	0,11	826 b	0,12
494 b	0,15	832 b	0,26
526 j	0,10	905 a	0,10

- **Grunty pozostawione do naturalnej sukcesji.**

W Nadleśnictwie Kliniska pozostawiono grunty do naturalnej sukcesji w 51 wydzieleniach o łącznej powierzchni 99,77 ha. Obejmują one grunty gdzie nie planuje się zabiegów gospodarczych z uwagi na ich rolę w ekosystemie oraz uwarunkowania lokalne. Wykaz takich powierzchni przedstawia poniższa tabela:

Tabela 60 Zestawienie gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji.

Lp.	Leśnictwo oddz.	pow. [ha]	Ogólny opis, walory przyrodnicze
1.	Jankowo 11 f	1,03	BMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.- 50%; Przest.- Św 40m ³ , So 10m ³
2.	Jankowo 12 g	0,91	BMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.- 50%; Przest.- Św 30m ³ , Brz 10m ³
3.	Jankowo 12 h	1,39	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-70%; Przest.- Ol 30m ³ .
4.	Jankowo 13 h	0,65	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-70%; Przest.- Brz 55m ³ , Dbs 5m ³ , Ol 7m ³ .
5.	Rurzyca 115 h	0,98	BMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- Brz 15m ³ .
6.	Rurzyca 218A m	1,07	LMśw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-40%; Przest.- So 5m ³ , Brz 4m ³ . Powierzchnia nie do odnowienia ze względu na podłoże. Próby podejmowane kilkakrotnie w ciągu 20 lat. Konieczne badania glebowe.
7.	Bącznik 264 a	0,88	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-50%;.
8.	Załom 304 l	0,04	BMśw, pokrywa zadarniona;
9.	Strumiany 440 a	1,52	Bśw, pokrywa zadarniona; Podsz.-40%; Sukcesja istniejąca od lat 20 - dawny pas p.poż. z wydiami wzdłuż całego oddziału.
10.	Poczernin 558B c	1,05	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-80%;
11.	Poczernin 558C p	0,60	Lw, pokrywa zadarniona; Podsz.-60%; Przest.- Ol 1200m ³ .
12.	Poczernin 559A i	0,40	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-40%.
13.	Poczernin 559A l	1,31	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-70%; Przest.- Ol 30m ³ .
14.	Poczernin 559A o	0,81	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%.
15.	Poczernin 572 b	4,37	OIJ, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-60%; Przest.- Ol 50m ³ , Brz 50m ³ .
16.	Poczernin 573 k	0,40	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-50%; Przest.- Brz 2m ³ .
17.	Poczernin	2,23	BMśw, pokrywa silnie zadarniona;

Lp.	Leśnictwo oddz.	pow. [ha]	Ogólny opis, walory przyrodnicze
	575 o		Podsz.-80%; Przest.- So 165m ³ . Sukcesja istniejąca od lat 20, teren zalewany przy rzece.
18.	Wielgowo 609 i	0,40	Bśw, pokrywa zadarniona; Podsz.-10%.
19.	Sowno 625 f	4,58	BMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-40%; Przest.- So 5m ³ , Św 25m ³ .
20.	Sowno 625 i	3,64	LMb, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-10%; Przest.- So 10m ³ , Św 13m ³ .
21.	Sowno 649 g	1,70	OIJ, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-90%; Przest.- Ol 55m ³ , Js 11m ³ , Św 4m ³ .
22.	Sowno 647 h	0,83	OIJ, pokrywa zadarniona; Przest.- Ol 26m ³ , Dbs 3m ³ , Js 1m ³ .
23.	Poczernin 664 c	0,82	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-40%; Przest.- Brz 80m ³ .
24.	Poczernin 664 g	2,63	LMb, pokrywa zachwaszczona; Przest.- Ol 90m ³ , So 80m ³ , Brz 30m ³ .
25.	Poczernin 664 l	0,63	LMb, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-10%.
26.	Poczernin 676 c	4,62	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- Brz 15m ³ , Dbs 30m ³ , Bk 5m ³ .
27.	Poczernin 677 c	1,50	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- Ol 45m ³ .
28.	Poczernin 678 g	1,76	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-50%; Przest.- Ol 45m ³ .
29.	Poczernin 683 f	1,19	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Przest.- Ol 95m ³ .
30.	Cisewo 718A b	3,26	BMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-60%; Przest.- So 105m ³ , Brz 45m ³ .
31.	Niedźwiedz 722 b	17,14	LMb, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- So 65m ³ , Brz 20m ³ .
32.	Niedźwiedz 723A a	9,44	LMb, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- So 40m ³ , Brz 20m ³ .
33.	Niedźwiedz 724 b	1,68	BMb, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-10%.
34.	Poczernin 735 n	0,85	OIJ, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- Ol 25m ³ , Brz 10m ³ .
35.	Poczernin 736 c	0,78	OIJ, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-60%; Przest.- Ol 25m ³ , Brz 5m ³ .
36.	Cisewo 758 g	0,57	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-40%; Przest.- Ol 9m ³ , Brz 10m ³ , Os 3m ³ , So 2m ³ .
37.	Niedźwiedz 769 i	0,56	LMb, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-70%;.
38.	Niedźwiedz	2,27	LMb, pokrywa silnie zadarniona;

Lp.	Leśnictwo oddz.	pow. [ha]	Ogólny opis, walory przyrodnicze
	771 b		Podsz.-20%; Przest.- Brz 15m ³ , So 12m ³ .
39.	Niedźwiedz 773 d	0,99	LMb, pokrywa silnie zadarniona; Przest.- So 30m ³ .
40.	Niedźwiedz 805 p	0,07	Bśw, pokrywa zadarniona;
41.	Morawsko 841 d	0,00	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%;
42.	Niedźwiedz 853A j	0,02	LMśw, pokrywa mszysta; Podsz.-10%.
43.	Morawsko 854 g	0,02	Lśw, pokrywa zadarniona; Podsz.-10%.
44.	Morawsko 855 k	2,86	LMśw, pokrywa zadarniona; Podsz.-20%; Przest.- Md 15m ³ , Bk 20m ³ , Brz 50m ³ , So 10m ³ . Tereny pod i pomiędzy LE, przejęte w 2017 r. W ub. 10 leciu TR (L.EN) ciągnące się wzdłuż całego oddziału.
45.	Morawsko 868 k	0,03	LMśw, pokrywa zadarniona; Podsz.-10%; Przest.- Brz 3m ³ .
46.	Morawsko 868 l	1,81	LMśw, pokrywa zadarniona; Podsz.-10%; Przest.- Brz 10m ³ , Bk 1m ³ , So 3m ³ . Tereny pod i pomiędzy LE, przejęte w 2017 r. W ub. 10 leciu TR (L.EN) ciągnące się wzdłuż całego oddziału.
47.	Morawsko 869 k	1,98	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- Brz 40m ³ , So 10m ³ .
48.	Cisewo 906 n	0,79	LMw, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-40%; Przest.- Brz 20m ³ , So 10m ³ , Ol 5m ³ , Św 15m ³ .
49.	Niedźwiedz 907A k	1,15	OIJ, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-50%.
50.	Niedźwiedz 909 c	8,68	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%; Przest.- Ol 50m ³ .
51.	Niedźwiedz 909 h	0,87	Ol, pokrywa silnie zadarniona; Podsz.-30%.

- **Grunty objęte szczególną ochroną.**

W Nadleśnictwie Kliniska objęto szczególną ochroną 5 wydzieleń o łącznej powierzchni 1,39 ha.

Tabela 61 Wykaz powierzchni objętych szczególną ochroną

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Nazwa i opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Uwagi
	Oddz.	Leśnictwo			
1.	218 g	Rurzyca	0,07	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego	
2	245 b	Bącznik	0,27	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego. Liczne wielogatunkowe przestoje z przewagą Brz, Ak, Dg.	
3	332A c	Rurzyca	0,28	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego. Przestoje Db i Ak.	
4	416 j	Zalom	0,14	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego. Liczne wielogatunkowe przestoje z przewagą So, Db.	
5	819 c	Morawsko	0,63	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego. Przestoje z przewagą So, Db.	

Gospodarka na tym obszarze powinna zmierzać do zapewnienia takich warunków środowiska, które gwarantują zachowanie cennych biotopów.

- **Ekosystemy referencyjne**

Ekosystemy referencyjne to reprezentatywne przykłady istniejących ekosystemów zachowane w stanie naturalnym bądź zbliżonym do naturalnego.

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska wyznaczono ekosystemy referencyjne zgodnie Zarządzeniem nr 23/2016 Nadleśniczego Nadleśnictwa Kliniska z dnia 01.04.2016 r. na łącznej powierzchni 518,02 ha.

Tabela 62 Wykaz ekosystemów referencyjnych

Adres	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Adres	Rodzaj pow.	Pow. [ha]
01-1 -f	E-N	1,09	05-313 -c	D-STAN	3,49
01-11 -d	D-STAN	1,48	05-313 -g	D-STAN	1,64
01-11 -f	SUKCESJA	1,03	05-400 -d	D-STAN	8,23
01-12 -g	SUKCESJA	0,91	05-439 -b	D-STAN	2,88
01-12 -h	SUKCESJA	1,39	06-326 -k	D-STAN	3,49
01-13 -h	SUKCESJA	0,65	06-326 -l	D-STAN	1,78
01-26 -b	D-STAN	6,42	06-333 -c	D-STAN	4,88
01-26 -g	D-STAN	13,92	06-389 -m	D-STAN	2,49
02-125 -c	D-STAN	1,49	06-389 -o	D-STAN	0,96
02-125 -d	D-STAN	1,19	06-389 -p	D-STAN	3,66
02-126 -b	D-STAN	0,48	06-413 -b	D-STAN	6,84
02-126 -f	D-STAN	1,69	06-413 -c	D-STAN	13,34
02-127 -c	D-STAN	1,02	06-413 -d	D-STAN	1,31
02-127 -d	D-STAN	1,57	06-426 -k	D-STAN	4,77
02-128 -h	D-STAN	0,47	07-516 -g	E-N	0,45
02-128 -l	D-STAN	0,88	07-519 -k	D-STAN	6,36
02-154 -f	D-STAN	2,26	07-556 -d	D-STAN	6,42
02-154 -g	D-STAN	0,52	07-557 -d	D-STAN	7,24
02-154 -i	D-STAN	4,22	07-557 -f	D-STAN	4,27
02-154 -j	D-STAN	1,7	07-557 -g	D-STAN	1,07
02-177 -m	E-LS	0,87	07-558 -n	D-STAN	0,44
02-187 -j	D-STAN	2,05	07-558 -o	D-STAN	1,2
02-187 -k	D-STAN	0,8	07-560 -l	D-STAN	0,61
02-187 -p	D-STAN	4,67	07-566 -b	D-STAN	12,61
02-80 -c	D-STAN	2,94	07-571 -j	D-STAN	1,63
03-145 -c	D-STAN	3,67	07-575 -c	D-STAN	9,65
03-146 -b	D-STAN	0,74	07-575 -n	D-STAN	2,66
03-259 -f	D-STAN	5,06	07-575 -o	SUKCESJA	2,23
03-259 -h	D-STAN	1,1	07-664 -d	D-STAN	1,67
03-259 -i	D-STAN	7,34	07-664 -f	D-STAN	1,74
03-92 -f	D-STAN	3,36	07-664 -g	SUKCESJA	2,63
03-92 -g	D-STAN	1,78	07-664 -h	D-STAN	0,6
03-92 -h	D-STAN	1,85	07-664 -i	BAGNO	0,4
03-94 -g	D-STAN	4,46	07-664 -j	BAGNO	1,82
03-94 -h	D-STAN	1,25	09-776 -m	D-STAN	2,06
03-95 -g	D-STAN	6,41	10-692 -c	D-STAN	2,68
05-313 -b	D-STAN	1,59	10-692 -g	D-STAN	4,24

Adres	Rodzaj pow.	Pow. [ha]
10-705 -a	D-STAN	2,75
10-705 -b	D-STAN	6,64
10-759 -a	D-STAN	1,89
11-719 -b	D-STAN	7,84
11-721 -b	D-STAN	5,76
11-722 -a	D-STAN	12,64
11-722 -b	SUKCESJA	17,14
11-722 -c	D-STAN	4,9
11-723 -a	D-STAN	10,47
11-723 -b	D-STAN	9,69
11-723A -a	SUKCESJA	9,44
11-723A -b	D-STAN	5,29
11-723A -c	D-STAN	4,8
11-724 -a	BAGNO	12,16
11-724 -b	SUKCESJA	1,68
11-724A -b	D-STAN	9,29
11-747 -a	D-STAN	19,89
11-748 -a	D-STAN	21,03
11-749 -a	D-STAN	11,71
11-750 -a	D-STAN	9,12
11-751 -b	D-STAN	3,59
11-769 -a	D-STAN	1,08
11-769 -b	D-STAN	1,4
11-769 -c	D-STAN	0,97
11-769 -d	D-STAN	2,51
11-769 -f	D-STAN	0,87

Adres	Rodzaj pow.	Pow. [ha]
11-769 -g	D-STAN	3,79
11-769 -h	D-STAN	4,84
11-769 -i	SUKCESJA	0,56
11-769 -j	D-STAN	3,74
11-770 -a	D-STAN	8,43
11-770 -b	D-STAN	5,87
11-770 -c	D-STAN	0,7
11-771 -a	D-STAN	3,1
11-771 -b	SUKCESJA	2,27
11-772 -f	D-STAN	5,83
11-773 -b	D-STAN	5,11
11-773 -c	D-STAN	1,38
11-773 -d	SUKCESJA	0,99
11-774 -a	D-STAN	17,15
11-774 -b	D-STAN	4,55
11-881 -b	D-STAN	1,93
11-904 -i	D-STAN	0,25
11-904 -j	D-STAN	1,76
11-905 -f	D-STAN	2,65
11-907 -b	D-STAN	1,39
12-859 -b	D-STAN	1,94
12-859 -c	D-STAN	1,51
12-877 -f	D-STAN	5,38
13-263 -c	D-STAN	4,1
13-263 -d	D-STAN	3,84
13-267 -c	D-STAN	1,65

- **Bagna.**

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska występuje 122 osobno wydzielonych ewidencyjnie bagien. Tereny bagienne zajmują ogólną powierzchnię 146,62 ha, co stanowi 0,6% ogólnej pow. Nadleśnictwa. Prócz bagien ewidencyjnych występują bagna nie tworzące wydzielen taksacyjnych. Ważność tych biotopów i ich znaczenie dla ekosystemu jest oczywista. Bagna-mokradła najczęściej położone są w nieckach terenowych, w przedłużeniach rynien jeziornych itp. stanowią enklawy wśród leśnych siedlisk świeżych.

Tabela 63 Wykaz bagien ewidencyjnych w Nadleśnictwie Kliniska

Adres	Pow [ha]
1 -a	0,93
113 -f	0,38
114 -g	0,43
119B -p	0,05
124 -g	0,36
151 -f	0,23
155 -k	0,81
155 -n	0,74
173 -a	0,47
173 -j	0,4

Adres	Pow [ha]
178 -f	0,35
182 -b	0,63
182 -k	1,06
2 -c	0,36
2 -f	1,1
201 -f	0,6
242 -g	3,27
264 -j	1,37
284 -k	0,36
316 -j	0,26
361 -i	1,2
441 -f	0,33

Adres	Pow [ha]
46 -c	0,4
467 -c	0,51
467 -f	0,51
47 -a	0,33
472 -b	0,12
473 -i	0,75
474 -i	0,27
474 -l	0,06
474 -m	0,03
474 -y	0,02
482 -h	0,6
511 -b	0,17
511 -c	0,59
514 -i	0,26
516 -c	1,45
519 -c	0,17
558 -g	0,26
558B -b	2,99
558C -g	0,06
560B -j	2,26
561 -i	1,98
562 -f	0,27
562 -i	0,57
564 -f	0,48
564 -h	0,25
564 -j	0,28
564 -k	0,29
566 -g	2,7
567 -n	0,42
568 -j	0,26
569 -f	1,18
569 -i	1,36
572 -h	4,91
573 -c	0,26
573 -g	0,44
573 -i	9,09
573A -b	0,41
573A -g	1,56
573A -o	0,25
573A -p	0,09
575 -f	0,1
620 -g	0,28
649 -c	0,51
649 -g	1,1
663 -d	0,66
663 -f	0,81
664 -b	5,59
664 -i	0,4
664 -j	1,82
665 -o	0,44
665 -t	0,52

Adres	Pow [ha]
666 -c	2,23
675 -h	4,46
676 -b	1,04
677 -b	3,8
677 -d	0,39
683 -c	0,34
690 -c	0,44
692 -d	0,73
698 -j	0,83
704 -b	0,03
704 -d	0,1
707 -f	0,47
724 -a	12,16
735 -f	3,28
735 -j	3,86
738 -b	0,91
75 -n	0,55
75 -o	0,5
76 -c	0,83
79 -c	2,05
800 -k	0,92
819 -l	0,75
821 -c	0,58
825 -i	0,54
835 -l	0,93
842 -h	0,75
857 -h	0,51
858 -c	0,42
876 -d	0,38
878 -h	0,3
879 -b	0,58
879 -m	1,61
882 -i	0,33
883 -h	1,81
884 -k	0,77
888 -d	12,68
890 -c	0,46
890 -f	1,3
891 -d	2,54
906A -a	1,5
906A -c	1,71
907A -a	0,39
907A -d	0,23
907A -f	0,82
908 -h	0,34
909 -b	4,36
92 -b	0,59
93 -f	1,91
93 -l	0,83

W Nadleśnictwie Kliniska występuje 226 bagien nie stanowiących osobnych wydzieleń na łącznej powierzchni 24,36 ha.

Tabela 64 Wykaz bagien nie stanowiących osobnych wydzieleń w Nadleśnictwie Kliniska.

Adres	Położenie	Pow. [ha]
1 -d	S	0,05
10 -a	NW	0,05
100 -f	E	0,1
109 -c	E	0,03
109 -c	C	0,1
113 -c	C	0,1
144 -l	NW	0,13
145 -f	SW	0,26
146 -g	NE	0,18
147 -l	E	0,04
15 -i	NE	0,11
15 -j	NE	0,04
15 -j	W	0,06
151 -a	S	0,1
156 -c	N	0,05
159 -c	C	0,15
159 -c	S	0,05
171 -a	N	0,15
171 -a	NW	0,2
171 -a	SW	0,16
171 -b	NE	0,18
171 -b	SW	0,09
172 -i	NE	0,18
173 -i	C	0,1
173 -i	SE	0,15
181 -h	S	0,15
183 -c	N	0,05
189 -a	N	0,18
190 -h	NW	0,11
201 -a	E	0,05
202 -b	SW	0,1
204 -g	SW	0,05
206 -a	N	0,07
206 -a	E	0,07
206 -a	NW	0,05
206 -a	C	0,06
206 -a	SE	0,09
219 -a	N	0,25
222 -l	E	0,07
228 -f	E	0,03
244 -m	C	0,04
244 -m	C	0,07
244 -m	E	0,05
244 -m	NE	0,1
267 -i	E	0,1
267 -j	SW	0,05

Adres	Położenie	Pow. [ha]
267 -k	C	0,05
267 -k	SW	0,15
268 -c	NE	0,15
283 -d	N	0,05
283 -d	S	0,1
283 -g	NE	0,35
283 -g	NW	0,18
284 -l	NE	0,02
290 -t	S	0,1
308 -c	NE	0,03
311 -b	S	0,05
32 -l	SE	0,1
327 -c	S	0,05
329 -f	E	0,02
332A -a	NE	0,1
332A -b	N	0,05
332A -i	W	0,03
332A -i	C	0,1
359 -d	N	0,03
365 -d	SE	0,07
390 -a	E	0,15
392 -b	C	0,05
394 -d	C	0,1
394 -d	SW	0,05
394 -n	C	0,4
394 -n	SW	0,05
413 -f	W	0,05
422 -c	E	0,1
422 -c	S	0,2
429 -d	W	0,1
433 -b	N	0,05
433 -i	N	0,24
445 -h	C	0,03
467 -d	N	0,07
47 -b	N	0,05
470 -a	SE	0,1
474 -i	N	0,08
475 -i	NW	0,05
484 -a	C	0,1
49 -h	S	0,1
49 -j	S	0,05
490 -f	W	0,08
510 -c	C	0,05
510 -c		0,1
513 -i	C	0,05
513 -i	W	0,1
514 -d	SW	0,11

Adres	Polożenie	Pow. [ha]
520 -d	C	0,1
552 -k	C	0,05
557 -f	N	0,05
557 -g	W	0,1
558 -f	S	0,1
558 -o	C	0,15
558 -p	E	0,1
558 -p	SW	0,15
558 -s	C	0,1
558B -a	NE	0,1
558B -d	C	0,1
558B -d	E	0,1
558C -f	W	0,1
558C -j	S	0,03
559 -c	S	0,05
56 -d	SW	0,05
56 -f	SW	0,06
560A -b	N	0,3
561 -f	N	0,15
561 -f	W	0,15
561 -h	SE	0,15
561 -l	NW	0,1
562 -b	N	0,1
562 -d	S	0,1
562 -g	N	0,1
563 -i	NW	0,05
563 -j	S	0,05
564 -i	S	0,1
567 -h	W	0,06
568 -f	NE	0,05
568 -h	N	0,05
568 -h	C	0,05
568 -h	E	0,05
568 -h	W	0,05
57 -h	S	0,05
57 -k	E	0,1
570 -g	W	0,1
573 -b	C	0,3
573 -d	C	0,15
573 -f	N	0,1
573 -f	NE	0,05
573 -f	NW	0,05
573 -h	E	0,15
573 -j	SE	0,24
573A -a	C	0,1
573A -a	W	0,15
573A -n	C	0,1
573A -n	E	0,05
575 -a	W	0,16
58 -d	C	0,1
58 -d	S	0,1

Adres	Polożenie	Pow. [ha]
588 -h	SE	0,05
606 -f	SE	0,1
606 -g	S	0,2
639 -d	E	0,05
653 -a	C	0,25
663 -c	NW	0,15
664 -n	N	0,05
667 -d	C	0,1
667 -d	C	0,15
667 -f	N	0,05
675 -g	C	0,2
675 -j	S	0,15
677 -a	N	0,1
677 -a	W	0,1
678 -a	C	0,2
678 -c	N	0,15
681 -i	S	0,05
683 -b	W	0,1
684 -d	SE	0,15
687 -a	NE	0,11
690 -b	N	0,05
693 -c	NE	0,06
735 -h	W	0,1
736 -f	NE	0,2
737A -a	S	0,3
737A -a	SE	0,05
751 -d	SW	0,35
76 -d	C	0,2
78 -c	SW	0,05
8 -a	N	0,05
800 -j	W	0,07
815 -j	S	0,13
817 -f	W	0,15
817 -g	C	0,1
820 -h	C	0,15
821 -d	C	0,15
832 -g	NW	0,1
832 -g	SE	0,05
832 -l	C	0,1
843 -a	S	0,15
843 -b	NW	0,2
843 -b	SW	0,05
844 -a	SW	0,12
845 -j	E	0,15
856 -d	W	0,15
858 -g	SW	0,15
860 -i	S	0,05
874 -c	C	0,2
874 -c	W	0,1
876 -a	SW	0,1
880 -a	NE	0,05

Adres	Położenie	Pow. [ha]
880 -a	S	0,2
881 -b	S	0,05
881 -c	SW	0,02
882 -c	NE	0,2
882 -c	SW	0,15
882 -d	SE	0,05
882 -k	SW	0,15
883 -a	C	0,05
883 -a	NE	0,05
884 -c	E	0,15
886 -m	S	0,24
887 -a	C	0,05
887 -l	S	0,1
887 -o	SW	0,15
888 -c	NW	0,15

Adres	Położenie	Pow. [ha]
888 -j	NE	0,1
889 -a	NE	0,07
889 -c	C	0,05
889 -f	S	0,05
890 -g	SE	0,05
891 -a	E	0,05
891 -b	E	0,2
891 -h	SW	0,4
904 -d	N	0,1
906 -a	C	0,1
907 -g	S	0,1
908 -c	C	0,05
908 -c		0,15
908 -c	E	0,2
909 -g	W	0,3

Fakultatywne wskazania ochronne:

- wokół bagien zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego.
- **Czynna ochrona zimowisk nietoperzy**

Na gruncie leśnictwa Załom w oddz. 385b,c; 386 stwierdzono kompleks 11 podziemnych schronów (bunkrów) z czasów II wojny światowej, będące obecnie miejscem zimowania nietoperzy.

Na gruncie leśnictwa Morawsko oddz. 834 f, zinwentaryzowano stary kilkudziesięciometrowy tunel podziemny – pozostałość nieistniejącego już pałacu Heningsholm, gdzie również hibernują nietoperze.

Tabela 65 Wykaz obiektów stanowiących zimowiska nietoperzy

Leśnictwo, Oddz.	Opis
Załom, 385b,c; 386c,d.	11 podziemnych schronów (bunkrów) z czasów II wojny światowej
Morawsko, 834 f	Tunel podziemny – pozostałość nieistniejącego już pałacu Heningsholm

Fakultatywne wskazania ochronne:

- zabezpieczenie obiektów przed antropopresją- zamknięcie dostępu dla osób postronnych;
- tworzenie miejsc zimowania poprzez adaptację istniejących obiektów podziemnych.
- **Wyłączone drzewostany nasienne.**

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska występują 2 wyłączone drzewostany nasienne So.

Tabela 66 Powierzchnia WDN i gatunek nasienny

Gatunek panujący	Oddział, pododdział, powierzchnia w ha	Powierzchnia ogółem ha
So	863 i – 8,24 864 g – 2,32	10,56
Razem		10,56

- **Gospodarcze drzewostany nasienne.**

W Nadleśnictwie podczas prac taksacyjnych, zinwentaryzowano 50 gospodarczych drzewostanów nasiennych na powierzchni 194,59 ha.

Tabela 67 Powierzchnia GDN i gatunek nasienny

Gatunek panujący	Powierzchnia
So	160,46
Bk	11,22
Dbb	4,16
Dbs	4,39
Ol	13,93
Razem	194,16

Gospodarcze drzewostany nasienne cechuje dobra jakość hodowlana i techniczna.

Tabela 68 Wykaz GDN

Lokalizacja Oddział, pododdział	Gatunek nasienny – powierzchnia ha				
	So	Db.b	Db.s	Bk	Ol
10-14-1-01-30 -g	3,40	-	-	-	-
10-14-1-02-77 -c	5,25	-	-	-	-
10-14-1-02-177 -c	-	-	-	-	1,47
10-14-1-02-177 -f	-	-	-	-	3,22
10-14-1-02-177 -g	-	-	-	-	2,94
10-14-1-02-177 -h	-	-	-	-	0,95
10-14-1-02-177 -j	-	-	-	-	1,31
10-14-1-04-193 -g	3,08	-	-	-	-
10-14-1-04-231 -d	3,77	-	-	-	-
10-14-1-04-231 -f	9,50	-	-	-	-
10-14-1-13-242 -d	5,32	-	-	-	-
10-14-1-13-242 -f	4,63	-	-	-	-
10-14-1-13-242 -i	2,92	-	-	-	-
10-14-1-13-242 -j	1,52	-	-	-	-
10-14-1-04-248 -d	3,26	-	-	-	-
10-14-1-04-248 -f	13,64	-	-	-	-
10-14-1-04-273 -g	0,51	-	-	-	-
10-14-1-04-273 -m	3,17	-	-	-	-
10-14-1-13-285 -c	4,05	-	-	-	-
10-14-1-13-309 -g	1,39	-	-	-	-
10-14-1-13-309 -m	2,57	-	-	-	-
10-14-1-13-310 -f	2,24	-	-	-	-
10-14-1-13-310 -g	2,10	-	-	-	-
10-14-1-07-615 -d	-	4,16	-	-	-
10-14-1-07-615 -g	3,86	-	-	-	-
10-14-1-07-615 -h	4,34	-	-	-	-
10-14-1-07-615 -i	11,73	-	-	-	-
10-14-1-07-641 -b	4,88	-	-	-	-
10-14-1-07-641 -c	5,54	-	-	-	-
10-14-1-07-641 -d	6,33	-	-	-	-

Lokalizacja Oddział, pododdział	Gatunek nasienny – powierzchnia ha				
	So	Db.b	Db.s	Bk	OI
10-14-1-07-672 -d	-	-	-	-	4,04
10-14-1-10-710 -i	-	-	1,34	-	-
10-14-1-10-712 -b	-	-	3,05	-	-
10-14-1-12-814 -a	2,92	-	-	-	-
10-14-1-12-814 -c	3,62	-	-	-	-
10-14-1-12-814 -f	5,07	-	-	-	-
10-14-1-11-849 -g	3,72	-	-	-	-
10-14-1-11-850 -f	4,81	-	-	-	-
10-14-1-11-850 -i	3,78	-	-	-	-
10-14-1-11-850 -j	3,28	-	-	-	-
10-14-1-11-851 -b	3,40	-	-	-	-
10-14-1-11-851 -f	3,35	-	-	-	-
10-14-1-11-851 -h	4,18	-	-	-	-
10-14-1-12-858 -g	-	-	-	5,22	-
10-14-1-11-864 -d	2,85	-	-	-	-
10-14-1-11-864 -f	2,12	-	-	-	-
10-14-1-11-864 -k	1,83	-	-	-	-
10-14-1-11-864 -l	3,27	-	-	-	-
10-14-1-11-864 -m	0,75	-	-	-	-
10-14-1-11-865 -i	2,75	-	-	-	-
10-14-1-12-869 -b	-	-	-	6,00	-
Razem	160,46	4,16	4,39	11,22	13,93
Ogółem	194,16				

- **Bloki upraw pochodnych i uprawy pochodne.**

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska zlokalizowanych jest 5 bloków upraw pochodnych So.

Tabela 69 Bloki upraw pochodnych w Nadleśnictwie Kliniska

Nr bloku	Gatunek	Oddział, pododdział	Pow. leśna zalesiona i niezal.
1	So	13 l, m, n, o, 14 g, h, 25 b, c, d, f, g, h, j, 26 a, b, c, d, f, g, h.	70,44
2	So	45 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, 59 b, c, d.	32,25
3	So	46 f, g, h, i, j, k, l, n, o, 60 c, d, f, g, i, j, k.	38,00
4	So	272 c, d, f, i, j, k, 273 a, b, c, f, g, h, j, k, l, m, 293 d, f, 294 a, b, c, d, f, g, 295 a, b, c, d, f, g, h.	98,76
5	So	496 b, c, d, f, g, h, i, 497 b, d, f, g, h, i.	51,34
Ogółem			290,79

Tabela 70 Uprawy pochodne w blokach w Nadleśnictwie Kliniska

Nr bloku	Oddział, pododdział	Powierzchnia w ha
1	14 h, 25 b, c, d, f, j, 26 a, c, d, f.	27,12
2	45 b, d, g, h, i, k, l, m, n, 59 b, c, d.	25,41
3	46 f, g, h, i, j, k, n, 60 c, d, f, g, i, j, k.	34,92
4	272 c, i, j, k, 273 a, b, c, j, k, l, 293 d, f, 294 a, b, d, f, 295 a, b,	76,84

Nr bloku	Oddział, pododdział	Powierzchnia w ha
	c, d, f, g.	
5	496 c, d, g, h, I, 497 f, g.	23,15
	Ogółem	187,44

W blokach zinwentaryzowano 187,44 ha (65) rejestrowanych upraw pochodnych.

Poza blokami występuje 55,51 ha (20) upraw wiadomego pochodzenia.

Lokalizacja: 25 a, i, 46 d, m, 86 d, f, 105 f, 198 b, 200 g, 209 d, 211 b, c, 213 c, 214 d, 215 i, 272 b, h, 293 c, h, 896 l.

- **Drzewa mateczne.**

Na terenie Nadleśnictwa Kliniska znajduje się 18 drzew matecznych So. Lokalizacja:

- 99 g – So nr 1260, 1261,
- 814 a – So nr 4841 – 4843, 9546 – 9548,
- 856 c – So nr 4653 – 4656, 9549,
- 863 i – So nr 4010, 4011, 4014, 9550.

- **Źródła nasion.**

- Ak – 766 g,
- Gb – 788 g,
- Kl – 673 a,
- Jw – 673 a, 671 a, h,
- Ol.s – 669 b,
- Lp – 756 h.

Brak drzewostanów i upraw zachowawczych.

- **Szkołkarstwo.**

Na terenie nadleśnictwa znajduje się szkołka leśna o powierzchni całkowitej 11,04 ha zlokalizowana w leśnictwie Sowno w oddziałach: 528 j, 529 g, 582 c, 583 a.

10. Cenne obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie Nadleśnictwa Kliniska.

Tabela 71 Wykaz obiektów archeologicznych

Lp.	Strefa	Leśnictwo Oddz. poddz.	Ogólny opis
1.	W I*	Niedźwiedź 908a	Koszewo, stan.1 (AZP*:33-09/19) Grodzisko z wczesnego średniowiecza, osada ze średniowiecza wpisana w rejestr zabytków nr 583, decyzją Kl.1.6801/20/68 z dnia 16.12.1968r
2.	W I	Sowno 476h	Sowno, stan.1 (AZP:30-09/6) Cmentarzysko kurhanowe ze starożytności, osadnictwo epoki neolitu
3.	W II*	Rurzyca 218A p,r	Lubczyna, stan.5 (AZP:29-07/1)
4.	W II	Rurzyca 218 A p,r	Pucice, stan.4 (AZP:30-07/2)
5.	W II	Morawsko 861b	Szczecin Jezierzycy, stan.1 (AZP:32-07/1)

Lp.	Strefa	Leśnictwo Oddz. poddz.	Ogólny opis
6.	W II	Morawsko 869g	Szczecin Jezierzycze, stan.11 (AZP:32-07/5)
7.	W II	Niedźwiedź 892g,h	Jęczydół, stan.7 (AZP:32-09/1)
8.	W II	Niedźwiedź 897f,g	Jęczydół, stan.1 (AZP:32-08/32)
9.	W II	Cisewo 799g	Reptowo, stan.9 (AZP:31-08/12)
10.	W II	Sowno 620h,i,621c	Wielichówko, stan.4 (AZP:31-08/17)
11.	W II	Cisewo 802g,h,i	Morzyczyn, stan.1 (AZP:32-09/19)
12.	W II	Strumiany 434b	Podlesie, stan.2 (AZP:30-09/2)
13.	W II	Poczernin 470a,f	Poczernin, stan.2 (AZP:30-09/8)
14.	W II	Poczernin 735d-m 736b,c	Smogolice, stan.18 (AZP:31-09/26)
15.	W II	Poczernin 735d-m 736b,c	Smogolice, stan.19 (AZP:31-09/27)
16.	W II	Poczernin 735d-m 736b,c	Żarowo, stan.4 (AZP-09/30)
17.	W II	Poczernin 735d-m 736b,c	Żarowo, stan.4 (AZP-09/31)

*WI- pełna ochrona archeologiczno-konserwatorska, dla której ustala się:

-zakaz wszelkiej działalności inżynierskiej, budowlanej i innej związanej z pracami ziemnymi

-zachowanie istniejącego układu topograficznego wraz z obiektem wpisanym do rejestru zabytków

*WII- częściowa ochrona archeologiczno-konserwatorska dopuszczająca inwestowanie pod określonymi warunkami.

*AZP- (Archeologiczne Zdjęcie Polski) System dokumentacji stanowisk archeologicznych

Tabela 72 Inne obiekty kultury materialnej

Lp.	Leśnictwo Oddz. poddz.	Powierzchnia	Ogólny opis
1.	Bącznik 190g	0,10	Mogiły sześciu niemieckich leśników zastrzelonych według podań przez kłusowników. Obiekt posiada charakter „Świętego Gaju” - wokół mogił posadzone drzewa.
2.	Bącznik 245b	0,27	Cmentarz zlokalizowany w drzewostanie (So-Brz)
3.	Rurzyca 258r	0,67	Cmentarz, cis o krzewiastej formie wzrostu
4.	Załom 416j	0,14	Cmentarz poniemiecki
5.	Morawsko 781f	0,49	Cmentarz poniemiecki
6.	Morawsko 819c	0,63	Cmentarz poniemiecki z 1906r.
7.	Jankowo 130d	-	Góra lotnika
8.	Rurzyca	-	Głaz upamiętniający zatrzymanie pożaru w 1907r

Lp.	Leśnictwo Oddz. poddz.	Powierzchnia	Ogólny opis
	67b		
9.	Niedźwiedź 903n	-	Głaz, Kamień pamiątkowy z napisem
10.	Sowno 576a	-	Głaz z napisem
11.	Poczernin 681 i	-	Głaz z napisem
12.	Poczernin 576 f	-	Głaz z napisem
13.	Niedźwiedź 886 j	-	Głaz z napisem
14.	Załom 385b,c; 386c,d.	-	11 podziemnych schronów (bunkrów) z czasów II wojny światowej
15.	Morawsko 834 f	-	Tunel podziemny – pozostałość nieistniejącego już pałacu Heningsholm
16.	Rurzyca 218 g	0,07	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego
17.	Rurzyca 332A c	0,28	Cmentarz- Miejsce kultu religijnego. Przestoje Db i Ak.

Rysunek 88 Jeden ze starych cmentarzy poniemieckich na terenie N-ctwa Kliniska (Fot. Jerzy Czekirda)

11. Cenne obiekty przyrodnicze zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

- **Rezerwat „Brodogóry”**

Został ustanowiony zarządzeniem Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 lutego 1957 r (Monitor Polski nr 18 poz. 140 z 1957 r.).

Tabela 73 Ogólna charakterystyka rezerwatów występujących w zasięgu terytorialnym N-ctwa

L p	Nazwa rezerwatu	Dz. Urz. Nr poz.	Położenie Gmina	Typ rezerwatu	Powierzchnia [ha]	Cel ochrony	Uwagi
1	Brodogóry	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 lutego 1957 r (Monitor Polski nr 18 poz. 140 z 1957 r.)	Warnice	Stepowy	5,24	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych relikтового stanowiska roślinności stepowej występującej tu w zasięgu wilgotnego klimatu morskiego.	-

- **Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe**

Tabela 74 Ogólna charakterystyka zespołów przyrodniczo- krajobrazowych występujących w zasięgu terytorialnym N-ctwa

L p	Nazwa rezerwatu	Dz. Urz. Nr poz.	Położenie Gmina	Opis	Powierzchnia [ha]	Cel ochrony	Uwagi
1	Jezierzyce	Uchwała Nr X/287/07 Rady Miasta Szczecin z dnia 11.06.2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 86 z 23 lipca 2007, poz. 1430)	Szczecin	Teren wzdłuż doliny rzeki Płoni, stawy, szuwary, wilgotne łąki murawy piaskowe. Wzdłuż rzeki występują wikliny nadrzeczne, ols porzeczkowy	106,71	Ochrona wartości estetycznych i przyrodniczych cennego krajobrazu dolinnego w strefie ochronnej Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa".	-
2	Parlino-Łęczyca	Uchwała Nr XXXIII/226/06 Rady Gminy w Starej Dąbrowie z dnia 15.02.2006r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 46/06, poz.1838)	Stara Dąbrowa	Obszar o dużych walorach krajobrazowych i biocenotycznych	207,00	Cenne florystycznie jezioro Kołki z podwodnymi łąkami ramienic oraz Jezioro Łęczyckie z m. in. rogatkiem krotkoszyjkowym.	-

12. Obiekty kultury materialnej i inne przyrodnicze w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kliniska.

Danowo – najstarsze ślady osadnictwa na terenie Danowa datowane są na średniowiecze. Pierwsza wzmianka pochodzi z wieku XIV, kiedy to powstała wieś na planie nieregularnej ulicówki z folwarkiem i założeniem pałacowo-parkowym. Znajduje się tu zabytkowy kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej z 1601 r. wraz z cmentarzem przykościelnym (nr rej.: A-1284 z 1.08.1989 r.). Świątynia zbudowana została w stylu późnego gotyku z kamienia polnego. Początkowo nie posiadała wieży. Oszalowaną deskami dzwonnicej dobudowano w XVIII wieku, przebudowano także portal. Kolejną przebudowę świątynia przeszła w połowie XIX stulecia, kiedy nadano jej wiele elementów neogotyckich. W czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu kościół popadł w ruinę. Jego odbudowę rozpoczęto w roku 1995 z inicjatywy samych mieszkańców wsi, którzy wytrwale pracowali przy odbudowie swojego kościoła. Obecnie jest to niewielki kościółek salowy, zbudowany z kamienia polnego i cegły (obramowania okienne). Wieża zwieńczona jest drewnianym szczytem.

Grzędzice – wieś została założona na początku XIII wieku jako własność biskupstwa kamieńskiego. Wieś okolnica z centralnie położonym naturalnym stawem i zabytkowym kościołem pw. św. Piotra i Pawła (nr rej.: A-1454 z 30.07.1955 r.). Jest to późnogotycka, salowa świątynia z kamienia polnego i cegły, pochodząca z pierwszej połowy XV wieku, z wieżą dobudowaną w XVI wieku. Zabytkowe wyposażenie stanowią m.in.: neogotycki ołtarz z drewna lipowego z 1910 r., w nim krzyż w formie Drzewa Życia (na końcach ramion wyobrażenia postaci ewangelistów), gotycka figura Chrystusa z około 1500 r., mosiężny sześcioramienny żyrandol i znajdująca się obok wejścia granitowa chrzcielnica z XIII wieku. Na wieży dwa dzwony – jeden z XVII wieku odlany w Szczecinie, drugi żeliwny ze Stargardu. Najbardziej cenne są polichromie z lat 1450-1470, przedstawiające 33 postaci w scenach biblijnych, odkryte w 1912, odrestaurowane w 1954. Przedstawiono w nich m.in. 13 scen pasyjnych. Unikalne i najstarsze na Pomorzu Zachodnim polichromie grzędzickie zostały namalowane przez nieznanego malarza (prawdopodobnie związanego ze Stargardem). Malowidła występują na wszystkich ścianach kościoła.

Kobylanka – pierwsza wzmianka o wsi Kobylanka, pochodzi z 1220 r. (lub jak podają inne źródła z 1233 r.) dokument jest związany z istniejącym już wówczas klasztorze cystersów w Kołbaczu, Kobylanka zaś była wsią przyklasztorną. Kolejna wzmianka o Kobylance pochodzi z roku 1304 w dokumencie dotyczącym rodziny książęcej i klasztoru cystersów w Kołbaczu. W 1304 roku książę szczeciński Otto I darował Kobylankę zakonowi cystersów w Kołbaczu (istnieje legenda, jakoby cystersi wypasali na terenie Kobylanki konie, stąd nazwa Kobylanka). Gdy na Pomorzu Zachodnim w 1537 roku wprowadzono reformację, Kobylanka została oddana w dobra książąt zachodniopomorskich, a w 1648 roku dostała się w dobra elektorów brandenburskich. Zabytki i obiekty historyczne:

- lipa "Wieniec Zgody", która została zasadzona w 1460 roku przez burmistrzów Stargardu i Szczecina, jako symbol lub bardziej gest, który miał położyć kres walkom tych miast o prymat nad handlem zachodniopomorskim. Na pamiątkę tego wydarzenia co 100 lat sadi się lipę (przy ulicy Bolesława Chrobrego, gdzie słynna lipa jest zasadzona, rośnie cały ich szpaler), w pobliżu *Plac Zgody* - z umieszczonym centralnie "drzewem-fontanną";
- stary poniemiecki cmentarz ewangelicki, znajduje się na nim ok. 100 mogił głównie z przełomu XIX i XX wieku;
- kościół pw. św. Antoniego Padewskiego z lat 1934-36.

Małkocin – początki istnienia wsi sięgają IX-X wieku, świadczą o tym ślady grodziska nad Małką. W latach 1490-1790 Małkocin był lennem rodziny Weyer, zaś od 1867 do 1945 należał do rodu von Leoper. W centralnej części wsi w XV wieku wzniesiono salowy kościół pw. św. Józefa Oblubieńca (nr rej.: 361 z 12.09.1958 r.), który w końcu XVI wieku uległ spaleni. Świątynię odbudowano dopiero w 1854 r. Wieża kościelna wykonana z ciosów granitowych i cegieł na planie kwadratu o zdobieniach wzorowanych na wieżach kościoła Mariackiego w Stargardzie. W kościele zachowały się dwa oryginalne witraże z 1888 i 1903 r., dzwon z 1594 r., dziewiętnastowieczna pseudogotycka wapienna chrzcielnica oraz starsza granitowa na zewnętrznej ścianie kościoła. Na przykościelnym cmentarzu wznosi się obelisk wykonany z czarnego granitu poświęcony mieszkańcom Małkocina i Małkowin poległym podczas I wojny światowej.

Na północno-zachodnim skraju wsi znajduje się XIX-wieczny zabytkowy zespół pałacowy (nr rej.: A-1512 z 3.06.1977 r. i 31.12.1979 r.), w skład którego wchodzi dwupiętrowy pałac w stylu klasycystycznym, do którego przylega zespół parkowy (5 ha) z ciekawą architekturą krajobrazu i wiekowymi okazami drzew. Obok pałacu zobaczyć można kompleks dawnych, kamiennie-ceglanych budynków folwarcznych.

Przy drodze do Warchlina zachował się murowany gołębnik w kształcie wieży z 1854 r. (nr rej.: A-1488 z 15.10.1996 r.).

Poczernin – rejon wsi stanowi teren osadnictwa na Ziemi Stargardzkiej w połowie XIII wieku, ale już we wczesnym średniowieczu istniało tu, nad brzegiem Iny, grodzisko obronne oraz osada. W centrum wsi na pagórku wznosi się zabytkowy kościół parafialny pw. św. Michała Archaniola (nr rej.: A-1446 z 12.09.1958 r.), zbudowany w XV wieku z gładkich narzutowych, z wieżą zakończoną drewnianym hełmem z 1850 r. Wewnątrz świątyni znajduje się późnogotycki ołtarz z krucyfiksem z XVI wieku oraz balustrada chóru z 1600 r., a na jej ścianie wschodniej – gotyckie sakramentarium, strop drewniany belkowany, a pod prezbiterium znajduje się krypta grobowa. Kościół ma zachowane trzy gotyckie portale. Dawny cmentarz przykościelny otoczony jest kamiennym murem.

Rożnowo Nowogardzkie – we wsi znajduje się zabytkowy kościół pw. św. Antoniego z XV/XVI wieku (nr rej.: A-1265 z 5.12.1963 r.).

Rurzyca – znajduje się tutaj kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP (nr rej.: A-906 z 11.07.2011 r.) wybudowany w roku 1906 z czerwonej cegły, w stylu neogotyckim. Szczególnie

ciekawe są dębowe drzwi wejściowe i ich dekoracyjne elementy metalowe. Kościół ma budowę salową z wyraźnie wydzielonym prezbiterium (ciekawe jest to, że znajduje się ono od strony zachodniej). Wyposażenie kościoła pochodzi głównie z okresu polskiego. Na uwagę zwracają okna witrażowe. Niektóre otwory okienne zostały zamurowane. Na niewysokiej dwuspadzistej wieży znajdują się dwa dzwony żeliwne z 1870 r. Przy kościele znajduje się zabytkowy cmentarz (nr rej.: A-906 z 11.07.2011 r.).

Sowno – wieś o kształcie okolicy z centralnie położonym kościołem, w średniowieczu należąca do cystersów z Kołbacza. We wsi neogotycki kościół pw. św. Marii Magdaleny z przełomu XIX i XX w. Wewnątrz znajduje się, wykonany w połowie XVI wieku w warsztacie Hansa Peissera renesansowy ołtarz i ambona. Fundatorem był książę Barnim XI Stary, któremu legenda przypisuje osobiste wykonanie ołtarza. W kruchcie kościoła znajduje się wykonana z piaskowca, unikalna w skali europejskiej, szesnastowieczna płyta ku pamięci Mikołaja Hinze, zmarłego w 1599 r. blazna księcia Jana Fryderyka.

Szczecin Dąbie – dawniej osada słowiańska u ujścia Płoni do jeziora Dąbie. Osadę zniszczono w 1121 roku, odbudowali ją w 1176 r. niemieccy osadnicy. Gród i miasto od 1249 roku. Lokowane przez Barnima I 15 stycznia 1260 roku, gdy wziął je od cystersów w lenno. Książę zmarł w dworcu w Dąbiu w 1278 roku. Zachowały się ruiny tej budowli. Obecnie Szczecin Dąbie stanowi osiedle administracyjne będące jednostką pomocniczą miasta. Do rejestru zabytków wpisano:

- kościół Niepokalanego Poczęcia NMP (nr rej.: A-193 z 28.08.1956 r.) z XV wieku, z charakterystyczną, widoczną z daleka wieżą o wysokości 75,60 m;
- dawny cmentarz przykościelny (nr rej.: A-983 z 28.11.2011 r.);
- książęcy dworek myśliwski wybudowany po pożarze miasta w 1592 r. (nr rej.: A-804 z 22.04.1955 r.);
- fragment średniowiecznych murów obronnych z początku XIV wieku (nr rej. A-149 z 17.12.2003 r.);
- willa przy ul. Żaglowej, wybudowana w 1916-1917 r. (nr. rej.: A-896 z 23.03.1987 r.).

Tarnówko – najstarsze ślady osadnictwa pochodzą z okresu kultury lateńskiej. Potwierdzają to znaleziska archeologiczne. Pierwsza nowożytna wzmianka o wsi pochodzi z wieku XV. Tarnówko zostało założone na planie ulicówki, jako własność rodu von Petersdorf (do roku 1928). Obecnie we wsi zachowały się ruiny kościoła z XV wieku (nr rej.: A-1282 z 5.12.1969 r.) – pozostała jedynie kamienno-ceglana trój kondygnacyjna wieża, zwieńczona XIX-wieczną drewnianą nadbudówką oraz niewielkie fragmenty fundamentów kościoła. Na podwyższonym terenie okalającym znajdują się również stare nagrobki i krzyże żeliwne, świadczące o istnieniu w tym miejscu ewangelickiego cmentarza.

D. ZAGROŻENIA

Lasy narażone są na ujemne oddziaływanie kilku czynników, które mają pochodzenie:

- biotyczne,
- abiotyczne,
- antropogeniczne

1. Czynniki biotyczne

Spśród czynników przyrody ożywionej największe szkody wyrządzają:

- grzyby,
- owady,
- zwierzyzna płowa.

- **Grzyby.**

Najbardziej podatne na zagrożenia od grzybów patogenicznych są drzewostany na gruntach porolnych zagrożone przede wszystkim przez korzeniowca wieloletniego.

Całkowitą powierzchnię występowania chorób powodowanych przez grzyby patogeniczne na terenie nadleśnictwa trudno jest ustalić, gdyż szkody występują z reguły pojedynczo i widoczne są w dłuższym przedziale czasowym.

Podczas prac taksacyjnych szkody wywołane przez grzyby zinwentaryzowano w 54 wydzieleniach na ogólnej powierzchni 175,86 ha. W stopniu uszkodzenia do 20 % 121,11 ha, powyżej 20 % na powierzchni 54,75 ha

Rysunek 89 Uszkodzenia spowodowane przez grzyby (Fot. J. Czekirda)

- **Owady.**

Podczas prac taksacyjnych szkód wywołanych przez owady nie zinwentaryzowano.

- **Ssaki roślinożerne.**

Spośród czynników przyrody ożywionej największe szkody wyrządza zwierzyna płowa w drzewostanach w wieku do 20 lat. Szkody wyrządzone przez jelenie i sarny polegają głównie na zgryzaniu sadzonek i spalowaniu drzew. Szkody te dotyczą większości gatunków drzew leśnych. Ochrona upraw i młodników przed zwierzyną polega głównie na grodzeniu. Ważnym elementem jest również utrzymywanie populacji jeleni na odpowiednim poziomie, co uczyni powstałe szkody gospodarczo znośnymi.

Ostatnio obserwuje się znaczny wzrost szkód powodowanych przez bobra europejskiego zarówno w postaci podtopień jak również zgryzania całych drzew. W wyniku wzrostu populacji tego gatunku szkody występują w drzewostanach wzdłuż rzek, nad jeziorami i zbiornikami wodnymi oraz nad rowami melioracyjnymi. Zinventaryzowano uszkodzenia powodowane przez bobry o łącznej powierzchni 26,22 ha. Znaczące uszkodzenia powyżej 20 % zinventaryzowano na powierzchni 1,04 ha.

Rysunek 90 Uszkodzenia spowodowane przez bobra europejskiego (Fot. J. Czekirda)

Na terenie Nadleśnictwa zinventaryzowano uszkodzenia powodowane przez zwierzynę na ogólnej powierzchni 77,29 ha. Jednak znaczące powyżej 20 % tylko na powierzchni 26,22 ha.

2. Czynniki abiotyczne

Spośród czynników przyrody nieożywionej największe zagrożenia wywołują silnie wiejące wiatry (huragany, trąby powietrzne), opady śniegu, zmiany stosunków wodnych, susze wiosenno-letnie, w mniejszym stopniu zagrożenia związane z ekstremami temperatur (przymrozki wczesne, późne, okiść, listwy mrozowe itd.). Na terenie nadleśnictwa zinventaryzowano uszkodzenia

powodowane przez czynniki abiotyczne na ogólnej powierzchni 27,23 ha. Znaczące uszkodzenia powyżej 20 % na powierzchni 11,94 ha.

- **Wiatry.**

W ostatnich latach jesteśmy świadkami wyraźnie wzrastającego (w sensie globalnym) zagrożenia silnie wiejącymi wiatrami. Na pogodowe huśtawki i zawirowania ma wpływ nie tyle większe ścieranie się klimatu morskiego i kontynentalnego, co zmiany klimatyczne będące następstwem zakłócenia bilansu dwutlenku węgla w atmosferze. Zmiany te przyczyniają się do powstania licznych fal huraganowych wiatrów: gwałtownych burz połączonych z bardzo silnymi wiatrami i gradobiciem.

- **Gradobicia.**

Opad gradu następuje zwykle w cieplej porze roku z mocno rozbudowanych chmur typu cumulonimbus. Obfity grad ze szczególnie dużymi gradzinami, tzw. gradobicie może spowodować znaczące straty. Najczęstszą przyczyną występowania gradobicia jest powstawanie chmur gradowych na skutek silnych, pionowych ruchów powietrza. Powstanie gradu następuje podczas, gdy silne prądy wiatru unoszą parę wodną na duże wysokości, tam też często temperatura spada do wartości bardzo niskich do około - 40, - 50 stopni C. Znajdujące się krople wody w takich niskich temperaturach szybko zamarzają tworząc lodowe kule. Wielkość kuli zależy od prądów towarzyszących powstawaniu kul lodowych. W końcowym procesie, ciężar gradu jest na tyle duży, że musi spaść. Prędkość spadania zależy od ciężaru kuli i prędkości wiejącego wiatru.

- **Opady śniegu.**

Śnieg najgroźniejsze szkody wyrządza w postaci okiści. Okiść powstaje podczas bezwietrznej pogody i przy temperaturze powyżej 0° C, kiedy mokry śnieg pada dużymi płatami i powoduje nadmierne obciążanie koron drzew. Skutkiem okiści jest łamanie wierzchołków i gałęzi, przyginanie drzew cienkich, nadrywanie korzeni, wreszcie łamanie pni i wywracanie drzew. Okiść może spowodować duże szkody zwłaszcza w nie pielęgnowanych młodnikach. Osłabione drzewa stanowią dogodne warunki rozwoju szkodników wtórnych i grzybów patogenicznych. Aby zapobiec okiści korzystniej jest wykonywać trzebieże częściej i o słabszym nasileniu.

- **Zmiany stosunków wodnych**

Głównym czynnikiem wpływającym na kondycję drzewostanów jest ilość opadów. Susza szczególnie niebezpieczna jest na nowo zakładanych uprawach wiosną i wczesnym latem, powodując znaczne ubytki wysadzanych drzew. W starszych drzewostanach susze letnie są bardzo groźne ze względu na zwiększone zagrożenie pożarowe szczególnie w drzewostanach iglastych. Zmiana stosunków wodnych przyczynia się do osłabienia kondycji drzew szczególnie starszych, o mniejszych zdolnościach przystosowawczych, które stają się podatne na ataki ze strony szkodników wtórnych oraz grzybów patogenicznych. Dążyć należy do hamowania spływu i parowania wody z ekosystemów leśnych poprzez wprowadzanie podsadzeń, pozostawianie pasów ochronnych przy jeziorach, rzekach, bagnach, źródłiskach oraz utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów wód powierzchniowych.

Poziom wody gruntowej, szczególnie na siedliskach wilgotnych i mokrych, ściśle związany jest z prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń wodno- melioracyjnych.

Na powierzchniach zagrożonych zbyt dużą ilością wody należy zadbać przede wszystkim o właściwe funkcjonowanie urządzeń wodno- melioracyjnych, dbać tak, aby te urządzenia nie zagrażały siedliskom przyrodniczym, a przy doborze gatunków do przyszłych upraw mieć na uwadze ich odporność na niekorzystne warunki (nadmiar wody, huraganowe wiatry, zbyt silne zachwaszczenie). Uszkodzenia wodne odnotowano na powierzchni 27,23 ha, w tym w znaczącym stopniu powyżej 20 % na powierzchni 11,94 ha. Należy też zwrócić uwagę, że w tym dziesięcioleciu powierzchnia sukcesji w przeważającym stopniu spowodowanych właśnie zmianą stosunków wodnych i zamieraniem drzewostanów wzrosła o 53,32 ha (z 46,45 do 99,77 ha).

- **Przymrozki.**

Dość poważnym zagrożeniem dla upraw, podrostów i szkółek są późne przymrozki (wiosenne). Powodują obumieranie młodych pędów i liści, szczególnie dębów i buków. Zagrożenie występuje corocznie, ale w ostatnich latach nasila się w związku z przesuwaniem się (w kierunku późnej wiosny, a nawet wczesnego lata) terminów występowania pierwszych i ostatnich przymrozków wiosennych.

3. Czynniki antropogeniczne

- **Pożary.**

Najbardziej zagrożone są drzewostany sosnowe, głównie na siedlisku Bśw i BMśw. Zagrożenie znacznie wzrasta na terenach atrakcyjnych wypoczynkowo, przy torach kolejowych, drogach publicznych. Warto wspomnieć, że na obszarach sąsiadujących z lasami dochodzi stosunkowo często, szczególnie w okresie przedwiośnia do wypalania suchej roślinności trawiastej.

Większość pożarów spowodowana była działalnością człowieka (wypalanie nieużytków, nieostrożne posługiwanie się ogniem, podpalenia).

W minionym dziesięcioleciu (2008-2017) w Nadleśnictwie Kliniska miało miejsce 279 pożarów na łącznej powierzchni 15,31ha. Widoczne uszkodzenia zinwentaryzowano na powierzchni 8,16 ha.

W poszczególnych latach przedstawia się to następująco:

Tabela 75 Pożary w ubiegłym 10-leciu w Nadleśnictwie Kliniska.

Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia (ha)	Średnia powierzchnia pożaru (ha)
2008	46	1,92	0,04
2009	41	3,63	0,09
2010	21	0,68	0,03
2011	57	3,25	0,06
2012	32	1,43	0,04
2013	12	0,40	0,03
2014	25	1,01	0,04
2015	18	0,55	0,03
2016	21	2,38	0,14

Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia (ha)	Średnia powierzchnia pożaru (ha)
2017	6	0,06	0,02
Razem	279	15,31	0,06

- **Zanieczyszczenie powietrza.**

O jakości powietrza decyduje zawartość różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa od warunków naturalnych. Poziom stężeń zanieczyszczeń powietrza wynika bezpośrednio z wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz warunków meteorologicznych. Duży wpływ mają również zanieczyszczenia trans graniczne oraz przemiany fizyko- chemiczne.

Na jakość powietrza w tej części województwa graniczącej z Niemcami, obserwuje się również wpływ emisji. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok w strefie zachodniopomorskiej stwierdza klasę A i nie przekroczone wartości wskaźnika AOT40 (ocena SO₂, NO_x, O₃). Ze względu na ochronę roślin i zdrowia (klasa D2), zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego (podobnie jak w latach poprzednich). Fakt ten powinien być uwzględniony w wojewódzkich programach ochrony środowiska poprzez zaplanowanie działań zmierzających do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych³⁵.

- **Stan czystości wód³⁶.**

Decydujący wpływ na jakość wód powierzchniowych mają zanieczyszczenia pochodzące z następujących źródeł:

- punktowe zrzuty ścieków komunalnych i bytowo – gospodarczych z miejskich i wiejskich systemów kanalizacyjnych;
- punktowe zrzuty ścieków przemysłowych zrzucanych za pomocą własnych systemów kanalizacyjnych;
- punktowe zrzuty zanieczyszczonych wód opadowych z terenów zurbanizowanych i przemysłowych;
- rozproszone zrzuty ścieków ze zurbanizowanych terenów miejskich i wiejskich nie wyposażonych w systemy kanalizacyjne;
- zanieczyszczenia obszarowe, głównie z rolnictwa, spowodowane spływami powierzchniowymi zanieczyszczeń zawierających związki biogenne, środki ochrony roślin, z niewłaściwego rolniczego zagospodarowania odchodów zwierzęcych, soków kiszonkowych oraz ścieków bytowo – gospodarczych lub produkcyjnych.

W ciągu ostatnich 25 lat – wskutek restrukturyzacji przemysłu oraz w związku z ograniczeniem ilości ścieków nieoczyszczonych wprowadzanych do wód ze źródeł przemysłowych – nastąpiło zmniejszenie presji przemysłowych źródeł zanieczyszczeń. Ograniczono także presję

³⁵ Praca zbiorowa. „Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2016. www.wios.szczecin.pl

ścieków komunalnych, poprzez zmniejszone zużycie wody przez gospodarstwa domowe, budowę nowoczesnych, wysokosprawnych oczyszczalni ścieków oraz modernizację oczyszczalni istniejących. W efekcie nastąpił wzrost znaczenia presji zanieczyszczeń, których źródła zlokalizowane są na terenach wiejskich. Bardzo istotne, szczególnie dla jakości wód mniejszych rzek i cieków, są występujące na tych terenach dysproporcje pomiędzy wyposażeniem miejscowości w systemy wodociągowe i kanalizacyjne. W 2015 r. 89,9% ludności korzystało z sieci wodociągowej, przy czym 96% w miastach natomiast 79,4% na wsiach .

Z sieci kanalizacyjnej korzystało 65,5% ludności, przy czym 88,4% w miastach, natomiast tylko 26,2% na wsi. W zakresie wskaźników fizykochemicznych, wspierających elementy biologiczne, podwyższone stężenia występowały w 26 JCWP, przy czym w przypadku 6 JCWP zdecydowały o umiarkowanej ocenie stanu/potencjału ekologicznego. Standardy stanu dobrego najczęściej nie były spełnione w przypadku zanieczyszczeń organicznych (indeks nadmanganianowy i ogólny węgiel organiczny) oraz biogennych (azot amonowy, azot Kjeldahla oraz fosforany i fosfor ogólny).

Wskaźniki chemiczne charakteryzujące występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oceniano w 37 jednolitych częściach wód objętych monitoringiem diagnostycznym. Stan chemiczny 21 z nich oceniono jako zły, o czym decydowały głównie dwa związki z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. W 1 JCWP stwierdzono także obecność rtęci i jej związków (Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia), a w innym JCWP (Odra od Parnicy do ujścia) – związków tributyllocyny.

Dla jednolitych części wód, stanowiących podstawową jednostkę gospodarowania wodami, określono stan/potencjał ekologiczny (na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych), stan chemiczny i stan wód. Wykonano także ocenę spełnienia dodatkowych wymagań określonych dla obszarów chronionych, w których występują badane JCWP. Na podstawie badań w 2015 roku jezioro Miedwie zostało zakwalifikowane do dobrego potencjału ekologicznego (II klasa). Jezioro Dąbie nie posiada takich badań. Stan rzek Płonia i Ina został określony jako zły³⁷.

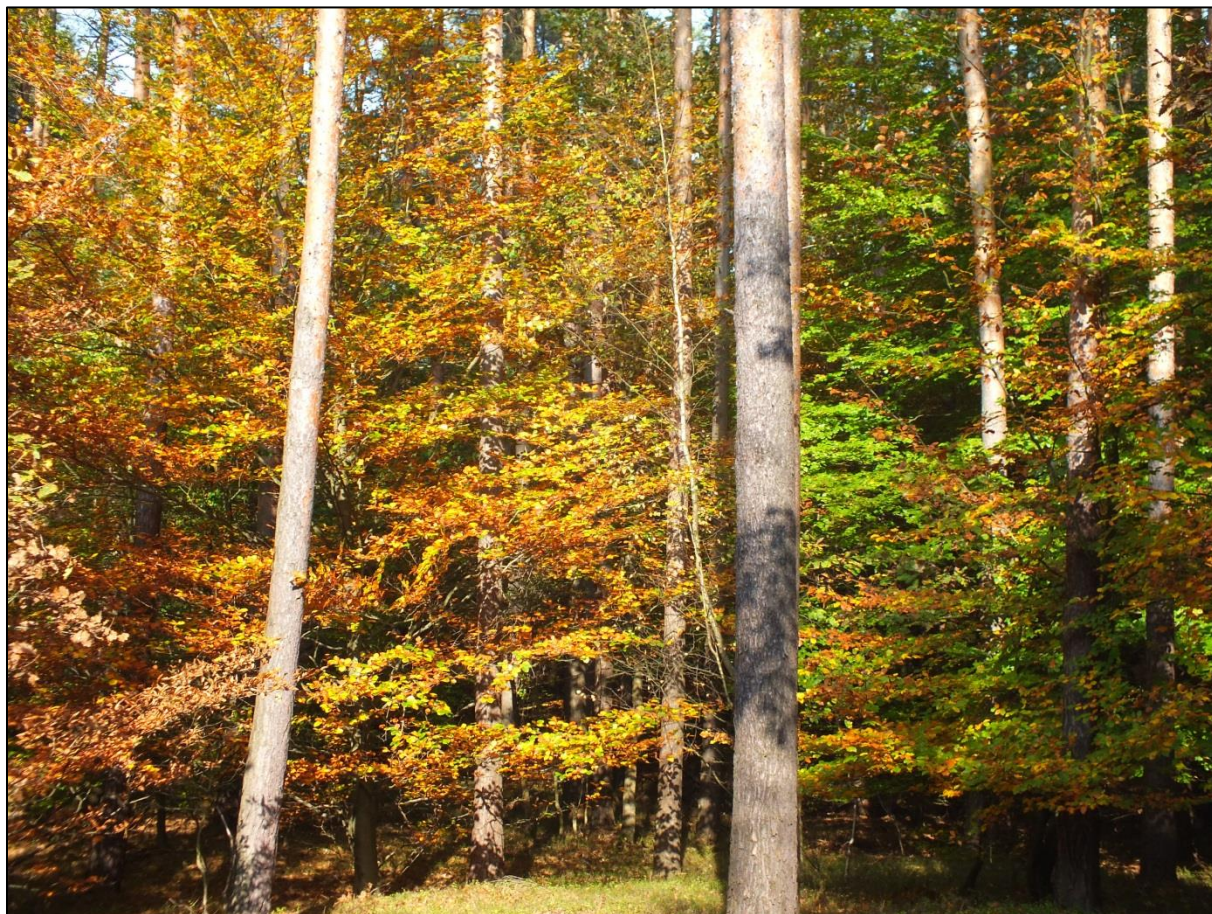
- **Negatywne oddziaływanie człowieka na las i środowisko przyrodnicze.**

- znaczna presja ludzka na lasy;
- istnienie barier ekologicznych, utrudniających migracje zwierząt;
- wypalanie ściernisk, poboczy dróg, łąk, trzcinowisk;
- zaśmiecanie lasu oraz istnienie dzikich wysypisk śmieci;
- niepełne skanalizowanie miejscowości, gromadzenie ścieków w szambach o wątpliwej szczelności oraz ich wylewanie do rowów i rzek;
- spływ do wód środków ochrony roślin i nawozów sztucznych;

³⁷ Praca zbiorowa. „Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2016. www.wios.szczecin.pl

- niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich zwiększone dawkowanie na polach;
- niszczenie tablic i urządzeń;
- nielegalne pozyskanie drewna;
- kłusownictwo.

E. WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO ORAZ WYKONYWANIA PRAC W NADLEŚNICTWIE.

Rysunek 91 Jesień w lesie (Fot. Bartłomiej Malecki)

1. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego

Na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy a także przyjętych celów gospodarowania z uwzględnieniem zdolności produkcyjnych siedlisk zastosowano jednostki regulacyjne zwane gospodarstwami (Instrukcja Urządzania Lasu 2012).

Tab.49 Podział lasów na gospodarstwa.

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Kliniska	
	Powierzchnia [ha] leśna zalesiona i nie zalesiona	%
S - specjalne	1 147,47	5,1
O - wielofunkcyjnych lasów ochronnych	17 027,10	75,8
GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	2 494,15	11,1
GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	1 800,93	8,0
Razem	22 469,65	100

2. Wytyczne w sprawie wykonywania prac leśnych

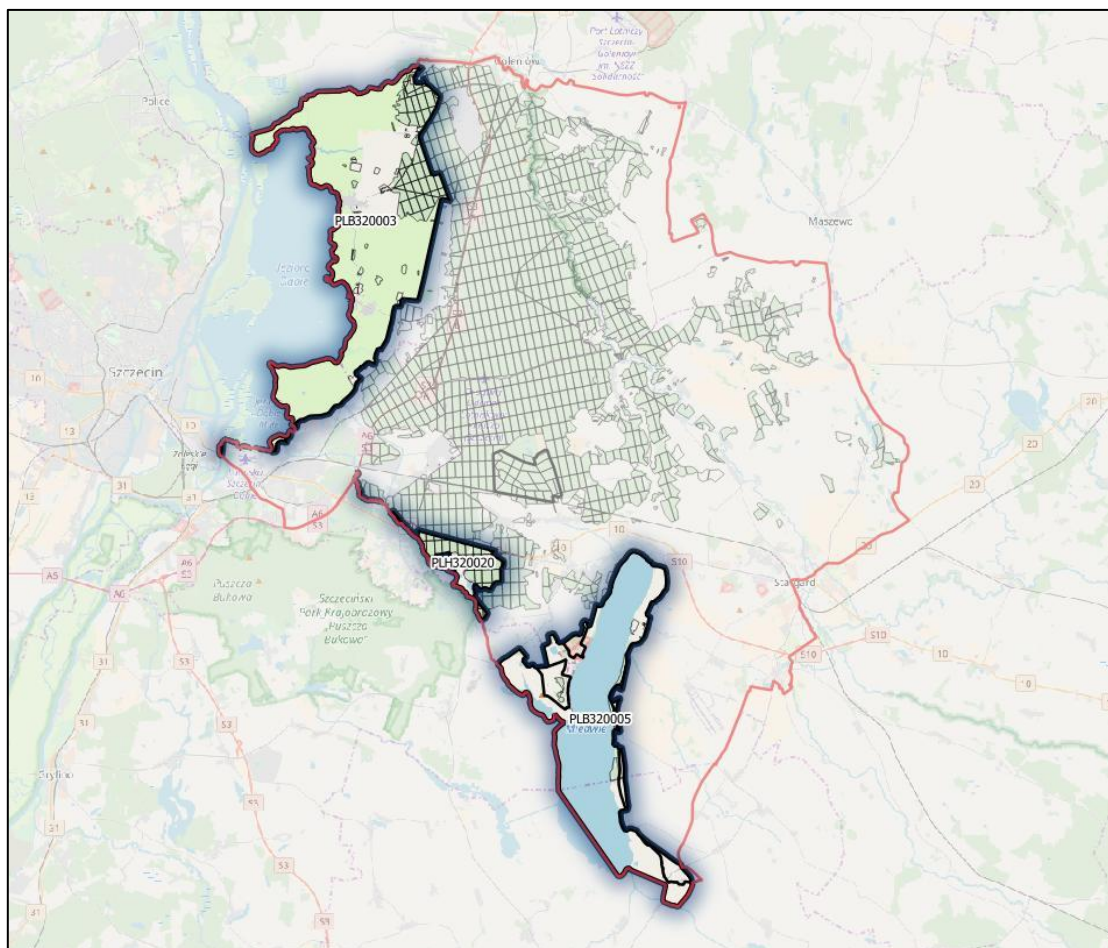
Tworzenie coraz większej liczby obszarów objętych różnymi formami ochrony, czy też ochrona gatunkowa jest tylko częścią działań zmierzających do poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Wraz z rozwojem form i metod ochrony przyrody muszą iść w parze działania, które pozwalają korzystać z zasobów przyrody bez wyraźnych szkód, a jednocześnie poprawią jej stan. Zachowanie ciągłości zasobów przyrody i poprawa jej stanu są warunkami determinującymi gospodarkę leśną. W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego w trakcie wykonywania prac leśnych szczególną uwagę należy zwrócić na:

- wytuczanie i wykorzystywanie stałych szlaków zrywkowych;
- stosowanie bioolei jako smarów silnikowych oraz do smarowania łańcucha w pilarkach;
- ochronę stanowisk gatunków wymienionych w Rozporządzeniu MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. Nr 0, poz. 1408 z 16. 10. 2014 r.), Rozporządzeniu MŚ z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. Nr 0, poz. 1409 z 16. 10. 2014 r.) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. z 2016 r., poz. 2183).
- podczas trzebieży i innych zabiegów, m. in. poprzez zwracanie uwagi na miejsca obalania drzew, przebieg szlaków zrywkowych, pozostawianie kęp starodrzewu;
- stałe podnoszenie wiedzy przyrodniczej pracowników nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na rozpoznawanie gatunków roślin, zwierząt oraz drzewostanów o wysokim stopniu naturalności (buczyny, grądy itd.);
- prowadzenie ewidencji występowania nowych stanowisk gatunków chronionych, obiektów cennych przyrodniczo;
- ochronę i pielęgnację niektórych elementów krajobrazu naturalnego i kulturowego (parki, aleje, cmentarze, groby, itp.);
- otoczenie opieką istniejących projektowanych i proponowanych do objęcia ochroną prawną obiektów przyrodniczych
- podjęcie starań o uznanie proponowanych form ochrony przyrody.

F. PLAN DZIAŁAŃ – ZESTAWIENIE PRAC OBJĘTYCH PROGRAMEM OCHRONY PRZYRODY

I. Obligatoryjne zadania z zakresu ochrony przyrody

Szczegółowo przedstawiono w Załączniku nr 2- Tabela XXIII- Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody.

Rysunek 92 Obszar terytorialny Nadleśnictwa z miejscami gdzie obowiązują obligatoryjne zadania z zakresu ochrony przyrody

II. Fakultatywne wskazania ochronne

1. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie obowiązujących w Lasach Państwowych zasad, zarządzeń i instrukcji.

W celu ochrony różnorodności biologicznej w lasach Nadleśnictwa Kliniska zaleca się:

- dla zachowania leśnych zasobów genowych należy ściśle realizować zadania w zakresie ochrony genotypów rodzimych gatunków drzew leśnych;
- nie wprowadzać neofitów oraz promować gatunki rodzime;
- dostosowywać skład gatunkowy upraw do odpowiednich typów siedliskowych lasu, ważne jest by gatunki liściaste osiągały optymalny udział;

- przebudowę drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym i typem drzewostanu z zachowaniem zasad selekcji, hodowli oraz ochrony lasu stosowanych w wielofunkcyjnej gospodarce leśnej;
- w odpowiednich warunkach siedliskowych dążenie do powstawania drzewostanów zróżnicowanych pod względem wieku, składu gatunkowego i struktury;
- pozostawienie w lesie biomasy (części stojących drzew martwych, połamanych, wykrotów, gałęzi, igliwia i kory), jako jednego z czynników bioróżnorodności, o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony lasu (zakaz palenia gałęzi na powierzchniach zrębowych) oraz nie przyczynia się do eutrofizacji siedlisk w miejscach niepożądanych;
- zachowanie w lasach starych, okazałych, często o ciekawych formach drzew lub kęp starodrzewiu, drzew owocowych, klonów, lipy drobnolistnej, grabów, topól rodzimych, jarzębów, drzewiastych form: głogów, czeremchy zwyczajnej, jałowca, trzmielin, szakłaka;
- w maksymalnym stopniu wykorzystywać w odnowieniach dolne warstwy – naloty, podrosty, także na siedliskach uboższych – jeśli przedstawiają dobrą jakość i są zgodne z założonymi celami hodowlanymi;
- w koniecznych przypadkach usuwanie czeremchy amerykańskiej przy planowanych zabiegach gospodarczych;
- w celu zachowania różnorodności ekosystemów należy jak najszerszej wykorzystywać zmienność w ramach mikrosiedlisk wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki;
- na terenie nadleśnictwa unikać zalesiania śródleśnych łąk, skarp oraz niewielkich otwartych powierzchni (zachowanie bogactwa i różnorodności krajobrazowej), granice lasów powinny mieć łagodny charakter;
- wywieszanie drewnianych budek dla ptaków i schronisk dla nietoperzy;
- nie zalesiać powierzchni pozostawionych do naturalnej sukcesji;
- ochronę gleb leśnych.

2. Działania dotyczące prawnych form ochrony przyrody

Zaleca się:

- otoczenie opieką istniejące i proponowane do objęcia ochroną prawną obiekty przyrodnicze;
- stale podnosić wiedzę przyrodniczą pracowników Nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na rozpoznawanie gatunków roślin, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych;
- prowadzenie ewidencji występowania nowych stanowisk gatunków chronionych, siedlisk chronionych, obiektów cennych przyrodniczo;
- proponowanie do wyznaczenia kolejnych stref ochronnych dla ptaków, systematyczne monitorowanie już istniejących.

3. Zalecenia w zakresie ochrony cennych gatunków roślin naczyniowych

W stosunku do gatunków roślin, których stanowiska są wymienione w niniejszym Programie, zaleca się:

- Upowszechnienie wiedzy o wymienionych gatunkach, stwierdzonych stanowiskach roślin, ich wymaganiach ekologicznych, wśród pracowników Służby Leśnej w Nadleśnictwie.
- Aktualizowanie waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa o nowe stanowiska chronionych gatunków roślin.
- Eliminowanie gatunków ekspansywnych (m.in. czeremcha amerykańska) zagrażających bezpośrednio stanowiskom cennych roślin.

4. Zalecenia w zakresie ochrony cennych roślin zarodnikowych

- Zapewnienie w ekosystemach leśnych materii organicznej, przede wszystkim z martwego i rozkładającego się drewna. Kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu pozostawianie martwego drewna.
- Pozostawić w miarę możliwości wyróżniające się pod względem wieku i grubości drzewa na terenie Nadleśnictwa, chronić drzewa wskazane w niniejszym programie, jako cenne (nie wycinać, nie uszkadzać, nie wprowadzać istotnych zmian w ich otoczeniu), prowadzić ich bieżącą inwentaryzację.

5. Zalecenia w zakresie ochrony starych i cennych drzew

- Należy prowadzić bieżącą inwentaryzację drzew o rozmiarach pomnikowych oraz drzew o szczególnych cechach (tworzące określone układy przestrzenne np. aleje, stanowiące pamiątkę kultury leśnej np. pojedyncze drzewa egzotyczne, uznane za lokalnie rzadkie lub ginące, reprezentujące unikatowe formy np. szczudłowe świerki oraz będące przykładami unikatowych zjawisk biologicznych np. zrosty drzew). Informacje na temat rozmieszczenia takich drzew należy gromadzić w bazie danych Nadleśnictwa.
- Istniejące pomniki przyrody na terenie nadleśnictwa są w większości w dobrym stanie zdrowotnym, w związku z tym nie wymagają zabiegów ochronnych. Zaleca się jednak monitorowanie stanu zachowania tych drzew i w zależności od potrzeb, po uzgodnieniu z organem ochrony przyrody podjęcie odpowiednich działań ochronnych.
- Zakazuje się wprowadzania istotnych zmian w otoczeniu drzew o rozmiarach pomnikowych. Nie należy niszczyć roślinności epifitycznej, nie składować pozostałości zrębowych i innych odpadów w promieniu 10 m. od drzewa. Drzew o rozmiarach pomnikowych nie należy wycinać, uszkadzać, należy je pozostawiać na pniu, aż do naturalnego ich rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu.
- Należy dążyć do zachowania w lasach nadleśnictwa jak największej liczby drzewiastych form głogów, czeremchy zwyczajnej, jałowca, trzmielin, szakłaka.

6. Zalecenia z zakresu ochrony fauny kręgowców

- Zgłaszanie do służb ochrony przyrody kolejnych stref ochrony dla ujawnionych stanowisk gatunków chronionych.
- Należy przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych obowiązujących w strefach ochrony gatunków chronionych (strefy ochronne gniazd). Zabiegi gospodarcze prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Pozostawiać w lesie drzewa dziuplaste. W drzewostanach sosnowych dążyć do rozwieszenia skrzynek lęgowych, w tym schronisk dla nietoperzy. Skrzynki dla nietoperzy należy koncentrować na skraju lasu, oraz w pobliżu skraju bagien, zrębów i upraw.

7. Zalecenia w zakresie ochrony fauny bezkręgowców

- Na skrajach lasu realizować biologiczną zabudowę granicy lasu.
- Dbać o zachowanie pełni bogactwa gatunkowego dendroflory ekosystemów leśnych. Tolerować wszystkie spontanicznie pojawiające się gatunki domieszkowe. Wprowadzać domieszki zgodne z naturalnymi składami gatunkowymi drzewostanów.
- Pozostawić wszystkie pozostałości alei śródleśnych. W miarę możliwości, np. w uprawach dochodzących do ważniejszych dróg leśnych, wprowadzić przy tych drogach jedno- lub dwustronne śródleśne zadrzewienia alejowe. Stosować do tego materiał o charakterze zadrzewieniowym. Wprowadzać m in. Db, Lp, Gb, Kl, Wz, Jrz, Js, Wb stosownie do stwierdzonych na gruncie warunków mikrosiedliskowych.
- Zaleca się pozostawić drzewa owocowe.
- Zapewnienie w ekosystemach leśnych materii organicznej, przede wszystkim stałej ilości martwego i rozkładającego się drewna. Drewno to powinno reprezentować pełną różnorodność gatunków występujących w drzewostanie i pełną różnorodność ich rozmiarów.
- W miarę możliwości pozostawić stare i grube drzewa na terenie nadleśnictwa.

8. Zalecenia w zakresie ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach

- Chronić pozostałości dawnych cmentarzy. Obszar cmentarzy wyłączyć z użytkowania i nie wykorzystywać go do żadnych innych celów. Na ich obszarze można tolerować obecność gatunków egzotycznych (lilaka, śnieguliczki). Dopuszcza się zabiegi ograniczające rozwój krzewów zarastających mogiły. Uporządkować w przypadku konieczności. Proponuje się oznakowanie tych miejsc przez ustawienie tablic informacyjnych. Wszelkie czynności dotyczące obiektów wpisanych do rejestru zabytków należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- Zaleca się zbieranie, gromadzenie i propagowanie informacji dotyczących historycznego i zwyczajowego nazewnictwa terenowego (nazwy dróg, alei, fragmentów lasu, jezior), informacje o dawnych leśnikach, właścicielach lasu itp.)

- W waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa zamieszczać informacje o przydrożnych kapliczkach, obeliskach, tablicach pamiątkowych, starych słupach podziału powierzchniowego i innych podziałów będących pamiątkami kultury powszechnej i leśnej.
- Pojedyncze drzewa gatunków egzotycznych (kasztanowiec, żywotnik i in. znajdujące się na terenie nadleśnictwa), należy traktować jako pamiątki kultury leśnej i poddawać ochronie polegającej na pozostawianiu tych drzew w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych.
- Pozostawiać stare drzewa owocowe spotykane na terenach leśnych, szczególnie w miejscach dawnych osad.
- W parkach pozostawiać stare drzewa oraz elementy runa. W razie konieczności uporządkować, ograniczyć nadmierny rozwój podszytu, wprowadzać nowe nasadzenia, udrożnić ścieżki będące elementami kompozycji parkowej.

9. Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona siedlisk hydrogenicznych w lasach

Zaleca się:

- poprawę stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez:
 - utrzymanie naturalnego poziomu wód gruntowych;
 - dążenie do przywrócenia właściwych stosunków wodnych na odwodnionych torfowiskach wysokich i przejściowych;
 - utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów bagien, jezior, cieków, rzek;
 - zachowanie istniejących torfowisk i mokradeł.
- wokół bagien źródeł, wycieków i wysięków wód podziemnych zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.
- wyłączenie z użytkowania rębego drzewostanów na zabagnionych, trudno dostępnych siedliskach BMb, LMb oraz niektórych Ol i OIj.

10. Kształtowanie strefy ekotonowej.

W lasach Nadleśnictwa Kliniska zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego wokół bagien, zbiorników i wzdłuż cieków. Ponadto zaleca się dążyć do tego, aby strefy ekotonowe były maksymalnie wypełnione przez roślinność zielną, krzewy i drzewa w układzie pionowym i poziomym.

11. Zalesienia porolne.

Racjonalna gospodarka leśna i ochrona przyrody ściśle powiązana jest z wielkością i kształtem kompleksu leśnego. Jednym ze sposobów ochrony szaty roślinnej jest planowanie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zalesień i zadrzewień.

W Nadleśnictwie przeznacza się 5,11 ha gruntów do zalesienia. Grunty te przejęto na drodze zamiany w dniu 19.05.2017 r. Zn.spr.:ZS.2261.12017. Dla przedmiotowych pozycji, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka przyjętym Uchwałą

Rady Gminy Kobylanka nr XXXV/238/01 z dnia 04.12.2001 r. przewidziano funkcję przestrzenną strefa zalesień ZL. Wójt Gminy Kobylanka decyzją nr 133/2005 (pismo z dnia 22.11.2005 r. znak: GKR.7331/74/05) ustalił warunki zabudowy określając rodzaj inwestycji jako zalesienie gruntów rolnych.

Tabela 76 Zalesienie gruntów rolnych

Adres leśny	Pow	Siedlisko	Rodzaj pow.	TD
10-14-1-10-741 -n -00	4,17	BMśw	Ł	Db So
10-14-1-11-894 -l -00	0,14	BMśw	R	So
10-14-1-11-895 -j -00	0,80	BMśw	R	So

12. Promocja i edukacja ekologiczna³⁸.

Plan działalności edukacyjnej Nadleśnictwa na lata 2018-2027 :

I. Nowe obiekty edukacji leśnej:

- Utworzenie leśnej ścieżki edukacyjnej w lasach przylegających do Goleniowa (Leśnictwo Jankowo) przy współpracy z Gminą Goleniów

II. Rozbudowa, zagospodarowanie istniejących obiektów:

- Modernizacja istniejących obiektów edukacyjnych, uzupełnienie kolekcji „Pod olbrzymim kapeluszem”,
- Zakup i przygotowanie pomocy dydaktycznych,
- Doposażenie biblioteki,
- Zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć (ekran projekcyjny, sprzęt nagłaśniający, projektor multimedialny)

III. Planowane przedsięwzięcia z zakresu edukacji leśnej:

1. Zajęcia dydaktyczne:

- zajęcia w ramach projektu „Las – poznać, przeżyć, zrozumieć” z cyklu „Cztery pory roku w lesie” zakończone zdobyciem tytułu „Młodego leśnika”
- zajęcia w ramach projektu „Zbliżenia z lasem” zakończone certyfikatem leśnego wtajemniczenia
- cykl zajęć pod nazwą „Opowieści z Tabunu” z wykorzystaniem zagrody pokazowej konika polskiego
- cykl spotkań edukacyjnych w szkołach z udziałem pracowników Lasów Państwowych
- podkreślanie na zajęciach edukacyjnych problematyki zagrożenia pożarowego w lesie, zaśmiecania lasu, pracy leśnika znaczenia lasu oraz drewna w życiu człowieka

2. Warsztaty edukacyjne:

- warsztaty przyrodniczo-artystyczne dla dzieci i młodzieży oraz rodziców pod nazwą „Leśna gawęda o porach roku”

³⁸ Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Kliniska na lata 2018-2027

- warsztaty metodyczne dla nauczycieli pod nazwą „Przyroda a dziecko” (realizowane wspólnie z Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie)
- warsztaty edukacyjne pod nazwą „Drewno surowiec niezwykły” w ramach projektu „W lesie z mamą i tatą”

3. Konkursy:

- wojewódzki konkurs fotograficzny „Leśne pejzaże” - kontynuacja kolejnych edycji
- konkursy plastyczne i plastyczno-techniczne
- konkurs wiedzy leśnej m.in. z LOP
- współorganizacja konkursu „Organizm a środowisko”
- konkursy dla rodzin
- współorganizacja konkursów z partnerami projektów
- konkurs w ramach projektu edukacyjnego „Mieszkamy pod lasem”

4. Wystawy i ekspozycje:

- stała ekspozycja edukacyjna „Las – poznać, przeżyć, zrozumieć”
- stała ekspozycja dydaktyczna „Mieszkańcy lasu”
- wystawa prac wykonanych podczas warsztatów edukacyjnych
- organizacja czasowych wystaw o tematyce przyrodniczej
- prezentacja prac konkursowych w szkołach i instytucjach współpracujących z nadleśnictwem
- prezentacja działalności Ośrodka na imprezach organizowanych przez inne instytucje i organizacje

5. Prelekcje:

- „Inspirowani przyrodą” - cykl spotkań kameralnych i wyjazdów terenowych z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych, świata nauki
- „Od nasionka do drewna” – cykl prelekcji przyrodniczych przygotowanych w ramach projektu „W III wiek z lasem” (projekt skierowany do seniorów)

6. Imprezy plenerowe:

- organizacja edukacyjnej imprezy z okazji „Dni Lasu” z udziałem szkół współpracujących z nadleśnictwem
- organizacja imprezy z okazji „Święta Polskiej Niezapominajki” oraz „Święta Drzewa”, „Dzień Ziemi” (realizacja wspólnie z grupami szkolnymi odwiedzającymi Ośrodek)
- organizacja edukacyjnych imprez z okazji jubileuszy Lasów Państwowych
- udział w ogólnopolskich akcjach np.: „Sprzątanie świata”, „Pomóżmy kasztanowcom” (realizacja wspólnie z grupami szkolnymi odwiedzającymi Ośrodek)
- „Wielkie Grzybobranie i Maraton Puszczy Goleniowskiej” – edukacyjno-sportowa impreza plenerowa przygotowana przy współpracy Goleniowskim Domem Kultury oraz Stowarzyszeniem ProGDar Marathon Team oraz Stowarzyszeniem Odnowy Wsi „Grodnica”
- udział w imprezach organizowanych przez inne organizacje i instytucje

7. Edukacja w terenie:

- „Śmieci mniej – polskim lasom lżej” – sprzątanie terenów leśnych wspólnie ze szkołami z terenu nadleśnictwa oraz radami osiedli
- „Lasów przybywa” – sadzenie lasu z grupami szkolnymi w ramach projektu edukacyjnego „Zbliżenia z lasem” oraz grupami rodzinnymi w ramach projektu edukacyjnego z „W lesie z mamą i tatą”
- „W pogoni za babim latem” – organizacja jesiennych rajdów rowerowych dla grup rodzinnych w ramach projektu „W lesie z mamą i tatą”

8. Działalność informacyjna:

- przygotowanie aplikacji multimedialnej o walorach przyrodniczych i turystycznych nadleśnictwa
- zakup przewodnika turystyczno-przyrodniczego
- udział w imprezach charakterze edukacyjnym np. konferencje, warsztaty
- przygotowanie i wydanie broszury edukacyjnej „Bezpieczni w lesie”
- przygotowanie i wydanie zbioru leśnych eksperymentów i projektów edukacyjnych- poradnika dla nauczycieli

Do Programu sporządzi się mapę walorów przyrodniczo- kulturowych w skali 1:25000.

Opracował:

mgr inż. Bartłomiej Małecki

PIŚMIENNICTWO

<i>Atlas hydrologiczny Polski.</i> IMiGW. Wyd. Geolog. Warszawa 1987.
<i>Elaborat Nadleśnictwa Kliniska.</i> BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2008.
Głowaciński Z. (red.). <i>Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce.</i> PWN. Warszawa 2002. Głowaciński Z., Nowacki J. (red.) <i>Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce.</i> Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie Akademia, Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu. 2004.
Jackowiak B., Żukowski W. <i>Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski.</i> Bogucki Wyd. Nauk., Poznań 1995.
<i>Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie.</i> Warszawa 1996.
<i>Instrukcja urządzania lasu.</i> Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2012.
Jańczak J. (red.). <i>Atlas jezior Polski.</i> Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań 1999.
Jasnowska J., Jasnowski M. <i>Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk.</i> (w:) <i>Chrońmy Przyr. Pol.</i> 33. (4), 1977.
Kleczkowski A.S. <i>Objaśnienia mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony.</i> AGH Kraków. 1990
Kondracki. J. <i>Polska. Geografia fizyczna Polski.</i> PWN. Warszawa 1988.
maps.google.pl
Kochanowska R., Preis B., Gamrat R., Łysko A. <i>Charakterystyka i waloryzacja florystycznych łąk śródleśnych w dolinie Iny.</i> Szczecin
Matkowska Z., J.E.Mojski <i>Budowa geologiczna górnoplejstoczeńskich osadów Niziny Szczecińskiej</i> Warszawa 1975
Matuszkiewicz J. M. <i>Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5) (Atlas Rzeczypospolitej Polskiej.</i> Główny Geodeta Kraju PAN. Warszawa 1994.
Matuszkiewicz W. <i>Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa.</i> PAN. Warszawa 1995.
Matuszkiewicz W. <i>Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski.</i> PWN Warszawa 2001.
Mojski J. E. <i>Objaśnienia do Mapy Geologicznej Polski 1:200000.</i> Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1977.
Pawlaczyk P. (red.). <i>Zasady ochrony przyrody w lasach gospodarczych – propozycja społeczna.</i> 2008. http://www.kp.org.pl/instrukcja/index.html .
<i>Podział hydrograficzny Polski.</i> ImiGW, Warszawa 1983.
<i>Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000, Lasy i bory – praca zbiorowa.</i> Warszawa 2004.
<i>Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Kliniska na lata 2016-2025</i>
<i>Standardowy Formularz Danych Wzgórza Bukowe</i>
<i>Standardowy Formularz Danych Torfowisko Reptowo</i>
<i>Standardowy Formularz Danych Dolina Dolnej Odry</i>
<i>Standardowy Formularz Danych Jezioro Miedwie i okolice</i>
<i>Standardowy Formularz Danych Dolina Płoni i jezioro Miedwie</i>
<i>Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2015.</i> www.wios.szczecin.pl
www.wikipedia.pl
www.gdos.gov.pl
www.maps.google.pl
www.weatherbase.com
www.openstreetmap.org.pl
www.wms.geoportal
www.szczecin.lasy.gov.pl/web/Kliniska

www.wikipedia.org/
www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/
Zarzycki K., Kaźmierczakowa R.,(red.). <i>Polska Czerwona Księga Roślin</i> . Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków 1993.
Zarzycki K., Szelaż Z. <i>Czerwona Lista Roślin Naczyniowych Zagrożonych w Polsce</i> . (w:) K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Heinrich (red.), <i>Lista Roślin Zagrożonych w Polsce</i> (wyd. 2). Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków 1992.
<i>Zasady Hodowli Lasu</i> . Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa 2003.
Ziarnek K, Ziarnek M. <i>Inwentaryzacja i waloryzacja florystyczono-siedliskowa na wskazanych powierzchniach Nadleśnictwa Kliniska, Leśny Kompleks Promocyjny Puszcze Szczecińskie</i> Szczecin 2013.
Zielony R., Kliczkowska A. 2012. <i>Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010</i> . CILP. Warszawa

SPIS RYCIN

Rysunek 1 Mapa sytuacyjna Nadleśnictwa Kliniska	5
Rysunek 2 Siedziba Nadleśnictwa Kliniska (Fot. Ryszard Starkiewicz- Hoszowski)	6
Rysunek 3 Mapa przeglądowa Nadleśnictwa Wielgowo- 1952r (Źródło: Archiwum BULiGL O/Gorzów Wlkp.)	11
Rysunek 4 Teren Nadleśnictwa na fragmencie mapy- Tabula Electoratus Brandenburgici, Meckelenburgi, ET Maximae Partis Pomeraniae, 1633 r. (Źródło nieznane).	12
Rysunek 5 Okolice Klinisk na mapie 2554_(1150)_Gr._Christinenberg_1888 rok UW.....	14
Rysunek 6 Teren Nadleśnictwa Kliniska na mapie Eb_38_(176D)_1919 rok.....	15
Rysunek 7 Dawna siedziba Nadleśnictwa (z archiwum nadleśnictwa- autor nieznany).....	16
Rysunek 8 Siedziba Nadleśnictwa po roku 1960 (z archiwum nadleśnictwa- autor nieznany)	17
Rysunek 9 Siedziba Nadleśnictwa po roku 1960 (z archiwum nadleśnictwa- autor nieznany)	17
Rysunek 10 Położenie Nadleśnictwa Kliniska na tle innych nadleśnictw RDLP w Szczecinie	19
Rysunek 11 Warunki termiczne i wilgotnościowe dla stacji meteorologicznej w Szczecinie.	25
Rysunek 12 Widok na jeden z użytków ekologicznych „Bez nazwy” (Fot. Bartłomiej Malecki).	29
Rysunek 13 Położenie obszarów Natura 2000 na tle Nadleśnictwa Kliniska	31
Rysunek 14 Położenie specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO) na tle Nadleśnictwa Kliniska	32
Rysunek 15 Położenie obszaru Torfowisko Reptowo PLH320056 na tle Nadleśnictwa Kliniska.....	33
Rysunek 16 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056 (wg SDF).....	34
Rysunek 17 Struktura wiekowa gatunków w obszarze Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056	35
Rysunek 18 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056	35
Rysunek 19 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056 wg bogactwa gatunkowego.	36
Rysunek 20 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056 wg bogactwa gatunkowego.	36
Rysunek 21 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056 wg form degradacji – borowacenie.	36
Rysunek 22 Położenie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056	37
Rysunek 23 Położenie obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 na tle Nadleśnictwa Kliniska	40
Rysunek 24 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (wg SDF).	40
Rysunek 25 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020 na początku okresu obowiązywania planu.	42
Rysunek 26 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020 na początku okresu obowiązywania planu.	42
Rysunek 27 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020 wg pochodzenia.	43
Rysunek 28 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020 wg budowy pionowej.	43
Rysunek 29 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020.....	43
Rysunek 30 Rozmieszczenie przedmiotów ochrony w SOO Wzgórza Bukowe PLH320020 na gruntach N-ctwa.....	47
Rysunek 31 Położenie obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na tle Nadleśnictwa Kliniska	48
Rysunek 32 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (wg SDF) ..	49
Rysunek 33 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na początku okresu obowiązywania planu.	50
Rysunek 34 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na początku okresu obowiązywania planu.	50
Rysunek 35 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 wg bogactwa gatunkowego.	51
Rysunek 36 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 wg budowy pionowej.	51
Rysunek 37 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006	51
Rysunek 38 Rozmieszczenie przedmiotów ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa	55
Rysunek 39 Położenie obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) na tle Nadleśnictwa Kliniska.....	56
Rysunek 40 Położenie obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na tle N-ctwa.....	57
Rysunek 41. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (wg SDF).....	57
Rysunek 42 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na początku okresu obowiązywania planu.	58
Rysunek 43 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na początku okresu obowiązywania planu.	59
Rysunek 44 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 wg bogactwa gatunkowego.	59
Rysunek 45 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 wg budowy piętrowej.....	60
Rysunek 46 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005	60
Rysunek 47 Położenie obszaru Dolina Dolnej Odry PLB320003 na tle N-ctwa.	64
Rysunek 48 Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (wg SDF).	65

Rysunek 49 Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 na początku obowiązywania planu	66
Rysunek 50 Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 na początku okresu obowiązywania planu	67
Rysunek 51 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 wg bogactwa gatunkowego	67
Rysunek 52 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003 wg budowy piętrowej.....	68
Rysunek 53 Borowacenie drzewostanów [ha] w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003.....	68
Rysunek 54 Pomniki przyrody w Nadleśnictwie Kliniska (Fot.B.Malecki, R. Siarkiewicz –Hoszowski).....	75
Rysunek 55 Rozmieszczenie użytków ekologicznych na terenie N-ctwa Kliniska	80
Rysunek 56 Położenie użytku ekologicznego „Dolina rzeki Iny”	82
Rysunek 57 Widok na dolinę Iny (Fot.B.Malecki)	83
Rysunek 58 Położenie użytku ekologicznego „Żabie uroczysko na Ziemi Stargardzkiej”	83
Rysunek 59 Położenie użytku ekologicznego „Torfowisko mszarne Jankowo”	84
Rysunek 60 Teren użytku ekologicznego „Torfowisko mszarne Jankowo” (Fot.B.Malecki)	84
Rysunek 61 Położenie użytku ekologicznego „Śródleśne Mokrądo w Poczerninie”	85
Rysunek 62 Położenie pięciu użytków ekologicznych „Bez nazwy” na terenie obszaru Natura 2000 PLH3200020 Wzgórz Bukowe	85
Rysunek 63 Fragment użytku ekologicznego „Bez nazwy” w oddz. 589g, 560c (Fot. Bartłomiej Malecki)	86
Rysunek 64 Fragment użytku ekologicznego „Bez nazwy” w oddz. 882a (Fot. Bartłomiej Malecki)	86
Rysunek 65 Fragment użytku ekologicznego „Bez nazwy” w oddz. 880g (Fot. Bartłomiej Malecki)	86
Rysunek 66 Położenie proponowanego użytku „Bez nazwy” w oddziale 2f.....	87
Rysunek 67 Położenie proponowanego użytku „Jeziro Grabowskie”	88
Rysunek 68 Położenie zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo”	90
Rysunek 69 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo”(Fot. Bartłomiej Malecki)	90
Rysunek 70 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo”(Fot. Bartłomiej Malecki)	91
Rysunek 71 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Torfowisko Reptowo”(Fot. Bartłomiej Malecki)	91
Rysunek 72 Położenie zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Park leśny w Strudze”.....	92
Rysunek 73 Fragment zespołu przyrodniczo- krajobrazowego „Park leśny w Strudze” (Fot. Bartłomiej Malecki)	92
Rysunek 74 Położenie proponowanego ZPK „Rynny Warchlińskie”	94
Rysunek 75 Położenie proponowanego ZPK „Dolina Płoni”.....	94
Rysunek 76 Położenie proponowanego ZPK „Łęgi nad jeziorem Miedwie”	94
Rysunek 77 Fragment drzewostanu bukowego o zróżnicowanej strukturze (Fot. Bartłomiej Malecki)	107
Rysunek 78 Położenie Nadleśnictwa Kliniska na tle wód powierzchniowych	108
Rysunek 79 Roślinność potencjalna w Nadleśnictwie Kliniska	109
Rysunek 80 Udział procentowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Kliniska	112
Rysunek 81 Bogactwo gatunkowe w Nadleśnictwie Kliniska	113
Rysunek 82 Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury	114
Rysunek 83 Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów.....	115
Rysunek 84 Stopnie zgodności drzewostanów z TD (%)	116
Rysunek 85 Formy stanu siedliska	118
Rysunek 86 Borowacenie w Nadleśnictwie Kliniska	119
Rysunek 87 Fragment priorytowego siedliska przyrodniczego 91D0- najliczniej reprezentowanego siedliska w N-ctwie (Fot. Bartłomiej Malecki).....	125
Rysunek 88 Jeden ze starych cmentarzy poniemieckich na terenie N-ctwa Kliniska (Fot. Jerzy Czekirda)	144
Rysunek 89 Uszkodzenia spowodowane przez grzyby (Fot. J. Czekirda)	149
Rysunek 90 Uszkodzenia spowodowane przez bobra europejskiego (Fot. J. Czekirda)	150
Rysunek 91 Jesień w lesie (Fot. Bartłomiej Malecki)	156
Rysunek 92 Buczyny w obszarze Natura 2000 PLH320020 Wzgórza Bukowe (Fot. Bartłomiej Malecki)	158

SPIS TABEL

Tabela 1 Warunki termiczne i wilgotnościowe dla stacji meteorologicznej w Szczecinie.	25
Tabela 2 Porównanie wybranych cech drzewostanów Nadleśnictwa Kliniska	27
Tabela 3 Zestawienie powierzchni rezerwatów, lasów ochronnych i pozostałych.	27
Tabela 4 Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (Wzór 1b.)	27
Tabela 5 Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Kliniska.	32
Tabela 6 Zestawienie wspólnych powierzchni [ha] obszarów Natura 2000.	32
Tabela 7 Zestawienie powierzchni obszaru Torfowisko Reptowo PLH320056	33
Tabela 8 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których jest informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056 na gruntach N-ctwa.	34
Tabela 9 Neofityzacja w obszarze Torfowisko Reptowo PLH320056	37
Tabela 10 Siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).	38
Tabela 11 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Torfowisko Reptowo PLH320056....	38
Tabela 12 Zestawienie powierzchni Wzgórza Bukowe PLH320020	39
Tabela 13 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których jest informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 na gruntach N-ctwa.	41
Tabela 14 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Wzgórza Bukowe PLH320020.....	44
Tabela 15 Siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w SOO Wzgórza Bukowe PLH320020 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).	45
Tabela 16 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Wzgórza Bukowe PLH320020 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)	46
Tabela 17 Zestawienie powierzchni Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006.	49
Tabela 18 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których jest informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa.	49
Tabela 19 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006	52
Tabela 20 Siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).	53
Tabela 21 Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni.....	54
Tabela 22 Zestawienie powierzchni Jezioro Miedwie i okolice PLB320005.	56
Tabela 23 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których jest informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa.	58
Tabela 24 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Jezioro Miedwie i okolice PLB320005	60
Tabela 25 Przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).	62
Tabela 26 Zestawienie powierzchni Dolina Dolnej Odry PLB320003.....	65
Tabela 27 Wykaz gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych (co do których jest informacja o dokładnej lokalizacji) w Obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 na gruntach N-ctwa.	65
Tabela 28 Neofityzacja drzewostanów w obszarze Dolina Dolnej Odry PLB320003	68
Tabela 29 Przedmioty ochrony w obszarze Natura Dolina Dolnej Odry PLB320003 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).	70
Tabela 30 Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach N-ctwa Kliniska (Wzór 5a.)	76
Tabela 31 Wzór nr 5b. Proponowane pomniki przyrody.	80
Tabela 32 Wzór 7a. Wykaz istniejących użytków ekologicznych.	81
Tabela 33 Wykaz proponowanych użytków ekologicznych.	87
Tabela 34 Wykaz istniejących zespołów przyrodniczo – krajobrazowych.....	89
Tab. 35 Wykaz proponowanych zespołów przyrodniczo – krajobrazowych.....	93
Tabela 36 Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków porostów (co do których znana jest informacja o dokładnej lokalizacji)	95
Tabela 37 Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin (co do których znana jest informacja o dokładnej lokalizacji)	96
Tabela 38 Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin (co do których znana jest informacja o dokładnej lokalizacji)	98
Tabela 39 Zestawienie stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Kliniska	101
Tabela 40 Powierzchnia stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Kliniska.	102
Tabela 41 Gospodarstwo specjalne	104
Tabela 42 Zestawienie powierzchni Otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.	106
Tabela 43 Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wg typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Kliniska	111
Tabela 44 Bogactwo gatunkowe w Nadleśnictwie Kliniska.	113
Tabela 45 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.....	114
Tabela 46 Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.	115
Tabela 47 Zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem	116
Tabela 48 Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gat. z TD (pow. leśna zalesiona)	116
Tabela 49 Formy stanu siedliska	117
Tabela 50 Borowacenie w Nadleśnictwie Kliniska.	119
Tabela 51 Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w Nadleśnictwie.	120

Tabela 52 Wykaz drzewostanów cennych przyrodniczo	120
Tabela 53 Wykaz siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie w Nadleśnictwie Kliniska	123
Tabela 54 Typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych	126
Tabela 55 Wykaz cennych drzew znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Kliniska	129
Tabela 56 Zestawienie zadrzewień	130
Tabela 57 Zestawienie remiz nie tworzących osobnych wydzieł	130
Tabela 58 Zestawienie gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji	131
Tabela 59 Wykaz powierzchni objętych szczególną ochroną	133
Tabela 60 Wykaz ekosystemów referencyjnych	134
Tabela 61 Wykaz bagien ewidencyjnych w Nadleśnictwie Kliniska	135
Tabela 62 Wykaz bagien nie stanowiących osobnych wydzieł w Nadleśnictwie Kliniska	137
Tabela 63 Wykaz obiektów stanowiących zimowiska nietoperzy	139
Tabela 64 Powierzchnia WDN i gatunek nasienny	139
Tabela 65 Powierzchnia GDN i gatunek nasienny	140
Tabela 66 Wykaz GDN	140
Tabela 67 Bloki upraw pochodnych w Nadleśnictwie Kliniska	141
Tabela 68 Uprawy pochodne w blokach w Nadleśnictwie Kliniska	141
Tabela 69 Ogólna charakterystyka rezerwatów występujących w zasięgu terytorialnym N-ctwa	145
Tabela 70 Ogólna charakterystyka zespołów przyrodniczo- krajobrazowych występujących w zasięgu terytorialnym N-ctwa	145
Tabela 71 Pożary w ubiegłym 10-leciu w Nadleśnictwie Kliniska	152
Tabela 72 Zalesienie gruntów rolnych	163

Załącznik nr 1.

Tabela XXII. Zestawienie przedmiotów ochrony , dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach nadleśnictwa lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
1	2	3	4	5	6
I. SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Torfowisko Reptowo PLH320053- siedliska przyrodnicze:					
1.	7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji C	1 płat Pow.: 12,16 ha Oddz.: 724.	Wysoki poziom wód umożliwiający proces torfotwórczy i zapobiegający murszeniu gleb oraz utrzymanie się charakterystycznych kompozycji gatunkowej roślin	<ul style="list-style-type: none"> Nadmierne odwodnienie terenu, zarastanie roślinnością krzewiastą lub drzewiastą, zmiana sposobu użytkowania. 	<ul style="list-style-type: none"> Działania w zakresie ochrony czynnej – podnoszenie poziomu wody w torfowisku za pomocą zastawek lub zasypywania rowów odwadniających, podejmować w przypadku zaistnienia potrzeby; usuwanie zbędnych nalotów i odrośli zagrażających roślinności torfowiskowej.
2.	91D0* Bory i lasy bagienne C	64 płaty Pow.: – 377,72 ha Oddz.: 719, 721, 722, 723, 723A, 724, 724A, 747, 748, 749, 750, 751, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775.	Właściwy poziom uwodnienia oraz charakterystyczna kompozycja gatunkowa.	<ul style="list-style-type: none"> Nadmierne odwodnienie terenu, zmiana sposobu użytkowania. 	<ul style="list-style-type: none"> Nie planowanie użytkowania; w przyległych wydzieleniach leśnych nie wprowadzanie i ograniczanie obecności świerka.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
II. SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Wzgórza Bukowe PLH320020- siedliska przyrodnicze:					
3.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne B	1 płat Pow.: 0,38 ha Oddz.: 876.	Zbiornik o nie powiększonym dopływie biogenów ze zlewni, z trwale zachowaną barierą biogeochemiczną wzdłuż brzegów, z naturalnymi i nie zaburzonymi warunkami rozwoju roślinności wodnej i brzegowej, fauna rodzima, bez udziału intensywnie żerujących obcych gatunków ryb roślinożernych.	<ul style="list-style-type: none"> Zanieczyszczenie wód (eutrofizacja i hipertrofizacja) [brak identyfikacji źródeł zanieczyszczeń i skali zagrożeń]; przekształcanie i niszczenie stref brzegowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona stref brzegowych przed zanieczyszczeniem odpadami. ograniczenie eutrofizacji i gromadzenia się osadów.
4.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska C	7 płatów Pow.: 4,21 ha Oddz.: 859, 860, 874, 881, 882.	Wysoki poziom wód umożliwiający proces torfotwórczy i zapobiegający murszeniu gleb oraz utrzymanie się charakterystycznych kompozycji gatunkowej roślin	<ul style="list-style-type: none"> Nadmierne odwodnienie terenu, zarastanie roślinnością krzewiastą lub drzewiastą, zmiana sposobu użytkowania. 	<ul style="list-style-type: none"> Działania w zakresie ochrony czynnej – podnoszenie poziomu wody w torfowisku za pomocą zastawek lub zasypywania rowów odwadniających, podejmować w przypadku zaistnienia potrzeby; okresowe koszenie fitocenoz opanowanych przez krzewy i drzewa.
5.	9110 Kwaśne buczyny A	62 płaty Pow.: 210,51 ha Oddz.: 843, 845, 854, 855, 856, 857,	Podjęcie działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu ochrony – lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych (w tym z domieszką	<ul style="list-style-type: none"> zubożenie roślinności charakterystycznej siedliska wskutek upraszczania struktury wiekowej drzewostanów; zubożenie i zanik roślinności charakterystycznej siedliska 	<ul style="list-style-type: none"> Nie wprowadzanie - przynajmniej w obszarze występowania siedliska, obcych gatunków. Nie wprowadzanie gatunków inwazyjnych.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
		858, 859, 860, 861, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 874, 875, 876, 877, 881, 883.	dębów) i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.	wskutek wprowadzania gatunków drzew obcych do drzewostanów; <ul style="list-style-type: none"> mała ilość martwego drewna. 	<ul style="list-style-type: none"> Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk. Kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew.
6.	9130 Żyzne buczyny A	22 płaty Pow.: 52,07 ha Oddz.: 868, 869, 874, 875, 876, 877, 881, 882, 883.	Podjęcie działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu ochrony – lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.	<ul style="list-style-type: none"> zubożenie roślinności charakterystycznej siedliska wskutek upraszczania struktury wiekowej drzewostanów; inwazja niecierpka drobnokwiatowego; zubożenie roślinności charakterystycznej siedliska wskutek wprowadzania gatunków drzew obcych; mała ilość martwego drewna. 	<ul style="list-style-type: none"> Nie wprowadzanie - przynajmniej w obszarze występowania siedliska, obcych gatunków. Nie wprowadzanie gatunków inwazyjnych. Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk. Kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew.
7.	9160 Grąd subatlantycki C	3 płaty Pow.: 2,55 ha	Lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty	<ul style="list-style-type: none"> Upraszczenie struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów; 	<ul style="list-style-type: none"> Eliminowanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
		Oddz.: 834.	ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych (utrzymanie grabów w składzie drzewostanów, ale bez forsowania udziału buków) i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzanie gatunków drzew obcych geograficznie i ekologicznie do drzewostanów • marginalizacja i usuwanie grabów z drzewostanów gospodarczych; • mała ilość martwego drewna; • niekorzystny stosunek odnowień naturalnych i sztucznych. 	<p>odnowieniach, w ramach innych prac;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie introdukowanie gatunków inwazyjnych; • faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk; • kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew.
8.	<p style="text-align: center;">9190 Kwaśna dąbrowa C</p>	<p>3 płaty Pow.: 8,35 ha Oddz.: 845, 865.</p>	Lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania, lasy wolne od udziału gatunków inwazyjnych (dąb czerwony, czeremcha amerykańska), ze zmniejszającym się udziałem sosen w drzewostanie; utrzymanie nie pomniejszych zasobów starych drzew i utrzymanie lub odtworzenie struktury wiekowej starodrzewiu gwarantujących	<ul style="list-style-type: none"> • Introdukcja i rozprzestrzenianie się gatunków ekspansywnych i inwazyjnych (dąb czerwony, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska); • niski udział odnowień naturalnych; • introdukcja i rozprzestrzenianie się gatunków ekspansywnych i inwazyjnych (dąb czerwony, robinia akacjowa, czeremcha 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie wprowadzanie, w obszarze występowania siedlisk, gatunków obcych (w tym przypadku dot. to zwłaszcza dębu czerwonego, robinii i klonu jesionolistnego); • nie introdukowanie gatunków inwazyjnych; • nie odnawianie sztucznie bukiem powierzchni siedliska; • kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
			zachowanie udziału starych dębów w lasach.	amerykańska).	<p>drewna i starych drzew;</p> <ul style="list-style-type: none"> • faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk przy podejmowaniu działań utrzymujących dominację dębów w drzewostanie; • systematyczne zwalczanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych i odnowieniach, w ramach innych prac; • Przebudowa drzewostanów sosnowych na siedliskach kwaśnych dąbrów dębem a nie bukiem.
9.	<p>91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe A</p>	<p>20 płatów Pow.: 16,45 ha Oddz.: 818, 819, 820, 821, 845, 860, 861, 870, 889, 891.</p>	<p>Lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu (w tym z lukami i okrajkami umożliwiającymi współwystępowanie ziołorośli okrajkowych) o zróżnicowanym reżimie użytkowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany stosunków wodnych; • upraszczanie składu gatunkowego łęgów olszowo-jesionowych (promowanie samej olszy, zamieranie jesionów); • zręby zupełne w łęgach, problematyczne zwłaszcza w wąskich pasmach i izolowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie wprowadzanie, w obszarze występowania siedlisk, gatunków obcych (w tym przypadku dot. to zwłaszcza dębu czerwonego, robinii i klonu jesionolistnego); • nie introdukowanie gatunków inwazyjnych; • preferowanie rębni złożonej,

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
				<p>płatach, przerywające ciągłość tego typu siedlisk;</p> <ul style="list-style-type: none"> niski udział odnowień naturalnych; ubogi skład gatunkowy drzewostanów; mało martwego drewna. 	<p>zwłaszcza w wąskich pasach łągów;</p> <ul style="list-style-type: none"> kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew; faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk oraz tolerowanie obecności graba w podroście i drzewostanie.
III. SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Wzgórza Bukowe PLH320020- gatunki ptaków oraz ich ostoje:					
10.	1042 Zalotka większa C	Liczba stan.: 2 Oddz.: 876, 882	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Zanieczyszczenie; zbyt intensywne działania melioracyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona stref brzegowych w miejscach lokalizacji gatunku przed zanieczyszczeniem odpadami; rezygnacja z intensywnych działań melioracyjnych w miejscach lokalizacji gatunku.
11.	1166 Traszka grzebieniasta C	Liczba stan.: 2	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Zanik miejsc odpowiednich do rozrodu; 	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska gatunku.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
		Oddz.: 857, 882		<ul style="list-style-type: none"> opadanie poziomu wód gruntowych i wysychanie małych zbiorników wodnych. 	
12.	1308 Mopek C	Liczba stan.: 1 Oddz. 834	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Brak 	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska gatunku.
13.	1324 Nocek duży C	Liczba stan.: 1 Oddz. 834	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Brak 	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska gatunku.
IV. SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006- siedliska przyrodnicze:					
14.	7210 Torfowiska nakredowe B	7 płatów Pow.: 31,7ha Oddz.: 909.	Optymalizacja poziomu wód przyczyniająca się do opóźnienia procesów sukcesji ekologicznej.	<ul style="list-style-type: none"> Stopniowa sukcesja ekologiczna w kierunku łożowisk; Przesychanie w przypadku obniżenia się poziomu jeziora. 	<ul style="list-style-type: none"> Spowolnienie odpływu wód z powierzchni siedlisk przyrodniczych zależnych od wody w obszarze Natura 2000,
15.	9160 Grąd subatlantycki B	8 płatów Pow.: 13,55 ha Oddz.: 907, 907A, 908.	Lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych (utrzymanie grabów w składzie drzewostanów, ale bez forsowania udziału buków) i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego	<ul style="list-style-type: none"> Upraszczenie struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów; wprowadzanie gatunków drzew obcych geograficznie i ekologicznie do drzewostanów marginalizacja i usuwanie grabów z drzewostanów gospodarczych; mała ilość martwego drewna; niekorzystny stosunek odnowień 	<ul style="list-style-type: none"> Eliminowanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych odnowieniach, w ramach innych prac; nie wprowadzanie gatunków inwazyjnych; faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk; kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
			ilością starych drzew.	naturalnych i sztucznych.	leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew.
16.	<p>91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe B</p>	<p>18 płatów Pow.: 40,11 ha Oddz.: 907, 907A, 908.</p>	<p>Lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych i zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu (w tym z lukami i okrajkami umożliwiającymi współwystępowanie ziołorośli okrajkowych) o zróżnicowanym reżimie użytkowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany stosunków wodnych; • upraszczanie składu gatunkowego łągów olszowo-jesionowych (promowanie samej olszy, zamieranie jesionów); • zręby zupełne w łągach, problematyczne zwłaszcza w wąskich pasmach i izolowanych płatach, przerywające ciągłość tego typu siedlisk; • niski udział odnowień naturalnych; • ubogi skład gatunkowy drzewostanów; • mało martwego drewna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie wprowadzanie, w obszarze występowania siedlisk, gatunków obcych (w tym przypadku dot. to zwłaszcza dębu czerwonego, robinii i klonu jesionolistnego); • nie wprowadzanie gatunków inwazyjnych; • preferowanie rębni złożonej, zwłaszcza w wąskich pasmach łągów; • kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew; • faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk oraz tolerowanie obecności graba w podroście i

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
					drzewostanie.
17.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe C	4 płaty Pow.: 4,49 ha Oddz.: 907A.	Lasy z udziałem martwego drewna w ilości umożliwiającej utrzymanie w nie pogorszonym stanie bioty ksylobiontycznej, z obecnością gatunków typowych i różnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany stosunków wodnych; • niski udział odnowień naturalnych; • ubogi skład gatunkowy drzewostanów; • mało martwego drewna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie wprowadzanie, w obszarze występowania siedlisk, gatunków obcych (w tym przypadku dot. to zwłaszcza dębu czerwonego, robinii i klonu jesionolistnego); • nie wprowadzanie gatunków inwazyjnych; • preferowanie rębni złożonej, zwłaszcza w wąskich pasach łęgów; • kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu zachowanie ilości martwego drewna i starych drzew; • faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk oraz tolerowanie obecności graba w podroście i drzewostanie.
V. OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW – Dolina Dolnej Odry PLB 320003- gatunki ptaków oraz ich ostoje:					
18.	A074 Kania ruda	1 obserwacja	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> • Zalesienie terenów otwartych; 	

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
	B	Oddz.: 145 Informacje wrażliwe. 1 strefa		<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie się liczby starych drzew. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie aktualnej struktury krajobrazu z mozaiką siedlisk
19.	A075 Bielik B	Informacje wrażliwe. 2 strefy	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Zalesienie terenów otwartych; zmniejszenie się liczby starych drzew. 	<ul style="list-style-type: none"> Tam gdzie to możliwe dążenie do tworzenia mozaiki drzewostanów różnowiekowych i różnogatunkowych; nie wprowadzanie zalesień terenów otwartych.
20.	A127 Żuraw B	2 obserwacje Oddz.: 144, 147	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Brak. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie istniejących obszarów występowania gatunku w stanie zbliżonym do aktualnego.
VI. OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW – Jezioro Miedwie i okolice PLB320005- gatunki ptaków oraz ich ostoje:					
21.	A074 Kania ruda B	1 obserwacja Oddz.: 905	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Zalesienie terenów otwartych; zmniejszenie się liczby starych drzew. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie aktualnej struktury krajobrazu z mozaiką siedlisk
22.	A127 Żuraw C	4 obserwacje Oddz.: 907, 908,	Właściwy stan siedliska gatunku.	<ul style="list-style-type: none"> Zalesienie terenów otwartych; zmniejszenie się liczby starych drzew. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie aktualnej struktury krajobrazu z mozaiką siedlisk

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Orientacyjna lokalizacja oraz powierzchnia przedmiotu ochrony	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony.	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony.
		909			

Załącznik nr 2.**Tabela XXIII.** Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	5	6
1.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z <i>Nympheion, Potamion</i></p> <p>Wszystkie płaty siedliska</p>	Ochrona barier biogeochemicznych wokół zbiorników	Zachowanie lub kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód). Na terenach leśnych stosowanie rębni złożonych w pasie o szerokości odpowiadającej wysokości drzewostanu wokół zbiorników preferować stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
2.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)</p> <p>Wszystkie płaty siedliska</p>	Ograniczenie zarastania mszarów przez brzozy, świerki i olsze w celu utrzymania gatunków i roślinności typowej dla torfowisk przejściowych	<p>Usuwać naloty i podrosty brzoź, świerków i olszy czarnej. Zachować można do 10% powierzchni torfowiska pod okapem brzoź (w postaci zwartych płatów na obrzeżach), ale nie tolerować olszy czarnej i świerków wkraczających na mszary. Działanie wykonać zimą, przy zamrożonej powierzchni torfowiska z obowiązkowym usunięciem wyciętych drzew poza obszar siedliska. W przypadku pokrycia ponad 80% powierzchni torfowiska przez młode drzewa - usuwać je sukcesywnie przez kolejne lata (jednorazowo odsłaniać nie więcej jak 1/3 powierzchni torfowiska). Kontrolować mszary i w razie potrzeby (obfitego pojawienia się nalotu i podrostu brzoź) - powtórzyć zabieg.</p>	
3.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)</p> <p>Wszystkie płaty siedliska</p>	Utrzymanie właściwych stosunków wodnych i charakterystyki fizyko-chemicznej wód zasilających	<p>Stopniowe zamykanie sieci melioracyjnej poprzez dopuszczanie do naturalnych procesów zarastania i zamulania rowów odprowadzających wodę z torfowisk mszarnych. W przypadku istniejącego w wykopie odprowadzającym wodę istotnego spadku terenu – zbudowanie lub wkopanie progu zabezpieczającego przed przegłębieniem odpływu i spuszczeniem wody (np. oddz. 34f w Nadl.</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			Gryfino). Zabezpieczenie wykonać z materiałów naturalnych.	
4.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	<p>1. Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną.</p> <p>2. Na siedlisku kwaśnych buczyn tolerować drzewostany w 100% bukowe, jeśli takie uzyskano z odnowienia naturalnego.</p> <p>3. W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw – na siedlisku BMśw (TD So Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 60 So 30 Db i inne 10, na siedlisku LMśw, LMw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10, na siedlisku LMśw, LMw (TD Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 70 Db, So i inne 30, na siedlisku LMśw, LMw (TD So Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 50 So 30 Db i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10, na siedlisku Lśw (TD Db Bk – dopuszczony dla</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 70 Db i inne 30. Wskazany rodzaj rębni: II/III/IV/V. Orientacyjne składki gatunkowe upraw z So preferuje się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie drzewostanu macierzystego występowała So, w udziale minimum 30%. Gatunki domieszkowe – Dbb, So (na uboższych siedliskach LM), Dbs.</p> <p>4. Ewentualne domieszki wprowadzać na tym siedlisku w zmieszaniu kępowym lub mniejszym (z wyjątkiem dębu). Wielkość gniazd przy rębniach gniazdowych ograniczyć do 40 arów.</p> <p>5. W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki.</p> <p>6. Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych preferować zachowanie w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, wierzba)</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
5.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Dąb w składzie drzewostanów	Na siedliskach kwaśnych buczyn z dębem utrzymywać jego udział, ew. wprowadzać jako gatunek domieszkowy (nie robić tego jednak kosztem podrostu bukowego). Wobec braku odnowień naturalnych dębu odnawiać go sztucznie w gniazdach, przy czym gniazda zakładane w rębni gniazdowej nie powinny mieć powierzchni większej niż 40 arów.	
6.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacja, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka, tawlina jarzębolistna) z dopuszczeniem używania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) W przypadku wprowadzania nowych nasadzeń w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000 wprowadzać gatunki z wyjątkiem ww. roślin inwazyjnych.	
7.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział obcych ekologicznie gatunków iglastych z rodzajów świerk,	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>modrzew z tolerowaniem ich w formie rozproszonych, niewielkich kęp (ok. 5 arów) lub w mniejszym zmieszaniu.</p> <p>2) Ograniczać nowe nasadzenia tych gatunków w płatach siedliska przyrodniczego.</p>	
8.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	<p>1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne tj.:</p> <p>a) przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu,</p> <p>b) na powierzchniach wskazanych w planie urządzenia lasu wprowadzać rębnie złożone z wydłużonym okresem odnowienia lub przerębowe (np. w przypadkolicznego pojawiania się kęp podrostu),</p> <p>c) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielenia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar.</p> <p>2) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów.</p> <p>3) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem).</p> <p>4) Przy odnowieniu sztucznym preferować ręczne przygotowanie gleby na stokach o nachyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwicę (nigdy w dół stoku).</p>	
9.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Poprawa cech strukturalnych drzewostanów	1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.</p> <p>2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględnić również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerwaty przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu.</p> <p>3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym preferować pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów.</p> <p>4) Preferować pozostawianie w lesie pozostałości pozrębowych (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł,</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			źródeł i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. 5) Drewno przeznaczone do wywózki preferuje się składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).	
10.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Utrzymanie lub zwiększenie udziału starodrzewów w lasach	Preferować utrzymywanie udziału starodrzewów w lasach bukowych obszaru.	
11.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Preferować pozyskanie drewna przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Preferuje się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	
12.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródeł oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (preferować stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			drzewostanu).	
13.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p>	Ochrona bierna biogrup	<p>1) Wykluczać z użytkowania gospodarczego i hodowlanego w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych biogrupy o powierzchni stanowiącej ok. 5% wydzielenia przekraczającego 1 ha (powierzchnia biogrup nie może być mniejsza niż 0,06 ha) - nie dotyczy bloków upraw pochodnych.</p> <p>2) Biogrupy wyznaczać w płatach typowo wykształconego siedliska, z drzewostanem bukowym, bez udziału gatunków obcych i wyodrębniać jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu.</p> <p>4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów.</p>	
14.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario</i>)</p>	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<i>glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion)</i>		<p>lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną.</p> <p>2) Na siedlisku żyznych buczyn tolerować drzewostany w 100% bukowe, jeśli takie uzyskano z odnowienia naturalnego.</p> <p>3) Na siedlisku żyznych buczyn tolerować dowolny udział jawora i graba jeśli pochodzi z odnowienia naturalnego.</p> <p>4) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw:</p> <p>a) w podtypie żyznej buczyny niżowej – na siedlisku BMśw (So Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 60 So 30 Db i inne 10, na siedlisku LMśw (TD Bk): Bk 80 Db i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10, na siedlisku Lw (TD Db Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 60 Db 30 Wz i inne 10, na siedlisku Lw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10;</p> <p>wskazany rodzaj rębni: II/III/IV/V;</p> <p>orientacyjne składy gatunkowe upraw z So preferuje się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie drzewostanu macierzystego</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>występowała So, w udziale minimum 30%; gatunki domieszkowe – Dbb, Dbs, Js, Ol, Wz, Gb, Czereśnia ptasia.</p> <p>b) w podtypie wilgotnej buczyny niżowej ze szczyrem - na siedlisku Lw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10; zalecany rodzaj rębni: II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Dbb, Dbs, Js, Ol, Wz, Gb, Czereśnia ptasia.</p> <p>5) Na siedlisku żyznych buczyn nie wykonywać rębni gniazdowej zupełnej.</p> <p>6) Preferować wprowadzanie domieszek w zmieszaniu kępowym lub mniejszym.</p> <p>7) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki.</p> <p>8) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych preferować zachowanie w składzie drzewostanów i podszytu obecne w nich gatunki rodzime drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, wierzba).</p>	
15.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u>	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacyjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka, tawlina jarzębolistna) z dopuszczeniem używania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) W przypadku wprowadzania nowych nasadzeń w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000 wprowadzać gatunki z wyjątkiem ww. roślin inwazyjnych.	
16.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział obcych ekologicznie gatunków iglastych z rodzajów: świerk, dąb, modrzew i sosna. 2) Ograniczać nowe nasadzenia tych gatunków w płatach siedliska przyrodniczego, w szczególności świerka.	
17.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne tj.: a) przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu, b) na powierzchniach wskazanych w planie urządzenia lasu wprowadzać rębnie złożone z wydłużonym	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>okresem odnowienia lub przerębowe (np. w przypadku ulicznego pojawiania się kęp podrostu),</p> <p>c) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielenia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar.</p> <p>2) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów.</p> <p>3) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 4) Przy odnowieniu sztucznym preferować ręczne przygotowanie gleby na stokach o pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwicę (nigdy w dół stoku).	
18.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)</p>	Poprawa cech strukturalnych drzewostanów	<p>1) Stosowana w drzewostanach bukowych rębni częściowa wielkopowierzchniowa IIa powinna być realizowana na powierzchniach manipulacyjnych nie przekraczających 6 ha, z dopuszczeniem realizacji zabiegu na powierzchni większej w uzasadnionych przypadkach (np. w przypadku istnienia odnowienia naturalnego na większej powierzchni).</p> <p>2) Wprowadzić do rębni stosowanych w buczynach obszaru rębnie stopniowe z długim okresem odnowienia i przerębowe. Ostateczny zakres ich wprowadzania ustalić w planach urzędnika lasu. Preferować je tam, gdzie w pojawiają się naturalnie kępy podrostu bukowego, w szczególności w starodrzewach, w</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			oddziałach sąsiadujących z rezerwatami. 3) Preferować tolerowanie luk o powierzchni do 15 arów w drzewostanach na siedlisku przyrodniczym, zwłaszcza w miejscach z utrudnionym odnowieniem.	
19.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae</i> Fagenion, <i>Galio odorati</i>-Fagenion)</p>	Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	<p>1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji kłękowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.</p> <p>2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględnić również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerwaty przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu.</p> <p>3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym preferować pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów.</p> <p>4) Preferować pozostawianie w lesie pozostałości pozrębowych (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.</p> <p>5) Drewno przeznaczone do wywózki preferuje się składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).</p>	
20.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)</p>	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Preferować pozyskanie drewna przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Preferuje się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	
21.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe</u></p>	Utrzymanie lub zwiększenie	Preferować utrzymywanie udziału	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<u>PLH320020¹</u> 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae</i> Fagenion, <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	udziału starodrzewów w lasach	starodrzewów w lasach bukowych obszaru	
22.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae</i> Fagenion, <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Ochrona bierna biogrup	1) Wykluczać z użytkowania gospodarczego i hodowlanego w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych biogrupy o powierzchni stanowiącej ok. 5% wydzielenia przekraczającego 1 ha (powierzchnia biogrup nie może być mniejsza niż 0,06 ha) - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. 2) Biogrupy wyznaczać w płatach typowo wykształconego siedliska, z drzewostanem bukowym, bez udziału gatunków obcych i wyodrębnić jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			obejść i objazdów.	
23.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)</p>	Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródeł oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębniami zupełnymi (preferować stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu).	
24.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)</p>	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	<p>1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną.</p> <p>2) Stosować następujące składy gatunkowe upraw – na siedlisku BMśw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku BMw (TD So Db Bk Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 50 Db 30 So i inne 20, na siedlisku LMśw (TD So Gb Db – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Db 40 Gb 30 So i inne 30, na siedlisku LMw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>LMw (TD Gb Db): Db 60 Gb 30 Lp i inne 10, na siedlisku Lśw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Gb Db): Db 50 Gb 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Gb Bk): Bk 50 Gb 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Lp Db): Dbs 50 Lp 30 Gb i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Gb Bk Db): Db 40 Bk 30 Gb i inne 30, na siedlisku Lśw (TD Gb Db Bk): Bk 40 Db 30 Gb i inne 30, na siedlisku Lśw (TD Db Gb): Gb 50 Db 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Bk Gb): Gb 50 Bk 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku Lw (TD Gb Db): Db 60 Gb 30 Lp i inne 10, na siedlisku Lw (TD Db Gb): Gb 50 Db 30 Wz i inne 20. Wskazany rodzaj rębni: II/II/IV/V. Grab wprowadzić w zmieszaniu grupowym lub kępowym. Dopuszcza się udział Gb w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu. Gatunki domieszkowe – Js, Lpd, Czereśnia ptasia, Jrz brekinia, Ol, Wz.</p> <p>3) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki.</p> <p>4) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych preferować zachowanie składzie drzewostanów i podszytu</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, wierzba).	
25.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Dąb w składzie drzewostanów	Na siedliskach grądów utrzymywać udział dębu jako gatunku panującego lub domieszkowego. Wobec braku odnowień naturalnych dębu odnawiać go sztuczne w gniazdach, przy czym gniazda nie powinny mieć powierzchni większej niż 50 arów. W płatach siedlisk zajmujących powierzchnię mniejszą niż 1 ha dąb wprowadzać w ramach rębni II na powierzchniach otwartych.	
26.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacyjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka) z dopuszczeniem stosowania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) W przypadku	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			wprowadzania nowych nasadzeń w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000 wprowadzać gatunki z wyjątkiem ww. roślin inwazyjnych.	
27.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział obcych ekologicznie gatunków iglastych z rodzajów świerk, dąglezja, modrzew i sosna. 2) Ograniczać nowe nasadzenia tych gatunków w płatach siedliska przyrodniczego, w szczególności świerka.	
28.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji kłuskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia. 2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>użytkowaniu rębnyemu, należy uwzględnić również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerwaty przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu.</p> <p>3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym preferować pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów.</p> <p>4) Preferować pozostawianie w lesie pozostałości pozrębowych (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródeł i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.</p> <p>5) Drewno przeznaczone do wywózki preferuje się składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			(poza okresem rójki owadów).	
29.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)</p>	Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	<p>1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne.</p> <p>2) W płatach siedlisk grądowych zwiększyć udział rębni złożonych pozwalających na utrzymanie wielowarstwowej struktury drzewostanu.</p> <p>3) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielenia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar.</p> <p>4) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów.</p> <p>5) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 6) Preferować przy odnowieniu sztucznym ręczne przygotowanie gleby na stokach o pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwicę (nigdy w dół stoku).	
30.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Preferować pozyskanie drewna przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Preferuje się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	
31.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródeł oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (wskazane jest stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu).	
32.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9160 Grąd subatlantycki <i>(Stellario-Carpinetum)</i>	Ochrona bierna biogrup w lasach	1) Podczas prowadzonych prac w drzewostanach rębnych i przeszlórębnych o okresie odnowienia krótszym niż 25 lat, ok. 5% powierzchni (nie mniej niż 0,06 ha) każdego wydzielenia o powierzchni przekraczającej 1 ha trwale wykluczać z realizacji zabiegów - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. Powierzchnie takich biogrup powinny być wyodrębniane jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 2) Zbocza doliny Płoni zajęte przez siedliska grądowe wskazane jest wyznaczyć jako ekosystemy referencyjne.	
33.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy <i>(Quercion robori-petraeae)</i>	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 2) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw: a) w podtypie pomorskiego kwaśnego lasu brzoźowo-dębowego	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>– bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Brz Db): Db 60 Brz 30 So i inne 10; (TD So Db Brz): Brz 40 Db 30 So 30; (TD Db Brz): Brz 60 Db 30 i inne 10; (TD So Db): Db 60 So 40; (TD So Brz Db): So 30 Brz 30 Db 30 i inne 10; (TD Bk Db): Db 60 Bk 30 Brz i inne 10; Wskazany rodzaj rębni: II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Bk, Ol, Os, Brzomsz;</p> <p>b) w podtypie śródładowej kwaśnej dąbrowy – na siedlisku BMśw (TD Db So – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): So 50 Db 30 Bk i inne 20; (TD So Db): Db 50 So 30 Bk i inne 20; na siedlisku LMśw (TD Bk Db): Db 50 Bk 30 So i inne 20; (TD So Db): Db 50 So 30 Bk i inne 20; na siedlisku LMśw (TD Bk Db): Db 50 Bk 30 So i inne 20; (TD So Db): na siedlisku LMw (TD So Db): Db 50 So 30 Brz i inne 20; na siedlisku Lśw (TD Bk Db): Db 50 Bk 30 Jw i inne 20; (TD Db): Db 80 Bk i inne 20; (TD Db Bk): Bk 50 Db 30 Jw i inne 20;</p> <p>Wskazany rodzaj rębni: II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Bk, Ol, Os, Brzomsz.</p> <p>3) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki.</p> <p>4) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szalkak, kruszyna, wierzba, jałowiec).	
34.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Dąb w składzie drzewostanów	Na siedliskach dąbrów utrzymywać udział dębu jako gatunku panującego lub domieszkowego. Wobec braku odnowień naturalnych dębu odnawiać go sztuczne w gniazdach, przy czym gniazda zakładane w rębni gniazdowej nie powinny mieć powierzchni większej niż 50 arów.	
35.	<u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacja, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka) z dopuszczeniem stosowania środków chemicznych stosowanych punktowo. Ze względu na szczególną inwazyjność tych gatunków w siedliskach kwaśnych dąbrów zadanie należy	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			traktować jako ważne. 2) W przypadku wprowadzania nowych nasadzeń w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000 wprowadzać gatunki z wyjątkiem ww. roślin inwazyjnych.	
36.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział gatunków iglastych z rodzajów świerk, modrzew, dąglezja, a także sosny jeśli ta dominuje (tolerować ją w domieszkach). 2) W przypadku wprowadzania nowych nasadzeń w płatach siedlisk przyrodniczych aprobować sosnę pospolitą sadzoną na siedlisku BM i LM oraz wyjątkowo pozostałe ww. gatunki w zmieszaniu pojedynczym lub kępowym.	
37.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne tj.: a) przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu, b) na powierzchniach wskazanych w planie urządzenia lasu wprowadzać rębnie złożone z wydłużonym okresem odnowienia lub przerębne (np. w przypadku	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>licznego pojawiania się kęp podrostu), c) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielenia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar. 2) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. 3) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 4) Preferować przy</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			odnowieniu sztucznym ręczne przygotowanie gleby na stokach o pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwicę (nigdy w dół stoku).	
38.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)</p>	Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	<p>1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.</p> <p>2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględnić również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerwaty przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu.</p> <p>3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym preferować pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów.</p> <p>4) Preferować pozostawianie w lesie pozostałości pozrębowych (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.</p> <p>5) Drewno przeznaczone do wywózki preferuje się składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).</p>	
39.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)</p>	Utrzymanie lub zwiększenie udziału starodrzewów w lasach	Preferować utrzymywanie udziału starodrzewów w lasach dębowych obszaru.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
40.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Preferować pozyskanie drewna przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Preferowane jest koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	
41.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródeł oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (preferować stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu).	
42.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Ochrona bierna biogrup	1) Wykluczać z użytkowania gospodarczego i hodowlanego w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych biogrupy o powierzchni stanowiącej ok. 5% wydzielenia przekraczającego 1 ha (powierzchnia biogrup nie może być mniejsza niż 0,06 ha) - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. 2) Biogrupy wyznaczać w płatach typowo wykształconego siedliska, bez udziału gatunków obcych i wyodrębnić jako kępy,	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów.	
43.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe</p>	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	<p>1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną.</p> <p>2) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw:</p> <p>a) w podtypie nadrzecznego łągu wierzbowego – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Wb): Wb 70 Ol i inne 30; wskazane jest pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu;</p> <p>b) w podtypie nadrzecznego łągu</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>topolowego – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Tp): Tp 70 Ol i inne 30; zalecane pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu;</p> <p>c) w podtypie niżowego łągu jesionowo-olszowego – na siedlisku LMw (TD Ol Js): Js 50 Ol 30 Brz i inne 20; na siedlisku LMw (TD Js Ol): Ol 50 js 30 Brz i inne 20; na siedlisku Lw (TD Ol Js): Js 50 Ol 30 Brz i inne 20; (TD Js Db): Db 50 Js 30 Wz i inne 20; (TD Db Js): Js 50 Db 40 ol i inne 10; (TD Db Ol): Ol 50 Db 30 Wz i inne 20; (TD Ol Db): Db 50 Ol 30 Wz i inne 20; na siedlisku OlJ (TD Js Ol): Ol 60 Js 30 Brz i inne 10; (TD Ol Js): Js 60 Ol 30 Brz i inne 10; na siedlisku Ol (TD Ol): Ol 90 Js i inne 10; Wskazany rodzaj rębni: I/II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Wz, Dbs, Brz, Js, Ol, Gb, Bk;</p> <p>d) w podtypie źródłiskowego lasu olszowego na niżu – na siedlisku OlJ (TD Ol): Ol 90 Js i inne 10; wskazane jest pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu;</p> <p>e) w podtypie podgórskiego łągu jesionowego – bez względu na typ</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>siedliskowy lasu (TD Js): Js 90 OI i inne 10; wskazane jest pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.</p> <p>2) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki.</p> <p>3) Utrzymywać w składzie drzewostanów jesionu jeśli nie wykazuje objawów chorobowych i nie zamiera.</p> <p>4) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych preferować zachowanie w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, kalina koralowa, wierzba).</p>	
44.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe</p>	<p>Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów</p>	<p>1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacja, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, kłon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka, rdestowce) z</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			dopuszczeniem stosowania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) W przypadku wprowadzania nowych nasadzeń w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000 wprowadzać gatunki z wyjątkiem ww. roślin inwazyjnych.	
45.	<p><u>Obszar Natura 2000</u> <u>Wzgórza Bukowe</u> <u>PLH320020¹</u></p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe</p>	Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	<p>1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.</p> <p>2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględnić również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerваты przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>w ramach ostępu.</p> <p>3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym preferować pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów.</p> <p>4) Preferować pozostawianie w lesie pozostałości pozrębowych (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.</p> <p>5) Drewno przeznaczone do wywózki preferuje się składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
46.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Athenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Preferować pozyskanie drewna przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Preferuje się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	
47.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Athenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Szczególna ochrona leśnych ekosystemów źródliskowych i łągowych	Preferowane jest wyłączenie z użytkowania drzewostany na siedliskach łągowych. W dolinie Płoni w ramach gospodarki leśnej zachować i/lub kształtować strefę ekotonową wzdłuż brzegów rzeki, na szerokość równą 1-2 wysokości drzewostanu.	
48.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Ochrona strefy brzegowej i barier biogeochemicznych wokół zbiorników	Zachowanie lub kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód). Na terenach leśnych ograniczenie użytkowania gospodarczego drzewostanów w pasie o szerokości równej wysokości drzewostanu od brzegów zbiorników wodnych (niedopuszczanie do usuwania pokrywy leśnej – stosowanie rębni złożonych), preferowane jest wyłączenie z użytkowania rębego tego pasa lasu.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
49.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Zwiększenie akceptacji dla ochrony gatunków	Edukacja społeczeństwa - organizacja prelekcji w szkołach i dla zainteresowanych grup, organizacja zajęć terenowych, plakaty i ulotki w miejscowościach i osiedlach miasta Szczecina otaczających Wzgórza Bukowe.	
50.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Ochrona siedlisk rozrodczych i kryjówek letnich	Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach i zadrzewieniach do naturalnej śmierci i rozpadu tzw. drzew biocenotycznych, wykorzystywanych jako naturalne kryjówki, z wyłączeniem sytuacji kłęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	
51.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Zwiększenie akceptacji dla ochrony gatunków	Edukacja społeczeństwa - organizacja prelekcji w szkołach i dla zainteresowanych grup, organizacja zajęć terenowych, plakaty i ulotki w miejscowościach i osiedlach miasta Szczecina otaczających Wzgórza Bukowe.	
52.	<u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u> 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Ochrona siedlisk rozrodczych i kryjówek letnich	Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach i zadrzewieniach do naturalnej śmierci i rozpadu tzw. drzew biocenotycznych,	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			wykorzystywanych jako naturalne kryjówki, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	
53.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>Wszystkie przedmioty ochrony Wszystkie istniejące rezerwaty oraz proponowane zgodnie z obowiązującymi dokumentami (Studium, Plan Urządzenia Lasów Nadl. Gryfino, Plan ochrony Szczecińskiego PK): Lisi Potok, Węglino, Jezioro Czarne</p>	Uzupełnienie i utrzymanie sieci rezerwatów przyrody jako powierzchni referencyjnych siedlisk przyrodniczych	Rozpoznanie i analiza propozycji uzupełnienia sieci rezerwatów przyrody w Puszczy Bukowej w celu stworzenia powiązanych ekologicznie ostoju dla wszystkich gatunków typowych dla lasów i siedlisk nieleśnych o charakterze naturalnym i typowym dla kompleksu puszczańskiego.	
54.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>Wszystkie przedmioty ochrony</p>	Uzupełnienie sieci ekosystemów referencyjnych poza rezerwatami przyrod	Dla zachowania ciągłości ekologicznej i różnorodności biologicznej leśnych siedlisk przyrodniczych w całym obszarze występowania leśnych siedlisk przyrodniczych rozważyć możliwość uzupełnienia sieci ekosystemów referencyjnych wyłączonych z użytkowania gospodarczego, uzupełniających sieć rezerwatów przyrody. 1) Ekosystemy referencyjne powinny być w miarę możliwości równomiernie	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>rozmieszczone w całym kompleksie leśnym, chroniąc zróżnicowane i reprezentatywne dla obszaru Natura 2000 siedliska przyrodnicze.</p> <p>W zwartych kompleksach kwaśnych i żyznych buczyn oraz dąbrów dążyć do stworzenia sieci ekosystemów referencyjnych w taki sposób by docelowo w każdym oddziale lub oddziale przyległym do miejsca występowania danego siedliska przyrodniczego znajdowała się jego powierzchnia referencyjna. Wyjątkiem mogą być obszary, gdzie brak wydzieleni z drzewostanami w wieku rębny i przeszłorębnym.</p> <p>2) Ekosystemy referencyjne o areale ponad 1 ha powinno się wyznaczać w płatach siedlisk o możliwie typowym charakterze roślinności i warunkach siedliskowych. Powierzchnie powinno się wyznaczać w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych, w płatach lasów o strukturze i składzie nie wymagającym działań ochronnych (brak gatunków inwazyjnych).</p> <p>3) Preferować również wyznaczanie ekosystemów referencyjnych w miejscach trudno dostępnych,</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			<p>kłopotliwych do użytkowania gospodarczego (stroma stoki, miejsca zabagnione) lub o zmniejszonym lub wykluczonym użytkowaniu z innych względów (powierzchnie doświadczalne, ostoje ksylobiontów, obrzeża wód i mokradeł, skraje lasów, ostoje gatunków chronionych strefowo).</p> <p>4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów.</p> <p>5) Preferowana jest ingerencja w ekosystemach referencyjnych polegająca na eliminacji gatunków inwazyjnych, w przypadku ich pojawienia się.</p>	
55.	<p><u>Obszar Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020¹</u></p> <p>Wszystkie przedmioty ochrony Wszystkie płaty siedliska kwaśna buczyna (9110), żyźna buczyna (9130) i kwaśnych dąbrów</p>	Ochrona bierna biogrup jako alternatywa dla sieci powierzchni referencyjnych	1) W przypadku, gdy z różnych względów nie zostanie wyznaczona sieć ekosystemów referencyjnych należy ją zastąpić przez sieć biogrup wyznaczonych podczas prac prowadzonych w drzewostanach rębnych i przeszlębnych. Każda	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	(9190)		biogrupa stanowić powinna ok. 5% areалу wydzielenia przekraczającego 1 ha (przy czym powierzchnia biogrupy nie może być mniejsza niż 0,06 ha). Powierzchnie takich biogrup powinny być wyodrębniane jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 2) Biogrupy wyznaczać w miejscach z zachowaną roślinnością typową dla siedliska (bez gatunków inwazyjnych w drzewostanie) oraz w taki sposób, by w miarę możliwości biogrupy z sąsiadujących wydzielen tworzyły zwarte płyty.	
56.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea i Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>).</p> <p>Wszystkie płyty siedliska w obszarze Natura 2000.</p>	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony.	<p>1) Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych (zabezpieczenie siedlisk przed zaoraniem, zalesieniem lub inną zmianą użytkowania gruntu);</p> <p>2) Ekstensywne użytkowanie pastwiskowe, kośne lub kośnopastwiskowe trwałych użytków zielonych.</p>	W przypadku zobowiązań pro środowiskowych, podjętych w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolno-środowiskowoklimatycznego, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych. Przeglądy stanu siedlisk i w razie potrzeby usuwanie nalotu drzew i krzewów (wycinka w czerwcu-lipcu, karczowanie, stosowanie środków chemicznych wobec ekspansywnej osiki, robinii, tarniny).
	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe</p>	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony.	1) Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony, położonego na trwałych użytkach	W przypadku zobowiązań pro środowiskowych, podjętych w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, użytkowanie zgodnie z

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	(<i>Molinion</i>). Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000.		zielonych (zabezpieczenie siedliska przed zaoraniem, zalesieniem lub inną zmianą użytkowania gruntu); 2) Ekstensywne użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośnopastwiskowe trwałych użytków zielonych.	wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolno-środowiskowoklimatycznego, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego. 1) Utrzymanie lub przywrócenie użytkowania – łąki zarastające krzewami i drzewami powinny być wykarczowane; 2) Koszenie wysokie, jesienne, w odstępach 2-3 lat, połączone ze zbiorem siana.
57.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000.	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony.	1) Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony, położonego na trwałych użytkach zielonych (zabezpieczenie siedliska przed zaoraniem, zalesieniem lub inną zmianą użytkowania gruntu); 2) Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.	Działanie fakultatywne: W przypadku zobowiązań pro środowiskowych, podjętych w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolno-środowiskowo klimatycznego, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego. 1) Wykaszenie wysokie 1-2 razy w roku po 10 czerwca i we wrześniu, z dopuszczeniem dokonywania pokosu i wypasu już w połowie maja; 2) Nawożenie dostosowane do żyzności siedliska.
58.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>); 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> .	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony.	1) Zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedliska gatunku stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych (zabezpieczenie siedlisk i siedliska gatunku przed spontaniczną ekspansją szuwarów i łożowisk oraz przed zmianą użytkowania gruntu); 2) Ekstensywne użytkowanie kośne, paswiskowe lub kośnopastwiskowe	W przypadku zobowiązań pro środowiskowych, podjętych w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolno-środowiskowoklimatycznego, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych. Sporadyczne koszenie (raz na 3-4 lata) siedlisk i usuwanie biomasy (ochrona przed ekspansją szuwarów i łożowisk), lub koszenie części siedliska (25% powierzchni)

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000.		trwałych użytków zielonych.	co rok.
59.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z (<i>Nympheion, Potamion</i>); 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charcteria spp.</i>). Wszystkie zbiorniki wodne w obszarze Natura 2000.	Ochrona stref brzegowych przed zanieczyszczeniami	Ochrona stref brzegowych przed zanieczyszczeniem odpadami realizowane we współpracy zarządcy obszaru z użytkownikiem wędkarskim i/lub rybackim – egzekwowanie obowiązku utrzymania czystości w obrębie przystani rybackich i stanowisk wędkarskich.	
60.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>). Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.	Konserwacja urządzeń melioracji szczegółowych i Podstawowych.	Konserwacja urządzeń melioracji szczegółowych i podstawowych (ochrona przed zalewami i nadmiernym przesuszeniem).	
61.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>); 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i	Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych.	Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<p>subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>); 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>).</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>		<p>przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.</p>	
62.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>); 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>); 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>).</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>	<p>Umieścić w planach urządzenia lasu zapisy o niewprowadzaniu gatunków obcych siedliskowo i geograficznie.</p>	<p>Umieścić w planach urządzenia lasu zapisy o niewprowadzaniu gatunków obcych geograficznie jako gatunków tworzących typy drzewostanów (dot. to zwłaszcza świerka).</p>	
63.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>); 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-</i></p>	<p>Umieścić w planach urządzenia lasu, uproszczonych planach urządzenia lasów i inwentaryzacjach stanu lasów dla całego obszaru w granicach ostoi Natura 2000 zapis o niewprowadzaniu introdukcji gatunków inwazyjnych</p>	<p>Umieścić w planach urządzenia lasu, uproszczonych planach urządzenia lasów i inwentaryzacjach stanu lasów dla całego obszaru w granicach ostoi Natura 2000 zapis o niewprowadzaniu introdukcji gatunków inwazyjnych (w tym przypadku dot. to zwłaszcza dębu czerwonego, robinii i kłonu jesionolistnego).</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<i>Carpinetum</i>); 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>). Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.			
64.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>); 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>). Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.	Faworyzowanie odnowień naturalnych	Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk.	
65.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>); 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>); Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.	Faworyzowanie odnowień naturalnych	Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk i tolerowanie obecności graba w podroście i drzewostanie.	
66.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u> 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>). Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.	Faworyzowanie odnowień naturalnych	Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk przy podejmowaniu działań utrzymujących dominację dębów w drzewostanie.	
67.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u>	Wprowadzenie do planów urządzenia lasu	Wprowadzenie do planów urządzenia lasu uwzględnienia	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<p>9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>);</p> <p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>);</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>	uwzględnienia stosowania na siedliskach grądowych rębni stopniowych	stosowania na siedliskach grądowych rębni stopniowych (wobec rębni częściowej IIa) o wydłużonym okresie odnowienia.	
68.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>);</p> <p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>);</p> <p>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robripetraeae</i>);</p> <p>9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>);</p> <p>9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>);</p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe;</p> <p>91F0 Łęgowe lasy dębowowiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>).</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>	Systematyczne zwalczanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych	Systematyczne zwalczanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych i odnowieniach w ramach innych prac. Wykonywać przez cały okres obowiązywania planu.	
69.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p>	Wprowadzanie w odnowieniach sztucznych buka w domieszce	Wprowadzanie w odnowieniach sztucznych buka w domieszce	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<p>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>);</p> <p>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>);</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>		uwzględniające zapisy zamieszczone w tabeli nr 1 do Zarządzenia. Na siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych na stokach o stromym nachyleniu, w obrzeżach wód i cieków wodnych, odstąpić od użytkowania rębego.	
70.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe;</p> <p>91F0 Łęgowe lasy dębowowiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>).</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>	Uwzględnić przy projektowaniu działań ingerujących w stosunki wodne konieczność zapewnienia możliwie stałego przepływu wód.	Uwzględnić przy projektowaniu działań ingerujących w stosunki wodne konieczność zapewnienia możliwie stałego przepływu wód (bez jej stagnowania i niedoborów) w dolinach cieków.	
71.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe;</p> <p>91F0 Łęgowe lasy dębowowiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>).</p> <p>Wszystkie płaty siedlisk w obszarze Natura.</p>	W wąskich pasach łęgów wzdłuż cieków należy unikać planowania i wykonywania rębni zupełnej.	W wąskich pasach łęgów wzdłuż cieków należy unikać planowania i wykonywania rębni zupełnej, preferując rębnię częściową lub dalej idące ograniczenie użytkowania.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
72.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006²</u></p> <p>91F0 Łęgowe lasy dębowowiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>).</p> <p>Wszystkie płyty siedlisk w obszarze Natura.</p>	Sukcesywne odtwarzanie bogatych florystycznie drzewostanów typowych dla tego siedliska.	Sukcesywne odtwarzanie bogatych florystycznie drzewostanów typowych dla tego siedliska w miejscu istniejących drzewostanów jednogatunkowych lub mało zróżnicowanych. Działanie realizować poprzez racjonalne prowadzenie gospodarki leśnej.	
73.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u></p> <p>Cały obszar Natura 2000.</p> <p>Dla gatunków: A030 Bocian czarny A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A215 Puchacz</p>	Objęcie stanowisk gatunku ochroną strefową.	Wszystkie nowo stwierdzone stanowiska gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną strefową (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt). Ochronę strefową należy utrzymać przez minimum 3 lata dla A073 i A074 oraz 5 lat dla pozostałych gatunków, mimo ewentualnego opuszczenia gniazda przez ptaka.	
74.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u></p> <p>Cały obszar Natura 2000.</p> <p>Dla gatunków: A030 Bocian czarny A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A215 Puchacz</p>	Zasady postępowania w hodowli lasu.	W hodowli lasu dążyć do tworzenia mozaiki różnowiekowych i różnogatunkowych drzewostanów zgodnych z siedliskiem.	
75.	<p><u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u></p> <p>Wszystkie użytki zielone</p>	Wdrożenie i kontrola przestrzegania ograniczenia zmiany	Wdrożenie i kontrola przestrzegania ograniczenia zmiany przeznaczenia trwałych użytków zielonych na	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	w obszarze. Dla gatunków: A030 Bocian czarny A072Trzmielojad A073 Kania czarna A074 Kania ruda A081 Błotniak stawowy A120 Zielonka A122 Derkacz A127 Żuraw A215 Puchacz	przeznaczenia trwałych użytków zielonych na grunty orne i inne tereny.	grunty orne i inne tereny np. pod zabudowę lub zalesienia, jedynie w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach, po przeanalizowaniu wpływu zmiany przeznaczenia gruntu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz ich siedliska lub przeprowadzenia procedury oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.	
76.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u> Cały obszar. Dla gatunków: A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A215 Puchacz	W krajobrazie otwartym odstąpienie od wycinki drzew i krzewów oraz łożowisk	W krajobrazie otwartym odstąpić od wycinki drzew i krzewów oraz łożowisk (szczególnie, nie wskazana jest wycinka w okresie od kwietnia do sierpnia), za wyjątkiem usuwania gatunków obcych ekspansywnych.	
77.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u> Stanowiska łąkowe A120, stanowiska łąkowe A127, A142, Łąki nad jeziorem Dąbie, siedliska A073, A074, A075, A081. Dla gatunków: A038 Łabędź krzykliwy A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A081 Błotniak stawowy A120 Zielonka A127 Żuraw A142Czajka A036 Łabędź niemy A039 Gęś zbożowa A041 Gęś białoczelna	Utrzymanie istniejących obszarów podmokłych.	Utrzymanie istniejących obszarów podmokłych. Przy projektowaniu urządzeń hydrotechnicznych uwzględnić potrzebę pozostawienia istniejących obszarów podmokłych.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	A043Gęgawa A050Świstun A051Krakwa A053Krzyżówka A059Głowienka A061Czernica A070Nurogęś A125Łyska A391Kormoran A054 Rożeniec A062 Ogorzałka			
78.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u> Brzegi cieków naturalnych i sztucznych. Dla gatunków: A229 Zimorodek A272 Podróżniczek A307 Jarzębatka	Zachowanie wszystkich aktualnych zadrzewień i łożowisk przy ciekach naturalnych i sztucznych	Zachować wszystkie aktualne zadrzewienia i łożowska przy ciekach naturalnych i sztucznych, za wyjątkiem usuwania gatunków obcych ekspansywnych. W sytuacjach gdy nie jest możliwe inne rozwiązanie nie powinno się przy tym blokować niezbędnych zadań wynikających z nadrzędnego interesu publicznego jakim jest ochrona przeciwpowodziowa oraz sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu życia i mienia.	
79.	<u>Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003³</u> Brzegi cieków naturalnych i sztucznych. Dla gatunków: A229 Zimorodek A197 Rybitwa czarna	Utrzymanie charakteru głównych kanałów i rzek	Utrzymać charakter głównych kanałów i rzek w stanie zbliżonym do aktualnego zapewniającym istnienie zróżnicowania budowy koryta i brzegu zapewniającego zróżnicowanie siedlisk i biotopów. Prowadzone działania nie mogą przyczynić się do występowania podtopień zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
80.	<p><u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u></p> <p>A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i>, A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>.</p> <p>Wschodni brzeg Jez. Płoń, obrzeża Jez. Miedwie i Będgoszcz.</p>	<p>Poprawienie warunków gniazdowania poprzez wykonanie i utrzymywanie przez cały okres realizacji planu platform gniazdowych.</p>	<p>Poprawienie warunków gniazdowania poprzez wykonanie i utrzymywanie przez cały okres realizacji planu platform gniazdowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla gat. A073 min. 10 szt. – dla gat. A074 min. 2 szt. <p>Zadanie należy wykonać w ciągu trzech pierwszych lat obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	
81.	<p><u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u></p> <p>A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>, A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>, A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>, A127 Żuraw <i>Grus grus</i>, A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>, A021 Bąk zwyczajny <i>Botaurus stellaris</i>, A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>, A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>, A039 Gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i>, A041 Gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i>, A051 Krakwa <i>Anas strepera</i>, A142 Czajka <i>Vanellus vanellus</i>, A140 Siewka złota</p>	<p>Planowanie zagospodarowania turystycznego obrzeży jezior</p>	<p>Planowanie zagospodarowania turystycznego obrzeży jezior oraz użytkowania rybackiego, rekreacyjnego i sportowego jezior, z uwzględnieniem potrzeb ochrony gatunków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, np. poprzez wyznaczenie stref użytkowania rybackiego, rekreacyjnego jezior oraz stref rozwoju miejscowości wypoczynkowych.</p>	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
	<i>Pluvialis apricaria.</i> Wszystkie jeziora wraz ze strefami brzegowymi w obszarze Natura 2000			
82.	<u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u> A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> , A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps Cristatus</i> Wszystkie jeziora wraz ze strefami brzegowymi w obszarze Natura 2000	Ochrona stref brzegowych przed zanieczyszczeniem	Ochrona stref brzegowych przed zanieczyszczeniem odpadami realizowane we współpracy zarządcy obszaru z użytkownikiem wędkarskim i/lub rybackim – egzekwowanie obowiązku utrzymania czystości w obrębie przystani rybackich i stanowisk wędkarskich, organizowanie akcji sprzątania brzegów jezior.	
83.	<u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u> A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> , A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> . Cały obszar Natura 2000.	Zachowanie drzew i krzewów w krajobrazie	Zachowanie drzew i krzewów w krajobrazie otwartym. Możliwe wydawanie zezwoleń na wycinkę tylko w uzasadnionych przypadkach (np. bezpieczeństwo) z uwzględnieniem okresu lęgowego.	
84.	<u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u> A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> , A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> . Cały obszar Natura 2000.	Wszystkie nowo stwierdzone stanowiska lęgowe objąć ochroną strefową.	Wszystkie nowo stwierdzone stanowiska lęgowe objąć ochroną strefową, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Ochronę strefową należy utrzymać przez minimum 3 lata mimo ewentualnego nie	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
			zajmowania gniazda przez ptaka.	
85.	<p><u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u></p> <p>A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>, A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>, A127 Żuraw <i>Grus grus</i>, A142 Czajka <i>Vanellus vanellus</i>.</p> <p>Wszystkie trwałe użytki zielone w obszarze Natura 2000.</p>	Zachowanie powierzchni trwałych użytków zielonych i nie przekształcanie ich w pola orne.	Zachowanie powierzchni trwałych użytków zielonych i nie przekształcanie ich w pola orne. Prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego lub ekstensywnego wypasu. Propagowanie programów pro środowiskowych i innych działań, wspierających utrzymanie ekstensywnie użytkowanych łąk.	
86.	<p><u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u></p> <p>A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>, A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>, A127 Żuraw <i>Grus grus</i>,</p> <p>Cały obszar Natura 2000.</p>	Nie wprowadzać zalesień w terenach otwartych.	Nie wprowadzać zalesień w terenach otwartych, stanowiących siedliska żerowiskowe przedmiotów ochrony, z wyjątkiem uzasadnionych sytuacji, po przeanalizowaniu wpływu tych działań na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000, w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko.	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
87.	<u>Obszar Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005⁴</u> A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> . Cały obszar Natura 2000.	Utrzymanie aktualnego arealu łożowisk porastających brzegi zbiorników wodnych.	Utrzymanie aktualnego arealu łożowisk porastających brzegi zbiorników wodnych, cieków, rowów oraz różne tereny podmokłe, a także drzew i krzewów w obrębie trzcinowisk.	
88.	<u>Obszar Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056</u> 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji Wszystkie płaty siedliska w obszarze	Wysoki poziom wód umożliwiający proces torfotwórczy i zapobiegający murszeniu gleb oraz utrzymanie się charakterystycznych kompozycji gatunkowej roślin		Działania w zakresie ochrony czynnej – podnoszenie poziomu wody w torfowisku za pomocą zastawek lub zasypywania rowów odwadniających, podejmować w przypadku zaistnienia potrzeby; okresowe koszenie fitocenozy opanowanych przez krzewy i drzewa. Oddz.: 724 a- usuwanie zbędnych nalotów i odrośli zagrażających roślinności torfowiskowej.
89.	<u>Obszar Natura 2000 Torfowisko Reptowo PLH320056</u> 91D0 Bory i lasy bagienne Wszystkie płaty siedliska w obszarze	Właściwy poziom uwodnienia oraz charakterystyczna kompozycja gatunkowa.		Nie planowanie użytkowania; w przyległych wydzieleniach leśnych nie wprowadzanie i ograniczanie obecności świerka.
90.	Przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.	Zgodnie z tabelą XXII	Brak	Zgodnie z tabelą XXII
91.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 3150 .	Zarządzanie siedliskiem wymaga działań na poziomie obszaru wodnego – zlewni bezpośredniej i pośredniej.		Na całym obszarze wodnym mieszczącym siedlisko zaleca się jego ochronę poprzez: oczyszczanie ścieków zanieczyszczających, ochronę stref brzegowych, wyznaczenie stref działań ochronnych, ograniczenie eutrofizacji i

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
				gromadzenia się osadów, ograniczanie zamulania i rozwoju halofitów (roślin bagiennych częściowo zanurzonych w wodzie).
92.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 4030	Zarządzanie siedliskiem wymaga kontynuacji funkcjonowania dotychczasowych czynników, które ten krajobraz kształtują		Stałym elementem ochrony każdego wrzosowiska powinna być skrupulatna i skuteczna ochrona przed działaniami dewastacyjnymi – jak eksploatacja piasku lub składowanie śmieci.
93.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 6430	Utrzymanie wzdłuż brzegów cieków nie pomniejszonego arealu umożliwiającego rozwój roślinności spontanicznej, zwłaszcza w kompleksach roślinności szuwarowo-zaroślowo-leśnej.		Tolerowanie luk i luźnych zwarć w łąkach wierzbowych, topolowych (z wyjątkiem miejsc opanowanych przez gatunki inwazyjne).
94.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 6510	Siedlisko powinno być obejmowane ochroną czynną		Należy je kosić, najlepiej ręcznie lub lekkim sprzętem, maksymalnie dwa razy w roku. Nie jest wskazane zbyt niskie koszenie i intensywne wypasanie. Siano powinno być usuwane z łąki. Użytki zielone powinny być umiarkowanie nawożone. Wysokość dawek nawozów zależy od żyzności siedliska.
95.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 7120, 7140	Uzyskanie efektu regeneracji roślinności torfowiskowej z reguły wymaga stymulacji procesu poprzez zabiegi ochrony czynnej. Rodzaj i sposób ich przeprowadzenia musi być	-	Maksymalne zabezpieczenie torfowiska przed utratą wody poprzez odpływ i nadmierną ewapotranspirację, a następnie spowodowanie stopniowego podniesienia lustra wody i jego stabilizację w pobliżu powierzchni.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
		każdorazowo opracowany dla konkretnego obiektu, na podstawie jego aktualnej sytuacji hydrologicznej i stanu roślinności.		
97.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 9110, 9130	Zachowanie lasów z udziałem martwego drewna oraz zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.	-	Zalecane jest stosowanie rębni złożonych z długim okresem odnowienia. Dla zachowania pełni zróżnicowania ekosystemu należy pozostawiać do naturalnej śmierci części drzew, fragmentów ekosystemu nietkniętych podczas cięć rębnych, a także zapewnić ciągłą obecność w każdym kompleksie starych, rębnych i przeszlorębnych drzewostanów. Z punktu widzenia ochrony kwaśnych buczyn niekorzystne jest do nich wprowadzanie gatunków obcego pochodzenia.
98.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 9160	Zachowanie lasów z udziałem martwego drewna oraz zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.	-	W lasach gospodarczych rozsądny jest kompromis między ochroną, a gospodarką, obejmujący zastosowanie dotychczasowych sposobów użytkowania jednak pod warunkiem równoczesnego prowadzenia przebudowy oraz przyjęcia odpowiednich dla zbiorowiska docelowych składów gatunkowych. Promować na siedlisku drzewostany dębowo-grabowe.
99.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 9190	Zachowanie lasów z udziałem martwego drewna oraz zróżnicowaną strukturą przestrzenną drzewostanu o zróżnicowanym	-	W lasach gospodarczych rozsądny jest kompromis między ochroną, a gospodarką, obejmujący zastosowanie dotychczasowych sposobów użytkowania jednak pod warunkiem równoczesnego prowadzenia przebudowy oraz

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
		reżimie użytkowania oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew.		przyjęcia odpowiednich dla zbiorowiska docelowych składów gatunkowych. Odstąpienia od sztucznego odnowienia świerka na płatach siedliska.
100.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 91D0	Zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska.	-	Zaleca się wyłączenie z gospodarki leśnej. Na siedliskach o zmienionych warunkach wodnych, po ich korekcie i w zależności od celu planowanego do osiągnięcia, zabiegi czynnej ochrony mogą polegać na usunięciu z drzewostanu gatunków niepożądanych oraz zmniejszeniu zwarcia podszytu.
101.	Wszystkie płaty siedliska przyrodniczego 91E0, 91F0	Ochrona warunków siedliskowych, w których funkcjonuje ten typ ekosystemu, przede wszystkim ochrona warunków wodnych	-	Korzystne jest zastępowanie rębni zupełnej rębniami złożonymi. Unikać należy wprowadzania gatunków obcych siedliskom łęgowym.
102.	Wszystkie bagna ewidencyjne.	Zachowanie enklaw wśród leśnych siedlisk świeżych	-	- nie odwadnianie; - wokół bagien zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego.
103.	Wszystkie źródliska	Zachowanie źródlisk	-	- na tych niewielkich powierzchniach rezygnowanie z zabiegów Kliniskaowych i czyszczeń; - wokół bagien zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego. - ochrona w czasie zrywki drewna
104.	Miejsca zimowisk nietoperzy	Zachowanie siedlisk	-	- zabezpieczenie obiektów przed antropopresją-

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych <i>Akt prawny</i>	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadań z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji.	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
				zamknięcie dostępu dla osób postronnych; tworzenie miejsc zimowania poprzez adaptację istniejących obiektów podziemnych.
105.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona różnorodności biologicznej	Brak.	Część F, pkt. 1 POP
106.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona prawnych form ochrony przyrody	Brak	Część F, pkt. 2 POP
107.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona cennych gatunków roślin naczyniowych	Brak.	Część F, pkt. 3 POP
108.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona cennych gatunków roślin naczyniowych	Brak	Część F, pkt. 4 POP
109.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona starych i cennych drzew	Brak.	Część F, pkt. 5 POP
110.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona fauny kręgowców	Brak	Część F, pkt. 6 POP
111.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona fauny bezkręgowców	Brak.	Część F, pkt. 7 POP
112.	Całe Nadleśnictwo	Ochrona pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach	Brak	Część F, pkt. 8 POP
113.	Całe Nadleśnictwo	Kształtowanie stosunków wodnych i ochrona siedlisk hydrogenicznych w lasach	Brak.	Część F, pkt. 9 POP
114.	Całe Nadleśnictwo	Kształtowanie strefy ekotonowej.	Brak	Część F, pkt. 10 POP

¹ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1932). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 3075).

² Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1660). Zarządzenie

zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia z dnia 4 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 3458).

³Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1934). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 2183).

⁴ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r. poz. 1919)..

Załącznik nr 3.

Wykaz siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Kliniska

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
3150	02-186 -g	B	1,64	
	02-75 -n	B	0,55	
	02-75 -o	B	0,5	
	05-395 -n	B	0,07	
	07-509 -c	B	0,26	
	07-514 -i	B	0,26	
	07-516 -b	B	1,45	
	07-683 -c	C	0,34	
	07-735 -c	B	0,08	
	07-735 -f	B	3,28	
	07-735 -j	B	3,86	
	12-876 -d	B	0,38	
	3150 Suma			12,67
4030	12-841 -g	C		0,14
	12-842 -i	C		0,18

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	12-844 -k	C		0,17
	12-845 -l	C		0,18
4030 Suma				0,67
6430	02-205 -g	C	0,03	
	02-205 -h	C	4,67	
	02-205 -i	C	0,03	
	02-205 -j	C	0,02	
	02-205 -k	C	0,03	
	05-312 -n	C	0,38	
	05-312 -o	C	0,1	
	05-312 -p	C	1,47	
	05-312 -r	C	0,49	
	05-338 -f	C	0,31	
	05-338 -g	C	0,77	
	05-338 -h	C	5,29	
	05-338 -i	C	0,57	
	05-395 -h	B	0,9	
	05-395 -i	B	0,3	
	05-395 -j	B	3,48	
	05-395 -k	B	0,5	
	05-434 -d	B	1,82	
	07-474 -ax	A	0,24	
	07-474 -cx	A	0	
	07-474 -dx	A	0,34	
	07-474 -hx	A	0,09	
	07-474 -ix	A	0,27	
	07-474 -j	A	0,29	
	07-474 -jx	A	0,4	
	07-474 -k	A	0,86	
	07-474 -kx	A	0,72	
	07-474 -l	A	0,02	
	07-474 -lx	A	0,06	
	07-474 -n	A	0,04	
	07-474 -t	A	0,02	
	07-474 -w	A	0,45	
	07-474 -x	A	0,05	
	07-474 -y	A	0,02	
	07-572 -h	C	4,91	
	07-575 -cx	B	2	
	07-575 -s	B	0,44	
	08-475 -a	B	1,57	
	08-475 -f	B	3	
	08-475 -g	B	0,95	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	08-616 -b	B		1,37
	13-225 -i	B	0,86	
	13-225 -j	B	0,1	
	13-225 -k	B	0,68	
	13-225 -l	B	0,87	
	13-225 -m	B	1,83	
	13-242 -g	A	3,27	
	13-243 -n	A	1,96	
	13-243 -o	A	0,02	
	13-263 -h	C	1,82	
	13-263 -i	C	0,25	
	13-263 -j	C	0,02	
	13-267 -l	C	0,36	
	13-267 -m	C	1,22	
	13-267 -n	C	0,03	
	13-289 -h	C	0,68	
	13-289 -m	C	0,38	
	13-289 -n	C	0,38	
	13-289 -o	C	1,31	
	13-311 -d	C	1,08	
	13-311 -g	C	0,9	
	13-311 -k	C	0,87	
	13-311 -l	C	0,64	
	13-311 -m	C	0,49	
	13-311 -n	C	0,69	
	13-311 -o	C	0,02	
	13-337 -f	C	0,83	
	13-337 -g	C	0,93	
	13-337 -h	C	1,45	
	13-337 -k	C	0,44	
	13-337 -l	C	0,81	
	13-337 -m	C	0,27	
	13-337 -r	C	0,03	
	13-337 -s	C	2,14	
	13-427 -f	C	0,68	
	13-430 -g	C	2,48	
	13-430 -h	C	2,03	
	13-430 -i	C	0,05	
	13-430 -j	C	1,09	
	13-430 -k	C	0,06	
	13-430 -l	C	0,01	
	13-430 -m	C	0,02	
	13-430 -n	C	0,04	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
6430 Suma			71,99	1,37
6510	01-1 -a	B	0,93	
	01-101 -a	B	6,36	
	01-101 -b	B	1,4	
	01-101 -c	B	0,29	
	01-101 -d	B	0,29	
	01-101 -f	B	0,24	
	01-101 -g	B	0,04	
	01-130 -a	B	14,37	
	01-130 -n	B	0,34	
	01-130 -t	B	1,03	
	01-130 -w	B	1,72	
	01-130 -x	B	0,39	
	01-47 -a	B	0,33	
	02-173 -a	B	0,47	
	02-182 -b	B	0,63	
	04-160 -a	B	0,02	
	04-160 -d	B	0,34	
	04-160 -f	B	2,23	
	04-160 -g	B	2,55	
	04-160 -h	B	0,2	
	04-160 -i	B	4,71	
	04-160 -j	B	0,05	
	04-160 -k	B	3,24	
	04-160 -l	B	0,84	
	04-160 -m	B	3,31	
	04-160 -n	B	0,21	
	04-160 -o	B	0,87	
6510 Suma			47,4	
7120	11-724 -a	C	12,16	
	11-873 -f	B	0,69	
7120 Suma			12,85	
7140	01-11 -d	B	1,48	
	01-11 -f	B	1,03	
	01-12 -g	B	0,91	
	01-12 -h	B	1,39	
	01-13 -h	B	0,65	
	01-2 -f	A	1,1	
	07-567 -n	C	0,42	
	11-874 -b	B	0,89	
	11-878 -h	C	0,3	
	11-879 -b	C	0,58	
	11-879 -m	C	1,61	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	11-880 -g	B	0,91	
	11-881 -b	C		0,25
	11-884 -k	B	0,77	
	12-859 -g	C	0,71	
	12-860 -c	C	0,47	
	12-882 -a	C	1,42	
	12-882 -c	C		0,47
7140 Suma			14,64	0,72
7210	11-909 -a	C	0,76	
	11-909 -b	B	4,36	
	11-909 -c	B	8,68	
	11-909 -d	C	0,66	
	11-909 -f	C	14,04	
	11-909 -g	C	2,33	
	11-909 -h	C	0,87	
7210 Suma			31,7	
9110	01-30 -g	B	3,4	
	02-100 -c	B		0,21
	02-100 -d	B	1,39	
	02-126 -i	B	3,66	
	02-126 -j	B	4,25	
	02-127 -f	B	9,34	
	02-128 -l	B		0,38
	02-128 -r	C	2,26	
	02-152 -g	B	5,68	
	02-153 -n	B	3,15	
	02-153 -o	B	3,67	
	02-154 -l	B	0,79	
	02-156 -h	B	2,81	
	02-156 -m	A	2,06	
	02-157 -h	B	1,38	
	02-178 -h	B	3,94	
	02-178 -o	B	2,49	
	02-179 -a	B	3,16	
	02-181 -k	B	0,65	
	02-182 -n	A	0,14	
	02-221 -f	A	1,41	
	02-55 -b	B	4,38	
	02-56 -f	B	7,63	
	02-77 -f	B	5,72	
	02-77 -g	B	5,67	
	02-77 -h	B	4,6	
	02-99 -b	B	2,25	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	02-99 -c	B	4,2	
	02-99 -g	B	18,16	
	07-558A -d	A	4,24	
	10-759 -a	A	1,89	
	11-865 -m	A	5,22	
	11-874 -h	C		1,51
	11-881 -b	A		0,59
	12-833 -a	A	5,94	
	12-839 -c	A	9,4	
	12-840 -f	B	0,58	
	12-843 -f	A		1,15
	12-843 -g	A	4,55	
	12-845 -k	A		5,17
	12-854 -a	A	9,72	
	12-854 -d	A		0,19
	12-855 -g	A	1,29	
	12-855 -i	A	8,4	
	12-855 -j	A	3,21	
	12-856 -a	B	1,19	
	12-856 -c	A		0,14
	12-856 -d	A	5,93	
	12-856 -f	A	9,93	
	12-857 -i	A		1,82
	12-857 -j	A		0,45
	12-858 -b	A	10,77	
	12-858 -f	A	1,03	
	12-858 -g	A	5,22	
	12-858 -h	A	1,11	
	12-859 -a	A	4,83	
	12-859 -b	A	1,94	
	12-859 -c	A	1,51	
	12-859 -d	A	13,16	
	12-860 -a	A	5,91	
	12-860 -b	A	2,39	
	12-860 -d	A		0,08
	12-860 -i	A		0,06
	12-861 -a	A	3,44	
	12-861 -b	A		0,44
	12-861 -c	A		0,6
	12-866 -c	A		0,15
	12-866 -g	A	11,39	
	12-866 -h	A	1,32	
	12-867 -a	A	1,58	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	12-867 -d	A	8,36	
	12-868 -b	A	1,52	
	12-868 -g	A	4,12	
	12-869 -b	A	6,93	
	12-869 -c	A	3,41	
	12-869 -d	A		0,39
	12-870 -c	A	9,28	
	12-870 -d	A	1,12	
	12-870 -f	A		3,73
	12-870 -g	A		0,14
	12-875 -a	A	1,43	
	12-875 -b	A	1,51	
	12-875 -c	A		2,41
	12-875 -f	A	2,34	
	12-875 -j	A	1,31	
	12-875 -k	A		0,21
	12-876 -a	A		11,08
	12-876 -b	A	1,2	
	12-876 -c	A	1,08	
	12-876 -f	A		0,82
	12-877 -a	A	5,24	
	12-877 -b	A		0,32
	12-877 -c	A		5,96
	12-877 -d	A		4,84
	12-877 -f	A		3,06
	12-883 -b	A		0,35
	12-883 -d	A		2,15
	13-222 -g	B	2,88	
	13-222 -h	B	1,49	
	13-358 -c	B	2,24	
9110 Suma			300,79	48,4
9130	02-128 -a	A	3,78	
	02-155 -b	B	1,65	
	02-156 -a	B	5,41	
	02-156 -d	B	3,28	
	02-157 -a	B	12,28	
	02-157 -b	B	1,9	
	07-556 -d	A	6,42	
	07-557 -d	A	7,24	
	07-557 -f	A	4,27	
	07-663 -h	B	2,3	
	07-663 -i	B	1,45	
	11-874 -h	A		3,1

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	11-881 -b	A		1,09
	12-839 -d	B	1,57	
	12-868 -d	A		4,25
	12-868 -f	A		0,78
	12-868 -h	A	2,18	
	12-868 -i	A	1,48	
	12-869 -h	A	2,61	
	12-875 -k	A		2,82
	12-876 -a	A		0,95
	12-876 -f	A		6,33
	12-877 -b	A		1,57
	12-877 -c	A		0,31
	12-877 -d	A		1,55
	12-877 -f	A		2,32
	12-882 -b	A	1,68	
	12-882 -c	A		6,5
	12-882 -d	A	5,85	
	12-883 -a	A	2,29	
	12-883 -b	A		1,45
	12-883 -c	A	1,48	
	12-883 -d	A		1,48
	13-359 -b	B	3,95	
9130 Suma			73,07	34,5
9160	02-119A -c	B	1,32	
	02-119B -d	B	1,64	
	02-119B -g	B	2,22	
	02-119B -h	B	3,76	
	02-119B -j	B	5,82	
	02-123 -b	B	1,77	
	02-123 -f	B	1,88	
	02-127 -d	B	1,57	
	02-128 -g	B	0,74	
	02-154 -j	B	1,7	
	02-154 -k	B	2,04	
	02-184 -b	B	1,32	
	02-221 -a	B	0,92	
	02-221 -h	B	2	
	02-221 -k	B	0,54	
	02-43 -d	B	0,68	
	07-467 -a	B	0,68	
	07-468 -a	B	0,91	
	07-469 -a	C	0,74	
	07-509 -a	B	3,64	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	07-510 -b	B	6,28	
	07-511 -a	B	1,72	
	07-558 -k	B	0,83	
	07-558 -n	A	0,44	
	07-558A -a	B	5,17	
	07-558A -b	B	3,07	
	07-558A -c	B	2,04	
	07-558C -j	B	2,82	
	07-558C -k	C	1,66	
	07-560 -a	B	0,87	
	07-560 -f	B	1,15	
	07-560 -m	B	3,56	
	07-565 -d	B	1,27	
	07-565 -f	B	0,59	
	07-566 -h	B	1,16	
	07-570 -k	A	1,11	
	07-572 -a	B	1,13	
	07-572 -d	C	2,75	
	07-572 -f	C	1,85	
	07-572 -g	B	0,63	
	07-673 -a	B	5,91	
	07-674 -c	A	2,22	
	07-674 -f	B	2,19	
	07-674 -g	B	2,62	
	11-907 -b	B		1,28
	11-907 -d	B		0,48
	11-907 -i	B		1,82
	11-907 -r	B	4,55	
	11-907A -g	B	2,02	
	11-908 -a	B	1,21	0,97
	11-908 -b	B	1,22	
	12-831 -g	A	6,09	
	12-832 -k	B	0,73	
	12-833 -d	A	0,71	
	12-834 -c	B	4,07	
	12-834 -d	C		0,42
	12-834 -g	C		2
	12-834 -i	C		0,13
	12-845 -c	B	1,35	
	12-845 -d	B	1,33	
	13-305 -j	B		0,87
	13-358 -h	B	1,32	
	13-359 -f	A	2,66	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	13-359 -g	B	1,02	
9160 Suma			117,21	7,97
9190	01-13 -k	C	0,91	
	01-13 -m	C	3,56	
	01-13 -n	C	3,6	
	01-14 -g	C	4,82	
	01-21 -d	C	2,02	
	01-3 -c	B	2,16	
	01-4 -f	B	2,78	
	01-81 -c	B	3,76	
	02-100 -l	B	0,68	
	02-100 -m	B	0,95	
	02-154 -i	B	4,22	
	02-155 -h	B	4,9	
	02-173 -i	B	3,47	
	02-187 -d	B	1,35	
	02-203 -a	B	5,12	
	02-76 -g	C	6,03	
	03-109 -a	C	2,65	
	03-114 -c	A	6,82	
	03-114 -d	A	2,68	
	03-115 -a	B	1,11	
	03-118 -h	B	0,92	
	03-142 -a	B	1,25	
	03-145 -c	A	3,67	
	03-146 -b	A	0,74	
	03-71 -a	B	1,44	
	03-71 -c	B	5,99	
	03-71 -d	B	3,14	
	03-94 -d	B	5,4	
	03-97 -b	C	7,18	
	03-97 -g	B	1,51	
	03-98 -f	B	1,68	
	06-384 -c	B	1,01	
	06-384 -f	B	1,15	
	06-384 -i	B	1,23	
	06-385 -a	B	2,18	
	06-385 -c	C	2,22	
	06-386 -b	C		1,41
	06-388 -b	B	4	
	06-388 -c	C	1,2	
	06-389 -h	C	0,72	
	06-389 -j	B	1,47	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	06-390 -o	C	0,77	
	06-390 -r	C	0,97	
	06-415 -a	B	1,18	
	06-415 -g	B	1,25	
	06-420 -d	B	1,7	
	06-426 -d	B	0,87	
	06-426 -g	B	1,49	
	06-426 -k	B	4,77	
	06-426 -r	B	1,53	
	06-465 -a	B	2,99	
	07-564 -g	B	1,29	
	07-578 -c	B	1,8	
	07-578 -d	B	7,22	
	07-615 -d	A	4,16	
	07-639 -c	B	2,54	
	09-776 -m	A	2,06	
	10-705 -a	A	2,75	
	10-710 -i	B	1,34	
	10-711 -a	B	1,53	
	10-712 -b	A	3,05	
	10-713 -a	B	2,63	
	10-741 -j	B	0,82	
	11-774 -c	C		0,83
	11-838 -b	B	6,23	
	11-848 -g	C	7,15	
	11-865 -l	B	3,3	
	12-832 -a	B	4,72	
	12-832 -l	B	1,77	
	12-845 -b	A	2,96	
	12-845 -h	B	4,88	
	12-845 -k	B		0,17
	13-243 -h	B	0,9	
	13-358 -d	B	0,72	
	13-433 -g	B	0,75	
9190 Suma			193,78	2,41
91D0	01-1 -f	A	1,09	
	11-719 -a	C	12,03	
	11-719 -b	C	7,84	
	11-719 -c	C	5,63	
	11-719 -d	C	0,6	
	11-719A -a	C	10,31	
	11-719A -b	C	7,32	
	11-721 -a	C	23,64	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	11-721 -b	B	5,76	
	11-722 -a	C	12,64	
	11-722 -b	C	17,14	
	11-722 -c	C	4,9	
	11-723 -a	C	10,47	
	11-723 -b	B	9,69	
	11-723A -a	C	9,44	
	11-723A -b	C	5,29	
	11-723A -c	C	4,8	
	11-724 -b	C	1,68	
	11-724 -c	C	4,59	
	11-724 -d	B	8,61	
	11-724A -a	C	16,21	
	11-724A -b	C	9,29	
	11-724A -c	C	5,2	
	11-724A -d	C	0,65	
	11-747 -a	B	19,89	
	11-748 -a	C	21,03	
	11-749 -a	B	11,71	
	11-750 -a	B	9,12	
	11-751 -a	C	2,98	
	11-751 -b	C	3,59	
	11-751 -c	C	3,78	
	11-751 -d	C	4,36	
	11-769 -a	C	1,08	
	11-769 -b	B	1,4	
	11-769 -c	C	0,97	
	11-769 -d	C	2,51	
	11-769 -f	C	0,87	
	11-769 -g	C	3,79	
	11-769 -h	C	4,84	
	11-769 -i	C	0,56	
	11-769 -j	C	3,74	
	11-769 -k	C	3,04	
	11-770 -a	B	8,43	
	11-770 -b	C	5,87	
	11-770 -c	C	0,7	
	11-770 -h	B	2,44	
	11-771 -a	B	3,1	
	11-771 -b	B	2,27	
	11-771 -c	C	9,14	
	11-771 -g	B	2,71	
	11-771 -i	B	8,13	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	11-772 -a	C	8,05	
	11-772 -b	C	4,94	
	11-772 -c	C	1,39	
	11-772 -d	C	1,16	
	11-772 -f	C	5,83	
	11-772 -g	C	3,5	
	11-772 -h	C	0,83	
	11-772 -i	C	4,13	
	11-773 -a	C	1,79	
	11-773 -b	C	5,11	
	11-773 -c	C	1,38	
	11-773 -d	C	0,99	
	11-773 -f	C	1,05	
	11-773 -g	C	1,72	
	11-773 -h	C	3,11	
	11-773 -i	C	0,86	
	11-773 -j	C	0,81	
	11-774 -a	C	17,15	
	11-774 -b	C	4,55	
	11-774 -c	C		2,82
	11-774 -d	C	2,19	
	11-774 -f	C	1,7	
	11-774 -g	C	1,99	
	11-775 -a	C	3,34	
	11-775 -b	C	5,74	
	11-775 -c	C	3,31	
	11-775 -d	C	4,29	
	11-775 -f	C	2,35	
	11-775 -g	C	1,76	
	11-907 -p	B	0,91	
	13-267 -g	B	1,26	
91D0 Suma			434,06	2,82
91E0	01-14 -f	A	2,33	
	01-15 -j	B	1,71	
	02-119A -h	C	5,25	
	02-120 -a	B	1,41	
	02-121 -a	B	3,26	
	02-121 -d	B	0,69	
	02-122 -a	B	4,46	
	02-122 -b	B	5,56	
	02-122 -c	C	3,03	
	02-123 -a	B	3,33	
	02-123 -d	C	1,85	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	02-124 -c	B	1,34	
	02-124 -d	B	1,35	
	02-124 -h	B	1,95	
	02-124 -p	B	1,05	
	02-125 -c	B	1,49	
	02-125 -d	A	1,19	
	02-125 -g	B	1,63	
	02-126 -b	B	0,48	
	02-126 -f	B	1,69	
	02-127 -c	B	1,02	
	02-128 -l	B		0,5
	02-148 -b	C	4,15	
	02-152 -f	B	2,78	
	02-153 -c	B	1,54	
	02-153 -d	B	2,05	
	02-153 -g	B	1,52	
	02-153 -l	B	3,44	
	02-153 -m	B	3,64	
	02-154 -f	B	2,26	
	02-155 -g	B	1,59	
	02-156 -l	B	0,81	
	02-159 -c	B	1,56	
	02-159 -i	B	1,44	
	02-173 -c	C	1,17	
	02-176 -b	B	0,84	
	02-176 -c	B	0,7	
	02-176 -f	B	1,11	
	02-176 -j	B	2,63	
	02-177 -c	B	1,47	
	02-177 -f	B	3,22	
	02-177 -g	B	2,94	
	02-177 -l	B	0,82	
	02-177 -m	B	0,87	
	02-178 -b	C	1,82	
	02-178 -k	B	0,97	
	02-180 -f	B	1,42	
	02-181 -b	B	0,84	
	02-181 -f	A	4,09	
	02-181 -h	B	1,54	
	02-181 -i	B	2,28	
	02-181 -j	C	1,48	
	02-182 -j	B	0,55	
	02-186 -a	B	1,06	

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	02-186 -j	B	1,45	
	02-205 -b	B	1,34	
	02-74 -a	B	3,95	
	02-74 -b	B	3,54	
	07-473 -f	B	0,64	
	07-519 -k	B	6,36	
	07-520 -f	B	1,11	
	07-557 -g	B	1,07	
	07-558 -o	C	1,2	
	07-558 -p	C	5,2	
	07-558C -h	B	0,8	
	07-558C -p	B	0,6	
	07-560 -l	B	0,61	
	07-561 -b	B	1,17	
	07-561 -f	B	2,89	
	07-561 -h	B	2,15	
	07-562 -a	B	2,7	
	07-565 -a	B	7,16	
	07-565 -i	A	5,1	
	07-570 -a	B	3,39	
	07-571 -d	B	1,67	
	07-571 -g	B	1,86	
	07-571 -h	B	4,35	
	07-571 -j	A	1,63	
	07-572 -b	B	4,37	
	07-572 -c	B	1,67	
	07-573 -b	C	4,18	
	07-573 -d	B	2,02	
	07-574 -j	C	1,55	
	07-575 -a	B	2,6	
	07-669 -a	B	1,11	
	07-669 -b	B	2,15	
	07-669 -f	B	1,25	
	07-669 -l	B	0,84	
	07-671 -a	B	2,7	
	07-671 -b	A	1,53	
	07-671 -c	B	2,3	
	07-671 -f	B	0,68	
	07-671 -h	A	3,17	
	07-672 -c	A	3,32	
	07-673 -b	A	3,02	
	07-673 -c	A	3,55	
	07-673 -d	C		0,5

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	07-673 -h	C	0,39	
	07-674 -d	B	3,23	
	07-674 -h	C	0,87	
	07-676 -c	B		1,01
	11-886 -h	A	1,48	
	11-886 -i	A	1,75	
	11-886 -k	B	0,97	
	11-887 -h	B	1,3	
	11-887 -o	C	0,93	
	11-907 -a	B		2,1
	11-907 -b	B		0,11
	11-907 -d	B		0,27
	11-907 -f	B	1,41	
	11-907 -g	B	7,98	
	11-907 -i	B		0,35
	11-907 -k	B		1,59
	11-907 -n	B	1,15	
	11-907 -o	B	3,52	
	11-907A -c	B	0,44	
	11-907A -j	B	5,09	
	11-907A -k	B	1,15	
	11-907A -l	B	4,66	
	11-907A -m	B	5,62	
	11-908 -c	B		3,15
	11-908 -f	B	1,11	
	11-908 -g	B		0,41
	12-818 -f	A		0,37
	12-818 -i	B	1,96	
	12-819 -j	A		0,16
	12-819 -k	A	0,88	
	12-819 -l	A	0,75	
	12-820 -g	A		0,36
	12-820 -h	A		0,45
	12-821 -b	A		0,15
	12-821 -c	A	0,58	
	12-821 -d	A	3,84	
	12-845 -k	A		0,34
	12-860 -i	A		0,11
	12-861 -b	A		0,09
	12-861 -c	A		1,51
	12-870 -f	A		0,18
	12-870 -g	A		2,82
	12-889 -c	A		1,12

Kod siedliska	Adres	Stan	Powierzchnia [ha]	
			Całe wydzielenie	Część wydzielenia
	12-890 -a	C	1,66	
	12-891 -c	A	0,13	
	12-891 -f	A	2,47	
	12-891 -h	A		0,14
	13-243 -f	C	2,37	
	13-243 -g	C	1,26	
	13-243 -l	B	2,72	
	13-263 -f	C	3,47	
	13-283 -g	C	5,06	
	13-283 -i	B	2,31	
	13-283 -k	B	0,94	
	13-283 -s	B	1,42	
	13-305 -c	C	2,59	
	13-305 -f	B	2,14	
	13-305 -g	C	1,61	
	13-305 -j	B		0,8
	13-358 -f	B	0,54	
	13-361 -h	B	4,24	
91E0 Suma			294,61	18,59
91F0	11-907A -a	B		0,04
	11-907A -f	B		0,12
	11-907A -h	C	2,01	
	11-907A -i	C	2,32	
91F0 Suma			4,33	0,16
Suma końcowa			1609,1	117,61